

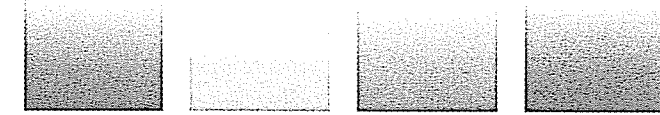
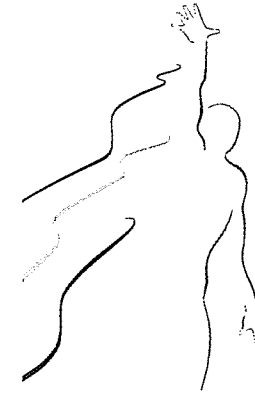
TARİH

SORU BANKASI

(YGS)

1	BÖLÜM 1	TARİH BİLİMİNE GİRİŞ
11	BÖLÜM 2	İLKÇAĞ UYGARLIKLARI
23	BÖLÜM 3	İSLAMİYET'TEN ÖNCEKİ TÜRK TARİHİ
33	BÖLÜM 4	İSLAM TARİHİ
45	BÖLÜM 5	TÜRK DÜNYASI
55	BÖLÜM 6	ORTAÇAĞ'DA AVRUPA
61	BÖLÜM 7	TÜRKİYE TARİHİ
67	BÖLÜM 8	OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞ DÖNEMİ
73	BÖLÜM 9	OSMANLI DEVLETİ'NİN YÜKSELME DÖNEMİ
79	BÖLÜM 10	YENİÇAĞ'DA AVRUPA
85	BÖLÜM 11	YAKINÇAĞ'DA AVRUPA
91	BÖLÜM 12	17. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ (DURAKLAMA DÖNEMİ)
97	BÖLÜM 13	18. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ (GERİLEME DÖNEMİ)
103	BÖLÜM 14	19. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ (DAĞILMA DÖNEMİ)

117	BÖLÜM 15OSMANLI DEVLETİ'NDE KÜLTÜR VE MEDENİYET
127	BÖLÜM 1620. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ
133	BÖLÜM 17I. DÜNYA SAVAŞI
139	BÖLÜM 18MODROS, İŞGALLER VE CEMİYETLER
145	BÖLÜM 19KURTULUŞ SAVAŞI'NA HAZIRLIK DÖNEMİ
153	BÖLÜM 20I. TBMM DÖNEMİ
161	BÖLÜM 21KURTULUŞ SAVAŞI
169	BÖLÜM 22II. TBMM DÖNEMİ VE ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ
175	BÖLÜM 23ATATÜRK DÖNEMİ DIŞ POLİTİKA
181	BÖLÜM 24İNKILAPLAR
189	BÖLÜM 25ATATÜRK İLKELERİ
197	BÖLÜM 26MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ

BÖLÜM I

TARİH BİLİMİNE GİRİŞ

1. Coğrafi ortamlar toplumların hayat tarzları ve uğraş alanları üzerinde etkilidir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi bu genelleme-ye uymaz?

- A) Tarım ve hayvancılıkla uğraşan Friglerde dokumacılığın gelişmesi
B) Deniz ticaretiyle uğraşan İyonların kolonicilik faaliyetlerinde bulunması
C) Doğu Anadolu'da yaşayan Urartuların çivi yazısını kullanması
D) Yarı göçebe olan Orta Asya Türklerinin daha çok hayvancılıkla uğraşması
E) Yerleşimin daha çok Nil çevresinde olduğu Mısır'da tarımın yaygın olması

2. Tarihi olayların aktarılmasında yansız olunması esastır.

Tarihi olayların araştırılmasında uygulanan aşağıdaki yöntemlerden hangisi tarafsızlığın sağlanmasında diğerlerine göre daha az etkilidir?

- A) Resmi kaynakların incelenmesi
B) Olayın geçtiği yerde araştırma yapılması
C) Kaynakların karşılaştırılması
D) Olayların neden-sonuç ilişkisi içinde incelenmesi
E) Olayın, gerçekleştiği dönemin şartlarıyla değerlendirilmesi

3. Tarihin ilk dönemlerinde avcılık ve toplayıcılıkla geçimlerini sürdüren insanlar, küçük topluluklar halinde daha çok mağaralarda yaşamışlardır.

İnsanların bu yaşam tarzının aşağıdakilerden hangisinin üzerinde etkisinin daha az olduğu savunulabilir?

- A) Gelişmişlik düzeyleri
B) Nüfus artış oranları
C) Sanat yapıları
D) Ekonomik faaliyetleri
E) Uğraş alanları

4. Yazının icadından önceki dönemlere "Tarih Öncesi Dönemler" denir. Bu dönemlerin birbirinden ayrılmasında insanların kullandıkları araç ve gereçler esas alınmıştır.

Bu duruma;

- I. taştan silahların yapılması,
II. madenden silah ve eşyaların yapılması,
III. hayvanların evcilleştirilmesi

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Tarih öncesi devirlerde insanların yerleşik hayata geçmelerinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Özel mülkiyetin ortaya çıkması
B) Toplayıcılık ve avcılığın önemini yitirmesi
C) Yönetim örgütlerinin kurulması
D) Basit tarım aletlerinin yapılması
E) Doğaya bağımlılığın sona ermesi

6. – Yontma Taş Devri'nde insanlar mağaralarda yaşamışlar ve kendilerini yırtıcı hayvanlara karşı korumak ve avlanmak için taştan silahlar yapmışlardır.
– Cilalı Taş Devri'nde insanlar nehir kenarlarına yerleşmişler, tarımla uğraşmışlar ve yiyeceklerini saklamak için topraktan çanak ve çömlekler yapmışlardır.

Yukarıdaki bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yontma Taş Devri, Cilalı Taş Devri'nden daha ilkel bir dönemdir.
B) Cilalı Taş Devri'nde yerleşik hayata geçilmiştir.
C) Yontma Taş Devri, Cilalı Taş Devri'nden uzun sürmüştür.
D) İnsanların bilgi birikimi zamanla artmıştır.
E) Coğrafi şartlar insanların hayat tarzları üzerinde etkili olmuştur.

7. Eski bir yerleşim merkezinde yapılan kazıda ortaya çıkarılan eserlerin tarihsel gelişmeye uygun olmadığı ve bu bölgeye, gelişmiş kültüre sahip bir toplumun göç ettiği anlaşılmıştır.

Bu duruma aşağıdaki buluntulardan hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Taştan yapılmış el değirmenleri ve buğday taneleri
B) Hayvan figürlü dokumalar
C) Bitki liflerinden dokumalar
D) Taş ve madenden yapılmış eşyalar
E) Ahşaptan yapılmış araç ve gereçler

8. Eski bir yerleşim merkezinde ortaya çıkarılan bazı buluntular şunlardır:

- I. Demir mızraklar
II. Baltalar ve oraklar
III. Deri giysiler
IV. Yünlü dokumalar

Bunlardan hangilerine bakılarak, bu yerleşim merkezinde yaşayanların hayvancılıkla uğraştıkları söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) I ve IV E) III ve IV

9. Yerleşik hayata geçilmesi sonrasında insanlar tüketici olmaktan çıkıp üretici duruma geçmiştir. Bu dönemde mülkiyet düşüncesi ortaya çıkmış ve gelir dağılımındaki eşitsizlikler sınıf farklılığının doğmasına neden olmuştur.

Buna göre, sınıf farklılığının ortaya çıkmasında;

- I. yaşam tarzının değişmesi,
II. yönetim örgütlerinin kurulması,
III. ihtiyaç fazlası üretimin yapılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Cilalı Taş (Neolitik) devrinde araziye sahiplenme arzusu özel mülkiyeti, fazla üretim takasa dayalı ticareti, işgücüne duyulan ihtiyaç köleliği ve sınıflaşmayı başlatmıştır.

Buna göre, Cilalı Taş devrinde;

- I. sosyal,
II. siyasi,
III. ekonomik

alanlarından hangilerinde değişim yaşandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. Ay yılı esaslı takvim, ayın dünya etrafındaki dönme süresine göre düzenlenmiştir. Güneş yılı esaslı takvim ise, dünyanın güneş etrafındaki dönüşüne göre düzenlenmiştir.

Bu bilgilere bakılarak, takvimlerin hazırlanmasının aşağıdaki bilimlerden hangisindeki ilerlemeye bağlı olduğu söylenebilir?

- A) Coğrafya B) Astronomi C) Paleografya
D) Arkeoloji E) Filoloji

12. Tarihçi, sosyal oluşumların nasıl gerçekleştiğini ve bu oluşumların etkilerini açıklamaya çalışır.

Yalnızca yukarıdaki bilgiye bakılarak, bir tarihçinin olayları araştırırken aşağıdakilerden hangisine dikkat etmesi gerektiği vurgulanmıştır?

- A) Araştırılacak olayların üzerinden belli bir süre geçmelidir.
B) Olaylar sebep-sonuç ilişkisi içinde incelenmelidir.
C) Olaylar belgelere dayanarak açıklanmalıdır.
D) Olaylara etki eden maddi ve manevi nedenler araştırılmalıdır.
E) Olayların gerçekleştiği zamanın şartları göz önünde bulundurulmalıdır.

1-C 2-A 3-B 4-C 5-E 6-C 7-D 8-E 9-A 10-D 11-B 12-B

1. Tarih biliminin amacı; yaşanan tarih hakkında doğru bilgi elde etmek olduğuna göre, bu iş ancak yaşanan tarihten günümüze yansıyan izlerin, yani şahitlik yapacak belgelerin değerlendirilmesiyle mümkündür.

Bu bilgiyle tarih olaylarının araştırılmasında aşağıdakilerden hangisinin önemi vurgulanmıştır?

- A) Olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulmasının
B) Geçmişteki olayların o günün şartları dikkate alınarak incelenmesinin
C) Olaylarının araştırılmasında geçmişten günümüze kalan eserlerden yararlanılmasının
D) Yazılı kaynaklardan yararlanılmasının
E) Olayların üzerinden belli bir süre geçmesinin beklenmesinin

2. Aynı zaman dilimi içerisinde yaşayan iki farklı uygarlığa ait yerleşim merkezlerinde yapılan kazılarda, aynı işleve sahip ancak farklı maddelerden yapılmış araç ve gereçler bulunmuştur.

Yukarıdaki bilgiye göre, bu iki uygarlıkla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Üretim biçimleri açısından benzerlik gösterdiklerine
B) Kültürel etkileşim içinde olduklarına
C) Gelişmişlik düzeylerinin aynı olmadığına
D) İhtiyaçlarının uğraş alanlarını etkilediğine
E) Üretim faaliyetlerinde bulunduklarına

3. Eski bir yerleşim yerinde yapılan araştırmalar sonucunda demir paralara ve mühürlere rastlanmıştır.

Bu yerleşim yeri ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Maden işlemeciliğinin geliştiğine
B) Yönetim örgütünün kurulduğuna
C) Ticari faaliyetlerde bulunulduğuna
D) Yazının kullanıldığına
E) Çok uluslu bir yapının oluştuğuna

4. Tarım hayatı ve topraktan eşya yapma konusunda Anadolu, Mezopotamya ve Mısır'da yaşayan insanların dünyanın diğer yerlerinde yaşayan insanlardan daha ileri bir seviyeye ulaştıkları görülmüştür.

Bu durumun temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Yönetim örgütlerinin kurulması
B) Coğrafi şartların uygun olması
C) Sanata ve kültürel etkinliklere önem verilmesi
D) Özel mülkiyet anlayışının ortaya çıkması
E) Sınıf farklılığının ve iş bölümünün ortaya çıkması

5. Tarih araştırmalarında kolaylık sağlamak için olayların siyasi, sosyal, ekonomik ve kültürel olarak tasnif edilmesi aşağıdakilerden hangisine göre yapılmaktadır?

- A) Zamana B) Mekana C) Yazım şekline
D) Çağlara E) Konuya

6. **Tanım:** Tarih; insan topluluklarının geçmişteki yaşayışlarını, birbirleriyle olan ilişkilerini, kültür ve uygarlıklarını yer ve zaman göstererek, neden - sonuç ilişkisi içerisinde inceleyen bilimdir.

Durum: Ön Asya'da yapılan bir kazıda bulunan M.Ö. 4000 yıllarına ait bazı eserlerin, Orta Asya'da bulunan M.Ö. 5000 yıllarına ait eserlere benzediği görülmüştür.

Yukarıda verilen durumda tarihin tanımında yer alan;

- I. yer,
II. zaman,
III. neden - sonuç

öğelerinden hangilerine değinilmiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Tarihi olaylar, başlangıcından günümüze kadar geçen süreçte neden - sonuç ilişkisi içerisinde kesintisiz olarak devam etmiştir.

Buna rağmen tarihi olayların çağlara ayrılarak incelenmesinde;

- olayların meydana geldiği yerde araştırma yapılmasını sağlamak,
- araştırma ve öğrenmeyi kolaylaştırmak,
- olayların zaman içerisindeki değişimini incelemek

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Bir bölgede yapılan kazıda, toprak katmanları aşağıdan yukarıya doğru incelendiğinde, en ileri olunan dönemden sonra yeniden en ilkel döneme geçildiği görülmüştür.

Böyle bir yerleşim yeri için yapılabilecek en doğru yorum aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Doğal bir felaketin yaşandığı
B) Bütün devirlerin sırasıyla yaşandığı
C) Özgün bir medeniyetin oluştuğu
D) Başka medeniyetlerden etkilendiği
E) Göçlerle kültürel birikimin zayıfladığı

9. Tarih öncesi devirlerin birbirinden ayrılmasında, kullanılan araç ve gereçlerin nitelikleri esas alınmasına rağmen, Tarihî devirlerin birbirinden ayrılmasında önemli siyasi ve sosyal olayların esas alınmasının nedeni olarak;

- olayların birçok toplumu etkilemesi,
- sürekli yeni icatların gerçekleştirilmesi,
- tarihî devirlerde toplumlar arası etkileşimin daha çok artması

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Dünyada ilk uygarlıklar Mezopotamya, Mısır ve Anadolu gibi insanların yaşayışına elverişli yerlerde kurulmuştur. Dağlık yerler ve çöllerde ise, aynı dönemlere ait uygarlık izlerine rastlanmamıştır.

Yukarıdaki bilgilere göre, coğrafi koşulların;

- ilk yerleşim merkezlerinin kurulması,
- toplumların hayat tarzlarının oluşması,
- yönetim örgütlerinin kurulması

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Cilalı Taş (Yeni Taş) Devri Türkiye'de geniş bir alana yayılmıştır. Bu yerler arasında Diyarbakır - Çayönü, Gaziantep - Sakçagözü ve Konya - Çatalhöyük bulunmaktadır. Bu yerleşim merkezlerinde yapılan kazılarda tarım araç ve gereçlerine rastlanmasına rağmen, yönetimde sınıf farklılığını gösteren kral ve soyluların mezarlarına rastlanmamıştır.

Yukarıdaki bilgilere göre, Cilalı Taş (Yeni Taş) Devri'nde Türkiye ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yerleşik hayata geçildiğine
B) Üretim faaliyetlerinin başladığına
C) Çok uluslu bir yapının oluştuğuna
D) Eşitlikçi bir toplum yapısının oluştuğuna
E) Ekonomik faaliyetlerde bulunulduğuna

12. Tarih öncesi devirlerin başlama ve bitiş zamanları bölgelere göre farklılık gösterir.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun en önemli nedeni olarak gösterilebilir?

- A) Topluluklar arasındaki etkileşimin yetersiz olması
B) Yazının geç kullanılması
C) Toplumlar arası savaşların yaşanması
D) Yeterli bilgi birikiminin olmaması
E) Ticaretin gelişmemesi

1. Tarihi olaylar, bir zincirin halkaları gibi birbirinin devamı niteliğinde olmasına rağmen zamana, mekana ve konuya göre bölümlere ayrılarak incelenir.

Tarihi olayların bu şekilde bölümlere ayrılmasının gerekçesi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Olayların araştırılmasında farklı kaynaklardan yararlanmak
B) Araştırmalarda yansızlığı sağlamak
C) Olaylarda rolü olanların etkilerini azaltmak
D) Olayların araştırılmasını ve öğrenilmesini kolaylaştırmak
E) Olayların günümüz olaylarına etkilerini ortaya koymak

2. Osmanlı Devleti'nde ilk paranın Orhan Gazi tarafından bastırıldığı görüşü egemenken, yapılan araştırmalar sonucunda ilk paranın Osman Gazi tarafından bastırıldığı kesinleşmiştir.

Yukarıda verilen bilgide tarih araştırmalarının;

- olayın günümüze etkilerinin araştırılması,
- ortaya çıkarılan yeni belgelerin bilgileri değiştirebilmesi,
- olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulması

özelliklerinden hangilerine değinildiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Tarih öncesi dönemlerde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi bir yörede yerleşik hayata geçilişinin kesin kanıtı olarak gösterilebilir?

- A) Bazı hayvanların evcilleştirilmesi
B) Mağara duvarlarına resimler çizilmesi
C) Tarımsal üretime geçilmesi
D) Taş ve madenlerden eşyaların yapılması
E) Hayvancılıkla geçinilmesi

4. İlkçağ'da;

- Anadolu'da Kayseri-Kültpe'de Asurlulara ait çivi yazısı ile yazılmış kil tabletlerin bulunması,
- Mezopotamya şehirlerinden olan Ninova'da Lidyalılara ait paraların bulunması

durumlarına bakılarak, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Toplumlar arası ilişkilerin geliştiğine
B) Uluslararası ticaret yapıldığına
C) Ulusal devletlerin kurulduğuna
D) Toplumlar arasında kültürel etkileşimin yaşandığına
E) Yönetim örgütlerinin kurulduğuna

5. Tarih Öncesi dönemlere ait farklı yerleşim merkezlerinde, farklı malzemelerden yapılmış benzer nitelikli eşyalar bulunmuştur.

Bu durum;

- ihtiyaçların insan faaliyetleri üzerinde etkili olduğu,
- birçok özgün medeniyetlerin kurulduğu,
- toplumların aynı gelişmişlik düzeyine sahip olmadiğı

çıkarımlarından hangilerini doğrulamaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

6. Bir tarihçinin belli bir olayla ilgili yaptığı araştırmada yansız olabilmesi için aşağıdakilerden hangisinin gerekli olduğu savunulamaz?

- A) Olayı etkileyen değişik nedenleri belirlemesi
B) Olayın meydana geldiği günün koşullarını göz önünde tutması
C) Olayla ilgili bilgilerin doğruluğunu sorgulaması
D) Olayın gerçekleştiği dönemde yaşamaması
E) Olayla ilgili yazılı ve yazısız bütün kaynakları taraması

7. Geçmişten günümüze kadar ulaşabilen bütün yazılı ve yazısız kalıntılar, tarihin kaynaklarını oluşturur. Yaşanmış olayları belgeleyen o dönemin kayıtlarına ana kaynak denir.

Yalnızca bu bilgilere bakılarak;

- I. Tarihin konusu geçmişte yaşanan olaylardır.
II. Araştırmacı, olayların incelenmesinde ve açıklanmasında yansız olmalıdır.
III. Tarih araştırmalarında ana kaynaklar, doğru bilgiye ulaşılmasında kolaylık sağlar.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. İlkçağ'da ekonomisi tarıma dayalı toplumların güneş yılı esaslı takvimleri yaygın olarak kullandıkları görülmektedir.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) İklimlerin, dünyanın güneş etrafındaki hareketi sonucu oluşması
B) Bilimsel gelişmelerin toplumlar arasında farklılıklar göstermesi
C) Güneş yılı esaslı takvimlerde daha fazla gün sayısı olması
D) Yetiştirilen ürün sayısının sınırlı olması
E) Toplumlar arası etkileşimin yetersiz olması

9. Aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?

- A) 1789 yılı, XVIII. yüzyılın son çeyreğindedir.
B) M.Ö. 1200 yılı, M.Ö 1500 yılına göre günümüze daha yakındır.
C) 375'teki Kavimler Göçü, IV. yüzyılın ikinci yarısında meydana gelmiştir.
D) M.Ö III. bin yıl, günümüzden 5 bin yıl öncesini belirtmektedir.
E) Hz. İsa'nın doğumuyla Tarihî çağlar başlamıştır.

10. Tarihi olayların incelenebilmesi için üzerinden belli bir zamanın geçmesi gerekmektedir.

Tarih araştırmalarındaki bu anlayışın aşağıdakilerden hangisini daha çok kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Olayların günümüz değer yargılarıyla değerlendirilmesinin önlenmesini
B) Bulunacak yeni belgelerle olayın aydınlatılmasını
C) Olayın sonuçlarının ve olayda rolü olan kişilerin tarafsız olarak değerlendirilmesini
D) Olayı kanıtlayan belgelerin günümüz insanının anlayacağı hale getirilmesini
E) Olayı aydınlatmak için farklı bilimlerin araştırma sonuçlarının incelenmesini

11. **Tanım:** Tarih, insan topluluklarının geçmişteki yaşayışlarını, uğraşlarını, birbiriyle olan ilişkilerini, yer ve zaman göstererek neden-sonuç ilişkisi içerisinde, belgelere dayandırarak inceleyen sosyal bir bilimdir.

Durum: Türk-Yunan savaşı sonrasında imzalanan anlaşmaya göre; Girit, Osmanlı vilayeti olarak kalmış, ancak Girit'e Yunan asıllı bir vali atanmıştır. Bu durum Girit'in Osmanlı Devleti'nden ayrılmasının yolunu açmıştır.

Tarihin tanımında verilen aşağıdaki özelliklerden hangisine durumda değilmemiştir?

- A) Yer gösterme
B) Zaman belirtme
C) İnsan ilişkileri
D) Olayların belgelenmesi
E) Neden - sonuç ilişkisi

12. Aşağıdakilerden hangisi Tarih Öncesi dönemlerde insanların doğaya bağlı yaşam tarzının azaldığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Avcılık ve toplayıcılığın temel geçim kaynağı olması
B) Hayvan postlarından giysilerin yapılması
C) Mağara ve kaya sığınaklarının barınak olarak kullanılması
D) Taştan araç ve gereçlerin yapılması
E) Ticari faaliyetlerin başlaması

1-D 2-B 3-C 4-C 5-E 6-D 7-D 8-A 9-E 10-C 11-B 12-E

1. – Doğu Anadolu ve Kafkaslar bölgesinde yaşayan Urartularda tarım ve hayvancılık temel geçim kaynağı olmuştur.
– Ege Denizi'ndeki adalarda ve sahil şehirlerinde yaşayan İyonlar denizcilik alanında ilerlemiştir.

Bu iki bilgiye dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisi savunulabilir?

- A) Coğrafi şartlar toplumların uğraş alanları üzerinde etkili olmuştur.
B) Toplumların ihtiyaçları yeni buluşların ortaya çıkmasına neden olmuştur.
C) Urartular, İyonlardan önce yerleşik hayata geçmiştir.
D) Toplumlar arası etkileşim sınırlı kalmıştır.
E) İyonlar, Urartulara göre daha güçlüdür.

2. **Tarih öncesi dönemlerin aşağıdaki özelliklerinden hangisi, uygarlıklar arasında kültürel etkileşimin yaşandığının göstergesidir?**

- A) Dönemlerin, kullanılan araç - gereçlere göre isimlendirilmesi
B) Tarih öncesi dönemlerin her toplum tarafından aynı sırayla yaşanmaması
C) Önce taş, sonra maden çağlarının yaşanmış olması
D) Madenlerin, işlenmesinin kolay olandan zor olana doğru kullanılması
E) Sırasıyla taş, toprak ve madenden eşyaların yapılması

3. **Tarih öncesi devirlerde görülen;**

- I. tarım aletlerinin yapılması,
II. hayvanların evcilleştirilmesi,
III. topraktan çanak-çömlek yapılması

gelişmelerinden hangilerine bakılarak üretici bir toplum yapısının oluştuğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

4. **Olay:** Tarih içinde ortaya çıkan, kısa sürede oluşan gelişmelerdir.

Olgu: Tarihi süreç içinde bazı olayların birleşmesiyle ortaya çıkan uzun süreli gelişmelerdir.

Yukarıdaki tanımlara göre, aşağıdakilerden hangisinde verilen olay-olgu eşleştirmesi doğru değildir?

Olay	Olgu
A) Fransız İhtilali	Milliyetçilik akımının yaygınlaşması
B) Sakarya Savaşı	Kurtuluş Savaşı'nın kazanılacağı ümidinin artması
C) Kavimler Göçü	Avrupa'nın milletler yapısının oluşması
D) Malazgirt Savaşı	Anadolu'nun Türkleşmesi
E) Talas Savaşı	Türklerin İslamiyet'i kabul etmesi

5. İnsanlar; Yeni Taş devrinde topraktan kaplar yaparak ateşte pişirmişler, hayvanları evcilleştirmişler ve tarımsal faaliyetlerin başlamasıyla da yerleşik hayata geçmişlerdir. Daha sonraki devirlerde ise, taş ve toprağa göre daha dayanıklı olan madeni keşfederek araç ve gereç yapımında kullanmışlardır.

Yalnızca bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Üretim faaliyetlerinin başladığı
B) Uygarlık düzeyinin geliştiği
C) İnsanların yaşam şeklinin değiştiği
D) Ekonomik faaliyetlerde bulunulduğu
E) Savunma önlemlerinin alındığı

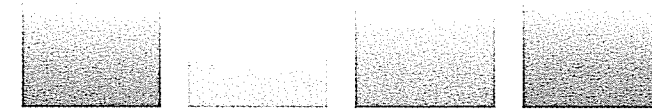
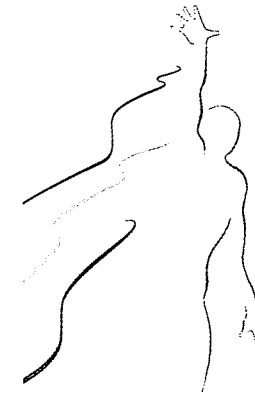
6. Tarih olaylarının aynı şartlarda aynı şekilde tekrarı mümkün değildir.

Bu durumun, tarih araştırmalarında aşağıdakilerden hangisini imkansız hale getirdiği savunulabilir?

- A) Olayın geçtiği yerde araştırma yapılmasını
B) Olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulmasını
C) Deney ve gözlemin yapılmasını
D) Birden çok kaynaktan yararlanılmasını
E) Olayda rolü olanların katkılarının doğru olarak değerlendirilmesini

7. Maden devrinde insanlar sırasıyla bakır, tunç ve demir devirlerini yaşamışlardır.
- Devirlerin bu sıraya göre yaşanması;**
- zamanla daha dayanıklı araçların yapılması,
 - insanların yaşantısının değişmesi,
 - bilgi birikiminin artması
- gelişmelerinden hangilerinin göstergesidir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III
8. Tarih araştırmalarında en önemli kanıt belgelerdir. Yeni belgeler daha önceki bilgileri değiştirebilir veya yeni bilgiler de ortaya çıkarabilir.
- Buna göre, tarih araştırmalarıyla ilgili;**
- Belgeler her zaman mutlak gerçeği tam olarak yansıtmayabilir.
 - Yeni belgeler, tarihi olayların yeniden değerlendirilmesi ihtiyacını ortaya çıkarabilir.
 - Yapılan araştırmalar eski bilgilerin yanlışlığını ortaya çıkarabilir.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III
9. Günümüzden insanlığın ilk dönemlerine doğru gidildikçe, tarih araştırmalarının zorlaştığı görülmektedir.
- Bu durum oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?**
- Tarih öncesi dönemlere gidildikçe nüfusun azalması
 - Savaşlar ve doğal afetler sonucu belgelerin yok olması
 - Geçmişte toplumlar arası etkileşimin sınırlı olması
 - Günümüzden geçmişe gidildikçe kalıcı eserlerin azalması
 - İlk dönemlerde yazının kullanılmaması

10. Tarih boyunca Anadolu'da birçok medeniyetin kurulmasında Anadolu'nun;
- ikliminin yaşamaya elverişli olması,
 - göç yolları üzerinde bulunması,
 - özgün bir kültüre sahip olması
- özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III
11. Tarihçinin amacı doğruyu yanlıştan ayırarak insanları aydınlatmaktır.
- Buna göre, tarihçinin doğru bilgiye ulaşması için aşağıdakilerden hangisi gerekli değildir?**
- Değişik kaynaklardan yararlanılması
 - Olaylar arasında neden-sonuç ilişkisi kurulması
 - Daha çok resmi kaynaklardan yararlanılması
 - Olayların üzerinden belli bir sürenin geçmesinin beklenmesi
 - Olayların objektif şekilde incelenmesi
12. Tarih boyunca çeşitli kültürel ve teknik buluşların ortaya çıkması veya gelişimi değişik toplumların birbirlerinden etkilenmeleri sonucunda gerçekleşmiştir. Bu yönüyle kendine özgü medeniyetlerden daha çok birbirine benzeyen, bir sonraki bir öncekinin devamı niteliğinde olan medeniyetler gelişmelere katkı sağlamışlardır.
- Bu bilgilere bakılarak;**
- Uygarlıkların evrensel değerler taşıması, kültürel etkileşimlerin bir sonucudur.
 - Medeniyetlerin gelişim süreci neden - sonuç ilişkisi içinde olmuştur.
 - Yerleşik hayata daha önce geçen toplumlar kültür ve medeniyet alanında diğerlerine öncülük etmişlerdir.
- yargılarından hangilerine ulaşılabilir?**
- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

BÖLÜM 2

İLKÇAĞ UYGARLIKLARI

1. İlkçağ'da Anadolu'ya göçler sonucunda gelen kavimler, farklı bölgelere yerleşerek farklı uğraş alanlarında ilerlemişler ve böylece değişik uygarlıklar ortaya çıkmıştır.

Bu bilgiye dayanarak Anadolu uygarlıkları ile ilgili;

- I. Ortak bir kültürün oluşmasını sağlamışlardır.
- II. Farklı kültürlerin izlerini taşımışlardır.
- III. Teokratik bir anlayışa sahip olmuşlardır.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Ur, Urug, Kiş ve Lagaş gibi şehir devletlerinden oluşan Sümerlerde "Patesi" adı verilen yöneticilerin aynı zamanda başrahip olması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Dini ve siyasi gücün birleştiğinin
- B) Yönetimle yargının ayrıldığıının
- C) Sınıf farklılıklarının sona erdiğinin
- D) Siyasi birliğin sağlandığının
- E) Asillerin yönetimde etkili olduğunun

3. – Pankuş Meclisi, Hititlerde kralın alacağı kararlar üzerinde etkili olmuş ve danışmanlık görevini üstlenmiştir.
– Kurultay, Türk Devletlerinde hükümdarın yetkilerini sınırlandırmış ve bazı tekliflerini reddetmiştir.

Bu bilgilere göre, Pankuş ve Kurultay meclislerinin görüldüğü devletlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Hititlerin ve Türklerin birbirlerinden etkilendiklerine
- B) Sınıf farklılıklarının sona erdirdiklerine
- C) Merkezi yönetimlerinin zayıf olduğuna
- D) Yönetimde halka eşit haklar verdiklerine
- E) Meclislerin yönetimde etkili olduğuna

4. Yunanistan'da;

- Drakon; daha çok soyluların haklarını koruyan kanunlar yapmıştır.
- Solon; halkı kazanç ve gelirlerine göre sınıflara ayıran kanunlar yapmıştır.
- Klistenes; soyluluktan ve zenginlikten kaynaklanan sınıf farklılıklarını ortadan kaldırmaya yönelik kanunlar yapmıştır.

Yapılan bu kanunların ortak sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Halkın yönetimdeki etkisinin azaldığı
- B) Sınıf farklılığının sona ermesiyle siyasi birliğin sağlandığı
- C) Hukuk fikrinin geliştiği ve eşitlik anlayışının yaygınlaştığı
- D) Yönetim alanındaki ikiliklerin zamanla sona erdiği
- E) Adaletli bir yönetimin kurulmasıyla ülke dışına göçün sona erdiği

5. Atina şehir devletinde halkın yardımıyla başa geçen Klistenes'in halkın yönetime katılmasını sağlaması aşağıdaki yönetim şekillerinden hangisinin uygulanmaya başlandığının bir göstergesidir?

- A) Demokrasi B) Monarşi C) Teokrasi
D) Oligarşi E) Feodalite

6. Yunanistan'da yönetime katılabilmek için özgür ve toprak sahibi olmak gerekiyordu. Bundan dolayı yönetimde büyük toprak sahibi aristokratlar etkili olmuştur.

Bu bilgiye dayanarak, Yunanistan'daki devlet yönetimi ile ilgili;

- I. Merkezi otorite güçlü tutulmak istenmiştir.
- II. Halk yönetimde eşit haklara sahip değildir.
- III. Sınıf çatışmaları kanunların yapılmasına neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

7. Mezopotamya bölgesinde yapılan kazılarda Sümerler'e ait M.Ö. 4000 yıllarına ait bazı eserlerin Orta Asya'daki M.Ö. 5000 yıllarına ait eserlere benzediği görülmüştür.

Bu bilgiye dayanarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarihi olaylar arasında neden - sonuç ilişkisi vardır.
B) Orta Asya'dan Mezopotamya'ya göçler olmuştur.
C) Sümerler özgün bir medeniyete sahiptir.
D) Orta Asya göçleri ekonomik nedenlere dayanmaktadır.
E) Mezopotamya halkları göçebe yaşam tarzına sahiptir.

8. Anadolu'da Kayseri - Kültepe'de yapılan kazılarda bulunan M.Ö. 2000'li yıllara ait üzerinde çivi yazısı bulunan kil tabletlerin benzerlerine, M.Ö. 3500'lerde Mezopotamya bölgesinde de rastlanmıştır.

Bu bilgiye dayanarak;

- I. Tarihi dönemler Mezopotamya'da, Anadolu'dan daha önce başlamıştır.
II. Mezopotamya'daki bazı faaliyetler Anadolu'da da görülmüştür.
III. Mezopotamya ve Anadolu'nun halkları aynı uluslardan oluşmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. İlkçağ'da Hindistan'ın sürekli olarak istilalara uğraması sonucunda farklı milletlerin ve kültürlerin bir araya gelmesi aşağıdakilerden hangisinin oluşmasını engellemiştir?

- A) Sınıf farklılıklarının oluşmasını
B) Ulusal kültürün gelişmesini
C) Göçlerin sona ermesini
D) Sınır güvenliğinin sağlanmasını
E) Ticaretin gelişmesini

10. İyonlar, Doğu Akdeniz ve Balkanlar arasındaki deniz yolu güzergahında kalan Batı Anadolu sahillerinde varlıklarını sürdürmüşlerdir.

Bu konunun İyonlara;

- I. şehir devletleri halinde örgütlenilmesi,
II. deniz ticareti ile uğraşılması,
III. demokratik yönetimlerin kurulması

özelliklerinden hangilerini kazandırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

11. İlkçağ'da Yunanistan'da düzenlenen olimpiyat oyunlarına yalnızca özgür, genç ve erkek sporcular katılabiliyordu.

Bu bilgiye göre, Yunanistan'la ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Halk arasında eşitsizlik olduğu
B) Nüfusun çoğunluğunu gençlerin oluşturduğu
C) Şehir devletleri arasındaki mücadelelerin sona erdiği
D) Çok uluslu bir yapının olduğu
E) Merkeziyetçi yönetimin kurulamadığı

12. Coğrafi konumunun Mısır Medeniyeti'ne katkıları arasında;

- I. çok tanrılı bir din anlayışının görülmesi,
II. tarımın temel geçim kaynağı olması,
III. özgün bir medeniyetin ortaya çıkması

durumlarından hangileri gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

1. Fenikeliler, ticaretle birlikte kültürel faaliyetlerde de bulunarak doğu kültürünü batıya taşımışlardır.

Bu duruma;

- I. İyon ve Yunanlıların Fenike alfabesini kullanması,
II. Fenikelilerin cam ve fildişi işlemeciliğinde ilerlemesi,
III. Akdeniz kıyısındaki limanların önem kazanması

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Çinliler tarafından icat edilen kağıt, barut ve pusula gibi buluşların Müslümanlar tarafından Avrupa'ya taşınmasıyla kullanımı yaygınlaşmış, bilim ve teknoloji alanında önemli gelişmeler yaşanmıştır.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisine bu buluşların neden olduğu söylenemez?

- A) Silah teknolojisinin gelişmesi
B) Bilgi birikiminin artması
C) Avrupa'nın sosyo-kültürel açıdan güçlenmesi
D) Sınıf farklılıklarının sona ermesi
E) Toplumlar arası etkileşimin artması

3. Roma'da hazırlanan Oniki Levha Kanunları çağdaş Avrupa hukukunun temellerini oluşturmuş ve birçok toplumun hukuk yapısını etkileyerek günümüze kadar etkisini sürdürmüştür.

Bu durumun meydana gelmesinde Oniki Levha Kanunları'nın;

- I. Yunan kanunlarından etkilenecek hazırlanması,
II. toplumun her kesimini kapsamaması,
III. evrensel nitelikli olması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Manisa dolaylarında bulunan Sard harabelerinde yapılan kazılar sonucunda ortaya çıkan Lidya paralarının üzerinde parayı bastıran hükümdarın adı, basıldığı yer, çeşitli yazılar ve süslemeler bulunmaktadır.

Buna göre, paraların incelenmesiyle Lidyalılarla ilgili aşağıdakilerden hangisinde verilen alanda bilgi sahibi olunamaz?

- A) Siyasi B) Sanat C) Eğitim
D) Ekonomik E) Kültürel

5. İlkçağ'da Romalılar;

- Fenikelilerin icad ettiği alfabeyi geliştirerek Latin Alfabesi'ni oluşturmuşlardır.
– Mısırlıların yaptığı Güneş yılı esaslı takvimi geliştirerek Miladi Takvim'i hazırlamışlardır.
– Yunan kanunlarından yararlanarak Oniki Levha Kanunları'nı oluşturmuşlardır.

Buna göre, Romalılar'la ilgili olarak;

- I. Evrensel değerlerin gelişmesine katkıda bulunmuşlardır.
II. Yazılı kültürün gelişmesini sağlamışlardır.
III. Toplumlar arası ilişkilerde kolaylık sağlamışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. İlkçağ'da Ege kıyılarındaki İyonya'da;

- Efes, Milet, Foça ve İzmir'de şehir devletleri şeklinde örgütlenilmiştir.
– Merkeziyetçi bir yönetim anlayışının olmaması demokratik bir yönetim anlayışının ortaya çıkmasını etkili olmuştur.

İyonya'daki bu gelişmelerin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Etnik yapının farklı milletlerden oluşması
B) Halkın yönetime katılması
C) Bilimsel çalışmaların yapılması
D) Deniz ticaretinin gelişmesi
E) Düşünce özgürlüğünün önem kazanması

7. İlkçağ'da İyonların;

- Ön Asya ticaret yollarının bitiş noktalarında şehirler kurmaları,
- deniz kıyısında yaşamaları ve farklı bölgelerde koloniler oluşturmaları,
- demokratik bir yönetim anlayışına sahip olmaları

özelliklerinin aşağıdakilerden hangisinin ortaya çıkmasına neden olduğu söylenemez?

- A) Ticaretin gelişmesine
B) Siyasi birliğin sağlanmasına
C) Hür düşünce ortamının oluşmasına
D) Şehircilik alanında ilerleme sağlanmasına
E) Farklı kültürlerle etkileşime girilmesine

8. – Hitit kralları, feodal beylerin yerine merkezden valiler tayin etmişlerdir.
– Persler, ülkeyi "Satraplık" adı verilen illere ayırmışlar ve illerin yönetiminden merkezden atanan valileri sorumlu tutmuşlardır.

Bu devletlerin aşağıdakilerden hangisine önem verdikleri savunulabilir?

- A) Eşitlik esasına dayanan bir yönetim kurmaya
B) Halkın yönetime katılmasını sağlamaya
C) Merkezi otoriteyi güçlü tutmaya
D) Bağımsız devlet anlayışını korumaya
E) Dış saldırılara karşı korunmaya

9. Asurlular ülkelerini valiler tarafından yönetilen eyaletlere ayırmıştır. Valilerin öncelikli görevi vergileri zamanında toplayıp başkente göndermektir. Sistemin başında aynı zamanda başrahip de olan kral bulunurdu. Yüksek rütbeli memurlar devlet yönetiminde görev alırdı.

Buna göre, Asur devlet yönetimi ile ilgili;

- I. Teokratik yönetim anlayışı hakimdir.
II. Merkezi yönetim güçlü tutulmuştur.
III. Valiler sadece vergi toplamakla görevlidir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

10. Hititlerin ilk dönemlerinde kralın yetkileri, soylulardan oluşan Pankuş meclisi tarafından sınırlandırılmıştır. Ancak imparatorluk döneminde, Pankuş meclisinin yetkileri azaltılırken kralın yetkileri artırılmıştır.

Bu bilgilere göre, Hititlerle ilgili;

- I. Toplum sınıflara ayrılmıştır.
II. Zamanla mutlakiyet yönetimi güç kazanmıştır.
III. Krallık dönemi, imparatorluk döneminden daha uzun sürmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

11. Mısırlılar öldükten sonra yeni bir hayatın başlayacağına inanmışlardır.

Mısır'da görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Ülkenin firavunun mülkü sayılması
B) Ölülerin mumyalanması
C) Sınıf farklılıklarının oluşması
D) Tarımın temel geçim kaynağı olması
E) Hiyeroglif yazısının kullanılması

12. Sümerlerde tapınaklara teslim edilen tarım ürünleri ve her türlü ticari mal, rahipler tarafından kil tabletler üzerine resimler ve işaretlerle kaydedilmiştir. Zamanla bu resim ve işaretlerin heceye dönüşmesiyle yazı ortaya çıkmıştır.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak;

- I. ihtiyaçların yeni buluşları ortaya çıkardığı,
II. yazının Sümerler tarafından kullanıldığı,
III. tapınakların ekonomik amaçlar doğrultusunda da kullanıldığı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

1. – Mısırlılar kâğıt olarak Nil vadisinde yetişen kamış cinsi bir bitki olan papirüs kullanmışlardır.
– Sümer mabetlerine getirilen ürünleri tesbit etmek amacıyla rahipler tarafından kullanılan çivi yazısı, kil tabletler üzerine üçgen uçlu bir çubukla yazılmıştır.

Yalnızca bu iki bilgiye dayanarak;

- I. Sümerler yazıyı Mısırlılardan önce kullanmıştır.
II. Coğrafi şartlar toplumların kültürel faaliyetlerini etkilemiştir.
III. Yazı malzemesi olarak kullanılan araç ve gereçler toplumlara göre farklılık göstermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

2. Mısır'da özgün bir medeniyetin oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Tarımın temel geçim kaynağı olması
B) Ölümünden sonra yaşamın devam ettiğine inanılması
C) Çevre kültürlerle etkileşimin kısıtlı olması
D) Halkın sınıflara ayrılması
E) Özel mülkiyetin sınırlı tutulması

3. İlkçağ'da görülen;

- Mezopotamya'da evlerin ve tapınakların kerpiçten inşa edilmesi,
– Yunanistan'da taş işçiliğinin gelişmiş olması,
– Anadolu'da taştan saray ve mabetler yapılması

durumlarıyla ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Mimarinin gelişmesinde ticari faaliyetlerin etkili olduğuna
B) Coğrafi şartların yapı malzemesini belirlediğine
C) Anadolu mimarisinin evrensel nitelik taşıdığına
D) Uğraş alanlarının yaşam tarzını belirlediğine
E) Yunan mimarisinin Anadolu'dan etkilendiğine

4. Sümerlerde şehir devletlerinin başında bulunan kraların; dini ayinleri yönetme, adaleti sağlama ve orduya komuta etme gibi görevleri vardı.

Bu bilgiye göre Sümerlerde uygulanan siyasal sistemin;

- I. monarşik,
II. oligarşik,
III. teokratik

yönetim anlayışlarından hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I ve III

5. Yazı, Asurlu tüccarlar vasıtasıyla Orta Anadolu'ya getirilmiş ve böylece Anadolu'da tarihi dönemler başlamıştır.

Yukarıdaki bilgilere göre, Asurluların aşağıdakilerden hangisinde verilen alandaki faaliyetleri yazının Anadolu'da kullanılmasını sağlamıştır?

- A) Ekonomik
B) Askerlik
C) Sanat
D) Siyasal
E) Sosyal

6. Fenikeliler, ürünlerini satmak ve ihtiyaç duydukları altın, gümüş, bakır ve kalay gibi madenleri temin etmek için Akdeniz kıyılarında ticaret kolonileri meydana getirmişlerdir.

Bu durumun;

- I. doğu ülkeleri ile Akdeniz ülkeleri arasında kültürel etkileşimin yaşanması,
II. denizcilik faaliyetlerinin önem kazanması,
III. Mısır'da özgün bir uygarlığın oluşması

gelişmelerinden hangilerine ortam oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. İlkçağ'da İyonya'da, Yeniçağ'da ise İtalya'da şehir devletleri hakim olmuş ve merkezi bir yönetim kurulumamıştır. Böylece bu bölgelerde özgür bir ortam oluşmuş, bu da İyonya'da bilimsel çalışmaların yapılmasına ve İtalya'da da Rönesans'ın ortaya çıkmasına neden olmuştur.

Buna göre, özgür düşünce ortamının oluşmasında ve bilimsel çalışmaların yapılmasında aşağıdaki-lerden hangisinde verilen alandaki gelişmenin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal B) Ekonomik C) Siyasi
D) Askeri E) Hukuksal

8. Aşağıdakilerden hangisi Mezopotamya medeniyetlerinden olan Sümerlerin yazıyı kullandıklarına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Tapınaklar yapımaları
B) Vergi toplamaları
C) Destanlarının olması
D) Hukuki metinler hazırlamaları
E) Şehir devletleri halinde örgütlenmeleri

9. Çanakkale yakınlarında 1870'de yapılan kazılar sonucunda Truva şehri ortaya çıkarılmıştır. Burada M.Ö. 3000'li ve M.Ö. 2000'li yıllar arasına ait önemli eserler bulunmuştur. "Priamos'un Hazineleri" adı verilen altın ve gümüşten yapılmış değerli süs eşyaları, bu kazılar sonucunda ortaya çıkarılmıştır.

Bu bilgilere dayanarak Truva ile ilgili;

- I. Tarih öncesi çağlar sırasıyla yaşanmıştır.
II. Maden işlemeciliği gelişmiştir.
III. Kültürel etkileşim yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Babilliler ay ve güneş tutulmalarını önceden hesaplamışlar ve ay yılı esasına dayalı takvim düzenlemişlerdir.

Buna göre, Babillerin;

- I. siyaset,
II. bilim,
III. ekonomi

alanlarından hangilerindeki gelişmelere önem verdikleri söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Lidyalıların tarihte takas usulüne son verip parayı icat etmelerinde aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) Ticareti kolaylaştırmak istemeleri
B) Çok tanrılı dinleri benimsemeleri
C) Mutlak monarşi ile yönetilmeleri
D) Ücretli askerlerden oluşan ordular kurmaları
E) Merkezîyetçi yönetime sahip olmaları

12. Anadolu'da ilk siyasi kuruluşlar, kent devletleri şeklinde ortaya çıkmış ve zamanla başkenti ve sınırları belli olan daha büyük devletler haline gelmişlerdir.

Bu duruma;

- I. nüfusun artması ve yeni yerleşim merkezlerinin kurulması,
II. bilgi birikiminin ve tecrübenin artması,
III. savunma gereksiniminin ortaya çıkması

gelişmelerinden hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

1. Bütün İlkçağ medeniyetlerinde olduğu gibi Anadolu medeniyetlerinde de sosyal gruplar oluşmuştu. En yüksek tabakayı kral ailesine bağlı soylular sınıfı meydana getiriyordu. Soylular önemli imtiyazlara sahipti. Geniş topraklara sahip oldukları gibi devletin en yüksek makamlarına da onlar atanırlardı.

Bu bilgilere dayanarak İlkçağ Anadolu toplumları ile ilgili;

- I. Eşitlik anlayışı yoktur.
II. Yöneticiler soylulardan oluşmaktadır.
III. Özel mülkiyet anlayışı vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. – Fenikeliler topraklarının tarıma elverişli olmamasından dolayı deniz ticaretine önem vermişlerdir.
– Anadolu topraklarının tarıma elverişli olması ve göç yolları üzerinde bulunması bu bölgenin sürekli olarak istilalara uğramasına neden olmuştur.
– Orta Asya'da yaşayan Türkler iklim değişikliği sonucunda başka yerlere göç etmişlerdir.

Bu bilgilere göre, insan topluluklarının faaliyetlerinde aşağıdakilerden hangisi daha çok etkili olmuştur?

- A) Yönetim şekilleri B) Dini inanışlar
C) Sosyal Yapı D) Kültürel özellikler
E) Coğrafi şartlar

3. İyonyalı filozoflar dünyanın oluşumunu tartışmışlardır. Örneğin, Tales dünyanın ana maddesinin su olduğunu öne sürerken, Anaksimenes her şeyin havadan meydana geldiğini söylemiştir.

Bu bilgilere göre, İyonyalıların hangi alandaki gelişmelere daha açık olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal B) Siyasal C) Dinsel
D) Ekonomik E) Bilimsel

4. Anadolu, tarih boyunca birçok göç ve istila hareketine sahne olmuştur. Anadolu'ya göç eden kavimlerden bazıları devletler kurmuşlar ve uygarlıklar meydana getirmişlerdir. Hititler, Frigler, İyonlar, Urartular, Persler ve Romalılar Anadolu'ya hakim olan bazı uygarlıklardır.

Bu bilgilere dayanarak Anadolu ile ilgili olarak;

- I. Kültürel yönden zengindir.
II. Anadolu'da kurulan medeniyetler merkezi yapılarını güçlü tutmuşlardır.
III. Anadolu önemli bir jeopolitik konuma sahiptir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Alacahöyük'te yapılan kazılar, 14 katlı 4 kültür çevresini ortaya çıkarmıştır. En eski katlar, Tunç çağına başlarına rastlamaktadır. Bu katlarda bulunan kral mezarlarında güneş kursları, boğa ve geyik heykelticikleri, altın, gümüş ve tunçtan eşyalar bulunmuştur.

Bu bilgilere bakılarak, bu yerleşim merkeziyle ilgili olarak;

- I. Siyasi yapılanma görülmüştür.
II. Hukuk fikri gelişmiştir.
III. Maden işlemeciliği gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

6. İyonya'nın önemli bir kültür merkezi olmasında;

- I. sınıf farklılıklarının görülmesi,
II. ticaret yollarının kesiştiği noktada bulunması,
III. özgür düşünce ortamının olması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

7. Anadolu'da Tarih Öncesi Çağlar'da;

- Bakır, bronz, kurşun ve kalaydan başka altın ve gümüşten de araç, gereç ve süs eşyaları yapılmıştır.
- Surlarla çevrilmiş küçük şehir devletleri kurulmuştur.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Çok uluslu devletler kurulmuştur.
- B) Maden işlemeciliği gelişmiştir.
- C) Yerleşik hayata geçilmiştir.
- D) El sanatları gelişmiştir.
- E) Savunmaya önem verilmiştir.

8. Sümer kralı Urukagina bir yazıtta "Umursanmayan kanunları, çiğnenen adaleti, zulüm ve haksızlıkları kaldırdım. Fakirleri, dulları, yetimleri sevindirdim. Rahiplerin baskısına son verdim. Köleliği kaldırdım, özgürlüğü getirdim." demektedir.

Bu bilgilere göre, Sümerler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Demokratik bir yönetime geçildiği
- B) Din adamlarının yönetimdeki etkisinin azaldığı
- C) Eşitlik anlayışının yaygınlaştığı
- D) Sosyal devlet anlayışının benimsendiğine
- E) Adaletli bir yönetimin kurulduğu

9. İlkçağ'da alfabe ve takvimin kullanımının yaygınlaşmasında;

- I. toplumlar arası etkileşimin artması,
- II. toplumların ihtiyaçlarını karşılayacak nitelikte olmaları,
- III. buluşlara dini inançların neden olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. Sümerlerde Lagaş Kralı Güdea, esir köleleri serbest bıraktığını, zengine fakiri, güçlüye zayıfı ezdirtmediğini anlatan kanunlarını anıtlara yazdırmıştır.

Buna göre, Sümerlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Laik hukuk kuralları geçerli olmuştur.
- B) Sosyal devlet anlayışı gelişmiştir.
- C) Demokratik bir yönetim kurulmuştur.
- D) Yönetimdeki ikiliklere son verilmiştir.
- E) Bağımsız devlet arayışı güçlendirilmiştir.

11. İlkçağ'da Anadolu'da kurulan devletlerden Hititlerde başta yönetici olarak kral bulunur, krallık babadan oğula geçerdi. Kral aynı zamanda başkomutan, başrahip ve başyargıçtı. Kralların yanında devlet işlerini yürüten kalabalık bir memurlar sınıfı ile asillerden oluşan danışma meclisleri vardı. Eyaletler merkezden gönderilen valiler tarafından yönetilirdi.

Buna göre, Hititlerle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Kadınlar devlet yönetiminde görev almıştır.
- B) Merkezîyetçi bir yönetim anlayışı benimsenmiştir.
- C) İkili teşkilat sistemi uygulanmıştır.
- D) Laik yönetime geçilmeye çalışılmıştır.
- E) Dış saldırılara karşı önlem alınmıştır.

12. Fenike Alfabeti İyon, Yunan ve Romalılar tarafından geliştirilerek günümüzde kullanılan Latin Alfabeti oluşturulmuştur.

Buna göre, Latin Alfabeti ile ilgili;

- I. Kültürel etkileşim sonucu ortaya çıkmıştır.
- II. Geliştirilmesinde batıdaki medeniyetler etkili olmuştur.
- III. Çeşitli toplumların katkılarıyla gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. İlkçağ'da Yunanistan'daki şehir devletleri krallar ve asiller tarafından yönetilir ve her şehrin kendine ait kanunları bulunurdu.

Yukarıdaki bilgilere göre, Yunanistan'la ilgili;

- I. Hukuk birliği sağlanamamıştır.
- II. Şehirlerin kurulmasında ekonomik faaliyetler etkili olmuştur.
- III. Sosyal eşitlik anlayışı gelişmemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

2. Hititlerde kral, başkomutan, başyargıç ve başrahip ünvanlarını taşırdı. İllerdeki yöneticiler de doğrudan merkeze bağlıydı.

Buna göre, Hitit Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinde verilen yönetim şekillerinin uygulandığı söylenebilir?

- A) Oligarşik – Aristokratik
- B) Meşruti – Teokratik
- C) Teokratik – Monarşik
- D) Aristokratik – Monarşik
- E) Meşruti – Oligarşik

3. İlkçağ'da Mısır Devleti'nin başında bulunan Firavunlar kendilerini Tanrı'nın oğlu olarak görüyorlardı. Sınırsız yetkilere sahip olan Firavunların her buyruğu kanun olarak kabul edilirdi.

Bu durumun Mısır'da aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Hukuk anlayışının gelişmesine
- B) Monarşik yapının zayıflamasına
- C) Siyasi birliğin bozulmasına
- D) Ölümlerin mummylaşmasına
- E) Devlet otoritesinin güçlenmesine

4. Roma İmparatorluğu Balkanlar, Anadolu, Suriye ve Mısır'ı hakimiyeti altına almasına rağmen Yunan kültürünün etkisi altında kalmıştır.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Roma'da merkezi yönetimin güçlü olması
- B) Yunanlıların Romalılara göre daha gelişmiş bir kültüre sahip olması
- C) Roma'nın çok uluslu bir yapıya sahip olması
- D) Roma'nın geniş sınırlara sahip olması sonucunda nüfusunun yetersiz kalması
- E) Roma'ya göre Yunanistan'ın ticarete daha çok gelişmiş olması

5. Hititlerde kraldan sonra devlet yönetiminde en yetkili kişi olarak Tavananna unvanlı kraliçeler yer almıştır.

Bu duruma Tavanannaların;

- I. antlaşmaları onaylaması,
- II. dini ayinlere katılması,
- III. kral başkentte bulunmadığı zaman yerine vekalet etmesi

faaliyetlerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

6. Hititlerin;

- I. düzenli bir orduya sahip olmaları,
- II. demirden dayanıklı ve gelişmiş silahlar yapmaları,
- III. farklı inançlara hoşgörüli davranmaları

özelliklerinden hangilerinin kısa zamanda topraklarını genişletmelerine katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

7. İlkçağ'da Anadolu'da bilim ve sanatın gelişmesinde, Mısır ve Mezopotamya medeniyetlerinin etkisi görülmüştür.

Bu duruma;

- I. Asurluların Anadolu'da koloncilik faaliyetlerinde bulunması,
- II. Hititlerle Mısırlılar arasındaki savaşlar sonucunda Kadeş Antlaşması'nın yapılması,
- III. Lidyalılar tarafından yapılan Kral Yolu'nun Efes'ten Mezopotamya şehirlerine kadar ulaşması

gelişmelerinden hangilerinin ortam oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

8. Tarihte sulama kanallarını ve zigguratları ilk kez yaptıkları bilinen Sümerler; hayvancılık, dokumacılık ve ticaretle de uğraşmışlardır.

Buna göre, Sümerlerde görülen gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Yerleşik hayata geçilmesi
B) Mimarinin gelişmesi
C) İhtiyaç fazlası üretimin gerçekleşmesi
D) Farklı geçim kaynaklarına sahip olunması
E) Ahiret inancının görülmesi

9. Yunanlılar, Fenikelilerden farklı olarak kolonilerini vatan olarak kabul etmişlerdir.

Bu durum oluşmasında Yunanistan'ın aşağıdaki özelliklerinden hangisinin daha az etkili olduğu savunulabilir?

- A) Siyasi birliğin bulunmaması
B) Verimli toprakların yetersiz olması
C) Şehir devletleri arasında mücadelelerin olması
D) Nüfusun hızla artması
E) Ekonominin daha çok ticarete dayanması

10. İyonlarla ilgili bazı bilgiler şunlardır:

- Koloncilik faaliyetleri sonucunda ülke dışında yeni yerleşim merkezleri kurmuşlardır.
- Efes, Milet ve Foça gibi şehir devletleri halinde örgütlenmişlerdir.
- Şehir devletlerinde zamanla demokratik yönetimler kurulmuştur.

Bu bilgilere dayanarak İyonlarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Kültür ve uygarlığı ülke dışında yayılmıştır.
B) Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
C) Bazı ihtiyaçlarını başka toplumlardan karşılamışlardır.
D) Merkeziyetçi yönetim kurulumamıştır.
E) Halk yönetime katılmıştır.

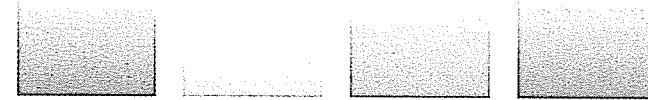
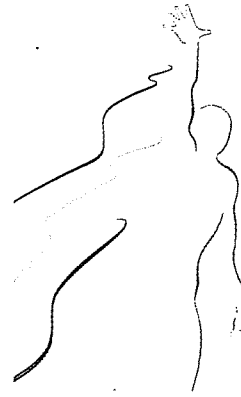
11. İlkçağ'da Yunanistan'da aşağıdakilerden hangisinin siyasi birliğin kurulmasını engellediği savunulabilir?

- A) Şehir devletleri arasında ekonomik rekabetin bulunması
B) Çok tanrılı dinlere inanılması
C) Ticari faaliyetlerin gelişmiş olması
D) Tarıma elverişli arazilerin az olması
E) Koloncilik faaliyetlerinde bulunulması

12. Anadolu'nun eski yerleşim merkezlerinden biri olan Burdur'daki Hacılar Höyüğü'nün etrafı duvarlarla çevrilidir.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Dış tehditlere karşı önlem alındığının
B) Ahiret inancına sahip olunduğunun
C) Şehir devleti şeklinde örgütlenildiğinin
D) Tarımsal faaliyetlerde ilerlenildiğinin
E) Çok uluslu yapıya sahip olunduğunun

BÖLÜM 3

İSLAMİYET'TEN ÖNCEKİ TÜRK TARİHİ

1. İslamiyet öncesi Türk topluluklarının genellikle göçebe yaşam sürdürmelerinin;

- I. mimari,
- II. tarım,
- III. hayvancılık,
- IV. askerlik

alanlarından hangilerinde, gelişme göstermelerine engel olduğu söylenebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

2. İslamiyet öncesi Orta Asya'da kurulan Türk devletleri komşu ülkelere canlı hayvan, kürk, deri gibi ürünler satar, karşılığında ise tahıl ve işlenmiş kumaş alırlardı.

Buna göre, Türklerle ilgili aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Komşu devletlerle iyi ilişkiler kurmuşlardır.
- B) Ekonominin temeli hayvancılığa dayanmaktadır.
- C) Ticari hayat gelişmiştir.
- D) Yerleşik hayat yaygınlaşmamıştır.
- E) Boylar halinde örgütlenilmiştir.

3. Yönetimin belirlenen kanunlara göre yapıldığı ve bu kanunların üstünde herhangi bir gücün varlığının kabul edilmediği devletler, hukuk devletidir.

Buna göre, aşağıdaki özelliklerden hangisi İslam öncesi Türklerde "hukuk devleti" anlayışının varlığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Göçebe yaşam tarzının benimsenmesi
- B) Toplumda sınıf ayrımı ve kölecilik anlayışının görülmemesi
- C) Töre kurallarına herkesin uymak zorunda olması
- D) Ülkenin hanedanın ortak malı sayılması
- E) Hatunun elçi kabullerinde hazır bulunması

4. Aşağıdakilerden hangisi, ilk Türk devletlerinin yönetiminde etkili bir kurum olan "Kurultay"ın bir danışma meclisi olduğunun göstergesidir?

- A) Kurultay üyelerinin boy beylerinden oluşması
- B) Kurultaya askeri ve sivil görevlilerin de katılması
- C) Hakimiyet altındaki ulusların da Kurultay'da temsil edilmesi
- D) Kurultay kararlarının kağanı bağlamaması
- E) Kurultay'ın yılın belli dönemlerinde toplanması

5. Avrupa'ya göç eden Türk boylarından bazıları Türklük özelliklerini kaybetmişlerdir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenemez?

- A) Bazı Türk boylarının Hristiyanlığı kabul etmesi
- B) Avrupa'daki yerli halk içerisinde Türklerin azınlıkta kalması
- C) Güçlü Türk devletlerinin kurulamaması
- D) Yerli topluluklarla etkileşime girilmesi
- E) Avrupa'nın çok uluslu bir yapıya sahip olması

6. İslamiyet öncesi Türk devletlerinde görülen aşağıdaki durumlardan hangisinin merkezî yönetimin uygulanmasını daha fazla zorlaştırdığı savunulabilir?

- A) Ülke dışına göçlerin yaşanması
- B) Ülke yönetiminde ikili teşkilatın uygulanması
- C) Göçebe yaşam tarzının benimsenmesi
- D) Boylar halinde yaşanması
- E) Devlet politikalarının kurultayda belirlenmesi

7. İslamiyet'ten önceki Türklerde hakanın halka karşı görev ve sorumlulukları vardı.

Bu durum Türklerde aşağıdakilerden hangisine önem verildiğini gösterir?

- A) Güçlü orduların kurulmasına
- B) Hakanın sınırsız yetkilere sahip olmasına
- C) Yöneticilerle halkın kaynaşmasına
- D) Halkın yönetimdeki etkinliğinin artırılmasına
- E) Gök Tanrı inancının sürdürülmesine

8. Orta Asya Türklerinin göçebe yaşam tarzını benimsemelerinde;

- I. Orta Asya'nın karasal iklime sahip olması,
- II. Türklerin boylar halinde örgütlenmesi,
- III. Çin ile sürekli mücadele edilmesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) II ve III E) I, II ve III

9. Türklerin göçebe hayat tarzından yerleşik toplum düzenine geçmeleri uzun zaman almıştır.

Bu duruma Türklerin aşağıdaki özelliklerinden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Savaşçı bir toplum yapısına sahip olmaları
- B) İpek Yolu üzerinde hakimiyet kurmaları
- C) Yazıyı geç kullanmaları
- D) Boylar halinde örgütlenmeleri
- E) Temel geçim kaynaklarının hayvancılık olması

10. İslamiyet'ten önceki Türklerle ilgili bilgilerin bir kısmı kurgan adı verilen mezarlardan çıkarılan kalıntılara dayanmaktadır.

Bu bilgiye dayanılarak İslamiyet'ten önceki Türklerle ilgili;

- I. Ahiret inancına sahiptirler.
- II. Sosyal devlet anlayışı vardır.
- III. Yerleşik hayata geçmişlerdir.

yorumlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

11. İslamiyet öncesi kurulan Türk devletlerinde denizcilik faaliyetlerinin gelişmemesinin temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Göçebe yaşam tarzını benimsemeleri
- B) Temel geçim kaynaklarının hayvancılık olması
- C) Coğrafi konumlarının elverişsiz olması
- D) Çin ile rekabet halinde olmaları
- E) Ülkenin hanedanın ortak malı sayılması

12. Türklerin Orta Asya dışına göç etmelerinin nedenlerinden bazıları şunlardır:

- I. Kaynakların ihtiyaçları karşılamada yetersiz kalması,
- II. Çinlilerin saldırı ve tehditlerde bulunması,
- III. Konar - göçer hayat tarzına uygun yerler aranması.

Bunlar siyasi, sosyal ve ekonomik alanlarla ilişki bakımından aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak gruplanmıştır?

	Siyasi	Sosyal	Ekonomik
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	II	III	I
E)	III	II	I

13. İslamiyet'ten önceki Türklerin asıl dini Göktanrı inancıydı. Türkler, Göktanrı'nın bütün dünyayı yarattığına ve kimin ülkeyi yöneteceğine karar verdiğine inanıyorlardı.

Buna göre, Türkler'de görülen;

- I. Ölülerin kişisel eşyalarıyla mezarlara konulması,
- II. Kut anlayışının geçerli olması,
- III. devlet işlerinin kurultayda görüşülmesi

durumlarından hangileri dinin yönetim üzerindeki etkisinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

1-A 2-E 3-C 4-D 5-E 6-B 7-C 8-A 9-E 10-A 11-C 12-D 13-B

1. İslamiyet öncesi Türklerde sınıfsız bir toplum yapısının oluşmasında aşağıdakilerden hangisi daha çok etkili olmuştur?

- A) İkili teşkilat sisteminin uygulanması
- B) Ahiret inancına sahip olunması
- C) Hükümdarların aynı zamanda başkomutan olması
- D) Toprağa bağlı mülkiyet anlayışının gelişmemesi
- E) Ülke dışına göçlerin yaşanması

2. Uygurların yerleşik hayata geçmelerinin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Tarımsal üretimin önem kazanması
- B) Yaşam tarzının değişmesi
- C) Yeni yerleşim merkezlerinin kurulması
- D) Bilimsel ve kültürel faaliyetlerin artması
- E) Merkezîyetçi yönetimin güç kazanması

3. Yöneticilerin Musevi olduğu Hazarlar arasında diğer din mensuplarıyla kurulan ilişkiler sonucunda İslamiyet ve Hristiyanlık da yayılmıştır.

Bu durumun Hazarlarda aşağıdakilerden hangisini zorunlu hale getirdiği savunulabilir?

- A) Ticaretin temel geçim kaynağı olmasını
- B) Hoşgörülü yönetim anlayışının uygulanmasını
- C) Yönetimde hiyerarşinin esas alınmasını
- D) Güçlü ordulara sahip olunmasını
- E) Merkezîyetçi yönetim anlayışının benimsenmesini

4. Orta Asya Türk devletleri uzun süre varlıklarını devam ettirememişler.

Bu durumun nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Yönetimde "Ülke hanedan üyelerinin ortak malıdır" anlayışını benimsemeleri
- B) İkili teşkilat sistemini uygulamaları
- C) Göçebe yaşam tarzına sahip olmaları
- D) Boylar halinde örgütlenmeleri
- E) Çin'le sürekli mücadele halinde olmaları

5. Türk devlet yönetiminde ölen hükümdarın yerine kimin geçeceği belli değildir.

Bu durumun Türk devletlerinde;

- I. taht kavgalarının yaşanması,
- II. devletin kısa sürede yıkılması,
- III. güçlü orduların kurulması,
- IV. sınıf farklılıklarının görülmemesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
- D) II ve IV E) III ve IV

6. İslam öncesindeki Türk kültürü, hayvancılığın temel geçim kaynağı olduğu konar - göçer hayat şartlarına uygun olarak gelişmiştir.

Bu durumun Türkler arasında;

- I. eşyaların taşınabilir malzemelerden yapılması,
- II. süslemelerde hayvan motiflerinin kullanılması,
- III. deri eşyaların yaygın olarak kullanılması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

7. Bir Çin kaynağında Türklerden "Bağımsızlığa karşı hayranlık duymak ve tabi olmayı yüz kızartıcı suç saymak bizim geleneğimizdir. Atalarımızdan toprakla birlikte devraldığımız devletimizi Çin ile uzlaşmak için feda edemeyiz. Mücadele edecek savaşçılarımız mevcut iken devletimizi korumalıyız." diye bahsedilmektedir.

Bu bilgilere bakılarak İslam öncesi Türklerle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Devletlerini korumayı amaç edinmişlerdir.
- B) Bağımsızlıklarına düşkündürler.
- C) Savaşçı özelliklere sahip olmuşlardır.
- D) İpek Yolu için Çin ile mücadele etmişlerdir.
- E) Törelere bağlılıklarını sürdürmüşlerdir.

8. Çin imparatorlarının;

- I. Türk boyları arasındaki mücadelelere karışma,
- II. hanedan üyesi prensleri tahta geçmeleri için kışkırtma,
- III. Türk hanedan mensuplarının saraylarda yaşama-larını teşvik etme

girişimlerinden hangilerinin Türk devletlerinin yıkılmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Göktürklerde;

- Bumin Kağan ülkenin batı bölgelerinin yönetimini kardeşi İstemi Yabgu'ya vermiş,
- Bilge Kağan ülkenin yönetimini kardeşi Kültigin ile birlikte yürütmüştür.

Bu bilgilere bakılarak Göktürklerde;

- I. halkın bazı ihtiyaçlarının hükümdar tarafından karşılanması,
- II. ülkenin ikiye ayrılarak yönetilmesi,
- III. ülkenin hanedanın ortak malı sayılması

uygulamalarından hangilerinin esas alındığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. Çin ile yapılan mücadeleleri kaybeden Hunlar, Çin'in hakimiyeti altına girmektense Avrupa'ya göç etmeyi tercih etmişlerdir.

Bu durum Hunların aşağıdakilerden hangisine verdikleri önemin göstergesidir?

- A) Merkezîyetçi yönetime
B) Bağımsız devlet anlayışına
C) Göktanrı inancına
D) Diplomatik faaliyetlere
E) İkili devlet teşkilatına

11. İslamıktan önce kurulan Türk devletlerinin farklı dinleri benimsemelerinin nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Yarı göçebe hayat tarzını benimsemeleri
B) Farklı bölgelere göç etmeleri
C) Bağımsızlığa önem vermeleri
D) Güçlü ordulara sahip olmaları
E) Yazıyı geç kullanmaları

12. Mete Han, Çin'in tamamına egemen olacak güçte olmasına rağmen Türklerin bu ülkeye yerleşmesine izin vermemiştir.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Kalabalık Çin nüfusu içerisinde Türklerin ulusal benliklerini koruyamayacak olması
B) Mete Han'ın merkezi otoriteyi güçlü tutmak istemesi
C) Çin ile uzun süre devam edecek bir barış dönemi-nin başlatılmak istenmesi
D) Mete Han'ın bağımsız devlet anlayışına önem vermemesi
E) İki devlet arasında ekonomik ilişkilerin geliştirilmek istenmesi

13. Aşağıdakilerden hangisinin İslamıktan önceki Türk devletlerinde görülen göçebe yaşam tarzının bir sonucu olduğu söylenebilir?

- A) Ülkenin hanedanın ortak malı sayılması
B) Hukuk kurallarının töreye dayanması
C) Kalıcı mimari eserlerin görülmemesi
D) Göktanrı inancının benimsenmesi
E) İkili devlet teşkilatının uygulanması

14. Mete Han zamanından itibaren Türk ordusu "Onlu sistem" esas alınarak teşkilatlandırılmıştır.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulamaz?

- A) Ordunun denetiminin sağlanmasını
B) Savaş düzen ve taktiğinin oluşturulmasını
C) Askeri birliklerin disiplin altına alınmasını
D) Ordunun sefere hazırlanmasını
E) Veraset anlayışının uygulanmasını

1. İslam öncesi Türk devletlerinde görülen aşağıdaki uygulamalardan hangisinin "demokratik yönetim" anlayışını yansıttığı söylenebilir?

- A) Önemli devlet işlerinin boy beylerinden oluşan "kurultay"da görüşülmesi
B) Ülke topraklarının hanedan üyeleri arasında paylaşarak yönetilmesi
C) Hükümdar eşlerinin elçi kabullerinde bulunması
D) Türklerin Çin'in iç bölgelerine yerleşimine izin verilmemesi
E) Hükümdarların aynı zamanda ordu komutanı olması

2. Göçebe yaşam tarzına sahip olan Türklerde siyasal ve sosyal hayatı düzenleyen hukuk kurullarına "töre" denirdi. Türklerde töreye uymamak en büyük suç sayılırdı. Hükümdar bile töreye uymak zorundaydı.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Toplumsal eşitliğe önem verildiğine
B) Kanun üstünlüğü ilkesinin esas alındığına
C) Hükümdarlık hakkının bütün vatandaşlara tanındığına
D) Toplumsal hayatta belli kuralların ölçüt olarak kabul edildiğine
E) Hukuk kurallarının sosyal ve siyasal hayat üzerinde etkili olduğuna

3. Orta Asya Türkleri, başlangıçta kemer, silah, kılıç gibi taşınabilir sanat eserleri ortaya koymuşken daha sonraki dönemlerde saray, tapınak ve şehir surları gibi kalıcı mimari eserler de vermişlerdir.

Türk sanat anlayışındaki bu değişim daha çok aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Yaşadıkları bölgelerin coğrafi koşullarıyla
B) Toplumsal yaşam biçimlerindeki değişimlerle
C) Önemli bilimsel gelişmelerle
D) Devlet yapısını yönlendiren kişilerle
E) Uygarlıklar arasındaki kültürel ilişkilerle

4. Türklerin, Çin ile Avrupa arasındaki geniş topraklara sahip olmalarının öncelikle aşağıdakilerden hangisini zorunlu hale getirdiği savunulabilir?

- A) Göçebe yaşam tarzının benimsenmesini
B) Töre hukukunun uygulanmasını
C) Siyasal birliğin sağlanmasını
D) Ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaşılmasını
E) Güçlü ordular kurulmasını

5. İslamiyet'ten önceki Türklerde toprağa dayalı zengin bir sınıfın oluşmasını;

- I. göçebe yaşam tarzının benimsenmesi,
- II. toprakların boyların ortak malı kabul edilmesi,
- III. toplumda kadın-erkek eşitliğinin olması

durumlarından hangilerinin engellediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

6. Uygurların kabul ettiği Maniheizm hayvansal gıdaların kullanılmasını yasaklayan bir dindir.

Bu durumun Uygurları;

- I. tarımsal ürünlerin yetiştirilmesi,
- II. yerleşik hayata geçilmesi,
- III. Orta Asya dışına göç edilmesi

faaliyetlerinden hangilerine yönlendirdiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. İslamiyet'ten önceki Türklerde görülen aşağıdaki uygulamalardan hangisinin kültürel değerleri koruma amacına yönelik olduğu savunulamaz?

- A) Törenin uygulanması
B) Başka milletlerin egemenliğine girilmemesi
C) Göçebe yaşam tarzının devam ettirilmesi
D) Değişik dinlerin kabul edilmesi
E) Türkçenin kullanılmasına önem verilmesi

8. İslamiyet'ten önceki Türk devletlerinden Hazarlar'da görülen;

- I. değişik dinlere inananların mabetlerinin bir arada bulunması,
- II. farklı meslek gruplarının aynı mekanı paylaşması,
- III. adalet işlerine bakan hakimler kurulunun değişik dinlerin temsilcilerinden oluşması

uygulamalarından hangileri hoşgörünün ön planda tutulduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. Uygurlar kendilerinden önce yaşamış Türk topluluklarından daha gelişmiş bir kültüre sahip olmuşlardır.

Uygurlarda bu durumun oluşmasında;

- I. yerleşik hayata geçmeleri,
- II. kağıt ve matbaayı kullanmaları,
- III. İpek Yolu ticaretini sürdürmeleri

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. İslam öncesi Türk devletlerinin yönetiminde "Ülke hanedan üyelerinin ortak malıdır." anlayışı uygulanmıştır.

Bu uygulamanın;

- I. hükümdar değişikliklerinde taht kavgalarının yaşanması,
- II. yarı göçebe yaşam tarzının benimsenmesi,
- III. yönetimde hiyerarşinin esas alınması

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. İslamiyet'ten önceki Türk devletlerinin yönetiminde; hanedan üyelerinden ve boy beylerinden oluşan Kurultay etkili olmuştur. Hükümdarların bazı teklifleri Kurultay'da kabul edilmemiştir.

Buna göre, Türk devletlerinin yönetimiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Hükümdarın yetkileri sınırlandırılmıştır.
B) İkili teşkilat sistemine son verilmiştir.
C) Meşrutiyet sistemi uygulanmıştır.
D) Halkın yönetime katılımı sağlanmıştır.
E) Veraset sistemi değiştirilmiştir.

12. İslamiyet'ten önceki Türklerin, Çin'den başlayarak Avrupa'nın içlerine kadar birçok devlet kurmalarında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Teşkilatçı bir yapıya sahip olmaları
B) Farklı dinleri benimsemeleri
C) Hayvancılıkla uğraşmaları
D) Göçebe yaşam tarzına sahip olmaları
E) İkili teşkilat sistemini uygulamaları

13. İslamiyet'ten önceki Türk devletlerinde halk hükümdarın emir ve yasalarına uymayı başlıca görev sayardı.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin daha çok etkili olduğu savunulabilir?

- A) Hatun'un yönetimde hükümdara yardımcı olması
B) Hükümdarlığın Gök Tanrı tarafından verildiğine inanılması
C) Kurultayın devlet yönetiminde etkili olması
D) Hükümdarların güçlü ordulara sahip olması
E) Ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması

14. İslamiyet öncesi Türk topluluklarının yarı göçebe yaşam tarzına sahip olmalarının aşağıdakilerden hangisi üzerinde doğrudan etkili olduğu savunulabilir?

- A) Töre hukukunun uygulanması
B) Taşınabilir malzemelerden eşyalar yapılması
C) Farklı dini inanışların benimsenmesi
D) Merkezîyetçi yönetimlerin kurulamaması
E) Yazının geç kullanılması

1. Orta Asya'da egemenlik kuran Türkler, kuraklık ve nehirlerin derin yataklardan akması gibi nedenlerden ötürü tarım yapamamışlar ve temel geçimlerini hayvancılıkla sağlamışlardır.

Buna göre, Türklerin hayvancılıkla uğraşmalarında;

- I. sulama olanaklarının yetersiz olması,
- II. boylar arasında anlaşmazlıkların yaşanması,
- III. doğal koşulların tarım için elverişsiz olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. Göktürk Devleti'nin batıdaki topraklarının başında bulunan İstemi Yabgu, Doğu Roma İmparatorluğu'ndan gelen elçinin kabulünden sonra, "Atalarımızdan işittik ki Roma elçileri geldiği zaman bu bizim için artık yer-yüzünü fethedeceğimizin işaretidir." demiştir.

İstemi Yabgu'nun bu görüşleri İslamiyet'ten önceki Türk devletlerinde görülen;

- I. cihan hakimiyeti ülküsünü gerçekleştirme,
- II. sosyal devlet anlayışını uygulama,
- III. devlet yönetiminde boy beylerinin görüşlerinden yararlanma

politikalarından hangilerini yansıtmaktadır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

3. Orta Asya Türk devletlerinde hanedan üyelerinin ülkenin değişik bölgelerinde içişlerinde serbest hareket eden bir yönetici olarak görev yapmalarına bakılarak aşağıdaki yönetim anlayışlarından hangisinin uygulandığı savunulabilir?

- A) Demokratik B) Monarşik C) Federatif

- D) Teokratik E) Oligarşik

4. Orta Asya Türk devletlerinde görülen;

- I. hanedanın erkek üyelerinin hükümdar olma hakkına sahip olması,
- II. Çinli prenseslerden doğan çocuklara hükümdar olma hakkının verilmemesi,
- III. Kurultay'ın hükümdarın yetkilerini sınırlandırması,
- IV. Kut anlayışının olması

durumlarından hangilerinin taht kavgalarına neden olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I ve IV
D) III ve IV E) I, II ve IV

5. Asya Hun hükümdarı Teoman, küçük oğlunu tahtın varisi olarak gösterince, buna karşı çıkan büyük oğlu Mete Han babasına karşı yaptığı taht mücadelesini kazanmıştır.

Yalnızca bu bilgiye bakılarak Asya Hunları ile ilgili;

- I. Hanedan üyeleri ülke yönetiminde etkili olmuştur.
- II. Hükümdar olmada saltanat sistemi benimsenmiştir.
- III. Taht mücadelesi devletin parçalanmasında etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Türklerin Gök Tanrı ve Maniheizm inancından İslam dinine geçmeleri beraberinde pek çok değişiklik getirmiştir.

Bu değişiklikler arasında aşağıdakilerden hangisinin olduğu savunulabilir?

- A) Boylar halinde örgütlenilmesi
B) İkili teşkilat sisteminin uygulanması
C) Halktan şer'i vergilerin alınması
D) Düzenli orduların kurulması
E) El sanatlarıyla uğraşılması

7. Aşağıdakilerden hangisi Orta Asya Türk toplumlarında göçebe yaşam tarzına sahip olunduğunun göstergesidir?

- A) Farklı dini inanışların benimsenmesi
- B) Yaylak-kışlak hayatının yaşanması
- C) Merkezîyetçi yönetimin zayıf olması
- D) İkili yönetim anlayışının uygulanması
- E) Yazıyı geç kullanmaları

8. **Yargı:** Göçebe hayat tarzının egemen olduğu topluluklar, kalabalık nüfuslu yerleşik hayat tarzına sahip topluluklar içerisine girdiklerinde genellikle ulusal benliklerini yitirmişlerdir.

Durum: İlkçağ'da Çin, kalabalık bir nüfusa ve yerleşik hayata sahip bir topluluktur. Orta Asya'daki Hunlar ise göçebe hayat tarzını benimsemişlerdir.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin yukarıdaki yargı ve durumun bir sonucu olarak ortaya çıktığı söylenebilir?

- A) Çinlilerin düzenli orduya geçmesi
- B) Hun hükümdarlarının Çinli prenseslerle evlenmesi
- C) Hunların, Türk boylarının Çin şehirlerine yerleşmesine izin vermemesi
- D) Hunların Orta Asya'da siyasi birliği sağlaması
- E) Türk toplumlarında boylar arası çekişmelerin yaşanması

9. Kavimler Göçü'nün bazı sonuçları şunlardır:

- I. Roma İmparatorluğu'nun otoritesi zayıflamıştır.
- II. Avrupa'da derebeylik rejimi yaygınlaşmıştır.
- III. Günümüz Avrupası'nın etnik yapısı oluşmuştur.

Bu sonuçlardan hangilerinin, Avrupa'nın siyasi ve ya kültürel yapısında bir değişikliğe neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

10. İslam öncesi Türk devletlerinden Uygurların sosyal ve kültürel hayatlarını günümüze yansıtan eserler çoktur.

Bu duruma Uygurların;

- I. yerleşik yaşama geçmeleri,
- II. kağıt ve matbaayı yaygın olarak kullanmaları,
- III. farklı Türk boylarını egemenlikleri altına almaları

faaliyetlerinden hangilerinin ortam oluşturduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

11. Göktürk hükümdarı Bilge Kağan Budizm'in resmi din olarak kabul edilmesini Kurultay'a teklif etmiştir. Fakat Kurultay üyeleri "Bu dinin Türk milletinin geleneksel özelliklerini yitirmesine neden olacağını" söyleyerek karşı çıkmışlardır.

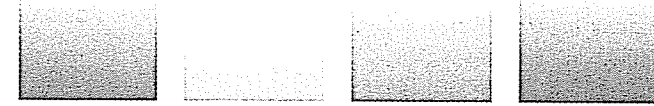
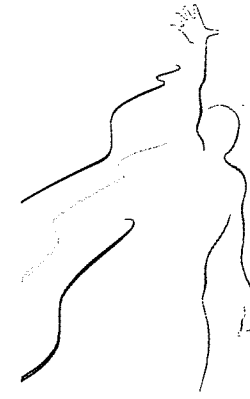
Bu bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Göktürkler ulusal kültürün korunmasına önem vermişlerdir.
- B) Kurultay hükümdarın kararları üzerinde etkili olmuştur.
- C) Budizm'in Türkler arasında yayılması engellenmiştir.
- D) Hükümdar mutlak egemenlik hakkına sahip değildir.
- E) Çok uluslu yapının oluşması engellenmiştir.

12. Hazarlar; doğuda Çin, batıda Bizans, kuzeyde Slav toplulukları ve güneyde İslam devletleri arasındaki ticaret yollarına hakim olmuştur.

Bu durumun Hazarların aşağıdakilerden hangisine verilen alanda daha çok ilerlemesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Askerlik
- B) Ekonomik
- C) Yönetim
- D) Sanat
- E) Hukuk

BÖLÜM 4

İSLAM TARİHİ

1. Müslümanlar ile Mekkeliler arasında yapılan Bedir Savaşı'nın sonucunda Şam ticaret yolunun kontrolü Müslümanlar'ın eline geçmiştir.

Buna göre;

- I. Bedir Savaşı'nı Müslümanlar kazanmıştır.
- II. Mekkeliler arasında İslamiyet'in yayılması hızlanmıştır.
- III. Müslümanların Mekkeliler üzerindeki etkinliği artmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. Mekkeliler ile Müslümanlar arasında yapılan Hudeybiye Antlaşması'nda "On yıl süreyle iki taraf birbiriyle savaşmayacaktır." maddesi yer almıştır.

Bu bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Mekkeliler İslam Devleti'ni resmen tanımıştır.
- B) Müslümanlar ile Mekkeliler arasındaki sorunlar sona ermiştir.
- C) Mekkeliler Müslümanların üstünlüğünü kabul etmiştir.
- D) Müslümanlar Arap Yarımadası'nda siyasi birliği sağlamıştır.
- E) Arap Yarımadası dışında İslamiyet'in yayılması hızlanmıştır.

3. İslam devletlerinde hükümdarlar ve devlet adamları, düşünce ve inanç özgürlüğüne saygılı olmuşlardır.

Bu durumun İslam devletlerinde;

- I. bilimsel ve kültürel faaliyetlerin artması,
- II. İslam dininin fethedilen bölgelerde yayılması,
- III. Müslüman olmayanların devlete bağlılığının artması

gelişmelerinden hangilerine ortam oluşturduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. İslam Devleti'nde Hz. Ömer dönemine kadar halifeler davalara bakarken, Hz. Ömer bu görev için illere kadılar tayin etmiştir.

Hız. Ömer'in bu tutumunda aşağıdakilerden hangisinin etkisinin olduğu savunulabilir?

- A) Halifelerin seçimle işbaşına gelmesinin
- B) Sınırların genişlemesinin
- C) Kur'an-ı Kerim'in kitap haline getirilmesinin
- D) Beytül Mal adıyla devlet hazinesinin oluşturulmasının
- E) Gayrimüslimlerden haraç ve cizye vergilerinin alınmasının

5. Hız. Muhammed'in Mekke'den Medine'ye hicretinin;

- I. Mekke Müslümanlarla, Medine Müslümanların kardeş ilan edilmesi,
- II. İslamiyet'in yayılmasının hızlanması,
- III. Müslümanların İslam dininin gereklerini serbestçe yerine getirme imkanına kavuşması

sonuçlarından hangilerine bakılarak, İslam toplumu içindeki dayanışmanın arttığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Abbasiler devrinde İslam Rönesansı'nın yaşandığı kabul edilir.

Bu durumun oluşmasında;

- I. bilimsel çalışmalara önem verilmesi,
- II. İslam ordusunun Türklerden oluşturulması,
- III. eski Yunan, Roma, Hint ve İran eserlerinin tercüme edilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

7. Abbasiler döneminde Türkler Bizans sınırında kurulan ordugah şehirlerine yerleştirilmiş ayrıca Müslüman Türk askerleri için Bağdat yakınlarında Samarra şehri kurulmuştur.

Bu bilgilere göre;

- I. laik devlet anlayışının benimsendiği,
II. İslamiyet'in Türkler arasında yayıldığı,
III. Türklerin askeri özelliklerinden yararlandığı

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Hicret sonrasında Hz. Muhammed, Medine'de yaşayan Yahudilerle bir sözleşme yaptı. Bu sözleşmeyle Yahudiler; Müslümanlarla birlikte yaşamayı, ticaret yapmayı, Müslümanlara düşmanlık yapmamayı ve Medine'ye bir saldırı olursa hep birlikte karşı koymayı kabul ettiler.

Yukarıdaki bilgilere göre, Yahudilerle Müslümanların aşağıdakilerden hangisinde verilen alanlarda işbirliği yapma kararı aldıkları söylenebilir?

- A) Yönetim ve hukuk
B) Savunma ve ekonomi
C) Eğitim ve askerlik
D) Yönetim ve din
E) Savunma ve hukuk

9. Emeviler döneminde ilk Arap parası bastırılmıştır.

Bu bilgiye bakılarak İslam devletiyle ilgili;

- I. Ulusçu bir anlayış benimsenmiştir.
II. Ekonomik bağımsızlık güçlendirilmiştir.
III. Devletin teşkilatlanması tamamlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Hz. Ali döneminde, Müslümanlar arasında savaşlar yaşanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu durumun sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Fetihlerin durması
B) Fethedilen yerlerin idari birimlere ayrılması
C) Arapçanın resmi dil ilan edilmesi
D) Kuran-ı Kerim'in kitap haline getirilmesi
E) Bağımsız devlet anlayışının zayıflaması

11. İslam tarihinde görülen aşağıdaki uygulamalardan hangisi ümmetçi devlet anlayışından, ulusçu devlet anlayışına geçildiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Divan teşkilatının kurulması
B) Yönetimde Arap olmayanlara görev verilmemesi
C) Kur'an-ı Kerim'in çoğaltılması
D) Ordugah şehirlerinin kurulması
E) İllere valilerin yanında kadıların tayin edilmesi

12. Hz. Ebubekir döneminde Arabistan vilayetlere ayrılmıştır.

Buna göre, aşağıdaki alanların hangisinde düzenleme yapıldığı savunulabilir?

- A) Sosyal B) Ekonomik C) Yönetim
D) Hukuk E) Askeri

13. – Dört Halife döneminde halifeleri belirlemek amacıyla seçimler yapılmıştır.
– Emeviler döneminde ise halifelik babadan oğula geçen saltanat sistemine dönüştürülmüştür.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Siyasi birlik bozulmuştur.
B) Yönetimle yargı birbirinden ayrılmıştır.
C) Egemenliğin kaynağı değişmiştir.
D) Bağımsız devlet anlayışı güçlendirilmiştir.
E) İç sorunların dış soruna dönüşmesi engellenmiştir.

1. Hz. Ömer illere tayin ettiği valilerin yanına kadılar da atamıştır.

Bu uygulama ile Hz. Ömer'in aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Halkın yönetime katılımını sağlamak
B) Yönetimle yargıyı ayırmak
C) Sınır güvenliğini sağlamak
D) Fethedilen yerlerin hukukundan yararlanmak
E) Yerel yönetimleri güçlendirmek

2. Abbasiler döneminde; Hint, Süryani ve Eski Yunan dillerinde yazılmış olan birçok eser Arapçaya çevrilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Arapçanın kullanım alanının daralmasına
B) Bilimsel ve kültürel faaliyetlerin gelişmesine
C) İslamiyet'in farklı uluslar arasında yayılmasına
D) Mahalli kültürlerin korunmasına
E) Müslüman olmayanlara eşit hakların tanınmasına

3. Dört Halife döneminde yaşanan iç karışıklıkların aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Başkentin Medine'den Kufe'ye taşınmasına
B) Farklı dini anlayışların ortaya çıkmasına
C) İslamiyet'in Arap Yarımadası dışında yayılmasının hızlanmasına
D) Çeşitli siyasal grupların ortaya çıkmasına
E) Fetih hareketlerinin kesintiye uğramasına

4. İslam tarihinde gerçekleşen aşağıdaki olaylardan hangisi devletin sınırlarının genişlediğine kanıt olarak gösterilemez?

- A) Divan teşkilatının kurulması
B) Ordugah şehirlerinin kurulması
C) Kur'an-ı Kerim'in kitap haline getirilmesi
D) İslam donanmasının kurulması
E) Gümrük gelirlerinin artması

5. İslam devletlerinde, Müslüman olmayan yetişkin erkeklerden askerlik yapmamaları karşılığında alınan vergiye "Cizye vergisi" denirdi.

Buna göre, Cizye vergisinin zamanla artması aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Ticaret yollarına hakim olunmasıyla
B) İslam devletinin sınırlarının genişlemesiyle
C) Halifeliğin saltanata dönüşmesiyle
D) Ordugah şehirlerinin kurulmasıyla
E) Maliye teşkilatının kurulmasıyla

6. Hudeybiye Antlaşması'nda; "Reşit olmadan Müslümanlığı kabul eden Mekkelilerden Medine'ye sığınanlar iade edilecek, ancak Medine'den Mekke'ye sığınanlar iade edilmeyecektir." maddesi yer almıştır.

Antlaşmanın bu maddesine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Tarafların eşitliği prensibine uyulmamıştır.
B) Müslümanlar hukuken yok sayılmıştır.
C) Uzun süreli bir barış dönemi başlatılmıştır.
D) Arap Yarımadası'nda siyasi birlik sağlanmıştır.
E) Müslümanlar Mekkelilere üstünlüğünü kabul ettirmiştir.

7. Bedir Savaşı'ndan sonra Müslümanlar alınan savaş esirlerini fidye veya Müslümanlara okuma-yazma öğretmeleri karşılığında serbest bırakmışlardır.

Buna göre;

- I. İslam savaş hukukunun temelleri atılmıştır.
II. Müslümanlar ekonomik gelirlerini arttırmaya çalışmıştır.
III. Müslümanlar eğitime önem vermiştir.

yargılarından hangisine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Hudeybiye Antlaşması sonrasında görülen;

- Müslümanlarla Mekkeliler arasında barış ortamının oluşması,
- Müslümanların Kabe'yi ziyaretinin engellenmesi,
- Mekkelilerin kabileler üzerindeki baskısının sona ermesi

durumlarından hangilerinin İslamiyet'in yayılması-
na ortam oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. İslam Devleti'nin sınırlarının genişlemesi sonucunda farklı milletlere mensup bir çok bilim adamı, kendilerini daha özgür hissettikleri için İslam ülkelerinde yaşamayı tercih etmişlerdir.

Bu durumun İslam Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinde verilen alanlardaki gelişmeler üzerinde **daha çok** etkili olduğu söylenebilir?

- A) Kültür ve sanat B) Yönetim ve hukuk
C) Askerlik ve ticaret D) Eğitim ve hukuk
E) Kültür ve yönetim

10. Arapların İslamiyet'ten önceki devirlerine "Cahiliye Devri" denilmiştir. Bu tanımlama Arap toplumunun, Allah'tan vahiy alan bir peygamberin ve vahye dayanan bir kitabın ilahi kanunlarına uymayan bir hayat yaşadığını ifade etmek için kullanılmıştır.

Bu tanımlama yapılırken Arap toplumunun;

- kabile esasına göre örgütlenmesi,
- putperest olması,
- siyasi birliğe sahip olmaması

özelliklerinden hangilerinin esas alındığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. Bedir Savaşı'ndan sonra kontrol altına alınan Şam ticaret yolu, Hayber'in fethiyle kesin olarak Müslümanların denetimine girmiştir.

Bu bilgilere bakılarak;

- Müslümanlar, Mekkelilere üstünlük sağlamıştır.
- Müslümanlar ekonomik olarak güçlenmiştir.
- Arabistan'da siyasi birlik sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

12. İslam Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin Arap olmayan Müslümanlar arasında Arapçanın kullanımının yaygınlaşmasına neden olduğu **söylenemez**?

- A) Arap olmayan Müslümanların İslam Dini'ni kaynağından öğrenmek istemesi
B) Emevilerin Arapçayı resmi dil ilan etmesi
C) İslamiyet'i kabul eden bazı ulusların kültürlerinin zayıf olması
D) Arap parasının bastırılması
E) Halifeliğin saltanata dönüştürülmesi

13. İslam edebiyatının ilk eserleri, Hz. Muhammed'in hayatını ve yaptıklarını gelecek nesillere aktarmak amacıyla yazılmıştır. Bunlardan Hz. Muhammed'in hayatını ve yaptıklarını konu alan eserlere siyer, savaşlarını konu alan eserlere ise megazi adı verilmiştir.

Bu bilgilere göre, siyer ve megazi eserlerinin;

- İslam tarihinin araştırılması,
- İslamiyet'in gelecek nesillere aktarılması,
- İslam kültürünün farklı kültürlerden etkilenmesi

durumlarından hangilerinde kolaylık sağladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. **Durum I:** Hristiyanlık, başta Roma İmparatoru olmak üzere soylular ve askerlerin halka baskı uygulamalarına rağmen, hızla yayılarak Roma'nın resmi dini haline gelmiştir.

Durum II: İslamiyet, köleliğin ve soyluluğun önemli bir yere sahip olduğu İslam öncesi Arap toplumunda bütün engellemelere rağmen hızla yayılmış ve Mekke'nin fethiyle buranın önde gelenleri İslamiyet'i kabul etmiştir.

Bu iki duruma göre, Roma ve Arap toplumlarında yeni dinlere karşı çıkılmasının **ortak nedenleri** arasında aşağıdakilerden hangisi **gösterilemez**?

- A) Asiller ve soyluların ayrıcalıklarını korumak istemesi
B) Toplumların alışkanlıklarının değiştirilmesinin zor olması
C) Arap ve Roma halklarının aynı dinlere inanması
D) Yeni dinlerin eski bazı alışkanlıkları yasaklaması
E) Yeni inançların eski inançları değiştirmeye yönelik olması

2. – XI. yüzyıl sonlarından itibaren Avrupalılar, Müslümanların kitaplarını kendi dillerine çevirmeye başlamışlardır.
– XIII. yüzyılın sonlarında ise "Avrupa Kilise Adamları Teşkilatı", İslam medeniyetini yakından tanımak için "Doğu Araştırmaları Okulu"nu kurmuştur.

Bu iki bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Avrupa ile İslam dünyası arasındaki savaşların kesin olarak sona erdiğine
B) İslam kültür ve uygarlığının Avrupa'dan ileri seviyede olduğuna
C) Hristiyanlar arasında İslamiyet'in yayılmasının hızlandığına
D) Müslümanların Avrupa'da fetihlerde bulunduğu
E) İslam dünyasından Avrupa'ya göçlerin yaşandığına

3. **Durum I:** Ortaçağ'da Bağdat, Kahire, Şam ve Kurtuba dünyanın en önemli kültür merkezleri olmuştur. Bu şehirlerde Eski Yunan ve Hellen medeniyetlerine ait eserler de tercüme edilmiştir.

Durum II: Avrupa'nın çeşitli ülkelerinden gelen öğrenciler Endülüs medreselerinde eğitim görmüşlerdir. Böylece hem İslam medeniyetini, hem de Eski Yunan ve Hellen medeniyetlerini öğrenmişlerdir.

Bu iki bilgiye dayanarak;

- İslam kültürü Avrupa'yı etkilemiştir.
- İslam dünyası bilim ve kültür alanında Avrupa'dan ileri bir seviyededir.
- Avrupalılar, Eski Yunan Kültürü'nü Müslümanlar aracılığıyla tanımıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Hicret'ten sonra Hz. Muhammed, Medineli Yahudilerle bir Vatandaşlık Antlaşması yaparak;

- Herkesin eşit haklara sahip olduğunu,
- Dış saldırılara karşı Medine halkının hep birlikte mücadele edeceğini ve şehrin birlikte savunulacağını bildirmiştir.

Bu bilgilere dayanarak;

- Medine'de İslam Devleti'nin temelleri atılmıştır.
- Hz. Muhammed çıkabilecek sosyal sorunlara karşı önlemler almıştır.
- İslam Devleti'nde toplumsal birlikteliğe önem verilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. İslam dünyasında bilim alanındaki gelişmeler Emeviler döneminde başlamış ve Abbasiler döneminde üst seviyeye ulaşmıştır.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Halifelerin bilim adamlarını desteklemesi
B) Dini nitelikli sorunlara çözüm bulunmak istenmesi
C) Medreselerin yaygınlaşması
D) Çok uluslu bir yapının oluşması
E) Çeşitli medeniyetlerin eserlerinden çeviriler yapılması

6. İslamiyet'e göre Müslümanlar arasında ırk ayrımı olmamasına rağmen Emeviler; Araplar içerisinde Emevi ailesini, İslam toplumu içinde de Arapları üstün tutmuşlardır.

Bu bilgiye dayanarak, Emevilerle ilgili aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) İslam birliğinin sağlanmasına önem vermişlerdir.
B) Halka yönetimde eşit haklar tanımamışlardır.
C) Ulusçu bir anlayışa sahip olmuşlardır.
D) İslam toplumları arasındaki dayanışmayı zayıflatmışlardır.
E) Arap olmayan müslümanların tepkisine neden olmuşlardır.

7. Suriye'nin fethi sonrasında Şam'daki, Saint Jean Kilisesi'nin yarısı satın alınarak camiye çevrilmiş, kilise açık bırakılmış ve Hristiyan vatandaşlara ibadet serbestliği tanınmıştır.

Buna göre;

- I. Hristiyan halkın tepkisi engellenmek istenmiştir.
II. Yönetimde vatandaşlara eşit haklar tanınmıştır.
III. Halka inanç ve ibadet serbestliği tanınmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

8. Kudüs'te Musevilik, Hristiyanlık ve İslam dinine ait kut-sal sayılan mabetler bulunmaktadır.

Bu durumun Kudüs'le ilgili;

- I. farklı kültürlerin yaşadığı bir yer haline gelmesi,
II. bu dinlerin liderliğini yapan devletlere başkentlik yapması,
III. üç dinin mensupları tarafından ele geçirilmek istenmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. Hz. Ömer döneminde çocukların eğitim ve öğretimi için fethedilen ülkelere katipler gönderilmiştir.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisine ortam oluşturduğu söylenemez?

- A) Yerel kültürlerin varlığını sürdürmesine
B) Halkın devlete bağlılığının artmasına
C) Okuma yazmanın yaygınlaşmasına
D) İslamiyet'in farklı uluslar arasında yayılmasına
E) Eğitim işlerinin devlet kontrolünde tutulmasına

10. – İslamiyet öncesinde Arapların özgün bir sanatları ve mimarileri yoktu.
– Sınırların genişlemesiyle İslam sanatında ve mimarisinde bölgeler arasında biçim ve üslup farklılıkları oluşmuştur.

Yukarıdaki bilgilere göre, İslam sanatıyla ilgili;

- I. Farklı kültürlerden etkilenmiştir.
II. Yeniliklere açık olmuştur.
III. Avrupa kültür ve sanatının gelişmesine katkıda bulunmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

1-C 2-B 3-E 4-E 5-B 6-A 7-D 8-D 9-A 10-C

1. Hz. Osman döneminde Türkler ile Müslümanlar arasında başlayan mücadeleler Emeviler döneminde de devam etmiştir. Bu dönemlerde fetihler gerçekleşmesine rağmen, Türkler arasında İslamiyet yayılmamıştır. Abbasiler döneminde ise, fetih hareketleri yavaşlamasına rağmen, İslamiyet bu dönemde Türkler arasında hızla yayılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Türkler İslamiyet'i siyasi hakimiyet yoluyla kabul etmiştir.
II. İslamiyet'in Türkler arasında yayılması baskı yoluyla olmamıştır.
III. İslamiyet'in kabulüyle Türkler Abbasi Devleti'nin hakimiyetine girmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

2. İslam mimarisinde, Hz. Muhammed ve Dört Halife dönemlerinde yapılan camilerde sadelik esasken, Emeviler dönemi camilerin de Bizans, Abbasiler dönemi camilerinde ise İran ve Türk mimarisinin etkileri görülür.

İslam mimarisinde görülen bu farklılıklara;

- I. sınırların genişlemesi,
II. İslamiyet'in Araplar dışındaki uluslar arasında yayılması,
III. halifeliğin saltanata dönüştürülmesi

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. İslamiyet öncesi Arap Yarımadası'nda halk, güçlü kişi ve ailelerin egemenliği altında yaşıyordu. Arap kabileleri arasında süregelen bir savaş hali vardı. Ancak Arap toplumunda "Haram Aylar" olarak nitelendirilen dönemde kan dökmenin büyük günah olduğuna inanılır ve bu aylarda savaş yapılmazdı.

Yukarıdaki bilgilere bakılarak, İslam öncesi Arap toplumuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İnançlar siyasi faaliyetleri etkilemiştir.
B) Çok uluslu bir yapıya sahiptir.
C) Halkın çoğunluğu şehirlerde yaşamaktadır.
D) Düzenli ordular kurmuşlardır.
E) Farklı dini inanışlara sahiptirler.

4. Dört Halife döneminde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin, sınırların genişlemesi sonucunda ortaya çıktığı söylenemez?

- A) Fethedilen ülkelerin idari birimlere ayrılması
B) Kur'an-ı Kerim'in çoğaltılması
C) Ordugah şehirlerinin kurulması
D) Donanmanın oluşturulması
E) Kur'an-ı Kerim'in kitap haline getirilmesi

5. Müslümanların aleyhindeki faaliyetlerinden dolayı, Medine'den çıkarılan Yahudiler, Hayber Kalesi'ne yerleşmişlerdir. Buraya yerleşen Yahudiler, Mekkeliiler başta olmak üzere putperest Arap kabilelerini Müslümanlara karşı birleştirmek için faaliyetlerde bulunmuşlardır. Bu durum karşısında Müslümanlar Hayber'i fethetmiştir.

Buna göre, Hayber'in fethedilmesinde aşağıdakilerden hangisinde verilen alanlardaki gelişmelerin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Askeri – Ekonomik
B) Siyasi – Sosyal
C) Siyasi – Dini
D) Ekonomik – Sosyal
E) Sosyal – Kültürel

6. Abbasi Devleti'nde halifeler devlet başkanı olmakla birlikte, zamanla dini kimliklerini daha çok ön plana çıkarmışlardır.

Bu durumun;

- I. devlet işlerinin yürütülmesi için vezirlik makamının oluşturulması,
- II. "divan"ın yönetimdeki etkinliğinin artması,
- III. Arap olmayan Müslümanlara yönetimde görev verilmesi

gelişmelerden hangilerine ortam oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Arap Yarımadası eski zamanlardan beri, Uzakdoğu ve Afrika ülkeleriyle Akdeniz ülkeleri arasında bir köprü görevi görmüştür.

Bu durumun Araplar arasında aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Siyasi birliğin sağlanamamasına
- B) Ticari faaliyetlerin gelişmesine
- C) Sınıf farklılıklarının ortaya çıkmasına
- D) Kabileler halinde örgütlenilmesi
- E) Ulusçuluğun önem kazanmasına

8. – İskenderiye, Urfa, Harran ve Antakya gibi önemli kültür merkezleri Müslümanların eline geçmiştir.
– Abbasiler döneminde Eski Yunan kültürüne ait yazma eserler Arapçaya tercüme edilmiştir.

Sadece bu iki bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) İslam devletinin sınırlarının genişlediğine
- B) İslamiyet'in gelişmelere açık olduğuna
- C) İslamiyet'in farklı uluslar tarafından kabul edildiğine
- D) Eski Yunan kültürünün İslam kültürünü etkilediğine
- E) Müslümanların kültürel faaliyetlere önem verdiğine

9. İslamiyet öncesi Arap Yarımadası'nda; Araplar putlara tapmış kutsal saydıkları Kabe'yi yılda bir kez ziyaret etmişlerdir. Bu ziyaretler sırasında aralarındaki savaşlara son vermişler ve panayırılar düzenlemişlerdir.

Buna göre, İslamiyet'ten önceki Arap toplumuyla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Kabe kutsal kabul edilmektedir.
- B) Çok tanrılı dinlere inanmışlardır.
- C) İnanışları siyasi yapıları üzerinde etkili olmuştur.
- D) Sorunlarına kalıcı çözüm bulamamışlardır.
- E) Laik yönetim anlayışını benimsemişlerdir.

10. İslam Devleti'nde yönetim, sosyal, ekonomik ve sanat alanlarında İslam dininin kurallarının uygulandığı görülmüştür.

Bu bilgiye bakılarak İslam Devleti'nde aşağıdaki yönetim anlayışlarından hangisinin uygulandığı savunulabilir?

- A) Cumhuriyet B) Monarşi C) Demokrasi
D) Teokrasi E) Feodalite

11. İslam devletlerinde görülen aşağıdaki faaliyetlerden hangisi devletin ekonomik gücünü artırmaya yönelik bir uygulama değildir?

- A) Ganimetlerin beşte birinin beytülmala ayrılması
- B) Gayrimüslimlerden haraç ve cizye vergisi alınması
- C) Vakıf kurumlarının oluşturulması
- D) Gümrük idarelerinin oluşturulması
- E) Müslümanlardan öşür vergisi alınması

12. İslam dini, bütün Müslümanları kardeş kabul etmiştir.

Bu durumun İslam Devleti'nde aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulabilir?

- A) Halifelerin seçimle iş başına gelmesini
- B) Merkeziyetçi bir yönetimin kurulmasını
- C) Çok uluslu bir yapının oluşmasını
- D) Müslümanlar arasında sınıf farklılıklarının oluşmasını
- E) İslamiyet'in farklı uluslar arasında yayılmasını

1-B 2-D 3-A 4-E 5-C 6-D 7-B 8-C 9-E 10-D 11-C 12-D

1. İslam dininin getirdiği aşağıdaki yeniliklerden hangisi İslam'ın evrensel nitelikler taşıdığına kanıt olarak gösterilemez?

- A) Sosyal adaleti ön planda tutması
- B) Kişi hak ve özgürlüklerine önem vermesi
- C) İnsanlar arasında sınıf ve ırk ayrımı yapmaması
- D) Müslüman olmayanları inançlarında serbest bırakması
- E) Gayrimüslimlerden cizye vergisini alması

2. İslam toplumunda, Hz. Osman döneminde başlayan iç karışıklıklar Hz. Ali döneminde ayrılıklara dönüşmüş ve yönetim sonraki yıllarda Emevilere geçmiştir.

Bu duruma bakılarak;

- I. Saltanat sistemine geçilmesi ayrılıklara neden olmuştur.
- II. İç karışıklıklar Dört Halife dönemini sona erdirmiştir.
- III. İslam toplumunda huzursuzluklar görülmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

3. İslam devletinin ilk yıllarında askeri birlikler gönüllülerden oluşturulurken, Hz. Ömer döneminde düzenli ordular kurulmuş ve ordugah şehirleri oluşturulmuştur.

Hz. Ömer dönemindeki bu düzenlemelerin öncelikle aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Ekonomik gelirlerin artmasına
- B) İslamiyet'in farklı toplumlar arasında yayılmasına
- C) Yeni yönetim birimlerinin oluşturulmasına
- D) Ülke sınırlarının genişlemesine
- E) Teokratik yönetimin güçlenmesine

4. Emeviler döneminde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ulusçuluğu yanıttmadığı söylenebilir?

- A) Devlet memurluklarına Arapların getirilmesi
- B) Daimi ordunun kurulması
- C) Arapçanın resmi dil kabul edilmesi
- D) Arap olmayan Müslümanların mevali (köle) kabul edilmesi
- E) Arap parasının bastırılması

5. Talas Savaşı'ndan sonra kitleler halinde Müslüman olan Türkler, kısa bir süre sonra İslam dünyasının liderliğini ve koruyuculuğunu üstlenmişlerdir.

Bu duruma;

- I. Abbasi halifesinin Tuğrul Bey'e "Doğu'nun ve Batı'nın Sultanı" ünvanını vermesi,
- II. Türk-İslam devletlerinin Haçlı Seferlerine karşı mücadeleye etmesi,
- III. Selçuklu yöneticileri arasında İranlıların bulunması

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. Hz. Ebubekir döneminde görülen;

- I. Yalancı peygamberlerin ortaya çıkması,
- II. bazı kabilelerin dinden dönmesi,
- III. Kur'an-ı Kerim'in kitap haline getirilmesi

gelişmelerinden hangileri İslam dininin öğretilerinin Arap toplumunda tam olarak yerleşmediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

7. 745 yılında Emevilere karşı Ebu Müslim Horasani adlı bir Türk komutanın başlattığı ayaklanma kısa sürede yayılmış ve Hz. Muhammed'in amcası Abbas'ın soyundan gelen Ebu'l Abbas Abdullah halife ilan edilmiştir. Bu durum karşısında Emevi halifesi Mervan Mısır'a kaçmıştır.

Bu bilgilere bakılarak İslam devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Hz. Muhammed dönemindeki uygulamalara geri döndüğüne
B) Çok uluslu yapının zayıfladığına
C) Saltanat yönetiminin sona erdiğine
D) Fetih hareketlerinin sona erdiğine
E) Egemen gücün değiştiğine

8. Emeviler döneminde İslamiyet'i benimseyen diğer milletlere mevali (azadlı köle) denilmiş ve devlet kurumlarında görev verilmemiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulamaz?

- A) İslamiyet'e katılımların sınırlı kalmasına
B) Sınıf farklılıklarının ortadan kalkmasına
C) Halkın devlete olan bağlılığının azalmasına
D) Ülke bütünlüğünün bozulmasına
E) Ayrılıkçı fikir akımlarının doğmasına

9. Emevi Devleti'nin ulusçu bir devlet haline gelmesinde;

- I. halifeliği Emevi hanedanına ait saltanata dönüş-türmeleri,
II. devlet yönetiminde Araplara görev vermeleri,
III. ülkeyi eyaletlere bölerek yönetmeleri

politikalarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

10. Abbasiler, kendilerinden önce kurulan Emeviler gibi ulusçu bir politika izlememişlerdir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Türklerin devlet yönetiminde önemli görevlere getirilmesi
B) Halifelik makamının Abbasi soyuna ait olması
C) Saltanat sisteminin devam ettirilmesi
D) Başkent'in Şam'dan Bağdat'a taşınması
E) Fetihlerin devam ettirilememesi

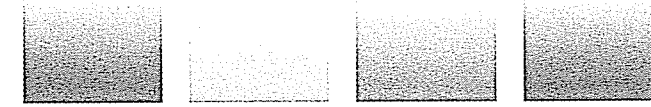
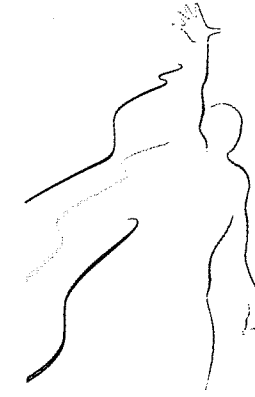
11. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Emevi Devleti'nin yıkılmasına ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Müslümanlar arasında ayrılıkların artması
B) Arap kabileleri arasında rekabetin yaşanması
C) Arap milliyetçiliği politikasının uygulanması
D) Valilere geniş yetkilerin verilmesi
E) Arap parasının bastırılması

12. Hz. Muhammed Medine'deki bütün kan davalarını kaldırdı. Medine ve çevresini içine alan İslam Devleti'ni kurdu. Bu devletin başkanı, kumandanı ve yargıcı Hz. Muhammed'di. Medine'de yaşayan Yahudiler de bu devletin vatandaşı olup, Müslümanların yararlandığı her türlü haktan yararlanacaktı.

Yukarıdaki bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Mekkeli müşriklerin Medine'ye saldırmasının önüne geçilmiştir.
B) Hz. Muhammed önemli yetkileri kendinde toplamıştır.
C) Yahudiler ile Müslümanlar aynı haklara sahip olmuşlardır.
D) Medine'de birlik ve beraberlik oluşturulmaya çalışılmıştır.
E) Medine'de toplumsal barış ortamı oluşturulmuştur.

BÖLÜM 5

TÜRK DÜNYASI

1. Büyük Selçuklu Devleti'nin yıkılma nedenleri arasında;
- Ülkenin hanedan üyeleri arasında paylaştırılmasının taht kavgalarına neden olması,
 - atabeylerin bağımsızlıklarını ilan etmesi,
 - Abbasi Halifelerinin eski güçlerine ulaşmak için melikler arasındaki mücadelelere katışmaları

gösterilebilir.

Yalnızca bu bilgilere bakılarak, Büyük Selçuklu Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Merkezi otorite güçlü tutulamamıştır.
- B) İç sorunları dış soruna dönüşmüştür.
- C) Çok uluslu yapısı zamanla zayıflamıştır.
- D) Uygulanan veraset sistemi yıkılmasına neden olmuştur.
- E) İç karışıklıklar yaşanmıştır.

2. Selçuklular döneminde yöneticiler tarafından önemli şehirlerde açılan Nizamiye medreselerinde dini bilimlerin yanı sıra pozitif bilimler de okutulmuş ve mezunlar önemli devlet kadrolarında görev almışlardır.

Bu bilgiye bakılarak Selçuklularla ilgili;

- I. bilimsel faaliyetlerin devlet tarafından desteklendiği,
- II. halkın yönetime katılımının sağlandığı,
- III: sosyal devlet anlayışına yönelik uygulamaların yapıldığı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

3. Karahanlıların ülkeyi doğu ve batı şeklinde ikiye ayırarak yönetmeleri aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesidir?

- A) Demokratik bir yönetim anlayışının benimsendiğinin
- B) Merkezîyetçi yapının zayıf olduğunun
- C) Ülke sınırlarının daraldığının
- D) Çok uluslu bir toplum yapısının bulunduğu
- E) Saltanat sisteminin uygulanmadığının

4. İslam devlet geleneğinde hükümdarlığın halife tarafından tasdik edilmesi anlayışı Selçuklularda da uygulanmıştır. Ancak Selçuklu sultanları hiçbir zaman siyasi hakimiyetlerini Abbasi halifeleriyle paylaşmamışlardır.

Buna göre, Selçuklular ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Laik devlet anlayışını uygulamışlardır.
- B) Bağımsız devlet anlayışına önem vermişlerdir.
- C) İslamiyet'in koruyuculuğunu üstlenmişlerdir.
- D) Çok uluslu bir yapıya sahip olmuşlardır.
- E) Meşruti yönetimi benimsemişlerdir.

5. Türk - İslam devletlerinde görülen;

- I. hukuk sisteminin şer'i ve örfi kanunlara dayandırılması,
- II. medrese mezunlarının kadı olma hakkına sahip olması,
- III. illerde valilerin yanında kadıların da görevlendirilmesi

uygulamalarından hangileri, yargı bağımsızlığının sağlanmasının amaçlandığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

6. İlk Türk-İslam devleti olan Karahanlıların;

- I. halkının çoğunluğunun Türklerden oluşması,
- II. Türkçeyi her alanda kullanmaları,
- III. yerleşik hayata geçmiş olmaları

özelliklerinden hangileri ulusal niteliklerine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

7. Büyük Selçuklu Devleti, Malazgirt Zaferi'nden sonra Bizans sınırı boyunca, Karadeniz'den Akdeniz'e kadar uzanan uc bölgelerine (sınırlara) Türkmen beylerini, aşiret ve oymaklarıyla birlikte yerleştirmiştir.

Uc teşkilatı denilen bu uygulamanın Büyük Selçuklu Devleti'ne sağladığı yararlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Türkmenlerin yerleşik hayata geçmesi
B) Anadolu'da nüfus dengelerinin değişmesi
C) Sınır güvenliğinin sağlanması
D) Anadolu'nun Türkleşme sürecinin hızlanması
E) Merkeziyetçi yönetim anlayışının güçlenmesi

8. Gaznelilerde Türkçenin yanı sıra Arapça ve Farsça da kullanılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Ulusçu devlet anlayışının benimsenmesiyle
B) Halkın farklı uluslardan oluşmasıyla
C) Türk dilinin yetersiz kalmasıyla
D) İslamiyet'in farklı uluslar arasında yayılmak istenmesiyle
E) İkili teşkilat sisteminin uygulanmasıyla

9. Alparslan döneminde Büyük Selçuklular ile Gürcüler arasında yapılan antlaşmada;

- Gürcistan her yıl vergi ödeyecek,
- Gürcistan gerektiğinde Büyük Selçuklulara askeri yardımda bulunacak,
- Anadolu'daki Gürcü toprakları Büyük Selçuklulara bırakılacak

kararları alınmıştır.

Buna göre, Büyük Selçuklular ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Sınırları genişlemiştir.
B) Gelirleri artmıştır.
C) Anadolu'daki Bizans üstünlüğüne son vermiştir.
D) Gürcistan'a üstünlüğünü kabul ettirmiştir.
E) Ordusunun güçlenmesini sağlamıştır.

10. Selçuklular Anadolu'da; Ermeni, Gürcü, Bizans ve Haçlılarla mücadele etmişlerdir.

Buna göre aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu çok uluslu bir yapıya sahiptir.
B) Anadolu'yu Türk yurdu haline getirmeye çalışmışlardır.
C) Müslümanlarla Hristiyanlar arasında çatışmalar yaşanmıştır.
D) Selçuklular yeni yurt arayışı içindedir.
E) Bizans Haçlıların koruyuculuğunu üstlenmiştir.

11. Türk-İslam devletlerinde; tarım arazileri, ormanlar, yaylaklar ve otlaklar genellikle devletin malı olarak kabul edilmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulabilir?

- A) Özel mülkiyetin gelişmesini
B) Toplumsal dayanışmayı
C) Yeni yerlerin fethini
D) Merkeziyetçi bir yönetimin kurulmasını
E) Halkın yönetime katılımını

12. İslamiyet'i kabul eden Türkler, 11. yüzyıldan itibaren İslamiyet'in koruyucusu ve yayıcısı konumuna gelmişlerdir.

Bu durumu, Türklerin;

- I. Anadolu'da Bizans'ın üstünlüğünü sona erdirmeleri,
- II. Haçlı Seferlerine karşı koymaları,
- III. Batınilerin zararlı faaliyetlerine karşı Nizamiye medreselerini yaygınlaştırmaları

faaliyetlerinden hangilerinin desteklediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

1-C 2-D 3-B 4-B 5-B 6-D 7-E 8-B 9-C 10-E 11-A 12-E

1. Türk-İslam dünyasında görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi, Türklerin İslam dünyasına sağladıkları katkılar arasında gösterilemez?

- A) İslam dinini daha geniş alanlara yaymaları
B) Haçlı Seferlerine karşı koymaları
C) Halifeliği koruyarak devam etmesini sağlamaları
D) İslam kültür ve medeniyetinin gelişmesine katkıda bulunmaları
E) Ülkeyi hanedan üyeleri arasında paylaştırarak yönetmeleri

2. Abbasi Devleti'ne bağlı olarak görev yapan illerdeki valiler zamanla bağımsız hareket etmeye başlayarak kendi devletlerini kurmuşlardır. Tolunoğulları ve İhşidiler de bu şekilde Mısır'da kurulan Türk - İslam devletlerindendir.

Buna göre, Tolunoğulları ve İhşidilerin ortaya çıkmasında Abbasi Devleti'nin;

- I. hoşgörülü bir politika takip etmesi,
- II. kültürel faaliyetlere önem vermesi,
- III. merkezi otoritesinin zayıf olması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız III
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

3. Karahanlılarda;

- Yönetici kadro, ordu ve halk Türklerden meydana gelmiştir.
- Resmi dil olarak Türkçe kullanılmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Karahanlılarla ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Yabancı kültürlerin etkisi altında kaldığına
B) Orta Asya'da kurulduğuna
C) Ulusçu devlet özelliği taşıdığına
D) Türk - İslam devletlerine öncülük yaptığına
E) Taht kavgaları sonucu yıkıldığına

4. Aşağıdakilerden hangisi Bizans İmparatorluğu'nun Türklerle mücadelede yetersiz kaldığına kanıt olarak gösterilemez?

- A) Ermeni Krallığı'nı Türkler aleyhinde kışkırtması
B) Selçuklularla yazılı antlaşmalar imzalaması
C) Anadolu'daki Türk beyliklerini birbirleri aleyhine kışkırtması
D) Haçlılarla işbirliği yapması
E) Anadolu topraklarını kaybetmesi

5. **Durum I :** İslam öncesi kurulan Türk devletlerinden biri olan Göktürklerde ülke "İkili Teşkilat" anlayışının gereği, iki ayrı idari bölgeye ayrılarak yönetilmiştir.

Durum II : Türk - İslam Tarihi'nde Karahanlılar ülkeyi Büyük Han'ın idaresinde Doğu, Buğra Han'ın idaresinde Batı olmak üzere iki ayrı yapıda yönetmişlerdir. Buğra Han işlerinde serbest iken, dışişlerinde Büyük Han'a bağlı kalmıştır.

Bu iki bilgiye bakılarak;

- I. Türklerde din değişikliği yönetim alanında önemli değişikliklere neden olmamıştır.
- II. Karahanlılar Türk geleneklerini devam ettirmişlerdir.
- III. Karahanlılar Göktürklerden etkilenmişlerdir.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

6. Gazneli hükümdarı Mahmut, hükümdarlığı halife tarafından onaylanan ve "Sultan" unvanını alan ilk Türk hükümdarı oldu. Bu unvan daha sonra, bütün Türk - İslam devletlerinin hükümdarları tarafından resmi unvan olarak kullanıldı.

Yukarıdaki bilgilere göre, Türk - İslam devletlerinin hükümdarlarının "Sultan" unvanını kullanmakla aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları savunulabilir?

- A) Farklı uluslar arasında İslamiyet'i yaymayı
B) İç sorunların dış soruna dönüşmesini engellemeyi
C) Monarşik gücünü pekiştirmeyi
D) Bilimsel faaliyetleri desteklemeyi
E) Halkın yönetime katılımını sağlamayı

7. Türk-İslam devletlerinde aynı işi yapan esnaf gruplarının bir araya gelip oluşturdukları meslek örgütlerine Ahi teşkilatı denir. Ahiler; üyeleri arasında dayanışmayı sağlamayı, daha kaliteli üretim yapmayı ve İslamiyet'i yaymayı amaçlamışlardır.

Bu bilgilere göre, Ahilerin aşağıdaki alanlardan hangisiyle ilgili bir faaliyetinin olduğu söylenemez?

- A) Siyasi B) Ekonomik C) Dini
D) Kültürel E) Sosyal

8. Etnik yapı olarak farklı milletlerden meydana gelen Gaznelilerde halkın büyük çoğunluğu Müslümandı. Bunun bir sonucu olarak ortak kültürel değer olan Arapça devletin resmi dili olarak kabul edilmiştir.

Buna göre, Arapçanın Gazneliler tarafından resmi dil olarak kabul edilmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Arapçanın birleştirici unsur olarak görülmesi
B) İslamiyet'in farklı uluslar arasında yayılmak istenmesi
C) Devlet yönetiminde Araplardan yararlanılmak istenmesi
D) Bilimsel ve kültürel faaliyetlerin geliştirilmek istenmesi
E) Bağımsız devlet anlayışının güçlendirilmeye çalışılması

9. Karahanlı Devleti'nin bazı özellikleri şunlardır;

- İlk kervansaray ve medreseleri inşa etmişlerdir.
- Ülkeyi doğu ve batı olarak iki idari birime ayırarak yönetmişlerdir.
- İlk Türk - İslam eserlerini oluşturmuşlardır.

Yukarıdaki özellikler dikkate alındığında Karahanlılarla ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Yeni bir kültürel yapı oluşturmuşlardır.
B) Eski Türk geleneklerini sürdürmüşlerdir.
C) Ticarete önem vermişlerdir.
D) İslam dünyasının liderliğini ele geçirmişlerdir.
E) Eğitim alanında yatırım yapmışlardır.

10. Büyük Selçuklularda şehzadeler iyi bir komutan ve yönetici olarak yetiştirilmek amacıyla Melik ünvanıyla eyaletlerde görevlendirilir ve yanlarına "Atabey" denilen tecrübeli kişiler atanırdı.

Bu durumun Büyük Selçuklularda;

- I. güçlenen meliklerin bağımsızlıklarını ilan etmesi,
II. merkezi otoritenin zayıflaması,
III. atabeylerin güçlenerek bağımsız devletler haline gelmesi

sonuçlarından hangilerine zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

11. Dandanakan Savaşı'ndan sonra Abbasi halifesi Tuğrul Bey'e bir menşur göndererek hükümdarlığını kabul ettiğini bildirmiştir.

Buna göre, hükümdarlığın ve devletleşmenin resmiyet kazanmasının daha çok aşağıdakilerden hangisiyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Çok uluslu olmakla
B) Güçlü bir ordu bulundurmakla
C) Sosyal adaleti sağlamakla
D) Askeri ve siyasi açıdan güçlü olmakla
E) Halifenin koruyuculuğunu üstlenmekle

12. Mısır'da kurulan Türk devletlerinden Tolunoğulları ve İhşidilerin kısa sürede yıkılmalarında halkın Arap olması önemli rol oynamıştır.

Yukarıdaki bilgiye göre, bu devletlerin yıkılmasında aşağıdakilerden hangisinde verilen alanlardaki sorunların etkili olduğu söylenebilir?

- A) Etnik ve kültürel
B) Siyasi ve ekonomik
C) Sosyal ve ekonomik
D) Siyasi ve askeri
E) Dini ve kültürel

1. Türk - İslam devletlerinde, toplum içerisinde ayrıcalıklı olan sınıf veya gruplardan söz etmek mümkün değildir.

Buna göre, Türk - İslam devletlerinde sosyal hayatın düzenlenmesinde;

- I. adalet,
II. eşitlik,
III. ulusçuluk

ilkelerinden hangilerinin esas alındığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Büyük Selçuklu Devleti Malazgirt Savaşı'ndan önce yapılan akınlarla Anadolu'daki Bizans İmparatorluğu'nun direnişini kırmayı amaçlamıştır. Malazgirt Savaşı'nın kazanılmasıyla Alparslan, komutanlarını Anadolu'nun fethiyle görevlendirmiştir. Bu fetih hareketleri sonucunda Anadolu'da ilk Türk Beylikleri kurulmuştur.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Anadolu'nun fethi için uygun ortam oluşturulmuştur.
B) Anadolu'nun bazı bölgeleri Türk-İslam yurdu haline gelmiştir.
C) Bizans'a karşı takip edilen askeri ve siyasi politika başarılı olmuştur.
D) Anadolu'nun çok uluslu yapısı zayıflamıştır.
E) Anadolu'nun etnik ve siyasi yapı değişmiştir.

3. Karahanlılarda Kaşgarlı Mahmut'un yazdığı Divan-ı Lügati't Türk'te, Türk dilinin diğer dillerden üstün olduğu ispatlanmaya çalışılmıştır.

Buna göre, Karahanlıların aşağıdakilerden hangisine önem verdikleri savunulabilir?

- A) Halkı devlete karşı bağlı tutmaya
B) Sosyal adaleti sağlamaya
C) Ulusal kültürlerini korumaya
D) Türkleri tek bayrak altında toplamaya
E) İslamiyet'in yayılmasını engellemeye

4. Tuğrul Bey zamanında Büyük Selçukluların İslam dünyasının siyasi lideri durumuna gelmeleri aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Tuğrul Bey'in halifeliği koruyuculuğu altına almasıyla
B) Çok uluslu bir yapının oluşmasıyla
C) Türk geleneklerinin devam ettirilmesiyle
D) Tımar sisteminin uygulanmasıyla
E) Anadolu'ya akınlar yapılmasıyla

5. – Abbasi Halifesi'nin çağrısıyla Selçuklu hükümdarı Tuğrul Bey, Şii Büveyhoğulları üzerine Bağdat Seferi'ne çıkmıştır.
– Alparslan, Abbasi halifeliğine karşı faaliyet yürüten Şii Fatimi Devleti'ne karşı Mısır Seferi'ni planlamış, fakat uygulayamamıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılamaz?

- A) Selçuklular askeri ve siyasi açıdan güçlüdür.
B) Abbasiler siyasi etkinliklerin kaybetmişlerdir.
C) Abbasi halifelerinin Türk hükümdarları arasında saygınlığı vardır.
D) Müslümanlar arasında dini ve siyasi farklılıklar vardır.
E) Alparslan döneminde Selçukluların etkinliği azalmıştır.

6. Türk-İslam devletlerinin sahip oldukları topraklarda yaşayan etnik gruplar, kültürel alanda bazı farklılıkların ortaya çıkmasına neden olmuşlardır.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

- A) Büyük Selçuklu Devleti'nde farklı dillerin konuşulması
B) Karahanlılarda kervansarayların yapılması
C) Büyük Selçuklularda tarımsal üretimin ekonomiye katkısının ticarete oranla daha az olması
D) Yönetimde "Ülke hanedan üyelerinin ortak malıdır." anlayışının benimsenmesi
E) Selçuklularda hanedan üyesi meliklerin vali olarak tayin edilmesi

7. Büyük Selçuklu Devleti'nin askeri teşkilatlanmasında ordu ile mülkiyeti devlete ait olan topraklar arasında bağ kurulmuş ve devlet malı olan topraklar vergi gelirlerine göre bölümlere ayrılarak "İkta Sistemi" kurulmuştur. Bu toprakları düzenli olarak işleten çiftçiler, devlete ödeyecekleri vergiyi "Sipahi"ye vermiş, sipahide gelirlerin bir kısmıyla atlı asker yetiştirmiştir.

Buna göre, ikta sisteminin faydaları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Toprakta alınan vergiler düzenli olarak toplanmıştır.
B) Üretim denetim altına alınmıştır.
C) Hazinesin askeri harcamaları azalmıştır.
D) Arazilerin boş kalması engellenmiştir.
E) Özel mülkiyet anlayışı gelişmiştir.

8. Karahanlıların İslamiyet'i kabul ettikten sonra da resmi dil olarak Türkçeyi kabul etmeleri ve yazışmalarda Uygur Alfabesi'ni kullanmaları aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) İslamiyet'i tam anlamıyla benimsememeleriyle
B) İkili devlet teşkilatını uygulamalarıyla
C) Ulusal kimliklerini korumaya çalışmalarıyla
D) Kültürel faaliyetlere önem vermeleriyle
E) Göçebe yaşam tarzını devam ettirmeleriyle

9. – Orta Asya'da kurulan Karahanlılar, İslamiyet'i kabul etmelerine karşılık eski Türk devlet geleneklerini devam ettirmiş, resmi dil olarak da Türkçeyi kullanmışlardır.
– Büyük Selçuklu Devleti'nin hakimiyet alanının önemli bir bölümünü İran toprakları oluşturmuştur. Bu nedenle Fars kültürünün etkisinde kalan Selçuklular Farsçayı resmi dil olarak kabul etmişlerdir.

Bu bilgilere göre, Karahanlılar ile Büyük Selçuklular arasındaki bu farklılığın aşağıdakilerin hangisinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Etnik ve kültürel yapıdan
B) Hürriyet anlayışından
C) Ekonomik faaliyetlerden
D) Fetih politikalarından
E) Nüfus yoğunluğundan

10. Abbasi halifelerinin Gazneli Mahmut'a "Sultan", Selçukluların kurucusu Tuğrul Bey'e "Doğunun ve batının hükümdarı" ünvanlarını vermesi aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Abbasilerin Türk-İslam devletlerini baskı altında tuttuklarının
B) Türklerin İslam dünyasındaki etkinliğinin arttığına
C) Abbasilerin Türk veraset anlayışını benimsediğinin
D) Türk-İslam devletleri arasında hakimiyet mücadelesinin yaşandığının
E) Selçukluların Gaznelilerden daha uzun süre varlığını sürdürdüğünün

11. Büyük Selçuklularda fethedilen topraklar din ve ırk ayrımı gözetilmeden halka dağıtılmış, ancak toprağını nedensiz olarak işlemeyen köylüden de toprak geri alınarak başkalarına verilmiştir.

Büyük Selçuklularda takip edilen bu politikanın aşağıdaki amaçlardan hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Siyasal bütünlüğün korunmasına
B) Devlet otoritesinin sağlanmasına
C) Ticaretin geliştirilmesine
D) Üretimde sürekliliğin sağlanmasına
E) Sosyal eşitliğin sağlanmasına

12. Büyük Selçuklularda merkezi yönetim güçlü tutulamamıştır.

Bu duruma;

- I. fethedilen yerlerin fethedenin yönetimine bırakılması,
II. hanedan üyelerinin yönetimine büyük toprakların verilmesi,
III. halka din ve mezhep ayrımı gözetilmeksizin toprak dağıtılması

uygulamalarından hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

1-C 2-D 3-C 4-A 5-E 6-A 7-E 8-C 9-A 10-B 11-D 12-D

1. Büyük Selçuklularda topraklar; has, ikta, vakıf ve haraci olmak üzere dörde ayrılmıştı. Has ve haraci topraklardan elde edilen gelirler devlet hazinesine aktarıırken, ikta arazisinin gelirleri ikta sahibine bırakıldı. İkta sahibi de gelirin bir kısmıyla kendi geçimini sağlar, diğer kısmıyla da atlı asker beslerdi. Vakıf topraklar ise, hayır kurumları için ayrılmış topraklardı.

Bu faaliyetlerle Büyük Selçukluların;

- I. sosyal ihtiyaçları karşılamak,
II. ekonomik faaliyetleri kontrol altında tutmak,
III. askerlerin ihtiyaçlarını karşılamak

amaçlarından hangilerine ulaşmak istedikleri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

2. Altın Orda Devleti'nin parçalanması sonucu Karadeniz'in kuzeyinde; Kırım, Kazan, Küçüm, Nogay ve Astrahan Hanlıklarının kurulması, Türk dünyasını olumsuz etkileyen aşağıdaki gelişmelerden hangisine neden olmuştur?

- A) Rusların güçlenerek güneye inmesi
B) Orta Asya'nın Moğol istilasına uğraması
C) Haçlı Seferlerinin başlaması
D) Anadolu Türk Birliği'nin bozulması
E) Avrupa'da daimi orduların kurulması

3. XI. yüzyıl başlarında İslam dünyasının en güçlü devleti olan Gazneliler; yaptıkları seferler ile İslamiyet'in Hindistan'da yayılmasını sağlarken, diğer taraftan da Şii Büveyhoğullarına karşı Abbasi Halifesi'ni korumuşlardır.

Buna göre, Gaznelilerin aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğu savunulamaz?

- A) Çok uluslu olma
B) Güçlü ordulara sahip olma
C) Merkezîyetçi yönetimi benimseme
D) İslam dünyasının koruyuculuğunu üstlenme
E) Halifeleri himaye etme

4. Türklerin İslamiyet'i kabul etmelerinde;

- I. Talas Savaşı'nda Çinlilere karşı Araplarla birlikte savaşmaları,
II. Abbasilerin Türklere karşı hoşgörülü ve ılımlı bir politika izlemesi,
III. Türklerin teşkilatçı bir yapıya sahip olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

5. Memlükler Devleti'nde hükümdarlığın babadan oğula geçme zorunluluğu bulunmuyordu. Orduda başarılı olan komutanlar hükümdarlığa kadar yükselebiliyordu.

Bu bilgiye göre, Memlüklerin aşağıdakilerden hangisinde verilen alandaki uygulamalarla diğer Türk devletlerinden ayrıldığı savunulabilir?

- A) Askerlik B) Yönetim C) Hukuk
D) Sanat E) Ticaret

6. Büyük Selçuklu Devleti'nin zayıflaması üzerine hanedan üyeleri, atabeyler ve bazı komutanlar bağımsızlıklarını ilan etmişlerdir.

Bu gelişmelerin yaşanmasında;

- I. Selçuklu hükümdarlarının egemenliklerini dine dayandırması,
II. komutanlara geniş iktalar verilmesi,
III. yönetimde "Ülke hanedanının ortak malıdır." anlayışının uygulanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. **Yargı** : Askeri başarılar, siyasi başarıları da beraberinde getirir.

Durum: Büyük Selçuklular Malazgirt Savaşı ile Bizans İmparatorluğu'nu yenilgiye uğratmışlardır.

Buna göre, Malazgirt Savaşı'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisi yargı ile durumda verilen bilgiye ters düşmektedir?

- A) Yapılan anlaşma ile Bizans İmparatoru'nun Büyük Selçuklulara vergi vermeyi kabul etmesi
B) İslam dünyasına karşı Haçlı Seferlerinin başlaması
C) Anadolu'nun kapılarının Türklere açılması
D) Büyük Selçukluların İslam dünyasında saygınlığının artması
E) Bizans'ın bazı toprakları Büyük Selçuklulara vermesi

8. **Cengiz Han Moğol ırkından olmasına rağmen kurduğu devlete, Türk-Moğol İmparatorluğu denilmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?**

- A) Yönetim kadrolarında Uygur Türklerinin yer alması
B) Devlet teşkilatının esaslarının ve kurumların Türk geleneklerine göre düzenlenmesi
C) Çin'den, Orta Avrupa'ya kadar geniş topraklara hakim olunması
D) Bazı Moğol boylarının Müslüman Türklerin etkisiyle İslamiyet'i kabul etmesi
E) Güçlü ordulara sahip olmaları

9. **Yargı** : Toplumların alışkanlıklarını değiştirmek zordur.

Durum: Türkler İslamiyet'i kabul etmelerine rağmen birçok geleneklerini değiştirmemişlerdir.

Buna göre, yargı ile durum dikkate alındığında Müslüman Türkler arasında aşağıdaki uygulamalardan hangisinin görülme olasılığı yoktur?

- A) Yarı göçebe hayatın sürdürülmesi
B) Ülkenin hanedan üyelerinin ortak malı sayılması
C) Hükümdarların seçimle belirlenmesi
D) Yazışmalarda ve halk arasında Türkçenin kullanılması
E) Töre hukukunun etkinliğini devam ettirmesi

10. Karahanlılar Orta Asya'da kurulan ilk Türk - İslam devleti olmakla beraber ulusal kültürlerini korumaya özen göstermişlerdir.

Buna göre, Karahanlılarda görülen;

- I. ilk Türk - İslam eserlerinin oluşturulması,
II. yazışmalarda Türkçe kullanılması,
III. Türk gelenek ve göreneklerinin büyük ölçüde devam ettirilmesi

durumlarından hangileri yukarıdaki bilgiye kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. Türkler İslamiyet'i kabul ettikten sonra, İslam dünyasına birçok alanda katkıları olmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi Türklerin siyasi alanda İslam dünyasına katkıları arasında gösterilemez?

- A) Haçlı Seferlerine başarıyla karşı koymaları
B) Fetih hareketlerini yeniden başlatmaları
C) İslamiyet'i geniş alanlara yaymaları
D) Ticaret yollarına hakim olmaları
E) Abbasi Halifesini dış baskılara karşı korumaları

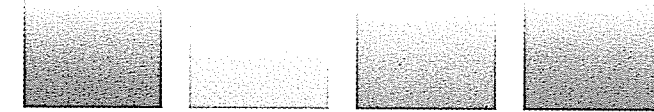
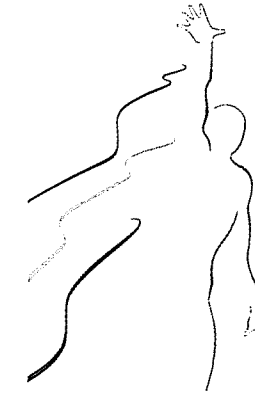
12. 10. yüzyıldan itibaren Türk devletlerinde hukuk sisteminde önemli değişiklikler meydana gelmiştir.

Bu duruma;

- I. din değişikliğinin yaşanması,
II. ulusal kültürün korunmaya çalışılması,
III. batı yönündeki fetihlerin artması

gelişmelerinden hangilerinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

BÖLÜM 6

ORTAÇAĞ'DA AVRUPA

1. Feodal sistemin en önemli özelliği, siyasal bölünmüşlük ve sosyal eşitsizliktir.

Buna göre, feodal sistemle ilgili;

- I. Merkezi otorite güçlü değildir.
- II. Yönetimde hiyerarşi yoktur.
- III. Halk sınıflara ayrılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

2. İngiltere'de ilan edilen Magna Charta'da yer alan hükümlerden bazıları şunlardır:

- Hiç kimse haksız yere yargılanmayacak, hapsedilmeyecek ve sürgüne gönderilmeyecektir.
- Halkın rızası olmadan zorla vergi alınmayacaktır.

Buna göre;

- I. Halkın yönetime katılımı sağlanmıştır.
- II. Halkın bazı hakları güvence altına alınmıştır.
- III. Vergi adaleti sağlanmaya çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) II ve III

3. Ortaçağ'da Avrupa'da etkili olan din adamları, din ile ilgili esasların değişmez doğrular olduğunu savunmuş ve deney yöntemini reddetmişlerdir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinde verilen alanlardaki çalışmaları daha çok engellediği savunulabilir?

- A) Yönetim - Ticaret
- B) Askerlik - Hukuk
- C) Siyasi - Sosyal
- D) Eğitim - Bilim
- E) Kültür - Sanat

4. Haçlı Seferlerinin yapılmasında;

- Hristiyanlarca kutsal sayılan Kudüs'ün Müslümanlardan geri alınmak istenmesi,
- Soyluların doğuda geniş topraklara sahip olmak istemeleri,
- Ağır vergiler altında ezilen köylülerin doğuda zengin olmak istemeleri etkili olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak, Haçlı Seferlerinin yapılmasında aşağıdaki alanlardan hangisindeki gelişmelerin etkili olduğu söylenemez?

- A) Din B) Hukuk C) Ekonomi
- D) Sosyal E) Siyasi

5. Haçlı Seferleri sonucunda Avrupa'da;

- barut, pusula, kağıt ve matbaa,
- dokuma, cam ve deri işleme

gibi buluş ve faaliyetler tanınmıştır.

Bu durumun Avrupa'da neden olduğu gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Kültürel faaliyetlerin artması
- B) Sanayileşmenin hızlanması
- C) Sınıf farklılıklarının sona ermesi
- D) Yeni iş kollarının ortaya çıkması
- E) Denizcilik faaliyetlerinin önem kazanması

6. Haçlı Seferleri sonucunda Avrupalıların elinde bulunan Marsilya, Cenova ve Venedik gibi Akdeniz limanları önem kazanmıştır.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Doğu-Batı ticaretinin gelişmesi
- B) Feodalitenin zayıflaması
- C) Kilisenin etkinliğinin azalması
- D) Kudüs'ün Haçlıların eline geçmesi
- E) Skolastik düşüncenin zayıflaması

7. Ortaçağ Avrupa toplumlarında iki egemen güç soylular ile din adamları idi. Sanat alanında da bu egemen güçlerin etkisi görülmüştür.

Ortaçağ'da Avrupa'da sosyal yapı ile sanat anlayışı arasındaki ilişki dikkate alındığında;

- I. kiliseler,
II. şatolar,
III. kütüphaneler

yapıtlarından hangilerinin yaygınlaştığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Yüzyıl Savaşlarından sonra İngiltere ve Fransa'da feodal yönetimler zayıflayarak merkezi yönetimler güç kazanmıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Sosyal eşitsizlikler sona erdirilmiştir.
B) Siyasal yapıda değişiklikler olmuştur.
C) Dinin toplum üzerindeki etkisi artmıştır.
D) Skolastik düşünce zayıflamıştır.
E) Kültürel etkileşim artmıştır.

9. Ortaçağ'da İngiltere'de;

- Kralın yanında, senyör ve manastır başkanlarından oluşan "Krallık Meclisi" denilen bir danışma kurulu bulunuyordu.
– Kral I. Edward döneminde, soylulardan oluşan "Lordlar Kamarası" ve halkın seçtiği temsilcilerden oluşan "Avam Kamarası" ülke yönetiminde etkili olmuştur.

Bu iki bilgiye bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Sınıf farklılıkları ortadan kaldırılmıştır.
B) Halkın yönetimdeki etkisi giderek artmıştır.
C) Bağımsız devlet anlayışı güçlenmiştir.
D) Merkeziyetçi yönetim güç kazanmıştır.
E) Yönetimdeki ikilikler sona ermiştir.

10. Ortaçağ Avrupası'nda halkın Haçlı Seferlerine katılmasında, günahların affedileceği düşüncesi ile doğuda zengin topraklar elde etme isteği etkili olmuştur.

Buna göre, Haçlı Seferlerinin yapılmasında;

- I. siyasi,
II. ekonomik,
III. din

alanlarından hangilerindeki gelişmelerin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. 1215'te İngiltere'de kabul edilen Magna Charta'ya göre kral, "Yürürlükte bulunan kanunlara başvurulmadan hiç kimsenin elinden mülkünün alınamayacağı, tutuklanıp yargılanamayacağı ve cezalandırılmayacağını" kabul etmiştir.

Bu bilgilere göre, Magna Charta'nın İngiltere'de aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulamaz?

- A) Feodal yönetimin yıkılmasını
B) Kralın yetkilerinin sınırlandırılmasını
C) Yargı güvencesinin sağlanmasını
D) Hukuk devleti anlayışının benimsenmesini
E) Mülkiyet hakkının korunmasını

12. Feodal sistemde ekonominin tarıma dayalı olmasının;

- I. kilisenin siyasi hayata egemen olması,
II. büyük toprak sahiplerinin ayrıcalıklı olması,
III. zenginlik ölçüsünün toprak olması

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Ortaçağ'da Avrupa'da geniş arazilere sahip olan papalar, krallara taç giydirmiş, aforoz ve enterdi yetkilerini kullanmışlardır. Ayrıca eğitim kurumlarını kontrol ederek, bilimsel hayatı yönlendirmişlerdir.

Bu bilgilere bakılarak papaların aşağıdaki alanlardan hangisinde etkili oldukları söylenemez?

- A) Siyasi B) Kültürel C) Ekonomik
D) Dini E) Askeri

2. Haçlı Seferlerinin aşağıdaki sonuçlarından hangisi Avrupa'da mutlakiyet yönetimlerinin güç kazanmasına neden olmuştur?

- A) Birçok feodal beyin ülkesine geri dönememesi
B) Kudüs'ün bir süreliğine Haçlıların eline geçmesi
C) Matbaa, pusula, kağıt gibi buluşların Avrupa'ya taşınması
D) Akdeniz limanlarının önem kazanması
E) Türk fetihlerin bir süre durması

3. Haçlı Seferleri sonunda, feodal beylerin ve papaların otoriteleri zayıflamış, kralların ve imparatorların güçleri artmıştır.

Bu duruma Haçlı Seferlerinin;

- I. İslam kültür ve medeniyetinin Avrupalılar tarafından tanınması,
II. seferlere katılan bazı derebeylerinin geri dönememesi,
III. kağıt, barut ve matbaa gibi buluşların Avrupa'ya taşınması

sonuçlarından hangilerinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Kavimler Göçü'nün;

- I. Roma İmparatorluğu'nun ikiye ayrılması,
II. barbar kavimlerin Hristiyanlığı benimsemeleri,
III. feodal beyliklerin kurulması

sonuçlarından hangileri Avrupa'nın siyasi yapısının değiştiğini gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. Ortaçağ Avrupası'nda kilisenin yönetim ve toplum üzerinde etkili olması, düşünce hürriyetini ve serbest çalışma ortamını yok etmiştir.

Bu duruma;

- I. kiliseye karşı çıkan kralların aforoz edilmesi,
II. eğitimde dogmatik anlayışın etkili olması,
III. dini törenleri kilisenin yönetmesi

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Siyasal ve askeri gücü elinde bulunduran, toprağın mülkiyeti veya imtiyazına sahip olan bir senyörler sınıfı ile bu sınıfa bağımlı yönetilenlerin oluşturduğu siyasal sisteme feodalite denir.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi feodalite sisteminin uygulandığı ülkelerin özellikleri arasında gösterilemez?

- A) Halkın farklı sosyal statülere sahip olması
B) Egemenliğin dine dayandırılması
C) Kişi hak ve özgürlüklerinin sınırlı olması
D) Kapalı bir ekonomik sistemin uygulanması
E) Hukuksal ve siyasal birliğin olmaması

7. Ortaçağ Avrupası'nda bilimsel ve düşünsel gelişmelerin yetersiz olması aşağıdakilerden hangisiyle ilgilidir?

- A) Ekonominin tarıma dayalı olması
- B) Haçlı Seferlerinin düzenlenmesi
- C) Skolastik düşüncenin hakim olması
- D) Halkın sınıflara ayrılması
- E) Feodal yönetimlerin kurulması

8. 1215 yılında İngiltere'de yürürlüğe konan Magna Charta'nın getirdiği aşağıdaki uygulamalardan hangisinin halk iradesinin yönetime yansımına ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Hiçbir özgür insanın mülkü elinden alınmayacak
- B) Hiç kimse mahkemelerde yargılanmadan idam edilmeyecek
- C) Kral halkın ileri gelenlerine danışmadan vergi koyamayacak
- D) Adalet geciktirilmeksizin her özgür yurttaş için uygulanacak
- E) Hiçbir özgür insan kanunlara başvurmaksızın tutuklanmayacak

9. Ortaçağ Avrupası'nda toplumun sınıflara ayrılmasının temel nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Düşünce hayatının Kilise tarafından yönlendirilmesi
- B) Kralın yetkilerinin derebeyleri tarafından paylaşılması
- C) Laik devlet anlayışının olmaması
- D) Toprağa dayalı ekonominin uygulanması
- E) Ticaret yollarının Türklerin elinde olması

10. Haçlı Seferlerinin aşağıdaki sonuçlarından hangisinin Avrupa'nın siyasi yapısının değişmesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Anadolu'da üstünlüğünün Bizans'a geçmesi
- B) İstanbul'da Latin Krallığı'nın kurulması
- C) Seferlere katılan derebeylerin ülkelerine geri dönmeleri
- D) Akdeniz limanlarının önem kazanması
- E) Kudüs'te Latin Krallığı'nın kurulması

11. Haçlı Seferlerine katılan binlerce senyör ve şövalye-den çoğu seferler sırasında ölmüş, sağ kalanların bazıları da borçları yüzünden mallarını ve malikanelerini kaybetmişlerdir.

Bu durumun Avrupa'da aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Halk arasındaki sınıf ayrımının sona ermesini
- B) Merkeziyetçi yönetimlerin güçlenmesini
- C) Kilisenin halk üzerindeki etkisini artırmasını
- D) Doğu ile batı arasında ticaretin gelişmesini
- E) Kralların din adamlarının desteğini almasını

12. Ortaçağ'da Avrupa'da eğitim kurumlarının Katolik Kilisesi'ne bağlı olmasının;

- I. dogmatik bir eğitim sisteminin oluşması,
- II. feodal yapının güçlenmesi,
- III. dinin toplum yaşantısını yönlendirmesi

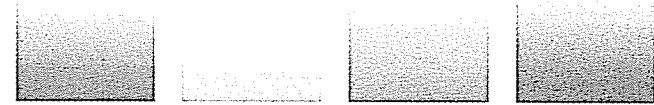
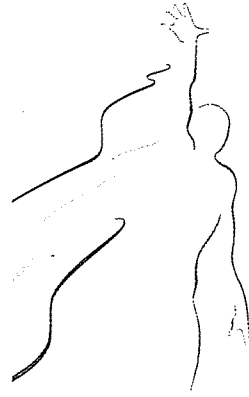
durumlarından hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

13. 11. yüzyılın sonlarında Avrupalılarda; Türkler, Bizans'ı ele geçirirlerse Avrupa'ya da egemen olurlar endişesi ortaya çıkmıştır.

Bu endişenin Avrupalıları aşağıdakilerden hangisine yönelttiği savunulabilir?

- A) Yeni ticaret yollarının aranmasına
- B) Ortodoksların denetim altına alınmasına
- C) Haçlı Seferlerinin düzenlenmesine
- D) Derebeylik sisteminin yaygınlaştırılmasına
- E) İslam kültür ve medeniyetinden yararlanılmasına

BÖLÜM 7

TÜRKİYE TARİHİ

1. Anadolu Selçuklu Devleti, Büyük Selçuklulardan farklı olarak büyük iktalara yer vermemiştir.

Bununla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Fetih hareketlerini hızlandırmak
B) Merkeziyetçi sistemi korumak
C) Tarımsal üretimin ekonomideki payını artırmak
D) Sınır güvenliğini sağlamak
E) Sosyal devlet anlayışını güçlendirmek

2. Anadolu Selçuklu Devleti'nde yaşayan halkın büyük çoğunluğunu Türkler oluştururdu. Rum, Ermeni ve Süryani kökenli halk ise azınlıktaydı.

Buna göre;

- I. Anadolu Selçuklu Devleti çok uluslu bir yapıya sahiptir.
II. Halkın yönetime katılımı sağlanmıştır.
III. Sosyal eşitlik anlayışı gelişmemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

3. Türkiye Selçukluları, Moğolların önünden kaçan Türkmenleri daha çok Batı Anadolu'daki Bizans sınırına yerleştirmiştir.

Bu durumun, Türkiye Selçuklu Devleti'nin dağılma sürecine girmesiyle Anadolu'da;

- I. bağımsız Türk beyliklerinin kurulması,
II. ekonomik yapının güçlenmesi,
III. Batı Anadolu'da Bizans'ın üstünlüğünün kabul edilmesi

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıkmasına zemin hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Anadolu Selçuklu Devleti'nde Hristiyan ve Musevi halk, ibadet ve dini törenlerini serbestçe yerine getirirdi.

Bu duruma bakılarak, Anadolu Selçuklu Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Devlet yönetiminde gayrimüslimlere de görev verilmiştir.
B) Hristiyan ve Musevilerin nüfus oranı Müslümanlarınkinden daha çoktur.
C) İslamiyet'in yayılmasına ortam oluşturulmuştur.
D) Çok uluslu yapı zamanla zayıflamıştır.
E) Hoşgörüye dayanan bir yönetim uygulanmıştır.

5. Anadolu Selçukluları döneminde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ticareti geliştirmeye yönelik olduğu söylenemez?

- A) Avrupalı tüccarlara düşük gümrük tarifesinin uygulanması
B) Antalya, Alanya ve Sinop gibi liman şehirlerinin ele geçirilmesi
C) Fransız, İranlı ve Suriyeli bazı grupların Anadolu'daki şehirlere yerleştirilmesi
D) Merkezi otoritenin güçlü tutulmasına önem verilmesi
E) Kervansarayların yaygınlaştırılması

6. Anadolu Selçukluları ile Venedikliler arasında yapılan ticaret antlaşmasında "Venedikli tüccarlara tanınan ayrıcalıklardan Türk tüccarları da Venedik sınırları içinde yararlanacaktır." hükmü yer almıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Antlaşmada devletler arası eşitlik anlayışına uyulmuştur.
B) Anadolu Selçuklu Devleti'nin ticari gelirleri azalmıştır.
C) Venediklilerin Anadolu Selçuklu Devleti üzerindeki yaptırım gücü sona ermiştir.
D) Anadolu Selçuklu Devleti'nin ihracat-ithalat dengesi bozulmuştur.
E) Anadolu Selçuklu Devleti'nin bağımsızlık anlayışı zedelenmiştir.

7. Anadolu Selçuklu Devleti'nde, "melik" denilen hane-dan üyesi valilerin siyasi görüşme yapma, savaş açma ve para bastırma yetkileri yoktu.

Buna göre, Anadolu Selçuklu Devleti ile ilgili;

- I. Yerleşik yaşam biçimi yaygınlaştırılmıştır.
II. Merkeziyetçi yönetime önem verilmiştir.
III. Ekonomik gelirler artırılmaya çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Bizans İmparatorluğu döneminde Anadolu'daki esnaf teşkilatları devlet tarafından denetlenir ve yöneticileri devlet tarafından atanırdı. Anadolu Selçuklu Devleti döneminde ise, devletin gözetimi altında esnaf teşkilatları, yöneticilerini kendileri seçer ve kurallarını kendileri belirlerdi.

Yukarıdaki bilgilere dayanarak;

- I. Türkler daha demokratik bir esnaf teşkilatı kurmuşlardır.
II. Bizans İmparatorluğu Anadolu Selçuklularının etkisi altında kalmıştır.
III. Anadolu'da ekonomik hayat kontrol altında tutulmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

9. Anadolu Selçuklu Devleti'nde Anadolu'daki zanaatkarlar "lonca" denilen meslek örgütleri kurmuşlardır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Zanaatkarlar devlet tarafından desteklenmiştir.
B) Halkın çoğunluğunu zanaatkarlar oluşturmuştur.
C) Zanaatkarlar arasında dayanışma sağlanmıştır.
D) Gayrimüslim zanaatkarlar loncalara alınmamıştır.
E) Fetih hareketlerinin giderleri loncalar tarafından karşılanmıştır.

10. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da ortaya çıkan;

- I. doğu bölgelerinin Moğol egemenliğine girmesi,
II. batı bölgelerinde bağımsız Türk beyliklerinin kurulması,
III. köylülerin topraklarını terketmeye başlaması

durumlarından hangileri siyasal birliğin bozulduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Anadolu Selçuklu Devleti döneminde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi siyasi, ekonomik ve askeri alanlardaki gelişmeler üzerinde daha çok etkili olmuştur?

- A) Gümrük vergilerinin düşürülmesi
B) Kervansarayların yapılması
C) Şehirlere kadıların tayin edilmesi
D) Hoşgörülü bir siyaset izlenmesi
E) Liman şehirlerinin fethedilmesi

12. Türkiye Selçuklu Devleti, sınır güvenliğini sağlamak, düşman topraklarına akınlar düzenleyerek düşman kuvvetlerini zayıflatmak ve istihbarat toplamak amacıyla aşağıdakilerden hangisine önem vermiştir?

- A) İktisat sisteminin uygulanmasına
B) Meliklerin yetkilerinin sınırlı tutulmasına
C) Uc vilayetlerinin kurulmasına
D) Komşu ülkelerle ittifak antlaşmalarının yapılmasına
E) Ticaret merkezlerinin fethedilmesine

13. Anadolu'da ticaret yolları üzerinde, kervanların ihtiyaçlarını karşılamak ve güvenliklerini sağlamak maksadıyla kısa aralıklarla kervansaraylar inşa edilmiştir.

Buna göre, kervansaraylar daha çok hangi alana yönelik olarak kurulmuştur?

- A) Siyasal B) Ekonomik C) Kültürel
D) Sosyal E) Dinsel

1-B 2-A 3-A 4-E 5-D 6-A 7-B 8-D 9-C 10-D 11-E 12-C 13-B

1. Anadolu Selçuklularının,

- Güneyde Ermenilere ve Kıbrıs Krallığı'na karşı,
- Kuzeyde Trabzon Rum İmparatorluğu'na karşı,
- Batıda Bizans İmparatorluğu'na karşı

uc bölgeleri oluşturması aşağıdakilerden hangisine yöneliktir?

- A) Uluslararası ticareti geliştirmeye
B) Siyasal birliği sağlamaya
C) Sınır güvenliğini sağlamaya
D) Çok uluslu yapıyı korumaya
E) Bağımsızlığı sağlamaya

2. Türkiye Selçuklularında ülkeye gelen Türkmenler, hızla sınır bölgelerine yerleştirilir ve buradaki toprakların yönetimi de kendilerine bırakılarak merkeze bağlı uc beylikleri oluşturuldu.

Aşağıdakilerden hangisi bu uygulamanın amaçları arasında gösterilemez?

- A) Taht kavgalarını engellemek
B) Sınırların güvenliğini sağlamak
C) Türkmenleri yerleşik hayata geçirmek
D) Anadolu'nun Türkleşmesini sağlamak
E) Göçebe Türkmenlerin yerleşik halka zarar vermesini engellemek

3. Türkiye Selçuklu Devleti'nde

- I. divan toplantılarında kayıtların Farsça tutulması,
II. medreselerde Farsça ve Arapça eğitim verilmesi,
III. yönetimde İran kökenli devlet adamlarına da görev verilmesi

uygulamalarından hangileri resmi dilin Farsça olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

4. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da sosyal, ekonomik ve siyasal düzen bozulmuştur.

Aşağıdakilerden hangisi bu durum ile ilgili gelişmelerden biri değildir?

- A) Anadolu Selçuklu Devleti'nin yıkılış sürecine girmesi
B) Tarımsal üretimin azalması
C) Vergi gelirlerinin düşmesi
D) Batı Anadolu'nun ve İznik'in Bizans İmparatorluğu'na geçmesi
E) Huzur ve asayişin bozulması

5. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Türkler Anadolu'yu hızlı bir şekilde fethederek yerleşmeye başlamışlardır. XII. yüzyıldan itibaren Anadolu, Avrupa kaynaklarında Türkiye olarak adlandırılmaya başlanmıştır.

Anadolu'nun Türkiye olarak adlandırılmasında;

- I. Haçlı Seferlerinin başarısızlıkla sonuçlanması,
II. Türklerin siyasal ve kültürel üstünlüğü ele geçirilmesi,
III. Bizans İmparatorluğu'nun eski gücünü yitirmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Anadolu Selçukluları ticaret yollarının ele geçirilmesine önem vermişlerdir.

Buna göre;

- I. şehirler arası kervan ticaretinin gelişmesi,
II. gümrük gelirlerinin artması,
III. iktisat ordusunun kurulması

gelişmelerinden hangileri yukarıdaki yargının sonuçları arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'da Türk beylikleri ortaya çıkmış ve bu beylikler fethettikleri yerlere doğudan gelen konar - göçer Türkmenleri yerleştirerek onların yerleşik hayata geçmelerini ve toprakla ilgilenmelerini sağlamışlardır.

Buna göre;

- I. Anadolu'nun Türkleşme süreci hızlanmıştır.
- II. Türkmenlerin yaşam biçimi değişmiştir.
- III. Anadolu'da tarımsal faaliyetler gelişmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Malazgirt Savaşı'ndan sonra Anadolu'da kurulan Türk devletlerinin;

- birçok kültür ve sanat eseri bırakmaları,
- yaşadıkları ve fethettikleri bölgelerin adlarını Türkçeletirmeleri,
- küçük yerleşim yerlerini büyük şehirler haline getirmeleri

gibi faaliyetlerine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Yaşadıkları bölgeleri bayındır hale getirmişlerdir.
B) Türk kültürünün yayılmasını sağlamışlardır.
C) Ulusçu bir anlayışa sahip olmuşlardır.
D) Merkezîyetçi yönetimi benimsemişlerdir.
E) Fetih hareketlerinde bulunmuşlardır.

9. Köseadağ Savaşı'ndan sonra Anadolu'daki Selçuklu otoritesi zayıflamış, Anadolu Selçuklu Devleti'ne bağlı uc beylikleri bağımsızlıklarını kazanarak birbiriyle mücadele etmişlerdir.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Etnik yapı değişmiştir.
B) Türk birliği bozulmuştur.
C) Egemenlik anlayışı değişmiştir.
D) Yeni yerlerin fethine ortam oluşturulmuştur.
E) İç sorunlar dış soruna dönüşmüştür.

10. Türkiye Selçukluları döneminde Anadolu'da ticaretin gelişmesinde aşağıdakilerden hangisinin etkisi yoktur?

- A) Yabancı tüccarların Anadolu şehirlerine yerleştirilmesi
B) Meliklerin kendi adlarına para bastırmasının yasaklanması
C) Tüccarlardan düşük gümrük vergisi alınması
D) Kervanların güvenliğinin sağlanması
E) Haksız rekabetin engellenmesi

11. Anadolu Selçuklu Devleti'nde görülen;

- I. şehirler arasında kervansaraylar inşa edilmesi,
- II. medreseler ve hastaneler kurulması,
- III. Antalya ve Alanya'nın fethedilmesi

gelişmelerinden hangileri bayındırlık ve imar faaliyetleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. Türkiye Selçukluları, Horasan'dan göç yoluyla gelenlerle, Moğolların önünden kaçan Türkmenleri Anadolu'ya yerleştirdiler. Bu Türkler arasında dervişler, zanaatkarlar ve tüccarlar da bulunmaktaydı.

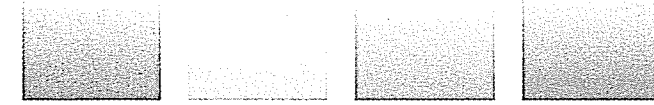
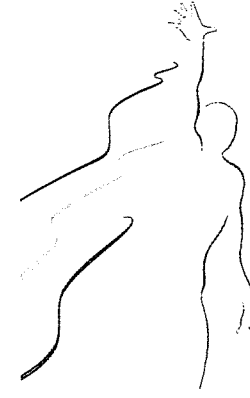
Bu durumun Anadolu'da aşağıdaki alanlardan hangisindeki gelişmeler üzerinde daha az etkili olduğu savunulabilir?

- A) Sosyal B) Kültürel C) Dini
D) Ekonomik E) Siyasi

13. XIII. yüzyılın sonlarına doğru Batı Anadolu'da sınırlara yerleştirilmiş Türkmen beyleri ve halk üzerindeki Selçuklu otoritesi zayıflamıştır.

Bu durumun sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Beyliklerin ortaya çıkması
B) Ticari faaliyetlerin artması
C) Kentleşmeye yönelmesi
D) Ticaretin gelişmesi
E) Merkezi otoritenin artması

BÖLÜM 8

OSMANLI DEVLETİ'NİN KURULUŞ DÖNEMİ

1. Osmanlı Devleti Balkanlarda fethedilen yerlerdeki gayrimüslim halka, kültürel ve ekonomik açıdan rahat bir yaşam ortamı sunmuştur.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda;

- I. vergi oranlarını düşürme,
- II. din ve mezhep özgürlüğünü sağlama,
- III. yerel yöneticilerin varlığını koruma,
- IV. gayrimüslimlerden yönetim alanında yararlanma

politikalarından hangilerini uyguladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) I ve II
- C) II ve III
- D) I ve IV
- E) II ve IV

2. I. Murat döneminde görülen;

- I. Divan üyelerinin sayısının artırılması,
- II. Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması,
- III. Yeniçeri Ocağı'nın kurulması

gelişmelerinden hangileri merkezi otoritenin güçlendirilmesine yöneliktir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. II. Kosova Savaşı'ndan sonra Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'ni Balkanlardan atma ümitleri son bulmuştur.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi doğrudan kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Balkanlarda siyasi birliğin sağlanması
- B) Osmanlı Devleti'nin başkentinin Edirne'ye taşınması
- C) Balkan uluslarından devşirme alınması
- D) Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti karşısında savunmaya çekilmesi
- E) Balkanlardaki bazı uluslar arasında İslamiyet'in yayılması

4. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Çimpe Kalesi'nin alınması	Rumeli'ye geçilmesi
B) I. Bayezid'in İstanbul'u kuşatması	Avrupalıların Haçlı seferi düzenlemesi
C) Karesioğullarının alınması	Deniz gücünün artması
D) Edirne'nin fethedilmesi	Balkanlarda ilerlemenin kolaylaşması
E) Ankara Savaşı'nın yapılması	Anadolu Türk Birliği'nin kurulması

5. Osmanlı Devleti'nin Balkan fetihlerinin kalıcılığını sağlamak amacıyla uyguladığı politikalar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Fethedilen yerlere Türkmenleri yerleştirme
- B) Halka inanç özgürlüğü tanıma
- C) Balkan ulusları arasında İslamiyet'i yayma
- D) Vergi oranlarını düşürme
- E) Sancağa çıkma sistemini uygulama

6. Kuruluş döneminde meydana gelen gelişmelerden bazıları şunlardır:

- Ankara Savaşı'nda Yıldırım Bayezid'in esir düşmesi,
- Şehzadeler arasında taht mücadelelerinin olması,
- Şeyh Bedrettin İsyanı'nın çıkması.

Bu gelişmelerin ortak sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Merkezi otoritenin zayıflaması
- B) Etnik yapının zayıflaması
- C) Vergi gelirlerinin düşmesi
- D) Egemenlik anlayışının değişmesi
- E) Kültürel farklılıkların artması

7. Kuruluş döneminde meydana gelen;

- Divan kurulunun oluşturulması,
- eyaletlerin kurulması,
- vezirlik kurumunun oluşturulması

gelişmelerine bakılarak aşağıdaki alanların hangi-
sinde yenilikler yapıldığı söylenebilir?

- A) Sanat B) Ekonomi C) Eğitim
D) Yönetim E) Askerlik

8. Kuruluş döneminde Avrupalılar, Haçlı orduları oluştura-
rarak Osmanlı Devleti üzerine seferler düzenlemişlerdir.

Bu duruma aşağıdaki gelişmelerden hangisinin
neden olduğu savunulabilir?

- A) Türklerin Balkanlarda fetih hareketlerinde bulun-
ması
B) Bizans İmparatorluğu'nda taht kavgalarının yaşan-
ması
C) Osmanlı Devleti'nin Anadolu'da Türk birliğini sağ-
lamak istemesi
D) Anadolu'daki Türk nüfusunun giderek artması
E) Osmanlı Devleti'nde Fetret Devri'nin yaşanması

9. Ankara Savaşı öncesinde Timur'un yenilgiye uğrattığı
Karakoyunlu Hükümdarı Kara Yusuf ile Bağdat Hüküm-
dan Ahmet Celayir, Yıldırım'a; Yıldırım'ın beyliklerine son
verdiği Anadolu Türk beyleri de Timur'a sığınmışlardı.

Yukarıdaki bilgilere bakılarak, Ankara Savaşı'nda
Osmanlı Devleti'nin yenilmesinin Anadolu'da;

- I. Türk beyliklerinin yeniden kurulması,
II. siyasi birliğin bozulması,
III. etnik ve kültürel yapının değişmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savu-
nulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde beylikten devlet sürecine geçiş
Orhan Bey döneminde olmuştur.

Bu sürece aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak
gösterilemez?

- A) Divan teşkilatının oluşturulması
B) Bizans tekfurlarıyla mücadele edilmesi
C) Yaya ve müsellemler ordusunun kurulması
D) Yönetim merkezlerine kadıların atanması
E) İlk medreselerin açılması

11. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş döneminde görülen,

- imarethanelerin açılması,
- vezir sayısının artırılması,
- bazı hanedan üyelerinin padişah olmasının engel-
lenmesi

uygulamalarının;

- I. sosyal devlet anlayışını yaygınlaştırma,
II. devlet otoritesini güçlendirme,
III. ülke yönetimini kolaylaştırma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunu-
labilir?

- A) Yalnız I B) I ve II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş döneminde sınırları özel-
likle Balkanlarda genişlemiştir.

Bu gelişmeye aşağıdakilerden hangisinin ortam
hazırladığı savunulamaz?

- A) Balkanlarda siyasal birliğin olmaması
B) 11. yüzyılda başlayan Haçlı Seferlerinin sona er-
mesi
C) Anadolu'da siyasi birliğin olmaması
D) Bizans'ta taht kavgalarının yaşanması
E) Avrupa'da Yüzyıl Savaşlarının yaşanması

1-B 2-E 3-D 4-E 5-E 6-A 7-D 8-A 9-C 10-B 11-E 12-C

1. Osmanlı Devleti'nde 1364 Sırp Sındığı Savaşı'ndan
sonra başkent Bursa'dan Edirne'ye taşınmıştır.

Bu uygulamanın;

- I. Balkanlardaki fetih hareketlerini hızlandırma,
II. eyalet sistemine geçme,
III. tımar sistemini yaygınlaştırma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunu-
labilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş döneminde meydana
gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisi doğrudan
yönetim ile ilgili değildir?

- A) Anadolu Beylerbeyliği'nin kurulması
B) Kapıkulu Ocağı'nın kurulması
C) Veraset anlayışının değiştirilmesi
D) Divan kurulunun oluşturulması
E) Vezirlik örgütünün kurulması

3. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı iskan siyasetinin;

- İskan için öncelikle konar-göçer Yörük ve Türk-
menlerin seçilmesi,
- iskan yoluyla yerleşenlerden belli bir süre vergi
alınmaması,
- geçerli bir neden olmadan eski yerleşim yerine
dönmenin yasaklanması,
- yeni yerleşim yerinde gereksinim duyulan malze-
melerin devlet tarafından verilmesi

özelliklerine bakılarak iskan siyasetiyle aşağıdaki-
lerden hangisinin amaçlandığı söylenemez?

- A) Yönetimdeki ikiliklere son vermek
B) Yerleşik yaşama geçisi teşvik etmek
C) Devlet otoritesini güçlendirmek
D) İskan faaliyetlerinin kalıcı olmasını sağlamak
E) Fethedilen yerleri Türkleştirmek

4. Osmanlı Devleti, Rumeli'de uyguladığı iskan siyaseti
ile konar-göçerleri yerleşik hayata geçirmiştir.

Bu uygulamanın;

- I. asker toplanmasının kolaylaşması,
II. Türk İslam kültürünün yayılması,
III. bölgenin etnik yapısının değişmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırladığı söyle-
nebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

5. "Osmanlı Devleti'nin asıl kurucusu Orhan Bey'dir."
yargısına aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak
gösterilebilir?

- A) Bursa'nın başkent yapılması
B) Batı yönündeki fetihlerin hızlanması
C) Yönetim örgütlerinin kurulması
D) Karesioğullarının egemenlik altına alınması
E) Rumeli'ye geçişin gerçekleşmesi

6. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş döneminde gerçekleştiren;

- Rumeli Beylerbeyliği'nin kurulması,
- Tımar sisteminin uygulanması,
- konar-göçer Türkmenlerin Balkanlarda iskana tabi
tutulması

faaliyetlerinin amaçları arasında aşağıdakilerden
hangisi gösterilemez?

- A) Taşrada yönetim işlerinin daha düzenli yapılmasını
sağlamak
B) Balkanlardaki sosyal sınıf farklılıklarının önüne geç-
mek
C) Üretim faaliyetlerini denetim altına almak
D) Fetihleri kalıcı hale getirmek
E) Askeri ve idari giderlerin karşılanmasını sağlamak

7. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş dönemi ile ilgili aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye ortam hazırladığı savunulabilir?

I.	II.
A) Ankara Savaşı	Merkezi otoritenin güçlenmesi
B) İskan siyaseti	Anadolu Beylerbeyliği'nin kurulması
C) Medreselerin kurulması	Bağımsızlık anlayışının gelişmesi
D) II. Kosova Savaşı	Balkanlardaki Türk egemenliğinin kesinleşmesi
E) Tımar sisteminin kurulması	Çok uluslu yapının ortaya çıkması

8. Osmanlı Devleti Edirne ve çevresini alarak, Bizans'ın Balkan devletleri ile kara bağlantısını kesmiştir.

Bu durumun;

- I. İstanbul'un kuşatılması,
II. Rumeli fetihlerinin hızlanması,
III. Haçlı saldırılarının başlaması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti, Kuruluş döneminden itibaren Balkanlarda fethettiği bölgelere Anadolu'dan getirdiği Türkmenleri yerleştirmiştir.

Bu uygulamanın Balkanlarda aşağıdaki gelişmelerden hangisine ortam oluşturduğu söylenemez?

- A) Kültürel çeşitliliğin artmasına
B) Etnik yapının değişmesine
C) Konar-göçer yaşam tarzının görülmesine
D) İslam kültürünün yayılmasına
E) Yeni yerleşim birimlerinin kurulmasına

10. Osman Gazi ve Orhan Gazi dönemlerinde benimsenen "Ülke, hanedan üyelerinin ortak malıdır." anlayışı I. Murat döneminde "Ülke, padişah ve oğullarının malıdır." şeklinde düzenlenmiştir.

Bu değişikliğin aşağıdakilerden hangisini engellemeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Merkezi otoritenin güçlendirilmesini
B) Kadınların yönetime karışmasını
C) Eyalet sisteminin uygulanmasını
D) Padişah kardeşlerinin yönetimde hak iddia etmesini
E) Teokratik devlet yapısının korunmasını

11. Ankara Savaşı'ndan sonra Anadolu beylikleri yeniden kurulmuştur.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Egemenlik anlayışı değişmiştir.
II. Siyasal birliği bozulmuştur.
III. Sınırları daralmıştır.

yargılarından hangileri savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

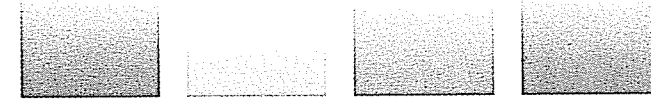
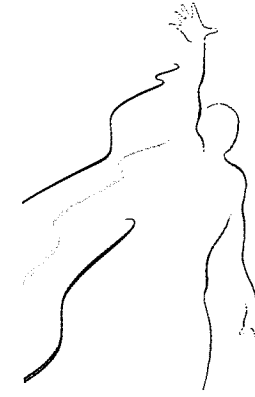
12. Osman Bey, Bizans tekfurlarından Akhisar, Yunthisar ve Bilecik'i almıştır.

Bu durumun;

- I. hakimiyet alanının genişletilmesi,
II. Türk beyliklerinin desteğinin sağlanması,
III. doğudan gelen Türkmenlere yurt bulunması

gelişmelerinden hangilerini kolaylaştırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

BÖLÜM 9

OSMANLI DEVLETİ'NİN YÜKSELME DÖNEMİ

1. II. Bayezid ile giriştiği iktidar mücadelesini kaybeden Cem Sultan, önce Rodos şövalyelerine daha sonra da Papa'ya sığınmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisini olumsuz yönde etkilediği savunulamaz?

- A) Teokratik yönetimi
- B) Merkeziyetçi yönetimi
- C) Aktif bir dış politika yürütülmesini
- D) Ülke bütünlüğünü
- E) Batıdaki fetihleri

2. Osmanlı Devleti Kanuni döneminde; batıda Avusturya ve Almanya, doğuda ise İran üzerine seferler düzenlemiştir. Ancak karşısına savaşıacak ordular çıkmamıştır. Osmanlı ordusunun geri çekilmesi üzerine ise bu devletler saldırılarına devam etmişlerdir.

Bu bilgilere bakılarak, Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Güçlü devlet olma özelliğini korumaktadır.
- B) Güçlü bir orduya sahiptir.
- C) Sınır güvenliğini sağlamakta zorlanmaktadır.
- D) Aynı anda birden çok devlete karşı mücadele etmek zorunda kalmıştır.
- E) En geniş sınırlarına ulaşmıştır.

3. Fatih Sultan Mehmet, İstanbul'un fethinden sonra Bizans imparatorlarının soyundan gelen Mora despotluklarını ve Trabzon Rum İmparatorluğu'nu hakimiyet altına almıştır.

Bu gelişmelere bakılarak Fatih Sultan Mehmet'in aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Taht kavgalarını önlemeyi
- B) Anadolu'da siyasi birliği sağlamayı
- C) Bizans İmparatorluğu'nun varislerini ortadan kaldırmayı
- D) Osmanlı Devleti'ne karşı Hristiyanların sefer düzenlemesini engellemeyi
- E) Ortodoksların tek koruyucusu olmayı

4. İstanbul'un fethi, Avrupa'da feodal yönetimlerin yıkılmasına ortam hazırlamıştır.

Bu durumun sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Rönesans'ın başlaması
- B) Yüzyıl Savaşlarının başlaması
- C) Mutlakiyet yönetimlerinin güçlenmesi
- D) Skolastik düşüncenin zayıflaması
- E) Etik yapının değişmesi

5. II. Bayezid İspanya'da zor durumda kalan Yahudilerin Osmanlı topraklarına yerleşmesine izin vermiştir.

II. Bayezid'in bu tutumu, Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Çok uluslu olma
- B) Dinsel hoşgörüü benimsenme
- C) İslam dünyasının koruyucusu olma
- D) Avrupa'da hristiyan birliği kurulmasını önleme
- E) Ortodoks Kilisesi'ni himaye etme

6. 16. yüzyılda Macaristan kralı olan Jan Zapolya'nın ölümü üzerine kraliçe, oğlunun Macar kraliyet tahtına çıkması için I. Süleyman'a elçiler göndermiştir.

Bu bilgiye bakılarak aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Osmanlı Devleti Avrupa'daki siyasi gelişmeler üzerinde etkilidir.
- B) Macaristan'ın bağımsız devlet olma özelliği zedelenmiştir.
- C) Macaristan'da hanedancı yönetim sürdürülmek istenmiştir.
- D) Osmanlı Devleti Reform hareketlerinde Macarları desteklemiştir.
- E) Osmanlı Devleti, Macaristan'ın içişlerine müdahale etme olanağını elde etmiştir.

7. Kanuni Sultan Süleyman, devletin geleceğinin güven-
ce altına alınmasının, Avrupa'daki gelişmelerin kontrol
altında tutulmasından ve Osmanlı Devleti'nin çıkarları-
na uygun olarak yönlendirilmesinden geçtiğine inan-
mıştır.

Bu duruma Kanuni Sultan Süleyman'ın izlediği;

- I. Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi,
II. Katoliklere karşı Protestanların desteklenmesi,
III. Hint deniz seferlerinin düzenlenmesi

politikalarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında imzalanan İs-
tambul Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'nin üstünlüğü
Avusturya tarafından tanınmıştır.

Bu duruma İstanbul Antlaşması'nda yer alan;

- I. Avusturya, Osmanlı Devleti'ne vergi verecek,
II. barışın süresi Avusturya'nın isteğine bırakılacak,
III. Avusturya kralı Osmanlı sadrazamına eşit sayılacak

maddelerinden hangileri kanıt olarak gösterebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. Fatih Sultan Mehmet'in gerçekleştirdiği aşağıdaki
faaliyetlerden hangisinin, İstanbul'un fetih sonrası
da ticari önemini devam ettirmeye yönelik olduğu
savunulabilir?

- A) Venedik tüccarlarına ticaret serbestliği tanınması
B) Ortodoks Patrikhanesi'ne imtiyazlar vermesi
C) İstanbul'a Türk aileleri yerleştirilmesi
D) İstanbul'da Sahn-ı Seman medreselerini açması
E) İstanbul surlarını tamir ettirmesi

10. Mısır Seferi'nin;

- I. Memlük Devleti'nin yıkılarak, İslam dünyasında birli-
ğin büyük ölçüde sağlanması,
II. Hilafet'in Osmanlı soyuna geçmesi,
III. hazinenin ganimetlerle dolması

**sonuçlarının siyasi, ekonomik ve dini alanlarla iliş-
kisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak grup-
landırılmıştır?**

	Siyasi	Ekonomik	Dini
A)	I	II	III
B)	I	III	II
C)	II	I	III
D)	III	I	II
E)	III	II	I

11. Mısır Seferi'nin sonuçlarından bazıları şunlardır:

- I. Suriye, Filistin ve Mısır'ın Osmanlı egemenliğine
girmesi,
II. Kutsal Emanetlerin İstanbul'a getirilmesi,
III. Doğu Akdeniz ticaretinin Osmanlı Devleti'nin de-
netimine girmesi.

**Bunlardan hangilerinin Osmanlı Devleti'ni siyasi
ve ekonomik yönden olumlu etkilediği söylenebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nin 1535 yılında Fransa ile ticaret
antlaşması yapması ve Fransa'ya birtakım ayrıca-
lıklar vermesinin amaçları arasında aşağıdakiler-
den hangisi gösterilemez?

- A) Hristiyan birliğinin kurulmasını önlemek
B) Akdeniz ticaretini canlandırmak
C) Fransa aracılığıyla mallarını Avrupa'ya pazarlamak
D) Kutsal Roma Germen İmparatorluğu'nu batıdan da
sıkıştırmak
E) Avrupa'da İslamiyet'in yayılmasını sağlamak

1. Osmanlı padişahları, İstanbul'un bilim ve kültür mer-
kezi olması ve Osmanlı'da kültürel hayatın canlandırıl-
ması için çalışmalar yapmışlardır.

Bu duruma;

- I. Fatih'in, İstanbul'a gelen yerli ve yabancı bilim
adamlarıyla yakından ilgilenerek onlara hediyeler
vermesi,
II. Yavuz'un, İran seferi dönüşünde Tebriz'den bilim
adamı, sanatçı ve tüccarlar getirmesi,
III. İkinci Bayezid'in, İspanya'da zulme uğrayan Ya-
hudileri Osmanlı ülkesine yerleştirilmesi

gelişmelerinin hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. Osmanlı Devleti'nin Yükselme döneminde meydana
gelen;

- Akkoyunlu hükümdarı Uzun Hasan'ın Anadolu'yu
ele geçirmek istemesi,
- II. Beyazid'e karşı ayaklanmasında başarısız olan
Cem Sultan'ın Avrupa'ya sığınması,
- siyasal hedeflerine ulaşmak isteyen Safevi hüküm-
darı Şah İsmail'in Anadolu'da Şiilik propagandası
yaptırması

**gelişmelerinin ortak sonucu olarak aşağıdakilerden
hangisi gösterilebilir?**

- A) Batıdaki fetih hareketlerinin olumsuz yönde etki-
lenmesi
B) Osmanlı ordusunun aynı anda birden çok devletle
savaşmak zorunda kalması
C) Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti üzerine Haçlı
Seferleri düzenlemesi
D) Teşkilatlanma çalışmalarına hız verilmesi
E) Osmanlı Devleti'nin tüm Müslümanları siyasi birliği
altında toplaması

3. Osmanlı Devleti, 1568'de Akdeniz ile Kızıldeniz'i bir-
leştirmeyi, bu sayede Hint Okyanusu'na açılmayı sağ-
layacak bir plan tasarlamıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu projesinin;

- I. Hindistan üzerindeki Portekiz baskısını önleme,
II. Hint Deniz Yolu'nu denetim altına alma,
III. kapitülasyonlara işlerlik kazandırma

**politikalarından hangileriyle ilgili olduğu savunula-
bilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. 1535 yılında imzalanan Osmanlı - Fransız ticaret
antlaşmasında yer alan;

- I. Fransız ticaret gemileri Osmanlı sularında serbest-
çe dolaşabilecek,
II. Osmanlı sınırları içindeki Fransız tüccarları arasın-
daki davalara Fransız konsolosluğu bakacak,
III. Osmanlı ülkesinde ölen Fransız tüccarların malları
Fransa'daki varislerine verilecek

**maddelerinden hangilerinin Osmanlı Devleti'nin
hukuk alanındaki egemenliğini sınırlandırdığı söy-
lenebilir?**

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. Sokullu Mehmet Paşa, hazırladığı kanal projeleriyle
İpek ve Baharat yollarına yeniden işlerlik kazandırma-
yı amaçlamıştır. Onun döneminde gerçekleştirileme-
yen bu projeler yüzyıllar sonra Fransa ve Rusya tara-
fından gerçekleştirilmiştir.

Buna göre, Sokullu Mehmet Paşa ile ilgili;

- I. ileri görüşlü bir devlet adamı olduğu,
II. devletin ekonomik gelirlerini artırmayı amaçladığı,
III. büyük devletlerle işbirliği yaptığı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Mısır'ın alınmasıyla Osmanlı Devleti'nin denetimi altına giren Baharat yolundan yeteri kadar yararlanılamamıştır.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Yeni ticaret yollarının bulunması
B) Azınlıkların ticaret alanında etkinliklerinin artması
C) Süveyş Kanalı'nın açılması
D) Cem Sultan'ın isyan etmesi
E) Fransa'ya kapitülasyonların verilmesi

7. Fatih döneminden itibaren 300 yılı aşkın bir süre Karadeniz limanları arasında yapılan ticaret; Osmanlı halkı olan Türkler, Rumlar, Yahudiler ve Ermeniler tarafından yürütülmüştür.

Bu durum Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisiyle açıklanamaz?

- A) Çok uluslu bir yapıya sahip olması
B) Ticaret yolları üzerinde denetim sağlaması
C) Yönetimde Müslümanlara görev vermesi
D) Karadeniz'i bir iç deniz haline getirmesi
E) Uzun süre siyasi gücünü koruması

8. Osmanlı Devleti ile Fransa arasında 1535 yılında yapılan ticaret antlaşmasında "Antlaşma her iki hükümdarın hayatta kaldığı sürece geçerli olacak" hükmü yer almıştır.

Yalnızca bu bilgiye bakılarak;

- I. Osmanlı Devleti'nin siyasi gücü azalmıştır.
II. Osmanlı Devleti'nde hukuk birliği bozulmuştur.
III. Koşulların değişmesi durumunda Osmanlı Devleti'nin bu antlaşmadan zarar görmesi engellenmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

9. – Fatih döneminde, Anadolu'yu tehdit eden Akkoyunlular ile Otlukbeli Savaşı yapılmıştır.
– Yavuz döneminde Anadolu'da Şiilik propagandası yapan Safeviler ile Çaldıran Savaşı yapılmıştır.

Bu iki duruma göre, Osmanlı Devleti'nin aşağıdaki amaçlardan hangisine ulaşmak istediği savunulabilir?

- A) İslam dünyasında mezhep ayrılıklarına son vermek
B) Toprak bütünlüğünü korumak
C) Ticaret yollarına hakim olmak
D) Devletin teokratik yapısını güçlendirmek
E) Orta Asya'dan Türk nüfusu getirmek

10. 1533 yılında imzalanan İstanbul Antlaşması ile Osmanlı Devleti, Avusturya'ya üstünlüğünü kabul ettirmiş ve yaptırım gücüne sahip olmuştur.

Bu yargıya antlaşmada yer alan;

- I. Avusturya hükümdarı protokolde Osmanlı sadrazamına eşit sayılacaktır.
II. Avusturya, Osmanlı Devleti'ne yıllık vergi verecektir.
III. Avusturya, Macaristan'ın Osmanlı Devleti'ne ait olduğunu kabul edecek ve içişlerine karışmayacaktır.

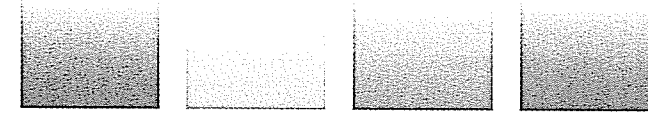
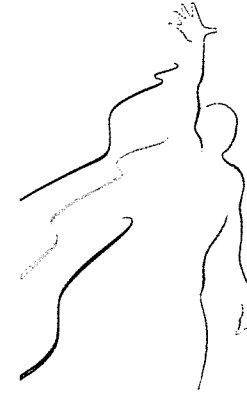
maddelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

11. İstanbul'un fethiyle Orta Asya'dan Karadeniz'e ulaşan İpek Yolu'nun önemli bir bölümü Osmanlı egemenliğine girmiştir.

Bu durumun Avrupalıları aşağıdakilerden hangisinde verilen alanda yeni arayışlara yönelttiği söylenebilir?

- A) Eğitim
B) Hukuk
C) Savunma
D) Yönetim
E) Ekonomi

BÖLÜM 10

YENİÇAĞ'DA AVRUPA

1.

- I. Hümanizma akımının yaygınlaşması,
- II. antik eserlerin incelenmesi,
- III. İslam dünyasına ait eserlerin Avrupa dillerine tercüme edilmesi

gelişmelerinden hangileri Rönesans'ın ortaya çıkmasında Avrupa dışındaki gelişmelerin de etkili olduğunun bir kanıtıdır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve III E) I, II ve III

2. İtalya'da başlayan Rönesans hareketlerinin kısa sürede tüm Avrupa ülkelerini de etkilemesinde aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Avrupa'da feodal yönetimlerin zayıflamasının
- B) Gelişmeyi engelleyici düşünceleri ortadan kaldırmasının
- C) Kilisenin siyasi hayata yön vermesinin
- D) Osmanlı Devleti'nin Avrupa'ya üstünlük kurmasının
- E) Veraset Savaşlarının olmasının

3. 17. yüzyılda "Devlet benim" diyen Fransa kralı XIV. Lui, tanrı adına ülkeyi yönettiğini ve toplum yararı için dünyaya gelip bu görevi üstlendiğini savunmuştur. Bir süre sonra bu anlayış diğer Avrupalı krallar tarafından da benimsenmiştir.

Bu bilgiye bakılarak Avrupa'da;

- I. monarşi,
- II. teokrasi,
- III. demokrasi

yönetim anlayışlarından hangilerinin yaygınlaştığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

4.

Yeniçağ'da Avrupa'da esnaf ve tüccar sınıfını oluşturan burjuvalar zenginleşip güçlenirken, toprak zengini olan soylular zamanla servetlerini ve güçlerini kaybetmişlerdir.

Bu duruma;

- I. toprağın temel zenginlik kaynağı olmaktan çıkması,
- II. Coğrafi Keşifler sonucunda uluslararası ticaretin gelişmesi,
- III. keşfedilen yerlerden bol miktarda altın ve gümüşün Avrupa'ya taşınması

gelişmelerinden hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) I, II ve III

5.

Yeniçağ'da Avrupa'da okur-yazar oranının artması;

- I. merkezîyetçi yönetimlerin kurulması,
- II. bilimsel çalışmaların hızlanması,
- III. kilisenin halk üzerindeki baskısının azalması

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olmuştur?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
- D) I ve II E) II ve III

6.

Reform hareketleri sonucunda eğitim faaliyetlerinin kilisenin denetiminden çıkması sağlanmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine ortam oluşturduğu savunulamaz?

- A) Dinin eğitim üzerindeki etkisinin azalması
- B) Laik eğitim sisteminin ortaya çıkması
- C) Kilisenin halk üzerindeki etkisinin artması
- D) Merkezîyetçi yönetimlerin güç kazanması
- E) Skolastik düşüncenin zayıflaması

7. Coğrafi Keşiflerin aşağıdaki sonuçlarından hangisinin Avrupalıların Osmanlı Devleti'ne olan bağımlılığını sona erdirdiği savunulabilir?

A) Hristiyanlığın Avrupa dışında da yayılması
B) Yeni ticaret yollarının bulunması
C) Burjuva sınıfının güçlenmesi
D) Keşfedilen yerlere göçlerin yaşanması
E) Kiliseye duyulan güvenin zayıflaması

8. Yeniçağ'da Avrupa'da feodal yönetimler zayıflamış ve mili monarşiler güç kazanmıştır.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

A) Silah teknolojisinin gelişmesinin
B) Çok uluslu devletlerin kurulmasının
C) Sınıf farklılıklarının ortadan kalkmasının
D) Yeni mezheplerin ortaya çıkmasının
E) Skolastik düşüncenin zayıflamasının

9. Coğrafi Keşiflerden sonra Portekizlilerin Hindistan'daki İslam halklarını sömürgeleştirmeye başlamaları ve Müslümanların ticaret yapmalarını engellemeleri üzerine Hintli Müslümanlar, Kanuni Sultan Süleyman'dan yardım istemişlerdir.

Hintli Müslümanların Kanuni Sultan Süleyman'dan yardım istemelerinde;

- I. Hindistan'da egemen gücün değişmesi,
II. Osmanlı Devleti'nin devrin en güçlü İslam devleti olması,
III. Osmanlı padişahlarının halifelik görevini üstlenmeleri

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. Coğrafi Keşifler sonucu başlayan sömürgecilik faaliyetleri, Sanayi İnkılabı sonrasında daha da gelişmiş ve büyük sömürge imparatorlukları kurulmuştur.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinde verilen alandaki gelişmeler üzerinde daha az etkili olduğu söylenebilir?

A) Hukuksal B) Ticari C) Kültürel
D) Askeri E) Siyasal

11. Hümanizm akımını savunanlar, Eskiçağ'da Antik Yunan felsefesindeki modern ve özgür insan tipini oluşturmayı hedeflemiş, bu nedenle ferdîyetçiliği ve insan davranışlarını sınırlayan kanunlara karşı çıkmışlardır.

Buna göre, hümanizm akımının aşağıdakilerden hangisine karşı çıktığı savunulamaz?

A) Baskıcı yönetim anlayışına
B) Kilisenin halkı sömürmesine
C) Halk arasındaki sınıf ayrımına
D) Skolastik düşünce anlayışına
E) Kralların yetkilerinin sınırlandırılmasına

12. Coğrafi Keşiflerin sonuçlarından bazıları şunlardır:

- Avrupa devletleri sömürge imparatorlukları kurmuşlardır.
– Atlas Okyanusu kıyısındaki limanlar önem kazanmıştır.

Bu durumun;

- I. Avrupa kültürünün yayılması,
II. Doğu-Batı ticaretinin kesintiye uğraması,
III. Avrupa'nın Osmanlı Devleti'ne bağımlılığının azalması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

1-C 2-B 3-D 4-E 5-E 6-C 7-B 8-A 9-E 10-A 11-E 12-D

1. Reform hareketleri sonucunda İngiltere kralı 8. Henri, Anglikan Kilisesi'ni kurarak Katolik Kilisesi'yle bağlarını koparmıştır.

İngiltere kralının bu şekilde hareket etmesinin aşağıdaki gelişmelerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

A) Yönetimin kilise üzerinde etkili olmasını
B) Halkın yönetime katılımının sağlanmasını
C) Milliyetçi fikirlere karşı konulmasını
D) Dinin sanat üzerinde etkili olmasını
E) Anglikan Kilisesi'nin krallara tac giydirmesini

2. Ortaçağ'da Çin ve Hindistan'dan Avrupa'ya gelen malların çok el değiştirmesi bu malların Avrupalılara pahaliya malolmasına neden olmuştur.

Bu durumun Avrupalı devletleri;

- I. anayasacılık ve demokratikleşme çalışmalarının başlatılması,
II. gümrük vergilerinin artırılması,
III. Asya ülkeleriyle doğrudan ticaret yapma yollarının aranması

amaçlarından hangilerine yönelttiği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Pozitif düşüncüyü getiren hümanizma hareketlerinin İtalya'da başlamasında, İtalya'nın;

- I. ekonomik açıdan zengin bir devlet olması,
II. Hellen ve Roma kültürlerinin etkilerinin sürmesi,
III. özgür düşüncenin gelişmesi

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. Yeniçağ'da Avrupa'da siyasi, ekonomik ve kültürel yaşamın hızlı bir şekilde değiştiği görülmüştür.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkisinin olduğu savunulamaz?

A) Askeri teknolojinin gelişmesi
B) Yeni ticaret yollarının bulunması
C) Farklı kültürlerin tanınması
D) Yeni mezheplerin ortaya çıkması
E) Katolik ülkelerde engizisyon mahkemelerinin kurulması

- 5.

- I. Merkeziyetçi yönetimlerin güçlenmesi,
II. Ümit Burnu'nun keşfedilmesi,
III. sömürgeciliğin hızlanması

gelişmelerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin stratejik öneminin azalmasında etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

6. Yeniçağ'da Avrupa'da meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin güçlü devletlerle karşılaşmasına doğrudan ortam hazırladığı savunulabilir?

A) Merkeziyetçi mutlak krallıkların kurulması
B) Rönesans hareketlerinin meydana gelmesi
C) Avrupa'nın ekonomik açıdan güçlenmesi
D) Din adamlarının eğitim alanındaki etkinliklerinin azalması
E) Skolastik düşüncenin yıkılması

7. Yeniçağ'da görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin sömürge imparatorluklarının kurulmasına ortam oluşturduğu savunulabilir?

A) Barutun ateşli silahlarda kullanılması
B) Coğrafi Keşiflerin gerçekleştirilmesi
C) Matbaanın kullanımının yaygınlaşması
D) Mutlakiyet yönetimlerinin kurulması
E) Sınıf farklılıklarının oluşması

8. Katolik ve Protestan mezhebinden olanlar arasında XVI. yüzyılda Almanya'da başlayan mücadele bütün Avrupa'ya yayılmış; Fransa, Katolik mezhebinden olduğu halde Almanya'daki Protestan prensleri desteklemiştir.

Bu göre;

- I. Avrupa'da mezhep savaşları yaşanmıştır.
- II. Fransa, Almanya'nın güçlenmesini önlemek istemiştir.
- III. Siyasi çıkarlar dini gelişmeler üzerinde etkili olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. Avrupa'da meydana gelen Reform hareketleri ve sonuçları Osmanlı Devleti'nde yaşayan Ortodokslar arasında etkili olmamıştır.

Bu duruma Osmanlı Devleti'nin;

- I. yönetimde gayrimüslimlere görev vermemesi,
- II. gayrimüslim halka din ve mezhep hürriyeti tanıması,
- III. devşirme kökenli bürokrat ve askerleri devlet kademelerinde görevlendirmesi

uygulamalarından hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Yeniçağ'da ateşli silahların kullanılması sağlam surların ve kalelerin yıkılmasında etkili olmuştur.

Bu durumun Avrupa'nın aşağıdakilerden hangisinde verilen alanda daha çok değişmesine neden olduğu savunulabilir?

- A) Dini B) Sosyal C) Ekonomik
D) Siyasi E) Kültürel

11. Avrupa'da matbaanın kullanımının yaygınlaşması ile aşağıdaki gelişmelerden hangisi arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) Okur-yazarlığın yaygınlaşması
B) Bilimsel ve kültürel faaliyetlerin artması
C) Yeni düşüncelerin yayılması
D) Mutlakiyet yönetimlerinin kurulması
E) Kilisenin etkinliğinin azalması

12. Yeniçağ'da Avrupa'da meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Katolik kilisesinin toplum üzerindeki etkisinin azalmasına neden olduğu söylenebilir?

- A) Merkezi yönetimlerin güçlenmesi
B) Ateşli silahların yapılması
C) Yeni mezheplerin ortaya çıkması
D) Sınıf farklılıklarının azalması
E) Mutlakiyet yönetimlerinin kurulması

13. Coğrafi Keşiflerin aşağıdaki sonuçlarından hangisinin Türk dünyası üzerinde daha çok etkili olduğu savunulabilir?

- A) Hristiyanlığın yeni ülkelerde yayılması
B) Keşfedilen yerlere Avrupa'dan göçlerin yaşanması
C) İpek ve Baharat yollarının önemini kaybetmesi
D) Kiliseye duyulan güvenin azalması
E) Ticaretle uğraşan burjuva sınıfının güçlenmesi

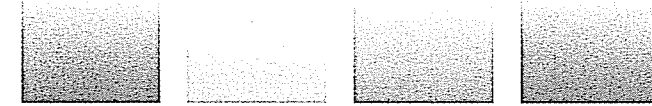
14. Yeniçağ başlarında Avrupa'da düşünce alanındaki gelişmeleri önleyen engellerin ortadan kaldırılmasıyla bilimsel faaliyetlerin önü açılmıştır.

Bu durumun;

- I. yeni buluşların ortaya çıkması,
- II. ilim ve sanat alanında Avrupa'nın İslam devletlerine öncülük etmesi,
- III. laik eğitim sisteminin önem kazanması

gelişmelerinden hangilerine ortam oluşturduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

BÖLÜM II

YAKINÇAĞ'DA AVRUPA

1. İnsan ve hayvan gücüne dayalı üretim şeklienden makine gücüne dayalı üretim şekline geçilmesiyle Endüstri Devrimi gerçekleşmiştir.

Buna göre, Endüstri Devrimi'nin sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Üretim faaliyetlerinin artması
B) Hammadde gereksiniminin artması
C) Standart mal üretiminin gerçekleşmesi
D) Teknik eğitimin önem kazanması
E) Sınıf farklılıklarının sona ermesi

2. 1848 İhtilalleri sonucunda İngiltere'de seçme-seçilme hakları genişletilmiş ve işçi sınıfına yeni haklar verilmiştir.

Bu durum;

- I. sosyal devlet,
II. demokrasi,
III. bağımsızlık

İlkelerinden hangilerinin önem kazandığını gösterir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Aşağıdakilerden hangisinin dinin idareciler üzerindeki etkinliğini ortadan kaldırdığı savunulabilir?

- A) Laiklik B) Ulusçuluk C) Liberalizm
D) Komünizm E) Meşrutiyet

- 4.

- I. Halk arasında ayrıcalıklı bir kesimin olması
II. Krallık yönetiminin halka baskı yapması
III. Vergi adaletsizliğinin olması

Yukarıdakilerden hangileri Fransız İhtilali'nin sosyal nedenleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

5. Bir devletin, ülke sınırları dışında kendisine ait olmayan yerleri ele geçirerek ekonomik ve siyasal çıkarlar sağlmasına "sömürgecilik" denilmiştir.

Buna göre, Yakınçağ'da sömürgeciliğin yaygınlaşmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Ulusal devletlerin kurulması
B) Demokratik yönetimlerin yaygınlaşması
C) Sanayi İnkılabı'nın ortaya çıkması
D) Sınıf farklılıklarının ortadan kalkması
E) İşçi sınıfının ortaya çıkması

6. Sanayi İnkılabı'nın aşağıdaki sonuçlarından hangisinin uluslararası ekonomide rekabete neden olduğu söylenebilir?

- A) İşçi sınıfının ortaya çıkması
B) Hammadde ve pazar ihtiyacının artması
C) Teknik eğitimin önem kazanması
D) Köyden şehire göçlerin yaşanması
E) Farklı ekonomik modellerin ortaya çıkması

7. Yeni ve Yakınçağ'da görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bireysel özgürlüklerin gelişmesine katkı yaptığı savunulamaz?

- A) Kağıt ve matbaanın kullanımının yaygınlaşması
B) Osmanlı Devleti'ne olan bağımlılığın azalması
C) Yeni mezheplerin ortaya çıkması
D) Laik eğitim kurumlarının açılması
E) Amerika'da demokratik yönetimin kurulması

8. 1830 İhtilalleri ile İngiltere ve Fransa'da parlamenter sisteme geçilmiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Avrupa'daki güç dengeleri değişmiştir.
B) Kralların yetkileri artırılmıştır.
C) Kültürel alandaki çatışmalar sona ermiştir.
D) İşçi sınıfının hakları genişletilmiştir.
E) Ulus iradesi önem kazanmıştır.

9. Fransız İhtilali'ne ortam hazırlayan aydınlardan biri de Jan Jak Russo'dur. Jan Jak Russo, krallık rejimini ciddi bir biçimde eleştirmiş ve hükmetme hakkının yalnızca millete ait olduğunu savunmuştur.

Buna göre, Jan Jak Russo ile ilgili;

- I. Ulusal egemenlik anlayışını savunmuştur.
II. Monarşik yönetimin değişmesini istemiştir.
III. Laik hukuk düzenine geçilmesini istemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. Yakınçağ başlarında Fransa'da, ya kral tahttan indirilerek cumhuriyet ilan edilmiş ya da cumhuriyete son verilerek krallık veya imparatorluğa geçilmiştir.

Buna göre, Fransa ile ilgili;

- I. egemenlik anlayışının zamanla değiştiği,
II. iç sorunların dış soruna dönüştüğü,
III. laik hukuk sistemine geçildiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Osmanlı Devleti'nde her tür sanayi ürünü el tezgahlarında üretiliyordu.

Buna göre, Avrupa'da ortaya çıkan Endüstri İnkılabı sonucunda sanayi ürünlerinin Osmanlı pazarına girmesinin Osmanlı Devleti'ne etkileri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) İşsizliğin yaygınlaşması
B) Üretim-tüketim dengesinin bozulması
C) Ekonominin dışa bağımlı hale gelmesi
D) Köyden şehre göçlerin artması
E) Lonca teşkilatlarının önemini kaybetmesi

12. 1815 Viyana Kongresi'nde Avrupa'nın sınırları dil, din ve milliyet kavramları dikkate alınmadan İngiltere, Avusturya, Prusya ve Rusya'nın istekleri doğrultusunda yeniden çizilmiştir.

Bu durumun daha sonraki dönemlerde aşağıdakilerden hangisinde verilen alanda sorunların yaşanmasına neden olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal B) Siyasi C) Ekonomik
D) Dini E) Hukuki

13. 19. yüzyılın sonlarında Almanya, İngiltere ve Fransa, 160 milyon altın Frank'la dünyadaki dış yatırımların %83'ünü gerçekleştirmişlerdir.

Avrupalı devletlerin dış yatırımları büyük ölçüde ellerinde bulundurmaları aşağıdakilerden hangisine bağlanabilir?

- A) Uluslar arasında bloklaşmaların yaşanmasına
B) Sömürgecilik faaliyetlerinin yaygınlaşmasına
C) Çok uluslu devletlerin parçalanmasına
D) İnsan haklarına verilen önemin artmasına
E) Avrupa'da ulus devleti anlayışının gelişmesine

14. Yakınçağ'da Avrupa'da meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin hammadde satan ve mamul madde alan bir devlete dönüşmesine neden olduğu savunulabilir?

- A) Sanayi İnkılabı B) Viyana Kongresi
C) Fransız İhtilali D) 1830 İhtilalleri
E) 1848 İhtilalleri

15. Yakınçağ'ın başlangıcı sayılan Fransız Devrimi tüm dünyayı etkilemiştir.

Fransız Devrimi'nin bu derece etkili olması;

- I. kısa sürede gerçekleştirilmiş olması,
II. Fransa'nın güçlü bir devlet olması,
III. evrensel nitelikli ilkeler getirmesi

özelliklerinden hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

1. Fransa'da ihtilal sırasında oluşturulan Kurucu Meclis'in yayımladığı İnsan Hakları Bildirisi'nde, "Hiçbir kuruluş ve kişi, millet adına verilmeyen herhangi bir yetkiyi kullanamaz." ifadesi yer almıştır.

Buna göre, bu bildiri ile aşağıdaki sınıflardan hangilerinin yönetime egemen olmasına karşı çıktığı söylenebilir?

- A) Soylular – Din adamları
B) Burjuvalar – Askerler
C) Soylular – Burjuvalar
D) Köylüler – Burjuvalar
E) Köylüler – Din adamları

2. XIX. yüzyılda Avrupa'daki güçlü monarşiler kendi içlerindeki liberal ağırlıklı ve ayrılıkçı eğilimleri başarısız kılmak için mücadele ederken, kendileri gibi monarşik bir devlet olan Osmanlı Devleti'ndeki benzer ayrılıkçı hareketlere destek olmuşlardır.

Buna göre, Avrupalı devletlerle ilgili;

- I. Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışmışlardır.
II. Osmanlı Devleti'ndeki yıkıcı faaliyetleri desteklemişlerdir.
III. Monarşik yönetimlerini korumaya çalışmışlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

3. Avrupa devletleri arasında 16. yüzyılda başlayan sömürgecilik hareketlerinin 19. yüzyılda hız kazanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin birçok devlete kapitülasyonlar vermesinin
B) Büyük fabrikaların kurulmasının ve üretimin artmasının
C) Demokratik gelişmelerin hızlanmasının
D) Amerika Birleşik Devletlerinin kurulmasının
E) Fransız İhtilali fikirlerinin çok uluslu devletleri olumsuz etkilemesinin

4. Fransız İhtilali sonucu egemenlik hakkını Tanrı'dan aldığı iddia edilen monarşik krallıkların yıkılabileceği görülmüştür.

Bu bilgiye göre, Fransız İhtilali'nin aşağıdakilerden hangisinde verilen alandaki gelişmeler üzerinde daha çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Sosyal B) Siyasal C) Dinsel
D) Ekonomik E) Askeri

5. Ulusçuluk akımları Fransız İhtilali'nden önce de olmasına rağmen ulusal devletlerin kurulması süreci Fransız İhtilali'nden sonra başlamıştır.

Buna göre;

- I. Ulusçuluk düşüncesi Fransız İhtilali ile siyasal bir nitelik kazanmıştır.
II. Ulus-devlet anlayışı sömürgeciliği hızlandırmıştır.
III. Ulusçuluk akımları merkezîyetçi yönetimleri zayıflatmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. Fransız İhtilali sonrası yayımlanan İnsan Hakları Bildirisi'nde "Hiçbir kuruluş ve kişi, ulus adına verilmeyen bir yetkiyi kullanamaz." kararı yer almıştır.

Buna göre, bu bildirinin;

- I. teokratik,
II. monarşik,
III. cumhuriyet,
IV. demokrasi

yönetim şekillerinden hangilerine karşı yayımlandığı söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) I, II ve IV

7. Avrupa'da 1815 Viyana Kongresi'nden 1827 Navarin Olayı'na kadar geçen döneme "Restorasyon" (yeniden yapılanma) dönemi denmiştir.

Dönemin bu şekilde isimlendirilmesinde;

- I. büyük devletlerin istekleri doğrultusunda Avrupa'da sınırların yeniden çizilmesi,
- II. Kongrede Fransa'ya ve ihtilal fikirlerine karşı engelleyici önlemlerin alınması,
- III. Osmanlı Devleti'nin Viyana Kongresi'ne katılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Aydınlanma düşüncesi sonucunda bilim, teknoloji ile daha yakın bir etkileşime girmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yeni mezheplerin ortaya çıkmasına
B) Sanayi yatırımlarının artmasına
C) Demokratik yönetimlerin kurulmasına
D) Ulusal devletlerin kurulmasına
E) Laik hukuk sistemine geçilmesine

9. Yakınçağ Avrupası ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde I.'de verilenin II.'ye neden olduğu savunulamaz?

I.	II.
A) Banka ve sigorta şirketlerinin kurulması	Ticaretin gelişmesi
B) Demiryolu ve deniz-yolu taşımacılığının gelişmesi	Kervan ticaretinin sona ermesi
C) Sanayi Devrimi'nin yapılması	Sömürgeciliğin önem kazanması
D) Demokratik yönetimlerin kurulması	Halkın yönetime katılması
E) Viyana Kongresi'nin toplanması	İhtilal fikirlerinin kabul edilmesi

10. Endüstri Devrimi sonucunda; Avrupa'da hammadde ve pazar gereksinimi ortaya çıkmıştır.

Bu durumun sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin öneminin artması
B) Sınıf farklılıklarının oluşması
C) Ulusal devletlerin kurulması
D) Eski ticaret yollarının öneminin azalması
E) İnsan gücüne duyulan ihtiyacın artması

11.

- I. Hammadde ve pazar ihtiyacının artması
- II. Teknik eğitimin önem kazanması
- III. Köyden kente göçün hızlanması

Endüstri Devrimi'nin yukarıdaki sonuçlarından hangisi yatay hareketliliğe örnek olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

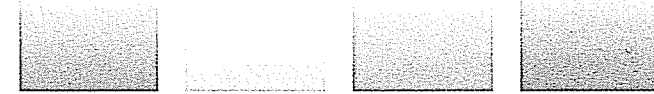
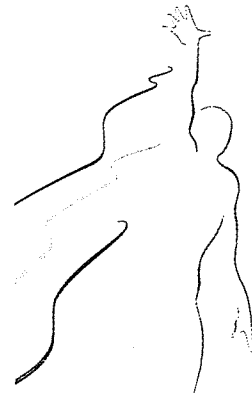
12. Fransız İhtilali ile birlikte; milliyetçilik, eşitlik ve ulusal egemenlik gibi ilkeler yayılmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Milli devletlerin kurulmasına
B) Osmanlı Devleti'nde meşrutiyet yönetiminin kurulmasına
C) Bireysel özgürlüklerin yayılmasına
D) Anayasal yönetimlerin kurulmasına
E) Manda ve himaye düşüncesinin önem kazanmasına

13. Endüstri Devrimi'nin aşağıdaki sonuçlarından hangisi I. Dünya Savaşı'na ortam hazırlamıştır?

- A) İşçi sınıfının ortaya çıkması
B) Köyden kente göçün hızlanması
C) Hammadde ve pazar gereksiniminin artması
D) Avrupa'nın ekonomik yönden güçlenmesi
E) Şehir nüfusunun artması

BÖLÜM 12

17. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ (DURAKLAMA DÖNEMİ)

1. Osmanlı Devleti, 17. yüzyıl sonlarına kadar Rusya ile doğrudan savaşmamış, savaşlar Osmanlı Devleti'ne bağlı Kırım Hanlığı ile Rusya arasında olmuştur.

Bu durum Rusya ile ilgili aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olabilir?

- A) Osmanlı Devleti'yle ilişkilerinin iyi olduğunun
B) Avrupa siyasetinde etkili olmaya çalıştığıının
C) Güçlü bir devlet olmadığıının
D) Ekonomik yönden güçlenmeye çalıştığıının
E) Doğuda genişleme siyasetine önem verdiğiinin

2. 1672 Bucaş Antlaşması'nda Lehistan; Podolya'yı Osmanlı Devleti'ne bırakmış ve Osmanlı Devleti'ne yıllık vergi vermeyi kabul etmiştir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin sınırları genişlemiştir.
B) Lehistan, Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü tanımıştır.
C) Lehistan'ın bağımsızlık anlayışı zedelenmiştir.
D) İki devlet arasında uzun süreli bir barış dönemi başlamıştır.
E) Osmanlı Devleti'nin saygınlığı artmıştır.

3. Osmanlı Devleti'nin Duraklama döneminde;
- askerlikle ilgisi olmayanların Yeniçeri Ocağı'na alınmasıyla devletten maaş alanların sayısı artmış,
 - tımar sisteminin bozulmasıyla köylü toprağını terk ederek şehirlere göç etmiştir.

Bu bilgilere göre, Duraklama dönemi ile ilgili aşağıdaki yorumlardan hangisi yapılamaz?

- A) Merkez hazinenin giderleri artmıştır.
B) Toplumda yatay hareketlilik yaşanmıştır.
C) Üretim-tüketim dengesi bozulmuştur.
D) İltizam sistemi ortaya çıkmıştır.
E) Sosyal ve ekonomik alanlarda sorunlar yaşanmıştır.

4. Osmanlı Devleti, Karlofça Antlaşması'nda Avusturya'nın garantörlüğünü kabul etmiştir.

Yalnızca bu bilgiye bakılarak Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Dağılma dönemine girmiştir.
B) Bağımsızlık anlayışı sona ermiştir.
C) İç sorunları dış soruna dönüşmüştür.
D) Çok uluslu yapısı zayıflamıştır.
E) Avrupalılar karşısında yaptırım gücü azalmıştır.

5. XVII. yüzyılda Avusturya'ya karşı isyan eden Macarlar, Osmanlı Devleti'nden yardım istemişlerdir.

Buna göre Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Güçlü bir devlettir.
B) Ulusçuluk akımlarını desteklemiştir.
C) Avusturya üzerinde etkinliğini artırmıştır.
D) Etnik yapısı değişmiştir.
E) Sınırları değişmiştir.

6. 17. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde görülen;

- Tımar sisteminin bozulması,
- Devşirme sisteminin bozulması

gelişmelerinin aşağıdaki alanlardan hangisinde olumsuzluklara yol açtığı savunulabilir?

- A) Askeri B) Sosyal C) Eğitim
D) Yönetim E) Din

7. Osmanlı Devleti'nde 16. yüzyıl sonlarından itibaren Tımar sisteminin bozulmasının aşağıdakilerden hangisini olumsuz etkilediği söylenebilir?

- A) Yönetim şeklini
B) Tarımsal üretimi
C) Lonca sistemini
D) Devşirme sistemini
E) Batı tarzı ıslahatları

8. 1606 yılında Osmanlı Devleti ile Avusturya arasında yapılan Zıtatoruk Antlaşması'nda yer alan hükümlerden bazıları şunlardır:

- Avusturya kralı Osmanlı padişahına eşit sayılacak,
- Avusturya'nın Osmanlı Devleti'ne ödediği yıllık vergi kaldırılacak ve Avusturya yalnızca savaş tazminatı ödeyecektir.

Antlaşmanın bu maddelerine göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Osmanlı Devleti'nin sınırları daralmıştır.
- B) Osmanlı Devleti'nin Avusturya üzerindeki yaptırım gücü azalmıştır.
- C) Osmanlı Devleti'nin gelirleri azalmıştır.
- D) Antlaşmada devletlerin eşitliği ilkesi esas alınmıştır.
- E) Avusturya'nın gücü zamanla artmıştır.

9. Osmanlı Devleti ile İran arasında imzalanan Kasr-ı Şirin Antlaşması'nda Zağros dağları iki devlet arasında sınır kabul edilmiş ve bu sınır daha sonra yapılan savaşlardan sonra da değişmemiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İran, Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü kabul etmiştir.
- B) Osmanlı Devleti, doğuda en geniş sınırlarına ulaşmıştır.
- C) İran ile Osmanlı Devleti arasında doğal sınır çizilmiştir.
- D) İki devlet arasındaki savaşlar tamamen sona ermiştir.
- E) İran, Osmanlı Devleti'nin üstünlüğünü kabul etmiştir.

10. Osmanlı Devleti'nin 17. yüzyılda taşrada otoritesinin sarsıldığına aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Kapıkulu ocaklarının asker sayısının artması
- B) Celali isyanlarının çıkması
- C) Valide sultanların padişahlar üzerinde etkili olması
- D) Gümrük gelirlerinin azalması
- E) Şehzadelerin sancaklara yönetici olarak gönderilmesi uygulamasının kaldırılması

11. Osmanlı Devleti'nin Duraklama döneminde sık sık sadrazam değişikliği yapılmasının;

- I. ıslahatların devlet politikası haline gelmesi,
- II. yeniçerilerin saray üzerindeki baskı kurması,
- III. devletin saygınlığının korunması

durumlarından hangilerini olumsuz etkilediği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

12. 17. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ekonomik sıkıntıların yeni vergilerle giderilmeye çalışılması, halkın vergilerini ödeyemez duruma gelmesine neden olmuştur.

Bu durumun ortaya çıkardığı sonuçlar arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Yeni lonca örgütlerinin kurulması
- B) Üretim - tüketim dengesinin bozulması
- C) Köylerden şehirlere göçlerin yaşanması
- D) Tarımsal üretimin düşmesi
- E) İşsizliğin artması

13. 1664'de yapılan Vasvar Antlaşması'nda Avusturya;

- Uyvar ve Neograd kalelerini Osmanlı Devleti'ne vermeyi,
- Osmanlı sınırları içinde olan Erdel'in içişlerine karışmamayı,
- savaş tazminatı ödemeyi

kabul etmiştir.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Osmanlı Devleti diplomatik faaliyetlerde başarılı olmuştur.
- II. Avusturya ekonomik kayba uğramıştır.
- III. Osmanlı Devleti, egemenlik haklarını korumuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

1. Osmanlı Devleti'nde XVII. yüzyılda birçok alanda duraklama ve gerileme yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Orduda disiplinin bozulması
- B) ıslahatların yapılması
- C) Kadınların yönetime karışması
- D) Devşirme sisteminin bozulması
- E) Şehzadelerin sancağa çıkması uygulamasına son verilmesi

2. Osmanlı hazinesi XVI. yüzyılda açık vermeye başlamış ve bu açık XVII. yüzyılda giderek artmıştır.

Bu duruma neden olan gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Vakıfların yaygınlaşması
- B) Askeri harcamaların artması
- C) Uzun süren savaşlara girilmesi
- D) Vergilerin düzenli olarak toplanamaması
- E) Yeni ticaret yollarının bulunması

3. Duraklama dönemi padişahlarından IV. Mehmet'in ayaklanan sipahi ve yeniçerilerin isteklerini yerine getirmesinin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Ordunun savaş gücünün artmasına
- B) Rejime yönelik isyanların çıkmasına
- C) Benzer nitelikli ayaklanmaların görülmesine
- D) Etnik yapının zayıflamasına
- E) İç sorunların dış soruna dönüşmesine

4. II. Viyana Kuşatması'ndan sonra bazı Avrupa devletleri Osmanlı Devleti'ne karşı birleşerek Kutsal İttifak'ı oluşturmuşlardır.

Bu duruma Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Askeri ıslahatlar yapılması
- B) Ordunun eski gücünü kaybetmesi
- C) Köyden kente göçlerin artması
- D) Halktan yeni vergilerin alınması
- E) Veraset sisteminde değişiklik yapılması

5. 17. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde IV. Murat ve IV. Mehmet çocuk yaşta padişah olmuşlardır.

Bu durumun;

- I. padişah annelerinin ve saray ağalarının devlet yönetimine müdahale etmesi,
- II. yönetimde otorite boşluğunun yaşanması,
- III. veraset sisteminin değiştirilmesi

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

6. I. Ahmet döneminde sadrazam olan Kuyucu Murat Paşa, Celali isyanlarını şiddet kullanarak bastırmış ve devlet otoritesini Anadolu'da yeniden sağlamıştır.

Bu bilgiye göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) İsyanlara karşı köklü çözümler üretilmemiştir.
- B) Avrupa tarzı ıslahatların yapılmasına karar verilmiştir.
- C) Şiddet yöntemi merkez isyanlarına neden olmuştur.
- D) Askeri ıslahatlara gereksinim artmıştır.
- E) Benzer nitelikli ayaklanmanın çıkması engellenmiştir.

7. Osmanlı Devleti'nin ilk ıslahatçı padişahlarından olan II. Osman, Hotin Seferi sonrası başkenti İstanbul'dan Konya'ya taşımayı düşünmüştür.

II. Osman'ın bu düşünceye sahip olmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Devletin doğal sınırlara ulaşmasının
- B) Çok uluslu bir yapının oluşmasının
- C) Yeniçeri Ocağı'nın yönetimdeki etkinliğinin artmasının
- D) Şehzadelerin sancağa çıkma uygulamasına son verilmesinin
- E) İltizam sisteminin yaygınlaşmasının

8. 17. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde yapılan ıslahatların başarısız olmasında;

- I. yönetici kadroların sık sık değişmesi,
- II. ıslahatların köklü çözümler içermemesi,
- III. devletin çok uluslu toplum yapısına sahip olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

9. Osmanlı Devleti Yükselme döneminde Kıbrıs Adası'nı 6 ay gibi bir sürede fethederken, 17. yüzyılda Girit Adası'nı 24 yılda fethetmiştir.

Bu durum Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olabilir?

- A) Devlet adamları arasında görüş ayrılıkları yaşandığının
- B) Batı'da genişleme siyasetini sona erdirdiğinin
- C) Tımar sisteminin bozulduğunun
- D) Askeri yönden zayıfladığının
- E) Padişahların ordunun başında sefere çıkmadıklarının

10. XVII. yüzyılda;

- II. Osman Yeniçeri Ocağı'nı kaldırmaya çalışmış; fakat yeniçeriler tarafından tahttan indirilmiştir.
- Tarhuncu Ahmet Paşa, ekonomiyi düzeltmek için bazı önlemler almış, devlet ve saray masraflarını kısmış; fakat çıkar çevrelerinin tepkisi sonucu görevinden alınmıştır.

Bu iki duruma bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) ıslahatlarda Avrupa'daki gelişmelerin örnek alınmadığına
- B) Yenilik karşıtlarının güçlü olduğuna
- C) İç sorunların dış soruna dönüştüğüne
- D) Sorunların sosyal nedenlere dayandığına
- E) Bağımsız devlet anlayışının zayıfladığına

11. 17. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde;

- II. Osman, yeniçeriler tarafından tahttan indirilmiş,
- IV. Mehmet ayaklanan sipahi ve yeniçerilerin istekleri doğrultusunda bazı devlet adamlarını görevden almıştır.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Yenilik karşıtları halk tarafından desteklenmiştir.
- II. Devlet otoritesi zayıflamıştır.
- III. Yöneticilerle askerler arasında sorunlar yaşanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

12. Duraklama dönemi padişahları Yükselme dönemi padişahlarına göre yönetim deneyiminden yoksun ve devlet yönetiminden uzak kalmışlardır.

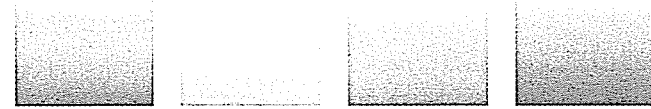
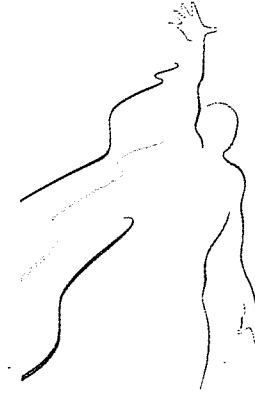
Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Devşirme sisteminin bozulması
- B) Sancağa çıkma sisteminin kaldırılması
- C) Kapıkulu ordusundaki asker sayısının artması
- D) Eyaletlerde isyanların çıkması
- E) Tımar sisteminin bozulması

13. XVII. yüzyılda şehzadelerin küçük yaşta tahta geçmeleri, saray kadınlarının ve devlet adamlarının yönetime müdahale etmelerine ortam hazırlamıştır.

Bu durumun sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Merkezi otoritenin zayıflaması
- B) Veraset sisteminin değiştirilmesi
- C) Sancağa çıkma uygulamasının kaldırılması
- D) Meşrutiyet yönetimine geçilmesi
- E) Devşirme sisteminin uygulanması

BÖLÜM 13

18. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ (GERİLEME DÖNEMİ)

1. Küçük Kaynarca Antlaşması'nda "Osmanlı Devleti'nin Rusya'ya savaş tazminatı ödemesi ve Rusya'nın kapitülasyonlardan yararlanması" maddeleri yer almıştır.

Bu bilgiye göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin savaşta yenildiğine
B) Rusya'nın Osmanlı Devleti üzerindeki etkinliğinin arttığına
C) Osmanlı Devleti ile Rusya arasındaki ekonomik ilişkilerin önem kazandığına
D) Osmanlı Devleti ile Rusya arasında uzun süreli barış döneminin başladığına
E) Osmanlı Devleti'nin uluslararası alanda etkinliğinin azaldığına

2. Osmanlı Devleti;

- 1715 - 1718 yılları arasında hem Venedik hem de Avusturya ile,
- 1736 - 1739 yılları arasında hem Avusturya hem de Rusya ile savaşlar yapmıştır.

Buna göre;

- I. Osmanlı Devleti, batısındaki devletlerle çatışma halindedir.
II. Osmanlı Devleti genişleme siyasetini sürdürmektedir.
III. Bazı devletler Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak oluşturmuşlardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

3. Küçük Kaynarca Antlaşması'na göre Rus ticaret gemileri, boğazlardan geçebilecek ve Akdeniz ile Karadeniz limanlarından serbestçe yararlanabilecekti.

Bu bilgiye bakılarak Rusya'nın aşağıdakilerden hangisinde verilen alanda etkinliğinin daha çok arttığı söylenebilir?

- A) Siyasi B) Ekonomik C) Kültürel
D) Askeri E) Sosyal

4. Rusya, Küçük Kaynarca Antlaşması ile Osmanlı Devleti'nin sınırları içinde istediği yerde konsolosluk açma hakkına sahip olmuştur.

Bu bilgiye bakılarak Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak;

- I. Diplomatik alanda başarısız olmuştur.
II. Rusya'nın etkisine açık hale gelmiştir.
III. Bağımsız devlet olma özelliğini kaybetmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

5. 18. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin Avrupalı devletlere karşı toprak kayıpları artmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Divan Kurulu'nun yönetimdeki etkinliğinin azaltılmasına
B) Ulusçu isyanlara karşı önlemler alınmasına
C) Türklerden oluşan yeni yönetim birimlerinin oluşturulmasına
D) Halka karşı hoşgörü bir yönetim anlayışının benimsenmesine
E) Diplomatik faaliyetlere önem verilmesine

6. Küçük Kaynarca Antlaşması'nda yer alan "Rusya, Osmanlı ülkesindeki Ortodoksların haklarını koruyacaktır." maddesine bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisi savunulabilir?

- A) Genişleme süreci sona ermiştir.
B) Egemenlik hakları sınırlanmıştır.
C) Toprak bütünlüğü bozulmuştur.
D) Çok uluslu yapısı zayıflamıştır.
E) Denge politikası uygulanmaktadır.

7. Rusya'nın Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdaki girişimlerinden hangisinin Avrupalı devletlerin daha fazla tepkisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Kırım'ın bağımsızlığını sağlama
B) İstanbul'da elçi bulundurma
C) Kafkasları ele geçirme
D) Kapitülasyonlardan yararlanma
E) Boğazlara hakim olma

8. Osmanlı Devleti Rusya ile 1774 yılında yaptığı Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım'ın bağımsızlığını kabul etmiştir.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin sınırlarının daraldığına
B) Rusya'nın güçlü bir devlet olduğuna
C) Ulusçuluk düşüncesinin başarıya ulaştığına
D) Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'deki hakimiyetinin zayıfladığına
E) Rusya'nın Kırım üzerinde etkinlik kurmak istediğine

9. Osmanlı padişahlarından IV. Murat ve III. Selim yapacakları ıslahat çalışmalarında izleyecekleri yolla ilgili devlet adamlarına raporlar hazırlatmışlardır.

Bu raporların;

- I. sorunlara köklü çözümler getirme,
II. halkın yönetime katılımını sağlama,
III. Avrupalı devletlerin desteğini alma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında yapılan Belgrat Antlaşması'nda "Rusya, Karadeniz'de donanma ve ticaret gemisi bulundurmayacak." hükmü yer almıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Karadeniz'in tarafsızlığı kabul edilmiştir.
B) Rusya, Osmanlı Devleti'nin Karadeniz'deki üstünlüğünü tanımıştır.
C) Osmanlı Devleti'nin sınırları genişlemiştir.
D) Osmanlı Devleti ile Rusya arasında uzun süreli bir barış dönemi başlatılmıştır.
E) Karadeniz'e bütün yabancı gemilerin geçişi engellenmiştir.

11. Osmanlı Devleti'nde ilk kez 18. yüzyılda Avrupa'nın gerisinde kaldığının farkına varılmış ve Batı tarzı ıslahatlar yapılmaya başlanmıştır.

Bu duruma aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Balkanlarda ulusçu isyanların çıkması
B) Avrupalı devletler karşısında toprak kayıplarının artması
C) Bazı Avrupalı ulusların Osmanlı Devleti'nden yardım istemesi
D) Yeniçeri Ocağı'nın yeniliklere karşı olması
E) Kapitülasyonların sürekli hale getirilmesi

12. Osmanlı Devleti, 18. yüzyılın ilk yarısında askeri alanda Avrupa'yı örnek alan ıslahatlar yaparak gücünü korumayı başarmıştır. 18. yüzyılın ikinci yarısında ise, bu ıslahatları devam ettirdiği halde savaşlarda sürekli olarak yenilgiler almış ve Dağılma dönemine girmiştir.

Bu duruma Batı'da meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Sanayileşmenin ve silah teknolojisinin hızla gelişmesi
B) Reform hareketlerinin sonucunda yeni mezheplerin ortaya çıkması
C) Fransız İhtilali'nin meydana gelmesi
D) Demokratik yönetimlerin yaygınlaşması
E) Amerika Birleşik Devletlerinin kurulması

13. Küçük Kaynarca Antlaşması'nda yer alan;

- I. Rusya'nın Osmanlı sınırları içindeki Ortodoksların haklarını koruyabilmesi,
II. Rusların kutsal yerleri serbestçe ziyaret edebilmesi,
III. Rusya'nın istediği yerlerde konsolosluk açabilmesi

hükümlerinden hangileri Rusya'nın Osmanlı Devleti'nin içişlerine müdahale etmesine ortam hazırlamıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

1. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda Avrupa'nın üstünlüğünü kabul ettiğine kanıt olarak gösterilemez?

- A) Avrupa başkentlerinde elçilikler açılması
B) Batı eğitim sisteminden etkilenilmesi
C) Avrupa'dan çok sayıda askeri uzman getirilmesi
D) İslam hukukunun geçerliliğini koruması
E) Avrupa'dan ıslahatçı devlet adamlarının getirilmesi

2. Osmanlı Devleti'nin XVIII. yüzyılda Hendesehane, Kara ve Deniz Mühendishaneleri gibi okullar açması aşağıdakilerden hangisinde verilen alanda batıyı örnek olan ıslahatlar yaptığının göstergesidir?

- A) Sosyal B) Siyasi C) Askeri
D) Ekonomik E) Kültürel

3. Küçük Kaynarca Antlaşması'nın;

- I. Rusya, kapitülasyonlardan faydalanabilecek,
II. Rusya, Osmanlı topraklarında istediği yerde konsolosluk açabilecek,
III. Rusya, Ortodoksların dini koruyucusu olacak

hükümlerinden hangileri Osmanlı Devleti'nin siyasi alanda başarısız olduğuna kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

4. 1703 yılında meydana gelen Edirne Olayı'nda, padişah II. Mustafa'nın isyancılar üzerine gönderdiği ordu isyancılara katılmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olabilir?

- A) Yapılan ıslahatların başarısız olduğunun
B) Osmanlı veraset sisteminde değişiklik yapıldığının
C) Devlet otoritesinin zayıfladığının
D) Halkın isyancılara destek verdiğinin
E) Devletin askeri gücünün arttığına

5. Osmanlı Devleti'nde 18. yüzyılda yerli malı kullanılması teşvik edilmiş ve yurt dışından mal alımına sınırlamalar getirilmiştir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulamaların aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulamaz?

- A) Ekonomide dışa bağımlılığın azaltılmasına
B) Avrupa'daki sanayi kuruluşlarının ülkeye kazandırılmasına
C) Paranın değerinin korunmasına
D) Kapitülasyonların olumsuz etkilerinin önlenmesine
E) Yerli tüccarların korunmasına

6. Osmanlı Devleti 1724-1746 yılları arasında İran ile savaşmış, bu savaşların sonucunda ise, Kasr-ı Şirin Antlaşması ile çizilen sınırlarda değişiklik olmamıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yapılan savaşlarda İran'a karşı askeri ve siyasi üstünlük sağlayamamıştır.
B) İslam birliğini kurmak istemiştir.
C) Avrupa devletleri ile savaşlara son vermiştir.
D) Devletler arası çıkar çatışmalarından yararlanmak istemiştir.
E) Batıdaki toprak kayıplarını doğuda telafi etmiştir.

7. Küçük Kaynarca Antlaşması'yla Kırım'daki müslüman halkın dini açıdan halifeye bağlı olduğunu Rusya kabul etmiştir.

Bu durumun;

- I. Osmanlı Devleti'nin bölgedeki etkinliğini sürdürme,
II. Osmanlı Devleti'nin Ortodokslar üzerindeki yaptırım gücünü artırma,
III. Karadeniz'in Türk gölü olma özelliğini koruma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. I. Abdülhamit döneminde yerli malı kullanımı yaygınlaştırılmaya çalışılmıştır.

Bu duruma aşağıdaki gelişmelerden hangisinin neden olduğu söylenebilir?

- A) Mutlakiyet yönetimlerinin güç kazanması
B) Toprak kayıplarının artması
C) Avrupa'yı örnek alan ıslahatların yapılması
D) Askeri harcamaların artması
E) Kapitülasyonların yaygınlaşması

9. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin askeri alanda yenilikler yapması aşağıdaki gelişmelerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Diplomatik ilişkilerin önem kazanması
B) Kapitülasyonların yaygınlaşması
C) Toprak kayıplarının artması
D) Ekonomide dışa bağımlılığın artması
E) Avrupa'yı örnek alan ıslahatların yapılması

10. Osmanlı Devleti, XVIII. yüzyılda Avrupa'daki yenilikleri örnek alarak ıslahatlar yapmıştır.

Bu bilgiye bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Avrupa'nın üstünlüğünü kabul etmiştir.
II. Egemenlik anlayışını değiştirmiştir.
III. Kanun üstünlüğünü benimsemiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. XVIII. yüzyılda Osmanlı Devleti siyasi çıkarlarını korumak için ekonomik alanda tavizler vermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Fransa için kapitülasyonların sürekli hale getirilmesi
B) İlk kez iç borçlanmaya gidilmesi
C) Avrupa'ya elçiler gönderilmesi
D) Yerli malı kullanılmasının teşvik edilmesi
E) Rusya'ya İstanbul'da elçi bulundurma hakkının verilmesi

12. Lale Devri başlarında 300 askeri öğrenciyle temelleri atılmak istenen yeni ordu, Yeniçeriler tarafından dağıtılmış ve bu olaydan sonra uzun bir süre yeni bir ordu kurulması gündeme gelmemiştir.

Bu bilgiye bakılarak;

- I. Lale Devri'nin Yeniçerilerin isyanıyla sona erdiği,
II. askerlerin tepkisinin yenilik hareketlerinin geçikmesine neden olduğu,
III. ıslahatlarda sürekliliğin sağlanamadığı

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Osmanlı Devleti, Pasarofça Antlaşması'ndan sonra Avrupalı devletlere karşı barış siyaseti izlemeye önem vermiştir.

Bu duruma;

- I. kaybedilen toprakların alınması için girilen savaşlardan beklenen sonucun elde edilememesi,
II. Avrupalıların üstünlüğünün kabul edilmesi,
III. Avrupa'da siyasi karışıklıkların olması

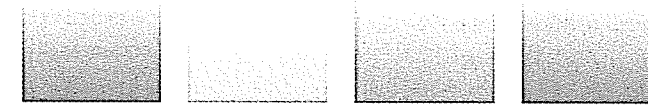
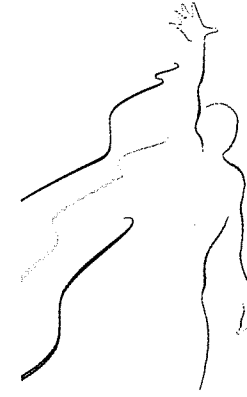
gelişmelerinden hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

14. Rusya, 1774 Küçük Kaynarca Antlaşması ile Kırım'ın bağımsızlığını sağlamış ve 1779 Aynalıkavak Tenkitnamesi ile de, desteklediği Şahin Giray'ı Kırım hanı seçirmiştir.

Rusya'nın böyle bir politika izlemesinin amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Kırım halkı üzerindeki dini etkinliğini artırma
B) Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışma
C) Bölgedeki etkinliğini artırma
D) Osmanlı Devleti ile iyi ilişkiler kurma
E) Ortodokslar üzerindeki hakimiyetini güçlendirme

BÖLÜM 14

19. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ (DAĞILMA DÖNEMİ)

1. II. Mahmut döneminde görülen;

- posta ve polis teşkilatlarının kurulması,
- ilköğretimin zorunlu hale getirilmesi,
- batı tarzında eğitim yapan okulların açılması,
- Takvim-i Vekayi adıyla ilk resmi gazetenin yayımlanması

ıslahatlarının aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenemez?

- A) Okur-yazar oranının artmasına
- B) Batı kültürü ile etkileşimin artmasına
- C) Merkezi otoritenin güçlenmesine
- D) Ekonomik yönden dışa bağımlılığın azalmasına
- E) Kültür çatışmasının yaşanmasına

2. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti ile ilgili olarak, aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Meşrutiyetin ilan edilmesi	Parlamente sistemin kurulması
B) Sened-i İttifak'ın imzalanması	Siyasi birliğin bozulması
C) Batılılaşma çabalarının başlaması	Anayasal düzene geçilmesi
D) Toprak bütünlüğünün korunması	Azınlık haklarının genişletilmesi
E) Kanun önünde eşitliğin sağlanması	Hukuk üstünlüğünün sağlanması

3. Osmanlı Devleti'nin son dönemlerinde Rusya'nın Balkanlarda Panslavist politikalar izlemesinin;

- I. Balkan devletleri arasında savaşların çıkması,
- II. Rusya'nın Balkanlardaki etkinliğinin artması,
- III. Osmanlı Devleti'nin Balkanlardaki egemenliğinin sona ermesi

gelişmelerinden hangileri üzerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

4. Osmanlı Devleti, 19. yüzyılda Batılı devletler karşısındaki güçsüzlüğünü, denge politikası uygulayarak gidermeye çalışmıştır. Bu politikanın gereği olarak Osmanlı Devleti, sorun yaşadığı bir Avrupa devletine karşı, yine o devlet ile rekabet halindeki bir başka devletten destek almaya çalışmıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu politikasının;

- I. değişik Avrupa devletleri ile ittifaklar kurulması,
- II. diplomatik faaliyetlere verilen önemin artması,
- III. devletin yıkılış sürecinin yavaşlaması

durumlarından hangileri üzerinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

5. Osmanlı toplumunda Batılılaşma isteği tabandan gelmemiş, yöneticilerin istek ve gayretleriyle gelişmiştir.

Bu durumun en önemli sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Azınlık isyanlarının engellenememesi
- B) Ordunun siyasette etkinliğinin artması
- C) Önemli siyasi ve sosyal değişmelerin ortaya çıkmaması
- D) Denge politikasının uygulanması
- E) Teknik alanındaki gelişmelerin takip edilememesi

6. Osmanlı Devleti'nin toplum yapısının çeşitli etnik gruplardan oluşmasının aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Farklı hukuk kurallarının uygulanmasını
- B) Toplumsal kaynaşmanın sağlanmasını
- C) Ulusçuluk politikasının uygulanmasını
- D) Azınlık isyanlarının engellenmesini
- E) Kültür birliğinin sağlanmasını

7. Tanzimat Fermanı ile;

- bütün halkın can, mal, namus ve ırz güvenliğinin devlet tarafından sağlanması,
- kanunların her gücün üstünde olması

ilkeleri kabul edilmiştir.

Aşağıdakilerden hangisi yukarıda verilen ilkelerle gözetilen anlayışlardan biri değildir?

- A) Bağımsızlık
- B) Sosyal devlet
- C) Özel mülkiyet
- D) Adalet
- E) Eşitlik

8. Tanzimat Fermanı'nın başlıca amacı, Osmanlı Devleti içerisindeki halkın bir kısım haklarını genişletmek, Müslüman ve Hristiyan toplumları birbirine yakınlaştırmaktır.

Osmanlı Devleti'nde böyle bir düşüncenin ortaya çıkmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Demokratik düşüncelerden etkilenilmesi
- B) Denge politikasının uygulanması
- C) Devletin siyasal etkinliğinin artırılmak istenmesi
- D) Çok uluslu bir yapıya sahip olunması
- E) Ulusçuluk isyanlarının yaygınlaşması

9. III. Selim yapacağı ıslahatları kişisellikten çıkarıp devlet politikası haline getirmeye çalışmıştır.

III. Selim'in aşağıdaki faaliyetlerinden hangisinin bu amaca yönelik olduğu savunulabilir?

- A) ıslahatlar için devlet adamlarından raporlar alması
- B) Avrupa başkentlerine sürekli elçiler göndermesi
- C) Fransa ile ittifak yapması
- D) Yeniçeri Ocağı'na haftanın belirli günlerinde eğitim mecburiyeti koyması
- E) Teknik askeri sınıflar için yeni kanunnameler hazırlanması

10. II. Mahmut döneminde sanayi atölyeleri açılmış ve yerli malı tüketimi özendirilmiştir.

Aynı dönemde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin bu uygulamalara ters düştüğü savunulabilir?

- A) Ruslarla askeri alanda dostluk antlaşmasının imzalanması
- B) Azınlıklara tanınan hakların genişletilmesi
- C) Baltımanlı Antlaşması'yla İngiltere'ye yeni imtiyazlar verilmesi
- D) Yabancı kumaştan elbise giyilmesinin yasaklanması
- E) Yurtdışı seyahatlerinde pasaport uygulamasının getirilmesi

11. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti;

- Mısır sorununda batılı devletlerin desteğini sağlamak için Tanzimat Fermanı'nı,
- 1856 Paris Konferansı sırasında iç işlerine karışılmasını engellemek için ıslahat Fermanı'nı

ilan etmiştir.

Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Egemenlik haklarını korumaya çalıştığına
- B) İç sorunlarının dış soruna dönüştüğüne
- C) Güçlü devlet olma özelliğini kaybettiğine
- D) İçte güçlü olmadığı için dışta da güçlü olamadığına
- E) Meşrutiyet yönetimine geçtiğine

12. Kırım Savaşı'nı kazanan devletlerden biri olan Osmanlı Devleti ve savaştan yenik çıkan Rusya, Karadeniz'de donanma ve tersane bulundurmamayı Paris Antlaşması ile kabul etmişlerdir.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. yenilmiş bir devlet durumuna düşürüldüğü,
- II. egemenlik haklarının sınırlandırıldığı,
- III. Karadeniz'in tarafsızlığını kabul ettiği

çıkarımlarından hangileri yapılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

1-D 2-B 3-E 4-E 5-C 6-A 7-A 8-B 9-A 10-C 11-E 12-E

1. Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin jeopolitik konumundan kaynaklanan önemini artırdığı söylenemez?

- A) Süveyş Kanalı'nın açılması
- B) Devletler arası bloklaşmaların ortaya çıkması
- C) Hammadde kaynaklarının öneminin artması
- D) Uluslararası ticaretin gelişmesi
- E) Meşrutiyet yönetimine geçilmesi

2. 1876 Anayasası'na göre;

- Mebuslar Meclisi halk tarafından seçilmektedir.
- Hükümet padişaha karşı sorumludur.
- Padişah meclisi vaktinden önce açıp kapama yetkisine sahiptir.

Buna göre;

- I. Yönetimde ulus egemenliği tam olarak sağlanmıştır.
- II. Meclis üstünlüğü ilkesine uyulmuştur.
- III. Monarşik yetkiler anayasal güvence altına alınmıştır.
- IV. Yürütmenin başında padişah bulunmaktadır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) III ve IV
- D) I, II ve III
- E) II, III ve IV

3. ıslahat Fermanı'nda, "Osmanlı sınırları içinde yaşayan halktan gerekli şartları yerine getirenler, askeri ve mülki yüksek okullara kabul olunacaktır." maddesi yer almıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Azınlıklara din ve mezhep hürriyetinin tanınmasına
- B) Askerliğin vatan hizmeti haline getirilmesine
- C) Yönetimdeki ikiliklerin engellenmesine
- D) Çok uluslu yapının korunmasına
- E) Yönetim ve askerlik işlerinin birlikte yürütülmesine

4. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nin toprak kaybetmesi sonucu sınırlarının daralmasına karşın, devam eden göçler nedeniyle sınırları içinde Türk nüfus giderek artmıştır.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Azınlık sorunlarının sona ermesi
- B) Yeni yerleşim yerlerinin kurulması
- C) Ulusçu bir toplum yapısının oluşması
- D) Sosyal ve ekonomik sorunların yaşanması
- E) Konut ihtiyacının artması

5. İkinci Mahmut döneminde, medreselerin yanında Avrupa tarzında eğitim kurumları açılmıştır.

Bu değişikliğin;

- I. eğitim sisteminde ikili uygulamaların ortaya çıkması,
- II. yapılan ıslahatların benimsenmesinin kolaylaşması,
- III. halk arasında Batı karşıtlığının artması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

6. Osmanlı Devleti, Balkan Sorunu'nun çözümü için toplanan 1877 İstanbul Konferansı'nda, Avrupalı devletlerin "Bosna-Hersek ve Bulgaristan'ın hakim ve valilerini seçme hakkının kendilerine verilmesi" ultimatoma nu geri çevirmiştir.

Osmanlı Devleti'nin bu tutumunun aşağıdaki ilkelere hangisine verilen önemi gösterdiği savunulabilir?

- A) Eşitlik
- B) Halkçılık
- C) Bağımsızlık
- D) Milliyetçilik
- E) Batıcılık

7. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde Tanzimat ve Islahat fermanları ile halka eşit haklar tanınmasına rağmen, bu haklar gayrimüslimler tarafından yeterli bulunmamıştır.

Gayrimüslimlerin bu tutumunda aşağıdakilerden hangisinin doğrudan etkili olduğu söylenebilir?

- A) Milliyetçilik düşüncesinin önem kazanmasının
B) Kapitülasyonların yaygınlaştırılmasının
C) Demokratik yönetimlerin kurulmasının
D) Sömürgecilik faaliyetlerinin yaygınlaşmasının
E) Osmanlı Devleti'nde anayasal ve demokratik düzene geçilmesinin

8. İngiltere, Fransa'nın 1798'de Mısır'ı işgali sırasında Osmanlı Devleti'ne yardıma gelmiş ve Fransa'nın Mısır'dan çıkmasında büyük etkisi olmuştur. Fakat 1882'ye gelindiğinde İngiltere Mısır'ı işgal ederek Osmanlı Devleti'nden koparmıştır.

İngiltere'nin bu şekilde hareket etmesinin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Süveyş Kanalı'nın açılmış olması
B) Osmanlı Devleti'nin zamanla güçlenmesi
C) Avrupa'da güç dengesinde değişiklik olması
D) Mısır'ın ekonomik ve siyasi öneminin artması
E) Sömürge yollarını güvenlik altına almak istemesi

9. I. Meşrutiyet'in ilanı ile birlikte yürürlüğe giren Kanun-ı Esasi'de yer alan;

- I. Ayan Meclisi üyelerinin padişah tarafından seçilmesi,
II. Yürütme yetkisinin başında padişahın bulunduğu bakanlar kuruluna ait olması,
III. Kanun teklifini yalnız hükümetin yapabilmesi

maddelerinden hangilerinin ulusal egemenlik ilkesine aykırı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) II ve III
E) I, II ve III

10. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde gerçekleştirilen aşağıdaki yeniliklerden hangisinin toplumda kültür çatışmalarının oluşmasına ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Medreselerin yanında Batı tarzı okulların açılması
B) Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılması
C) Mahalle ve köylerde muhtarlık sisteminin kurulması
D) Devlet memurlarına fes giyme zorunluluğunun getirilmesi
E) Hristiyan ve Musevilere devlet memuru olma hakkının tanınması

11. Tanzimat dönemi devlet adamlarının amacı, yasal düzenlemeler yaparak siyasi, sosyal, ekonomik, hukuki, dini ve askeri alanlardaki hakların eşit şekilde kullanıldığı bir toplum yapısı oluşturmaktır.

Buna göre, Tanzimat döneminde alınan aşağıdaki kararlardan hangisinin bu doğrultuda olduğu savunulamaz?

- A) Herkesin can, mal, ırz ve namus güvenliği devlet garantisinde olacaktır.
B) Mahkemelerde herkes dinine göre yemin edebilecektir.
C) Vergiler herkesin gelirine göre alınacaktır.
D) Gayrimüslimlere askerlik için nakdi bedel uygulaması kabul edilecektir.
E) Azınlıklar da devlet memuru olabileceklerdir.

12. Tanzimat döneminde devletin başlıca politikası olan batı tarzı ıslahat çabalarının zaman zaman engellendiği görülür.

Aşağıdakilerden hangisinin ıslahatların engellenmesi ile ilgili olduğu söylenemez?

- A) Devletin gerektiği gibi eğitilmiş bir memur kadrosunun olmaması
B) ıslahatlara öncülük eden bürokratların Avrupa'da yetişmiş olması
C) ıslahatların halka mal edilememesi
D) Yeni kurumlar oluşturulurken eskilerinin kaldırılmaması
E) Halkın ekonomik durumunun iyi olmaması

1. Osmanlı Devleti'nin XIX. yüzyıldaki;

- I. varlığını denge siyasetiyle sürdürme,
II. yerli malı kullanımını özendirme,
III. Batılı devletlerin içişlerine karışmasını önleme

amaçlarından hangilerinin yöneticileri diplomasiye önem vermeye yönelttiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) II ve III

2. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde eyaletlerin sınırlarının daraltılması ve eyaletler için vilayet adının kullanılmaya başlanması aşağıdakilerden hangisini sağlamaya yöneliktir?

- A) Ticaretin güvenli bir şekilde yapılmasını
B) Merkezi otoritenin güçlendirilmesini
C) Parlamenter yönetime geçilmesini
D) Köyden kente göçün önlenmesini
E) Bağımsız devlet anlayışının korunmasını

3. Osmanlı Devleti'nde Meşrutiyet'in ilan edilmesiyle parlamenter yönetime geçilmesine rağmen padişahın yasama ve yürütme yetkilerini kendisine bağlı tutması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Ulus egemenliğinin sağlandığının
B) Monarşik gücün korunmak istendiğinin
C) Sosyal devlet anlayışına sahip olunduğının
D) Güçler ayrılığı ilkesinin benimsendiğinin
E) Yönetimde laiklik anlayışının benimsendiğinin

4. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde bazı vilayetlerdeki imtiyazlı statüye son verilmiştir.

Bu duruma bakılarak aşağıdakilerden hangisi söylenebilir?

- A) Laik yönetime geçilmiştir.
B) Dini ayrıcalıklara son verilmiştir.
C) Yerel yönetimler güçlendirilmiştir.
D) Saltanat anlayışı değişmiştir.
E) Merkezi otorite artırılmak istenmiştir.

5. Islahat Fermanı'nda yer alan;

- I. Hristiyanlar il meclislerine üye olabilecek,
II. Gayrimüslimler askerlik için nakdi bedel ödeyecek,
III. Patrikhane, kilise, okul ve hastane gibi binalar tamir ve yeniden inşa edilebilecek

maddelerinden hangilerinin milliyetçilik fikrinin olumsuzluklarını gidermeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde;

- ithalatta gümrük vergilerinin artırılması,
– sanayiye teşvik için vergilerin azaltılması,
– sanayi mekteplerinin açılması

gelişmeleriyle aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Ekonomik yönden dışa bağımlılığı azaltmak
B) Eğitim faaliyetlerini yaygınlaştırmak
C) Ülke bütünlüğünü korumak
D) Tarımsal üretimin artırılmasını sağlamak
E) İçişlerine karşılmasını engellemek

7. Osmanlı Devleti'nde Ermeni Meselesi'nin ortaya çıkmasında;

- I. Balkanlardaki bazı Hristiyan toplulukların bağımsızlıklarını elde etmesi,
II. Rus ordusunda bulunan Ermeni askerlerin Osmanlı topraklarındaki Ermenilerle ilişki kurması,
III. İltizam sisteminin yaygınlaştırılması

faktörlerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

8. Tanzimat Fermanı'nda devletle toplumun karşılıklı görevleri belirlenmiştir.

Yalnızca bu bilgi Tanzimat Fermanı'nın;

- I. kanun üstünlüğünün sağlanması,
II. vatandaşlık haklarının garanti altına alınması,
III. yönetim şeklinin değiştirilmesi

durumlarından hangilerinin sağlanmasına neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti demiryolu ve liman yapımı ile maden işletmeciliği haklarını yabancı devletlere tanıdığı halde telgraf, karayolu ve posta taşımacılığını yabancı devletlere bırakmamıştır.

Bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yabancıların iç kesimlere girmesini engellemek
B) Ekonomik kalkınmayı yabancı sermayeye dayandırmak
C) Devletçilik ilkesini hayata geçirmek
D) Kapitülasyonların olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak
E) Devletin güvenliğini korumak

10. XIX. yüzyılda Fener Rum Patrikhanesi'nin Osmanlı Avrupası'nda yaşayan halkın büyük çoğunluğu üzerindeki ruhani, mali ve hukuki egemenliğini kaybetmesinde;

- I. Milliyetçilik,
II. Osmanlıcılık,
III. Türkçülük

fikirlerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Osmanlı Devleti'nin Yükselme devrinde Avrupa ile ilişkilerde halifelik makamı kullanılmazken, XVIII. ve XIX. yüzyıllarda Avrupalılarla yapılan antlaşmalarda halifeliğin gücünden yararlanılmaya çalışılmıştır.

Bu değişikliğin nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Siyasi gücün zamanla azalması
B) Bazı Müslüman bölgelerin Osmanlı Devleti'nden ayrılması
C) Kaybedilen topraklardaki Müslümanlar ile kültürel bağın devam ettirilmek istenmesi
D) Sömürge durumundaki müslüman ulusların bağımsız olmalarını sağlamak
E) Milliyetçilik anlayışına karşı güç oluşturmak istenmesi

12. 1877-1878 Osmanlı-Rus savaşında Osmanlı ordusunun yenilgiye uğraması üzerine II. Abdulhamit, Alman imparatoru II. Wilhelm'den Harp okulunu çağın gereklerine göre yeniden düzenlemek için uzman subaylar göndermesini istemiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Rusya'ya karşı Almanya'nın desteğini sağlamıştır.
B) Kaybedilen yerleri geri almaya çalışmıştır.
C) Askeri alandaki ıslahatlara öncelik vermiştir.
D) Diplomasi alanında başarılı olmuştur.
E) Almanya ile saldırmazlık antlaşması imzalanmıştır.

13. II. Mahmut döneminde görülen;

- I. Yeniçeri Ocağı'nın kaldırılarak yerine Avrupa tarzı ordu oluşturulması,
II. memurlara maaş verilmeye başlanması,
III. ilköğretimin zorunlu hale getirilmesi

ıslahatlarından hangilerinin, yenilik karşıtlarını etkisiz kılmaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

1-D 2-B 3-B 4-E 5-E 6-A 7-D 8-C 9-E 10-A 11-D 12-C 13-A

1. 1829 Edirne Antlaşması'yla Mora Yarımadası'nda bağımsız bir Yunan devleti kurulmuştur.

Bu durumun;

- I. Osmanlı Devleti'nin parçalanma sürecinin hızlanması,
II. Balkan uluslarının Osmanlı Devleti'nden yeni imtiyazlar istemesi,
III. Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasında Ege denizinde sorunların yaşanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. II. Meşrutiyet'in ilanı ile beraber Kanun-ı Esasi'de yapılan değişikliklerle padişahın bakanları seçme yetkisinin sadrazama verilmesi sağlanmıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu değişikliklerin en önemli nedenidir?

- A) Sadrazamın yönetimdeki yetkilerini artırmak
B) Meclisteki fikir ayrılıklarını azaltmak
C) Din ile devlet işlerini birbirinden ayırmak
D) Hükümet üyelerinin meclis içinden seçilmesini sağlamak
E) Halkın, saltanat makamına desteğini devam ettirmek

3. 19. yüzyılda birçok Balkan toplumu Osmanlı Devleti'nden ayrılarak bağımsız olmuştur.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Çok uluslu yapının zayıflaması
B) Merkezîyetçi yönetimin güç kazanması
C) Yöneticiler arasında Türkçülük düşüncesinin önem kazanması
D) Bazı ülkelerde Müslümanların azınlık durumuna düşmesi
E) Kaybedilen yerlerden Anadolu'ya göçlerin yaşanması

4. Osmanlı Devleti'nde 1869'da yıllık çekilen ve alınan telgraf adedi 960.250 adet iken bu sayı 1914'te 5.500.000'e yükselmiştir.

Bu bilgiye dayanarak Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Bilimsel çalışmalara önem verilmiştir.
B) Merkezi otorite kuvvetlenmiştir.
C) Halk teknolojik gelişmelerden daha fazla yararlanmaya başlamıştır.
D) Daha çok ulaşım alanında yatırım yapılmıştır.
E) Mesleki eğitime verilen önem artmıştır.

5. 1860'da Lübnan'da Dürziler ve Maruniler arasında çıkan çatışmaya Avrupalı devletler müdahale etmiş ve bir nizamname hazırlanarak bölgenin bir Hristiyan valisi tarafından yönetilmesi karara bağlanmıştır.

Buna göre, Osmanlı Devleti'yle ilgili olarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Halkın yönetime katılımı sağlanmıştır.
B) İç sorunları dış soruna dönüşmüştür.
C) Lübnan'daki egemenliği sona ermiştir.
D) Avrupalı devletlerle ittifak kurmuştur.
E) Güçlü devlet olma özelliğini korumaktadır.

6. 1883 Hünkâr İskelesi Antlaşması'na göre;

- Osmanlı saldırıya uğrarsa masrafları Osmanlı Devleti tarafından karşılanmak üzere Rusya askeri yardımda bulunacak,
- Rusya bir saldırıya uğrarsa Osmanlı Devleti askeri yardımda bulunmayacak, ancak Boğazları Rusya'nın savaştığı devletlere kapatacağı.

Bu bilgilere dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Boğazların uluslararası bir statü kazandığına
B) Rusya'nın boğazlar üzerindeki etkinliğinin arttığına
C) Osmanlı Devleti'nin Rusya ile ittifak yaptığına
D) Rusya'nın Boğazlardan gelecek tehlikeye karşı kendini güvenceye aldığına
E) Rusya'nın askeri açıdan Osmanlı Devleti'nden güçlü olduğuna

7. Balkan Savaşları sırasında Arnavutlar, I.Dünya Savaşı sırasında ise Araplar Osmanlı Devleti'nden ayrılmışlardır.

Bu durum;

- I. Ulusçuluk,
II. Ümmetçilik,
III. Osmanlıcılık

düşüncelerinden hangilerinin önemini kaybettiğinin göstergesi olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. Osmanlı Devleti'yle İngiltere arasında imzalanan Baltıman Antlaşması'nda ithalat vergisi %3'ten %5'e çıkarılmış, ihracat vergisi ise %3'ten %12'ye çıkarılmıştır. Aynı zamanda, yerli tüccarlar iç gümrük vergisi ödemeye devam ederken yabancı tüccarlar için iç gümrük vergisi kaldırılmıştır.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde neden olduğu gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Yerli tüccarların yabancı tüccarlarla rekabet gücünün azalması
B) Yerli tüccarlarda sermaye birikiminin artması
C) Osmanlı piyasalarının İngiliz mallarının açık pazarı haline gelmesi
D) Dış ticaret dengesinin bozulması
E) Yerli malların iç piyasada dolaşımının azalması

9. Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. üretimi artırıcı tedbirlerin alınması,
II. yerli malı kullanımının teşvik edilmesi,
III. Ulufe alım satımının yasaklanması

uygulamalarından hangilerinin ekonomide dışa bağımlılığı azaltmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. – XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde ithalatın büyük bir kısmı İngiltere ve Fransa'dan yapılmaktaydı.
– XX. yüzyılın başlarında ise bu devletlerin ithalat-taki payı azalırken aynı dönemde Almanya'nın payı artmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Dışarıdan aldığı mallarda değişiklik olmuştur.
B) Ekonomik yönden güçlenmiştir.
C) Siyasi çıkarlar ekonomik gelişmeleri yönlendirmiştir.
D) Yerli malı kullanımı teşvik edilmiştir.
E) Avrupa ile ticari ilişkiler azalmıştır.

11. Osmanlı Devleti, 19. yüzyılda kendi başına çözemediği sorunları, lehine gözebilemek için dış desteğe ihtiyaç duymuştur.

Bu durumu;

- I. Yunan isyanı sırasında Mısır valisi Mehmet Ali Paşa'dan yardım istenmesi,
II. Kırım Savaşı'nda İngiltere ve Fransa'dan yardım alınması,
III. Mısır Valisi Mehmet Ali Paşa İsyanı'na karşı Rusya'dan yardım istenmesi

olaylarından hangilerinin desteklediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Rusya, XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'yle yaptığı antlaşmalara Balkan uluslarının çıkarlarına uygun maddeler koydurmuştur.

Buna göre Rusya'nın;

- I. Osmanlı Devleti'ndeki demokratikleşme çabalarına hız kazandırmak,
II. Balkan ulusları üzerindeki etkisini arttırmak,
III. Osmanlı Devleti'ni parçalamak

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

1. **Tanım:** Panslavizm, Rusya'nın 19. yüzyılın ortalarından itibaren uygulamaya koyduğu, Slav asıllı bütün halkları kendi yönetimi altında birleştirme politikasına denir.

Durum: Rusya, sıcak denizlere inmek ve Panslavizm doğrultusunda Balkanları ele geçirmek amacıyla, 19. yüzyılın ikinci yarısından itibaren Osmanlı Devleti'ne yönelik faaliyetlerini artırmıştır.

Yukarıda verilen tanım ve durum arasında ilişki kurulursa;

- I. Osmanlı Devleti'nin Balkanlarda yaşayan yurttaşları içinde Slavlar da yer almaktadır.
II. Rusya, milliyetçiliği kullanarak yayılmacı bir politika takip etmiştir.
III. Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğüne yönelik tehditler ortaya çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı'nda Avrupalı devletler tarafsız kalmışlardır. Savaş sonrasında Rusya ile imzalanan Ayastefanos Antlaşması'nda;

- Sırbistan, Karadağ, Romanya bağımsız olacak,
– Büyük Bulgaristan krallığı kurulacak,
– Osmanlı Devleti Rusya'ya savaş tazminatı ödeyecek

maddeleri yer alınca İngiltere ve Avusturya bu antlaşmaya karşı çıkmışlardır.

Avrupalı devletlerin tutumundaki bu değişiklik aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Avrupalıların hammadde ihtiyaçlarının artması
B) Rusya'nın, Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışabileceği düşüncesi
C) Rusya'nın, Balkanlarda ve Ege'de etkinliğinin artması
D) Osmanlı Devleti'ndeki milliyetçi akımların yeterince desteklenemediği düşüncesi
E) Osmanlı Devleti'ndeki çöküşün ve parçalanmanın hızlandırılmak istenmesi

3. **Tanım:** İnkılap, halk hareketiyle devletin dayandığı temel düzenin hızlı ve ileriye dönük bir şekilde değiştirilmesidir.

Durum: II. Abdülhamit 1876'da meşrutiyet rejimini ilan etmiştir. Ancak bu önemli değişiklik inkılap olarak nitelendirilmemiştir.

II. Abdülhamit'in yaptığı yeniliğin inkılap kavramı içinde değerlendirilmemesinde;

- I. halk hareketiyle desteklenmemiş olması,
II. Osmanlı Devlet yapısının kökten değişmemesi,
III. aydınların baskısıyla uygulanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti 93 Harbi sonunda büyük oranda toprak kaybetmiştir.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Vergi gelirlerinin azalması
B) Türk azınlığı sorununun ortaya çıkması
C) İslamcılık düşüncesinin zayıflaması
D) Çok uluslu yapının zayıflaması
E) Balkanlardaki Türklerin Anadolu'ya göç etmesi

5. 1856 Paris Antlaşması ile Karadeniz'de tersane kurma ve donanma bulundurma imkanını kaybeden Rusya, 1871'de İngiltere'nin başkanlığında toplanan Londra Konferansı ile bu fırsatı yeniden elde etmiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisi savunulabilir?

- A) Boğazların güvenliği tehlikeye düşmüştür.
B) Osmanlı Devleti'nin uluslararası alanda saygınlığı artmıştır.
C) İngiltere ve Rusya, Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kurmuşlardır.
D) Akdeniz Türk gölü olmaktan çıkmıştır.
E) İngiltere, Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruma siyasetinden vazgeçmiştir.

6. 1889 yılında Harp Okulu içinde "Zadegan Sınıfı" açılmıştır. Bu sınıfa Arap şeyh ve emirlerinin, doğulu aşiret reislerinin ve ağalarının çocukları alınmıştır. Zade-gan sınıfı öğrencileri subay olduktan sonra kendi memleketlerinde görevlendirilmişlerdir.

Osmanlı Devleti'ndeki bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Müslüman halkın devlete bağlılığının artırılmasına
B) Batı tarzı ıslahatların yaygınlaştırılmasına
C) Ordunun yönetimdeki etkinliğinin azaltılmasına
D) Avrupalı devletlerin içişlerine karışmasının önlenmesine
E) Etnik farklılıkların sona erdirilmesine

7. II. Mahmut döneminde ekonomik alanda kalkınmayı sağlamak için yapılan bütün çalışmalara rağmen Rusya ile yapılan savaşlar, bu düzenlemelerin başarılı olmasını engellemiştir.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisi savunulabilir?

- A) Dış politikadaki gelişmeler ıslahat hareketlerini olumsuz şekilde etkilemiştir.
B) İsyanların çıkmasında ekonomik sıkıntılar etkili olmuştur.
C) Rusya, Balkanlardaki çıkarlarını korumak istemiştir.
D) ıslahatların yapılmasında Avrupalı devletlerin siyasi desteği sağlanamamıştır.
E) Kişi hak ve özgürlüklerinin kısıtlanması Avrupalı devletlerin tepkisine neden olmuştur.

8. XIX. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde hemen her alanda önemli ıslahat çalışmaları yapılmıştır. Fakat bu ıslahat faaliyetleri arasında şüphesiz en önemli olanı siyasal alandaki değişimlerdir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisi kanıt olarak gösterebilir?

- A) Azınlıklara ibadethane ve okul açma hakkının tanınması
B) Divan-ı Hümayun'un kaldırılması
C) Antlaşma metinlerinde Halifelik sıfatının kullanılması
D) Meşrutiyet'in ilan edilmesi
E) Takvim-i Vekayi adıyla gazete çıkarılması

9. Osmanlı tarihinde batılılaşmada ilk köklü reformlar 1808'de Osmanlı tahtına oturan Sultan II. Mahmut devrine rastlar. Sultan II. Mahmut ağırlıklı olarak askeri alanda reformlar yapmış, Avrupa ordularındakine benzer kıyafetleri üniforma olarak askere giydirtmişti. Halk, sultanın bu uygulamasını uzun yıllar kabullenememiş, bunu kendi onurlarına bir baskı olarak kabul etmiş, duyduğu tepkiyi de çeşitli yollarla ifade etmekten geri kalmamıştır.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) 19. yüzyıl Osmanlı Devleti'nde batılılaşmanın hızlandığı bir dönemdir.
B) Halk reform hareketlerine tepkisiz kalmamıştır.
C) Padişahlar reformların öncülüğünü yapmıştır.
D) ıslahat hareketleri sadece askeri alanda gerçekleşmiştir.
E) Önceki ıslahatların yetersiz kaldığı anlaşılmıştır.

10. XIX. yüzyılda, Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışması ve azınlıkların devlete karşı isyanlar çıkarmasının neden olduğu gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Demokratikleşme hareketlerinin hızlanması
B) Çeşitli fikir akımlarının ortaya çıkması
C) ıslahat düşüncesinin öneminin artması
D) İç sorunların dış soruna dönüşmesi
E) Kapitülasyonların yaygınlaştırılması

11. Fransız İhtilali'yle ortaya çıkan yeni düşünce ve fikirler, Osmanlı Devleti'nin iç siyasetini bir çok açıdan etkilemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu etkilere kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Dış ülkelerle diplomatik ilişkilerin geliştirilmesi
B) Osmanlı aydınlarının meşruti yönetime geçilmesini savunması
C) Osmanlı Devleti'nin bir Avrupa devleti sayılması
D) Ayanlara resmiyet kazandırılması
E) Avrupa tarzında mahkemelerin kurulması

1. 19. yüzyılda Osmanlı Devleti'nde açılan yabancı okullar, Osmanlı Maarif Nezareti'ne değil, ait oldukları ülkelerin konsolosluklarına bağlı olarak faaliyetlerini sürdürmüşlerdir.

Bu durumun aşağıdakilerin hangisi üzerinde etkili olduğu savunulamaz?

- A) Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışması
B) Avrupalı devletlerin Osmanlı Devleti'nin toprak bütünlüğünü koruması
C) Eğitim alanında farklı uygulamaların görülmesi
D) Konsoloslukların siyasi işlerin dışında farklı alanlarla ilgili faaliyetlerde bulunması
E) Azınlıklar arasında ulusçu düşüncelerin yaygınlaşması

2. 19. yüzyılda meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Osmanlı Devleti'nin toprak kaybını hızlandırdığı savunulamaz?

- A) Osmanlı ordusunun eski gücünü kaybetmesi
B) Osmanlı Devleti'nin denge politikasına yönelmesi
C) Fransız İhtilali ile ortaya çıkan milliyetçiliğin yaygınlaşması
D) Avrupalı devletlerin azınlık isyanlarını desteklemesi
E) Avrupa'da meydana gelen gelişmelerden gereği gibi faydalanılamaması

3. Kanun-ı Esasi'de yer alan;

- I. hükümetin yalnız padişaha karşı sorumlu olması,
II. padişahın meclisi kapama yetkisine sahip olması,
III. mecliste, padişahın izni olmayan konuların görüşülmemesi

hükümlerinden hangileri "ulus egemenliği" ilkesine ters düşer?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II

- D) I ve III E) I, II ve III

4. Osmanlı Devleti'nde 1876 tarihinde I.Meşrutiyet ilan edilmiş, Kanun-ı Esasi yürürlüğe konarak Osmanlı sınırları içinde yaşayan azınlıklara kendi uluslarını Meclis-i Mebusan'da temsil etme hakkı verilmiştir.

Bu uygulama ile Osmanlı Devleti'nin;

- I. Avrupalı devletlerin iç işlerine karışmasını engellemek,
II. devletin bütünlüğünü korumak,
III. Rusya'nın Balkanlardaki (Panslavizm) faaliyetlerine engel olmak

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde 19. yüzyılda yönetim alanında meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisi monarşik yönetimden meşrutiyet yönetimine geçildiğinin göstergesidir?

- A) Halkın seçme ve seçilme hakkına sahip olması
B) Halkın din ve vicdan hürriyetine sahip olması
C) Azınlıklara yeni haklar verilmesi
D) Avrupa tarzında eğitim veren okulların açılması
E) Ayanlığın resmiyet kazanması

6. 19. yüzyılda batı ile sorunlarını barış yolu ile çözmeye çalışan Osmanlı Devleti yapmış olduğu ıslahatların Avrupa devletlerince desteklenmesini sağlamaya çalışmakla birlikte, büyük devletlerin olumsuz tutumlarından da çekinmekte idi.

Buna göre, Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Genişleme siyasetini bu yolla sürdürmek istemiştir.
B) Batı karşısında savunmaya çekilmiştir.
C) Siyasi varlığını korumaya çalışmıştır.
D) Büyük devlet olma özelliğini kaybetmiştir.
E) Avrupa'nın gerisinde kaldığını kabul etmiştir.

7. Osmanlı Devleti Gerileme Devri'nden itibaren Rusya ile yaptığı savaşların neredeyse tümünü kaybetmiştir. Osmanlı Devleti'ne karşı askeri üstünlük kuran Rusya Balkanlarda ve Kafkaslarda geniş toprakları işgal ederek çok sayıda Müslümanın Anadolu'ya göç etmesine neden olmuştur.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Osmanlı Devleti'nin zamanla ulusal bir devlet haline geldiğine
B) Rusya'nın sıcak denizlere inmeyi başardığına
C) Osmanlı Devleti'nin etnik ve kültürel yapısının zamanla değiştiğine
D) Kaybedilen yerlerdeki Müslüman halkın din değiştirdiğine
E) Rusya'nın Hristiyan birliğini sağladığına

8. Osmanlı Devleti'nin 19. yüzyıla kadar farklı etnik grupları bir arada tutmasında;

- I. merkezi otoriteye önem vermesi,
II. halka din ve mezhep özgürlüğü tanınması,
III. yönetimde sadece Müslümanlara görev vermesi

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Çok uluslu Osmanlı Devleti, Fransız İhtilali'nin yaygınlaştırdığı ulusçuluk akımından etkilenmemek için "Tüm Osmanlı tebası eşittir" siyasetini izlemeye başlamıştır.

Aşağıdakilerden hangisi bu siyasetin sonucunda ortaya çıkan gelişmelerden biri değildir?

- A) Azınlıklardan alınan cizye vergisinin kaldırılması
B) Sened-i İttifak'la ayanlığın resmîyet kazanması
C) Kanun-ı Esasi'yle azınlıkların yönetime katılması
D) Islahat Fermanı'yla azınlıkların haklarının genişletilmesi
E) Yerel meclislerde azınlıklara da temsil hakkı verilmesi

10. – Yunanistan, 1829'da bağımsız olduktan sonra Rumların oturduğu bütün yerleri (azınlıkta olsalar bile) kendisine bağlamaya çalışmış, örneğin Giritli Rumları kışkırtarak isyan ettirmiştir.
– Yunanistan'ın kaybettiği Dömeke Meydan Savaşı sonucunda Avrupalı devletlerin de araya girmesiyle Osmanlı Devleti ile Yunanistan arasında imzalanan 1897 İstanbul Antlaşması'nda, Girit'e özerklik verilmesi ve Yunan krallık soyundan gelen vali tarafından yönetilmesi kabul edilmiştir.

Yukarıdaki bilgilere göre, Yunanistan'ın uyguladığı politika hakkında aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Uluscu politikaları benimsemiştir.
B) Rumları birleştirmeye çalışmıştır.
C) Avrupalı devletlerin desteğini sağlamıştır.
D) Osmanlı Devleti'nin içişlerine karışmıştır.
E) Slav topluluklarla birleşmeyi amaçlamıştır.

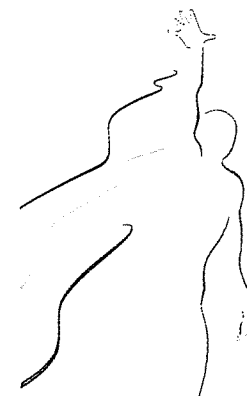
11. Osmanlı Devleti'nin Meclis-i Mebusan'da azınlıklara da temsil hakkı tanınmasında aşağıdaki amaçlardan hangisinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Milliyetçi isyanları engellemek
B) Batılı devletlerin baskısını azaltmak
C) Siyasi birliğini korumak
D) Halk arasında kültür birliği oluşturmak
E) Toprak bütünlüğünü korumak

12. Kanun-ı Esasi'nin yürürlüğe girmesi ile Meşrutiyet ilan edilmiş ve meclisin açılmasına karar verilmiştir. Açılan Meclis-i Mebusan'ın ve Ayan Meclisi'nin üyelerini halk ve padişah seçmiştir. Halkın seçtiği Meclis-i Mebusan üyelerinin her biri elli bin Osmanlı vatandaşının oyu ile belirlenmiştir. Osmanlı Devleti'nin ilk meclisinde 44 Hristiyan, 4 Yahudi ve 71 Müslüman milletvekili vardı.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi savunulamaz?

- A) Meclisin ulusal bir nitelik taşıdığı
B) Halkın yönetime katılımının sağlandığı
C) Farklı inanışların mecliste temsil edildiği
D) Ulusal egemenliğin tam olarak sağlanamadığı
E) Mutlakiyetten, meşrutiyete geçildiği

BÖLÜM 15

OSMANLI DEVLETİ'NDE KÜLTÜR VE MEDENİYET

1. Osmanlı Devleti'nde fetih geleneğinin en önemli özelliklerinden biri, fethedilen yerlere hukuku temsilen kadı, idareyi temsilen bir beylerbeyinin tayin edilmesidir.

Bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yargı ile yönetimi ayırmak
B) Bağımsızlığı korumak
C) Veraset sistemini uygulamak
D) Yerel kültürleri korumak
E) Ulusal kültürü güçlü tutmak

2. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin teokratik yönetim anlayışına sahip olduğuna kanıt olarak gösterilemez?

- A) Azınlıklara din ve mezhep özgürlüğünün tanınması
B) Fermanların İslam hukukuna uygun olmak zorunda olması
C) Hükümdarların halifelik unvanını kullanması
D) Örfi hukukun Şer'i hukuka uygun olmak zorunda olması
E) Şeyhülislam'ın divan kuruluna katılması

3. Osmanlı Devleti'nde devlet merkezinde ve taşrada bütün kayıtlar Türkçe olarak tutulmuştur.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Çok uluslu yapının korunmasına
B) Yönetimde ikiliklerin yaşanmasına
C) Halk arasında ortak bir dilin oluşmasına
D) Kültürel farklılıkların sona ermesine
E) Padişahın yetkilerinin sınırlandırılmasına

4. Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. savaşların uzun sürmesi,
II. sık sık hükümdar değişikliklerinin olması,
III. kapıkulu askerlerinin sayısının artması

durumlarından hangilerinin giderlerin artmasına neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

5. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş döneminde divan toplantılarına padişah başkanlık ederken, Yükselme döneminden itibaren sadrazam başkanlık etmeye başlamış ve alınan kararlar padişahın onayına sunulmuştur.

Bu bilgiye bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) Sadrazamlık makamının önemi azalmıştır.
B) Yükselme döneminde tecrübesiz padişahlar başa gelmiştir.
C) Divan danışma organı durumuna gelmiştir.
D) Egemenlik anlayışı değişmiştir.
E) Yönetimde ikilikler yaşanmıştır.

6. Osmanlı Devleti'nde Haraç vergisi alınan topraklar, Müslümanlara geçse bile bu verginin alınmasına devam edilirdi. Çünkü devlet, alacağı vergiyi belirleyerek toprak dağıtımını ona göre yapardı.

Yukarıdaki bilgilere bakılarak, Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabılır?

- A) İslamiyet'in farklı uluslar arasında yayılmasını sağlamak istediğine
B) Vergi gelirlerinin azalmamasına yönelik önlemler aldığına
C) Merkezden yönetimi kolaylaştırdığına
D) Haraç topraklarını askeri amaçlar doğrultusunda kullandığına
E) Ülkede birlik ve beraberliği sağlamaya çalıştığına

7. Osmanlı Devleti'nde asker ve memurlara maaş karşılığı olarak verilen topraklarda uygulanan Dirlik sisteminin bozulmasıyla;

- I. üretimde sürekliliğin sağlanamaması,
II. gümrüklerde alınan vergi miktarının azalması,
III. yönetim ve güvenlik alanlarında aksamaların yaşanması

durumlarından hangileri arasında bir ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve III
D) II ve III
E) I, II ve III

8. Divan-ı Hümayun'un aşağıdaki özelliklerinden hangisine bakılarak yargı yetkisine sahip olduğu savunulabilir?

A) Danışma organı olarak görev yapması
B) Büyük davalara bakması
C) Aldığı kararlarda dine uygunluğun aranması
D) Her türlü devlet sorununun görüşülebilmesi
E) Sadrazam'ın başkanlığında toplanması

9. Osmanlı Devleti'nde genel kanunların dışında her kaza ve sancağın özelliklerine göre kanunlar da vardı. Bunlar Müslümanlar ve Müslüman olmayanlar için ayrı hükümler taşımaktaydı. Kanunlar şer'i hukuka göre olmakla birlikte bazı durumlarda örfi hukuk da uygulanırdı.

Buna göre, Osmanlı hukuk sisteminin aşağıdaki özelliklerden hangisine sahip olduğu söylenemez?

A) Toplumun dini yapısına göre hükümler içermesi
B) Kanun üstünlüğünü esas alması
C) Bölgeler arasında farklılıklar görülmesi
D) Etnik ve kültürel yapıyı yansıtmaması
E) Laik bir karakter taşıması

10. Osmanlı Devleti'nin Kuruluş devrinde Mısır, Suriye ve Türkistan'a eğitim için öğrenci gönderilmiş ve bu yerlerden bazı bilim adamları da Anadolu'ya getirilmiştir.

Bu bilgiye göre;

- I. Osmanlı eğitim sistemi değişik kültürlerle açıktır.
II. Devlet güçlü bir eğitim teşkilatına sahiptir.
III. Mısır, Suriye ve Türkistan'da eğitim Osmanlı Devleti'nden daha ileri düzeydedir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

11. Osmanlı İmparatorluğu'nun, göçebe unsurları yerleşik hayata geçirmekle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulamaz?

A) Vergileri düzenli toplamayı
B) Yeni sanayi dalları oluşturmayı
C) Yerleşik unsurlara zarar verilmesini önlemeyi
D) Tarım alanlarını genişletmeyi
E) Asker toplamayı kolaylaştırmayı

12. Osmanlı Devleti'nde herhangi bir nedenle izinsiz toprağını terkeden köylü, tımar sahibi tarafından eski yerine döndürülür ve arazilerini boş bırakan bu köylülerden "çiftbozan" vergisi alınırdı.

Osmanlı Devleti'nin bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenemez?

A) Asker sayısını artırmak
B) Adaleti sağlamak
C) Ülke topraklarını yönetim birimlerine ayırmak
D) Üretimde sürekliliği sağlamak
E) Sosyal yardımlaşmayı sağlamak

13. Osmanlı Devleti'nde örfi hukukun şer'i hukuk kurallarına ters düşmemesine özen gösterilmiştir.

Yalnızca bu bilgiye göre, Osmanlı Devleti'nde aşağıdakilerden hangisine önem verildiği söylenemez?

A) Dini hükümlerin hukukta belirleyici olmasına
B) Kadıların kararlarında bağımsız hareket etmesine
C) Ülke bütünlüğünün sağlanmasına
D) Çok uluslu yapının korunmasına
E) Yargı ile idarenin birbirinden ayrılmasına

14. Osmanlı Devleti'nin sahip olduğu;

- I. yönetimde Müslümanları görevlendirme,
II. azınlıklara inanç ve ibadet serbestliği tanıma,
III. çok uluslu bir yapıya sahip olma

özelliklerinden hangilerinin ülkede farklı uygulamaların görülmesine neden olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

15. Osmanlı toplumunda XIX. yüzyıla kadar halkın siyasi düşüncelerini yönlendiren önemli gelişmeler olmamıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini engellediği savunulabilir?

A) Egemenlik anlayışının değişmesini
B) Mutlakiyet yönetiminin uzun süre devam etmesini
C) Çok uluslu yapının korunmasını
D) Sınıf farklılıklarının oluşmasını
E) Halkın devlete bağlılığının artmasını

1. Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ıslahatlar sonucunda ortaya çıktığı söylenemez?

A) Şehzadelerin sancağa çıkma sisteminin kaldırılması
B) Divan-ı Hümayun'un kaldırılarak bakanlıkların kurulması
C) Meşrutiyet yönetimine geçilmesi
D) Medreseden Enderun'a geçişin gerçekleşmesi
E) Nizamiye mahkemelerinin kurulması

2. Tımar sisteminde köylüler belli bir bölgede ikamet etmek zorunda iken, sistem bozulunca vergilerini ödeyemeyen köylüler kentlere göç etmeye başlamışlardır.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdaki gelişmelerden hangisi gösterilemez?

A) Hazine gelirlerinin azalması
B) Toplumsal huzurun bozulması
C) Tarımsal üretimin düşmesi
D) Şehirlerde konut ihtiyacının artması
E) Etnik yapının değişmesi

3. Aşağıdakilerden hangisinin Osmanlı Devleti'nde fiyatların artmasına neden olduğu söylenemez?

A) Savaşların uzun sürmesi
B) Köylülerin toprağını terketmesi
C) Osmanlı parasının Avrupa paraları karşısında değer kaybetmesi
D) Ticaret yollarının önemini kaybetmesi
E) Çok uluslu bir yapının oluşması

4. Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. hoşgörülü yönetim anlayışının olması,
II. toprak dağıtımında din ayrımı gözetilmemesi,
III. şer'i hukuk kurallarının uygulanması

durumlarından hangilerinin farklı inançlara sahip toplum kesimleri arasında birlikteliği artırdığı söylenemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Osmanlı Devleti'nde azınlık okullarının müfredatının belirlenmesi ve denetlenmesi, bağlı oldukları patrikhaneler tarafından yürütülmüştür.

Bu uygulamanın Osmanlı Devleti'nde,

- I. eğitim ve öğretimde birlikteliğin sağlanması,
II. eğitim kurumlarının ülke genelinde yaygınlaşması,
III. okur-yazar oranının artması

durumlarından hangilerini zorlaştırdığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. Osmanlı Devleti'nde 16. yüzyıldan itibaren vergi toplamada iltizam sistemi uygulanmıştır. Bu sistemde vergi gelirleri, açık artırma yoluyla belirli bir süreliğine satılırdı. Devletin nakit ihtiyacının karşılanmasında önemli bir yere sahip olan ve zamanla yaygınlaştırılan bu sistem Tanzimat döneminde kaldırılmıştır.

Yukarıdaki bilgilere göre, iltizam sisteminin yaygınlaştırılması veya kaldırılmasının aşağıdaki alanlardan hangisindeki gelişmelerden kaynaklandığı söylenemez?

A) Yönetim B) Ekonomi C) Askerlik
D) Eğitim E) Hukuk

7. Osmanlı Devleti'nde, Divan-ı Hümayun günümüzdeki Bakanlar Kurulu'na benzer bir teşkilattı. Önemli siyasi, idari, adli, askeri ve mali işler burada görüşülür ve alınan kararlar padişah tarafından kabul edilirse yürürlüğe girerdi.

Bu bilgilere göre, Divan-ı Hümayun ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

A) Son söz padişaha aittir.
B) Danışma meclisidir.
C) Üyeleri seçimle belirlenmiştir.
D) En üst yönetim kurumudur.
E) Yasama görevini üstlenmiştir.

8. **Tanım:** Şeyhülislam, Osmanlı Devleti'nde divanda alınan kararların İslam hukukuna uygunluğunu denetleyen yetkilidir.
Durum: II. Mahmut döneminde şeyhülislamın siyasi konulardaki yetkileri azaltılmıştır.

Yukarıda verilen tanım ve durum arasında ilişki kurulursa Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. Teokratik yönetimden, demokratik yönetime geçiş gerçekleşmiştir.
- II. Din adamlarının yönetim üzerindeki etkisi zamanla sınırlandırılmıştır.
- III. Laik hukuk sistemine geçiş sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

9. Osmanlı Devleti'nde tarım alanındaki düzenlemeler, zamanla artan nüfusun ihtiyaçlarını karşılayamamıştır.

Bu durumun neden olduğu gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Köyden kente göçlerin yaşanması
B) İşsizliğin artması
C) İç sorunların dış soruna dönüşmesi
D) İsyanların yaygınlaşması
E) Konut gereksiniminin artması

10. Osmanlı Devleti'nde padişahlar, şer'i hukuka ters düşmemek şartıyla örfi hukuk adıyla kanun hükmünde fermanlar yayımlamışlardır.

Bu bilgiye bakılarak Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İhtiyaçların yeni kanunları zorunlu kıldığına
B) Yönetimde yargının birbirinden ayrıldığına
C) Padişahların yürütme yetkisine sahip olduklarına
D) Şer'i hukukun yürürlükten kaldırıldığına
E) İslam'ın özgün halinin korunamadığına

11. **Osmanlı Devleti'nde toprağı kullanma hakkına sahip olan köylülerin;**

- I. avarız akçesi vakfına yardım etme,
- II. toprağı üç yıl üst üste boş bırakmama,
- III. Tımarlı sipahiye vergi ödeme

yükümlülüklerinden hangilerinin üretimde sürekliliği sağlamaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde şer'i hukuka aykırı olmamak şartıyla padişahların toplum yararına çıkardığı kanunlar örf adı altında toplanmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Padişahların yargılama yetkisine sahip olduğuna
B) Yönetimde dini kuralların etkisinin görüldüğüne
C) Hükümdarların yetkilerinin sınırsız olmadığına
D) İslam hukukunun üstünlüğünün kabul edildiğine
E) Padişahların yasama yetkisine sahip olduğuna

13. Fatih Sultan Mehmet döneminde Müslüman ve Hristiyan bilginlerin birlikte katıldığı toplantılarda çeşitli konular serbestçe tartışılmıştır.

Bu bilgiye bakılarak, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabilir?

- A) Yönetimde yabancı unsurlara yer verilmiştir.
B) Azınlıklar bilimsel faaliyetleri ellerinde bulundurmuşlardır.
C) Bilimsel ve kültürel faaliyetlere ortam oluşturulmuştur.
D) Batılılaşma çabaları görülmüştür.
E) Padişahın siyasi gücü artmıştır.

14. **Osmanlı Devleti'nin;**

- I. stratejik bakımdan önemli konumda bulunma,
- II. merkeziyetçi devlet yapısını benimseme,
- III. çok uluslu bir yapıya sahip olma,
- IV. teşkilatlanmaya önem verme

özelliklerinden hangilerinin, üç kıta üzerinde egemenlik kurmasını kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) I, II ve IV

1. Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet'in ilanı sonrasında anayasada yapılan değişikliklerle padişahın meclisi kapatma yetkisi kısıtlanmıştır.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinde verilen ilkenin önemsendiğini gösterir?

- A) Laiklik B) Bağımsızlık C) Milliyetçilik
D) Demokrasi E) Eşitlik

2. Osmanlı Devleti'nde, adalet işlerine bakan kadıların tayin oldukları bölgelerdeki görev süreleri en fazla üç yıl olabilmektedir.

Bu uygulamayla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Yönetimle yargıyı ayırmak
B) Kadıların halkla kaynaşarak etki altında kalmasını engellemek
C) Kadıların terfi işlerini düzenlemek
D) Devletin otoritesini güçlü tutmak
E) Bağımsız devlet anlayışını korumak

3. **Osmanlı Devleti'nde ürünlerin fiyatlarının esnaf teşkilatları tarafından belirlenmesi uygulamasıyla;**

- I. haksız rekabeti engellemek,
- II. tüketiciyi korumak,
- III. üretimi artırmak

amaçlarından hangilerine ulaşılacak istendiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

4. **Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin sınırların genişlemesi ile ilgili olduğu savunulamaz?**

- A) Hazinesin gelir ve giderlerinin artması
B) Merkezi otoritenin denetim gereksiniminin artması
C) Sancağa çıkma sisteminin kaldırılması
D) Yeni yönetim birimlerinin kurulması
E) Üç kıta üzerinde egemenlik kurulması

5. – Olağanüstü dönemlerde alınan avarız vergileri 17. yüzyıldan itibaren sürekli hale getirilmiştir.
– 17. yüzyıldan itibaren tımar topraklarının açık artırma usulüyle mültezimlere satılması yaygınlaştırılmıştır.

Osmanlı Devleti'ndeki bu gelişmelerin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Devletin saygınlığının artmasına
B) Üretimde sürekliliğin sağlanmasına
C) Ticari gelirlerin artmasına
D) Sosyo-ekonomik düzenin bozulmasına
E) Üretimde kalitenin yükselmesine

6. Osmanlı Devleti'nde toplumun bazı ihtiyaçlarının karşılanması vakıflara bırakılmıştır. Vakıflar; sosyal, ekonomik, eğitim, sağlık, sanat, mimari, ulaşım, bayındırlık ve din alanlarında önemli görevleri yerine getirmiştir.

Bu bilgilere göre, vakıflar tarafından yürütülen hizmetler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Medreselerin yaygınlaştırılması
B) Yoksulların her türlü ihtiyaçlarının karşılanması
C) Ulaşım hizmetlerinin yaygınlaştırılması
D) Hastanelerin açılması
E) Tımarlı sipahilerin ihtiyaçlarının karşılanması

7. Osmanlı Devleti'nde şehzadeler sancaklara idareci olarak gönderilirdi. I. Ahmet döneminde "ekber ve ersed" sisteminin kabul edilmesiyle şehzadelerin sancağa çıkması uygulamasına son verilmiştir.

Bu durumun;

- I. tecrübesiz şehzadelerin padişah olması,
- II. padişahın yetkilerinin sınırlandırılması,
- III. sadrazamların yönetimdeki etkinliklerinin azalması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Osmanlı Devleti'nin uyguladığı dirlik sisteminin sağladığı bazı yararlar şunlardır:

- I. üretimin denetim altına alınması ve üretimde sürekliliğin sağlanması,
- II. eyaletlerde savaşa hazır askeri birlikler kurulması,
- III. vergilerin düzenli bir şekilde toplanması.

Bunlardan hangilerinin devlet otoritesinin artmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin azınlıklara okul açma izni vermesinin;

- I. zamanla ortaya çıkan ulusçu akımların kolayca yayılması,
- II. medrese eğitiminin önemini kaybetmesi,
- III. Osmanlı Devleti'nde laik eğitim anlayışının önem kazanması

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

10. Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi devletin saygınlığını yitirdiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yeniçerilerin devlet yönetimine karışması
- B) Ülkenin eyaletlere ayrılarak yönetilmesi
- C) Gayrimüslimlerden haraç vergisinin alınması
- D) Yabancı okulların açılmasına izin verilmesi
- E) Sadrazamların divan toplantılarına başkanlık yapması

11. Osmanlı Devleti'nde yönetimde daha çok devşirme kökenli kişilerin tercih edilmesi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Çok uluslu toplum yapısına sahip olunması
- B) Yönetimde güçlü ailelerin etkinliğine son verilmek istenmesi
- C) Türklerin askeri alanda görevler alması
- D) Devlet yönetiminde azınlıklardan yararlanılmak istenmesi
- E) Hoşgörülü bir yönetim anlayışına sahip olunması

12. Divan-ı Hümayun'un görevleri arasında, mahkemelerde veya eyalet divanlarında karara bağlanmış bir davanın taraflarından birinin Divan'a başvurusu ile bu davanın yeniden görüşülmesi de yer alırdı.

Bu duruma bakılarak;

- I. Divan-ı Hümayun yüksek mahkeme görevini üstlenmiştir.
- II. Yönetimle yargı işleri birlikte yürütülmektedir.
- III. Hukuk alanında hiyerarşik sistem vardır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

13. Kanun-ı Esasi, Prusya ve Belçika anayasaları incelenerek bir komisyon tarafından hazırlanan ilk Osmanlı anayasasıdır. Bu anayasa, padişahın yetkilerine dokunmamakla birlikte, halkın seçime belirlediği temsilcilerin yer aldığı bir meclise yer vermesinden dolayı Meşrutiyet Dönemi'ni başlatmıştır.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İçişlerine karışılması engellenmiştir.
- B) Yönetim şekli değişmiştir.
- C) Padişahın yetkileri sınırlanmıştır.
- D) Yönetimdeki ikilikler sona erdirilmiştir.
- E) Hukuk birliği sağlanmıştır.

14. Osmanlı Devleti'nde XVI. yüzyıl sonlarından XVIII. yüzyıl sonlarına kadar uzun ve yorucu savaşlar, nüfus artışı, ekonomik buhranlar, işsizlik, eşkiya hareketleri ve Celali isyanları yaşanmış, bu durum ülke içinde büyük ölçüde nüfus dalgalanmasına yol açmıştır.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Tarım gelirlerinin azalması
- B) Sosyal yapının bozulması
- C) Merkezi otoritenin zayıflaması
- D) Etnik ve kültürel yapının değişmesi
- E) Sınıf farklılıklarının oluşması

1. Osmanlı toprak sisteminin büyük bölümünü dirlik topraklarının oluşturmasında bu toprakların;

- I. devlet memurlarına maaş karşılığı verilmesi,
- II. eyalet askerlerinin yetiştirilmesi için gelir kaynağı olarak kullanılması,
- III. üç yıl üst üste toprağını ekmeyenden çiftbozan vergisinin alınması

özelliklerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. yeni fetihlerle toprakların genişletilmesi,
- II. kapıkulu askerlerinin sayısının artırılması,
- III. yerli malı kullanımının teşvik edilmesi

gelişmelerinden hangilerinin devletin hem gelirleri ni hem de giderlerini artırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde I.'de verilenin II.'ye neden olduğu savunulamaz?

I.	II.
A) Sınırların genişlemesi ve gelirlerin artması	Defterdar sayısının ikiye çıkarılması
B) Padişahların halife unvanını kullanması	Teokratik yönetimin güç kazanması
C) Kapıkulu ordusundaki asker sayısının artırılması	Hazinenin gelir-gider dengesinin bozulması
D) Celali isyanlarının yaygınlaşması	Tarımsal üretimin düşmesi
E) Şehzadelerin sancağa çıkması uygulamasına son verilmesi	Tecrübeli padişahların başa gelmesi

4. II. Mehmet'in çeşitli yollarla mülk haline gelmiş toprakları miri (devlet arazisi) haline getirmekle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Çok uluslu yapıyı korumayı
- B) Devletin gelirlerini artırmayı
- C) Sınır güvenliğini sağlamayı
- D) Yönetimdeki ikilikleri sona erdirmeyi
- E) Bağımsız devlet anlayışını güçlendirmeyi

5. Osmanlı Devleti'nde son döneme kadar ülkede tek söz sahibi olan padişah, önemli konularda divana danışır, fakat son kararı her zaman kendisi verir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nde aşağıdaki yönetim anlayışlarından hangisinin uygulandığı söylenebilir?

- A) Oligarşik
- B) Monarşik
- C) Meşrutî
- D) Teokratik
- E) Demokratik

6. 18. yüzyıldan itibaren Osmanlı Devleti'nde "ayan" adı verilen yerel güçler ortaya çıkmıştır. Zamanla güçlenen ayanları padişah bir sözleşme ile tanımak zorunda kalmıştır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Ayanlığın resmiyet kazandığına
- B) Taşra idaresinde reforma ihtiyaç duyulduğuna
- C) Merkeziyetçi yapıdan taviz verildiğine
- D) İç sorunların dış soruna dönüştüğüne
- E) Padişahın otoritesinin azaldığına

7. Osmanlı Devleti'nde divan toplantılarına padişahın başkanlık etmesi uygulamasına Yükselme döneminde son verilerek bu görev sadrazama verilmiştir.

Bu durumun sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Tecrübesiz şehzadelerin tahta geçmesi
- B) Divan kararlarının hukuki geçerliliğini kaybetmesi
- C) Veraset sisteminin değiştirilmesi
- D) Sadrazamın yönetimdeki etkinliğinin artması
- E) Meşrutiyet yönetimine geçişin sağlanması

8. Osmanlı Devleti'nde üretilen mallar veya hammadde-ler, şehirlerdeki kapan adı verilen toptancı hallerine getirilir, buradaki kapan emini denilen görevliler-aracılığıyla tüccar veya imalatçılara satılırdı.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisini engel-lediği savunulabilir?

- A) Tarımsal ürün çeşitliliğinin azalmasını
- B) Kapitülasyonların yaygınlaştırılmasını
- C) Stokçuluk ve karaborsacılık faaliyetlerini
- D) Hazine giderlerinin artmasını
- E) İthalat, ihracat dengesinin bozulmasını

9. Osmanlı Devleti'nde tımarlı sipahilerin,

- topladıkları vergiler karşılığında devlete asker ye-tiştirmeleri,
- bulundukları bölgede güvenliği sağlamaları

faaliyetlerine bakılarak aşağıdakilerden hangisin-de verilen alanlardaki gelişmeler üzerinde etkili ol-dukları söylenebilir?

- A) Sanayi - Ticaret
- B) Din - Eğitim
- C) Askerlik - Savunma
- D) Siyasi - Sosyal
- E) Askerlik - Eğitim

10. Osmanlı ekonomisi büyük ölçüde tarıma dayalıydı. Bu nedenle Osmanlı iktisat anlayışı, toprağın iyi değeri-len-dirilmesi, boş bırakılmaması ve iyi bir vergilendirme esasına dayanıyordu.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisi bu doğ-rultuda yapılan çalışmalar arasında gösterilemez?

- A) Toprakların büyük bir bölümünün devletin mülki-yetinde tutulması
- B) Nedensiz olarak toprağını üç yıl üst üste ekme-yenlerden toprağın geri alınması
- C) Tarımı destekleyici tedbirlerin alınması
- D) Göçebe Türkmenlerin yerleşik hayata geçirilmeye çalışılması
- E) Ticaret yollarının kontrol altında tutulması

11. Osmanlı İmparatorluğu'nda görülen;

- devlet memuru olabilmek için Müslüman olma şartının kaldırılması,
- gayrimüslimlerin il meclislerine üye olabilmelerine izin verilmesi

gelişmelerine bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Devletin sınırlarının genişlediğine
- B) Yeni yönetim birimlerinin oluşturulduğuna
- C) Toplumsal kaynaşma ve birlikteliğin amaçlandığına
- D) Gayrimüslimlerin İslamiyet'i benimsediğine
- E) Halkın yönetime katıldığına

12. Aşağıdakilerden hangisi Osmanlı Devleti'nin teok-ratik niteliğine kanıt olarak gösterilemez?

- A) Şer'i hukuk kurallarının benimsenmesi
- B) İslam mimarisinin etkisinde kalması
- C) Padişahların halife unvanını kullanması
- D) Divan kararlarının şeyhülislam denetiminden geç-mesi
- E) Hükümdarlık yetkisinin Allah tarafından verildiğine inanılması

13. Osmanlı ülkesinde; Tanzimat Fermanı'nın ilanından sonra Avrupa tarzı kanunlar geçerli olmaya başlamış ve XIX. yüzyılın sonlarında Avrupa örnek alınarak ha-zırlanmış bir anayasa olan Kanun-ı Esasi ilan edilmiştir.

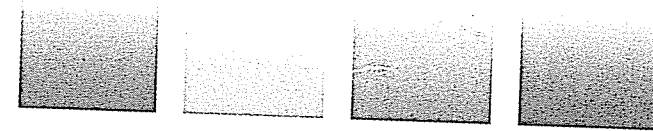
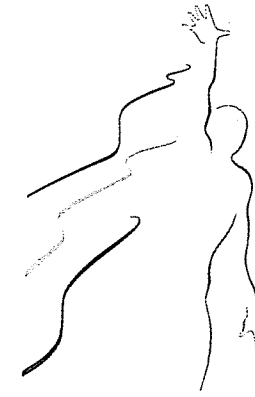
Bu bilgilere göre, Osmanlı Devleti ile ilgili;

- I. ülkede yenileşme hareketlerinin başladığı,
- II. geleneksel yapının tamamen değiştiği,
- III. sosyal yapının hukuki düzenlemelere öncülük ettiği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

1-D 2-A 3-E 4-B 5-B 6-D 7-D 8-C 9-C 10-E 11-C 12-B 13-A

BÖLÜM 16

20. YÜZYILDA OSMANLI DEVLETİ

1. Osmanlı Devleti ile İtalya arasında imzalanan Uşi Antlaşması'nda, "Avrupalı devletlerin onaylaması halinde İtalya, kapitülasyonların kaldırılmasına karşı çıkmayacak." maddesi yer almıştır.

Osmanlı Devleti'nin bu maddeyle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Ekonomik bağımsızlığı sağlama
B) Dış borçların ödenmesini kolaylaştırma
C) Azınlıkların devlete bağlılığını artırma
D) Avrupalı devletler arasındaki çıkar çatışmalarından yararlanma
E) Avrupalı yatırımcıları ülke topraklarına çekme

2. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye neden olduğu savunulamaz?

I.	II.
A) Meşrutiyet yönetimine geçilmesi	Halkın yönetime katılımı
B) Meclisin yetkilerinin genişletilmesi	Padişahın yönetimdeki etkisinin azalması
C) 31 Mart Olayı'nın bastırılması	Yeniliklerin korunması
D) Bulgaristan'ın bağımsızlığını kazanması	Çok uluslu yapının zayıflaması
E) Ulusçuluk düşüncesinin yaygınlaşması	Trablusgarp'ın Osmanlı'dan ayrılması

3. II. Balkan Savaşı'ndan sonra Osmanlı Devleti, Sırbistan'la sınırı kalmadığı halde İstanbul Antlaşması'nı imzalamıştır.

Bu durumun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Sırbistan'da Türklerin azınlıkta kalması
B) Sırbistan'ın Bulgaristan'dan toprak alması
C) Rusya'nın Sırbistan'a desteğinin sürmesi
D) Sırbistan'ın en güçlü Balkan devleti olması
E) Osmanlı Devleti'nin dostluk ilişkilerine önem vermesi

4. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı donanması güçsüz ve yetersiz bir durumdaydı.

Bu durumun Osmanlı Devleti'nde;

- I. Trablusgarp Savaşı'na yardım gönderilememesi,
II. Ege adalarının kaybedilmesi,
III. Birinci Dünya Savaşı'na girilmesi

gelişmelerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

5. 20. yüzyıl başlarında görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin neden-sonuç ilişkisi içerisinde meydana geldiği savunulamaz?

Neden	Sonuç
A) Meşrutiyet'in ilan edilmesi	Halkın yönetime katılımı
B) Siyasal partilerin kurulması	Farklı fikirlerin mecliste temsil edilebilmesi
C) Padişahın yetkilerinin kısıtlanması	Demokratik yönetimin güçlenmesi
D) Azınlıkların yönetime katılımı	Türklerin yönetimdeki etkisinin zayıflaması
E) 31 Mart Olayı'nın bastırılması	Mutlakiyet taraftarlarının güç kazanması

6. İtalya'nın Trablusgarp'a saldırmadan önce Avrupa devletleriyle uzlaşması, Osmanlı Devleti'nin uluslararası alanda yalnız kalmasına neden olmuştur.

Bu bilgiye dayanılarak İtalya'nın, Osmanlı Devleti'ni;

- I. ekonomik,
II. siyasi,
III. sosyal

alanlarından hangilerinde zor durumda bıraktığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

7. 1908'de İngiltere Kralı ve Rus Çarı Reval'de bir araya gelerek Makedonya'nın geleceği ile ilgili bir ıslahat programı hazırlamışlardır. Bu durum karşısında Makedonya'nın kaybedileceğinden endişelenen İttihat ve Terakki Partisi içindeki asker ve sivil yetkililer, padişah II. Abdülhamit'e baskı yaparak II. Meşrutiyet'in ilan edilmesini sağlamışlardır.

Bu bilgiye dayanılarak Osmanlı Devleti ile ilgili aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Halk yönetime ortak olmuştur.
B) Dış baskılar içeride rejimin değişmesine ortam hazırlamıştır.
C) Ordu yönetime karışmıştır.
D) Ülke bütünlüğünün korunmasına çalışılmıştır.
E) Teokratik yapı korunmak istenmiştir.

8. 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti'nde görülen;

- I. padişahın yetkilerinin anayasa ile kısıtlanması,
II. Meşrutiyet yönetimine karşı 31 Mart Olayı'nın çıkması,
III. siyasal partilerin kurularak seçimlere katılması,
IV. Almanya'dan ordunun yeniden yapılandırılması için subaylar getirilmesi

gelişmelerinden hangilerinin demokratikleşme hareketleri doğrultusunda olduğu savunulabilir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

9. Rusya, 20. yüzyıl başlarında Osmanlı Devleti üzerindeki tarihi emellerine ulaşmak için Balkanlardaki küçük devletleri kendi çıkarları doğrultusunda Osmanlı Devleti'ne karşı birleştirmiştir.

Rusya'nın Osmanlı Devleti'yle ilgili böyle bir politika izlemesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Deniz gücünün yetersiz olmasıyla
B) Avrupalı büyük devletlerin tepkisinden çekinmesiyle
C) Uluslararası antlaşmalara saygılı olmasıyla
D) Osmanlı Devleti'nde demokratikleşme çalışmalarının görülmesiyle
E) Avrupa'daki uluslararası ittifaklara katılmasıyla

10. 1908'de Meşrutiyet'in yeniden ilan edilmesinden sonra, 13 Nisan 1909'da yönetime karşı 31 Mart Olayı çıkmıştır. İsyanın bastırılmasından sonra olayda etkisinin olduğu ileri sürülen II. Abdülhamit tahttan indirilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak Osmanlı Devleti'yle ilgili;

- I. Meşrutiyet yönetimi korunmuştur.
II. Meşrutiyet taraftarları padişah değişikliğinde etkili olmuştur.
III. Azınlıkların isyan etmesine ortam hazırlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

11. 1909'da Anayasa'da yapılan değişiklikler sonucu yasama ile ilgili yer alan hükümler şunlardır:

- I. Kanun teklifleri padişahın izni olmadan yapılabilecektir.
II. Hükümet, Mebuslar Meclisi tarafından kurulabilecek ve düşürülebilecektir.
III. Padişah kanunları veto edebilecektir.

Yukarıdakilerden hangileri millî egemenlik anlayışının güçlendiğini göstermektedir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

12. Osmanlı Devleti'nde meşrutiyet yönetimine geçilmesi-ne rağmen, Osmanlı Devleti'nin teokratik yapısı korunmuştur.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi bu durumu doğrular niteliktedir?

- A) Yargılamaların şer'i hukuka göre yapılması
B) Saltanat yönetiminin devam etmesi
C) Bab-ı Ali Baskını'yla ittifakçıların yönetimi ele geçirmesi
D) Anayasal yönetime geçilmesi
E) Çok partili hayatın başlaması

1. İkinci Meşrutiyet'in ilanından sonra birçok siyasi parti kurulmuş ve çok partili demokratik parlamenter sistemin ilk denemeleri yapılmıştır.

Buna göre;

- I. Farklı görüşler meclise yansımıştır.
II. Hükümetin denetlenebileceği bir ortam oluşmuştur.
III. Ulusal egemenlik tam olarak gerçekleştirilmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

2. 1909 yılında Osmanlı Devleti'nin anayasası olan Kanun-ı Esasi'de yapılan değişikliklerle, hükümet üyelerini belirleme ve görevden alma hakkı Mebuslar Meclisi'ne verilmiştir.

Bu değişikliğin aşağıdakilerden hangisini sağladığı savunulabilir?

- A) Yürütmenin yargı üzerindeki etkisinin azalması
B) Yürütmenin yasama denetimine girmesi
C) Hukuk sisteminin laikleşmesi
D) Meşrutî yönetimin sona ermesini
E) Yargı organının bağımsız olmasını

3. Osmanlı Devleti'nde II. Meşrutiyet'in ilanı sonrasında görülen;

- I. siyasal partilerin kurulmasına izin verilmesi,
II. Meşrutiyet yönetimine karşı çıkan 31 Mart İsyanı'nın bastırılması,
III. padişahın yetkilerinin kısıtlanması

gelişmelerinden hangilerinin yönetim şeklinin korunmasına yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

4. Balkan Savaşları öncesinde İttihat ve Terakki Cemiyeti, II. Meşrutiyeti ilan ettirmiş fakat Bulgar, Sırp ve Rumlar yine de Osmanlı Devleti'ne karşı ittifak kurmuşlardır.

Buna göre;

- I. Osmanlılık düşüncesi önemini kaybetmiştir.
II. Osmanlı Devleti birleştirici güç olma özelliğini kaybetmiştir.
III. Panslavizm fikri sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) II ve III
E) I, II ve III

5. Birinci Balkan Savaşı'ndan sonra Rusya Bulgaristan'ı desteklememiştir.

Bu duruma aşağıdaki gelişmelerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Bulgaristan'ın Birinci Balkan Savaşı sonunda sınırlarının çok genişlemesi ve çok güçlenmesi
B) Ege adalarının Yunanistan tarafından işgal edilmesi
C) Avusturya'nın Balkanlardaki gelişmeleri desteklememesi
D) Balkan devletleri arasındaki ittifakın bozulması
E) Osmanlı Devleti'nin Balkan topraklarını kaybetmesi

6. Bazı Osmanlı subaylarının Trablusgarp'ta halkı örgütleyerek başarılı savunma savaşları yapmasına rağmen, Osmanlı Devleti Uşi Antlaşması'yla Trablusgarp'ı İtalya'ya bırakmıştır.

Bu durumun nedenleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) İtalya'nın kapitülasyonların kaldırılmasına karşı çıkmaması
B) Balkan savaşlarının çıkması
C) Avrupalı devletlerin İtalya'yı desteklemesi
D) Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'la kara bağlantısının olmaması
E) Osmanlı donanmasının yetersiz olması

7. İtalya, 1902'de imzaladığı anlaşmalarla Cezayir ve Tunus'taki Fransız, Mısır'daki İngiliz varlıklarını tanınması karşılığında Trablusgarp üzerindeki nüfuzunu bu ülkelere kabul ettirmiştir. Ayrıca İtalya, 1909 Racconigi Antlaşması'yla Boğazlardaki Rus isteklerini Trablusgarp'taki kendi çıkarlarının tanınması karşılığında kabul etmiştir.

Bu bilgilere bakılarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılamaz?

- A) Osmanlı Devleti'nin uluslararası ilişkilerde yalnızlık içinde olduğuna
B) Avrupalı devletlerin çıkarları doğrultusunda hareket ettiğine
C) İtalya'nın Trablusgarp'ın işgali için aradığı desteği sağladığına
D) Osmanlı Devleti'nin Kuzey Afrika'daki hakimiyetinin zayıfladığına
E) İngiltere ve Rusya'nın, İtalya'nın gücünden çekindiğine

8. I. Balkan Savaşı sırasında görülen;

- I. Osmanlı komutanları arasında politik çekişmelerin yaşanması,
II. Avrupalı devletlerin tarafsızlığını ilan etmesi,
III. Balkan devletlerinin birlikte hareket etmesi

durumlarından hangilerinin Osmanlı Devleti'nin yenilmesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Osmanlı Devleti'nin Balkan Savaşları sonucunda büyük ölçüde toprak kaybetmesinin aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulamaz?

- A) Balkanlardaki Türklerin azınlık durumuna düşmesine
B) Bazı sınır komşusu devletlerin değişmesine
C) Balkanlarda siyasi birliğin sağlanmasına
D) Çok uluslu yapının zayıflamasına
E) Balkanlardaki Türk egemenliğinin sona ermesine

10. Osmanlı Devleti'nde Balkan ve Arap topraklarının kaybedilmesinin;

- I. İslamcılık,
II. Osmanlıcılık,
III. Batıcılık

fikir akımlarından hangilerinin önemini kaybetmesine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. İtalya ile imzalanan Uşi Antlaşması'yla; Trablusgarp İtalya'da kalacak, fakat Osmanlı padişahının adı cuma hutbelerinde yer alacaktır. Bir kadı Osmanlı Devleti'nin Trablusgarp'taki vakıflarına ait malları yönetecektir.

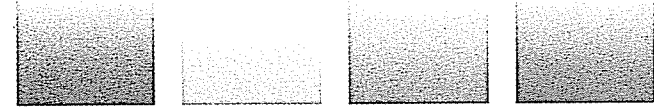
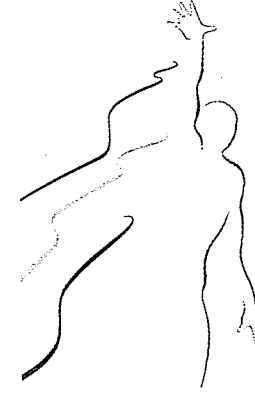
Bu durum, Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisinde verilen alanlarda Trablusgarp halkıyla bağlarını devam ettirmek istediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Siyasi – Sosyal
B) Askeri – Ekonomik
C) Dini – Kültürel
D) Siyasi – Ekonomik
E) Askeri – Sosyal

12. II. Balkan Savaşı sırasında Edirne'nin geri alınması üzerine İngiltere ve Rusya Osmanlı Devleti'ni protesto etmiştir. Bunun üzerine Edirne'deki Bulgar zulmünü anlatmak için Türk, Rum, Ermeni ve Yahudilerden oluşan "Edirne Heyeti" Avrupa'nın başkentlerine gönderilmiştir.

Buna göre, Osmanlı Devleti'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Çok uluslu yapıyı korumayı
B) Avrupa'da lehine kamuoyu oluşturmayı
C) İç sorunlarının dış soruna dönüşmesini engellemeyi
D) Azınlıklardan devlet yönetiminde yararlanmayı
E) Bulgarlara üstünlüğünü kabul ettirmeyi

BÖLÜM 17

I. DÜNYA SAVAŞI

1. I. Dünya Savaşı sonrasında büyük devletlerin Osmanlı topraklarında mandater yönetimler kurmalarının bu ülkelerde;

- I. siyasi,
II. ekonomi,
III. kültür

alanlarından hangilerinde değişimlere zemin hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

2. Birinci Dünya Savaşı başlarında Pontus ve Ermeni çeteler Rusya'dan destek görürken savaşın sonlarında bu desteklerini kaybetmişlerdir.

Bu duruma;

- I. Bolşevik ihtilali ile Rusya'da yönetimin değişmesi,
II. İtilaf devletleri arasında anlaşmazlıkların çıkması,
III. Osmanlı Devleti'nin İtilaf devletlerine karşı kutsal cihat ilan etmesi

gelişmelerinden hangilerinin ortam oluşturduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

3. I. Dünya Savaşı sırasında ABD başkanı Wilson yayınladığı ilkelerde; "Osmanlı Devleti sınırları içerisinde yaşayan azınlıklara, çoğunlukta oldukları bölgelerde egemenlik hakkı tanınmalıdır." hükmü yer almıştır.

Bu bilgiye göre, Osmanlı Devleti'nin sınırlarının belirlenmesinde aşağıdaki ilkelerden hangisinin esas alınmak istendiği savunulabilir?

- A) Halkçılık B) Ulusçuluk C) Devletçilik
D) İslamcılık E) Eşitlik

4. Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı'nın başlarında, geçmiş dönemlerde Avrupalı devletlere verdiği kapitülasyonları tek taraflı olarak kaldırdığını ilan etmiş, ancak ilgili devletler bu kararı tanımamışlardır.

Bu bilgiye dayanarak Osmanlı Devleti'yle ilgili;

- I. Savaş ortamından yararlanarak bağımsızlığını güçlendirmek istemiştir.
II. Uluslararası alanda yaptırım gücüne sahip değildir.
III. İç sorunları dış soruna dönmüştür.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Osmanlı Devleti'nin padişahı ve Müslümanların halifesi olan Mehmet Reşat, Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı'na girerken Kutsal Cihat ilan etmiştir.

Halifenin Kutsal Cihat çağrısının;

- I. İngiltere ve Fransa'nın sömürgelerinde yaşayan Müslümanları isyan ettirme,
II. imparatorluk sınırları içindeki diğer Müslüman milletlerin devlete bağlılığını artırma,
III. Ruslara karşı Orta Asya Türklerini harekete geçirme

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

6. I. Dünya Savaşı sonrasında imzalanan barış anlaşmalarında büyük devletlerin çıkarları korunmuştur.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi bu duruma kanıt olarak gösterilemez?

- A) Manda ve himaye fikrinin benimsenmesi
B) Bazı devletlerde demokratik yönetimlerin kurulması
C) Yenilen devletlere askeri kısıtlamaların getirilmesi
D) Boğazların yönetiminin uluslararası bir komisyona bırakılması
E) Sınırların belirlenmesinde ulusçuluk ilkesinin dikkate alınmaması

7. Birinci Dünya Savaşı'nda hem İttifak devletleri hem de İttifak devletleri Balkanları kontrol altında tutabilmek için Bulgaristan'ı kendi yanlarına çekmeye çalışmışlardır. Bulgaristan, Çanakkale Savaşları'nın kazanılması üzerine İttifak devletlerinin yanında savaşa girmiştir. Böylece Almanya ile Osmanlı Devleti arasında kara bağlantısı sağlanmıştır.

Buna göre, Bulgaristan ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Belli bir süre tarafsız kalmıştır.
B) Savaşın uzamasına neden olmuştur.
C) Savaşın kazanılmasında etkili olmuştur.
D) Yeni cephelerin açılmasına neden olmuştur.
E) İttifak devletlerinin aralarındaki yardımlaşmayı kolaylaştırmıştır.

8. I. Dünya Savaşı'nı sona erdiren antlaşmaların;

- I. galip devletlerin çıkarlarını korumaya yönelik olması,
II. uluslararası eşitlik ilkesini esas almaması,
III. siyasi, askeri ve ekonomik alanlarla ilgili ağır yaptırımlar getirmesi

özelliklerinden hangilerinin II. Dünya Savaşı'nın çıkmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

9. Birinci Dünya Savaşı sırasında görülen;

- I. İttifak devletlerinin Osmanlı içindeki ulusları kışkırtması,
II. Yunanistan'ın İttifak devletleri yanında savaşa girmesi,
III. Rusya'nın savaştan çekilmesi,
IV. Bulgaristan'ın İttifak devletleri yanında savaşa girmesi

gelişmelerinden hangileri, Osmanlı Devleti'ni savaşta sonra zor durumda bırakmıştır?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

10. Wilson Prensipleri'nde; "Ulusların gelişmesini zorlaştıran uluslararası ekonomik engeller kaldırılacak, devletler arasında eşitlik sağlanacaktır." maddesi yer almıştır.

Bu hüküm, ABD Başkanı Wilson'un aşağıdakilerden hangisini desteklediğini göstermektedir?

- A) Osmanlı Devleti'nden savaş tazminatı alınmasını
B) Gizli antlaşmalara son verilmesini
C) Azınlıklara siyasi haklar tanınmasını
D) Uluslararası ticaretin gelişmesini
E) Boğazlar'ın yönetiminin uluslararası bir komisyona bırakılmasını

11. ABD başkanı Wilson, I. Dünya Savaşı devam ederken 8 Ocak 1918'de devletler arası barışın tekrar kurulmasını ve kalıcı olmasını sağlamak için "Wilson İlkeleri" adı verilen bir bildiri yayımlamıştır.

Buna göre, I. Dünya Savaşı sonrasında ortaya çıkan aşağıdaki gelişmelerden hangisi kalıcı barışın sağlanmak istendiğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Milletler Cemiyeti'nin kurulması
B) Boğazların bütün devletlere açık olması
C) Manda ve himaye fikrinin ortaya çıkması
D) Yeni devletlerin kurulması
E) Ege Bölgesi'nin Yunanistan'a verilmesi

12. Birinci Dünya Savaşı daha önceki yüzyıllarda yapılan savaşlardan çok daha yıkıcı olmuş ve ölen insan sayısı artmıştır.

Bu duruma Birinci Dünya Savaşı'nın;

- I. beş kıtaya yayılması,
II. teknolojik silahların kullanılması,
III. Avrupa Kitası'nda başlaması

özelliklerinden hangilerinin ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Yunan Başbakanı Venizelos, 1919'daki Paris Barış Konferansı'nda; Ege Bölgesi'nde Rumlar'ın Türkler tarafından katledildiğini iddia ederek, İttifak devletlerinin Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 7. maddesine göre İzmir ve çevresini işgal etmeye haklarının olduğunu savunmuştur.

Yalnızca bu bilgilere göre, İttifak devletleri ile ilgili;

- I. İşgaller için hukuki gerekçeler oluşturmaya çalışmışlardır.
II. Kendi halklarının desteğini sağlamaya çalışmışlardır.
III. Aralarında görüş ayrılıkları ortaya çıkmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. Wilson ilkelerinde yer alan "Büyük ve küçük ulusların, siyasi bağımsızlıklarının ve toprak bütünlüklerinin karşılıklı olarak güvenliğinin garanti altına alınabilmesi için Milletler Cemiyeti (Cemiyet-i Akvam) kurulacaktır." maddesine bakılarak, Milletler Cemiyetinin kurulmasıyla;

- I. uluslararası sorunlara barışçıl çözümler bulmak,
II. bağımsız devlet sayısını azaltmak,
III. yayılma politikası izleyen devletlere karşı yaptırım gücü uygulamak

amaçlarından hangilerine ulaşılacak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. Osmanlı Devleti'nin coğrafi konumunun Birinci Dünya Savaşı'nda aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Arapların İngilizlerle işbirliği yapmasına
B) Osmanlı Devleti'nin aynı anda birden çok cephede savaşmasına
C) Kutsal Cihat ilanından istenilenin elde edilememesine
D) Boğazların savaş gemilerine kapalılığı ilkesinin uygulanmasına
E) Ermenilerle ilgili olarak Tehcir Kanunu'nun çıkarılmasına

4. İttifak devletleri, Birinci Dünya Savaşı devam ederken İttifak devletlerinin uluslararası ilişkilerine ve yaptıkları antlaşmalara, savaş sonrasında saygılı davranmamışlardır.

Bu duruma İttifak devletlerinin;

- I. Sovyet-Rusya'nın İttifak devletleri ile imzaladığı Brest-Litovsk Antlaşması'nı geçersiz saymaları,
II. barış antlaşmalarının esaslarını belirlerken Wilson İlkelerine uymamaları,
III. Anadolu'yu gizli antlaşmalara uygun şekilde işgale başlamaları

faaliyetlerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. İttifak devletlerinin, I. Dünya Savaşı'nda Osmanlı Devleti'nin tarafsız kalmasını istemekle aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları savunulamaz?

- A) Savaşın geniş alanlara yayılmasını önlemek
B) Ticaret yolları üzerindeki çıkarlarını korumak
C) Sömürgecilik faaliyetlerini yaygınlaştırmak
D) Bölgesel çıkarlarını korumak
E) İttifak blokunun güçlenmesini engellemek

6. Birinci Dünya Savaşı ile ilgili aşağıdakilerin hangisinde, I.'de verilenin II.'ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Arapların İngilizlerle işbirliği yapması	Osmanlılık fikrinin önem kazanması
B) Uluslararası barışın korunmak istenmesi	Milletler Cemiyeti'nin kurulması
C) Ulusçuluk akımının önem kazanması	İmparatorlukların parçalanması
D) Osmanlı Devleti'nin savaşa girmesi	Antlaşma devletleri arasında gizli antlaşmalar yapılması
E) ABD'nin savaşa girmesi	İttifak devletlerinin zor durumda kalması

7. Fransız İhtilali'nin etkisiyle 19. yüzyıldan itibaren bütün Avrupa'ya yayılan ulusçuluk akımının;

- I. ulusların kendi gelecekları hakkındaki kararları kendilerinin vermeye başlaması,
- II. bazı ulusların kendilerini diğer uluslardan daha üstün görmesi,
- III. ulus devletlerin, sınırları dışındaki soydaşlarının yaşadığı bölgeleri topraklarına katmaya çalışması

sonuçlarından hangileri, Birinci Dünya Savaşı'nın nedenleri arasında gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. Hızla gelişen sanayileşme ile birlikte, hammadde ve pazar arayışları daha da artarak sömürgeci devletler arasında rekabete neden olmuştur. Bu durum devletleri silahlanma yarışına ve bloklaşmalara itmiş, bu gelişmeler sonucunda da Birinci Dünya Savaşı çıkmıştır.

Bu bilgilere bakılarak, Birinci Dünya Savaşı'nın aşağıdaki alanların hangisinde yaşanan rekabet sonucunda çıktığı savunulabilir?

- A) Sosyal B) Ekonomik C) Kültürel
D) Hukuki E) Dini

9. I. Dünya Savaşı'nın uzamasının;

- I. Avrupa'da silah sanayisine yatırımın artması,
- II. Amerika ve Japonya'dan Avrupa'ya bol miktarda ihracat yapılması,
- III. sömürge topraklarından gelen mallara daha fazla ihtiyaç duyulması,
- IV. Soğuk Savaş döneminin başlaması

gelişmelerinden hangilerinin ortaya çıkmasına neden olduğu söylenebilir?

- A) I ve II B) II ve III C) III ve IV
D) I, II ve III E) I, III ve IV

10. Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan çekilmesinde aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkili olduğu savunulamaz?

- A) Wilson İlkeleri'nin yayımlanması
- B) Osmanlı Devleti'nin Çanakkale dışındaki cephelerde yenilmesi
- C) Bulgaristan'ın savaştan çekilmesi
- D) ABD'nin İtilaf devletleri yanında savaşa girmesi
- E) İtilaf safındaki Japonya'nın savaştan çekilmesi

11. Almanya'nın ve İtalya'nın milli birliklerini kurup sanayide ilerlemeleriyle birlikte Avrupa'da siyasi dengeler değişmiş ve Avrupalı devletleri arasındaki ekonomik ve siyasi rekabet İtilaf ve İttifak bloklarının kurulmasıyla sonuçlanmıştır. Avusturya veliahtının bir Sırp milliyetçisi tarafından öldürülmesi ise bu bloklar arasında I. Dünya Savaşı'nın başlamasına neden olmuştur.

Buna göre, I. Dünya Savaşı'nın çıkmasına neden olan bloklaşmaların en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dinsel farklılıklar
- B) Demokratik gelişmeler
- C) Devletler arası çıkarlar
- D) Milliyetçi ayaklanmalar
- E) Silah teknolojisindeki gelişmeler

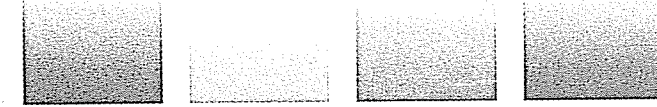
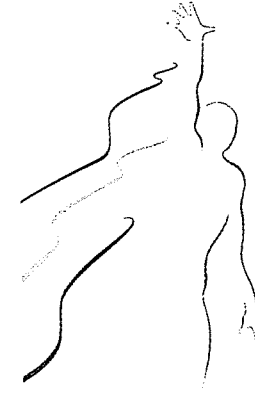
12. Birinci Dünya Savaşı sırasında Anlaşma devletleri işgal ettikleri bölgelerde manda ve himaye yönetimleri kurmuşlardır.

Anlaşma devletlerinin bu politikalarının ;

- I. laik yönetim,
- II. ulusal bağımsızlık,
- III. ulusal egemenlik

ilkelerinden hangilerine aykırı olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

BÖLÜM 18

MONDROS, İŞGALLER VE CEMİYETLER

1. I. Dünya Savaşı'ndan sonra İtalya, savaş öncesinde kendisine vaadedilen İzmir ve civarının Yunanistan'a verilmesine tepki göstermiştir. II. Dünya Savaşı öncesinde de Habeşistan'ı işgal etmiş ve Almanya ile ittifak kurmuştur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

- A) Sömürgecilik yarışı devam etmektedir.
B) Devletler arası ilişkilerde daimi dostluk ve düşmanlık yoktur.
C) İtalya yayılmacı politikalara sahiptir.
D) Ulusal devletlerin güçlenmesi İtalya'nın tepkisine neden olmuştur.
E) I. Dünya Savaşı sonrasında Yunanistan desteklenmiştir.

2. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra kurulan bazı cemiyetler manda ve himaye fikrini savunmuşlar ve ulusal kurtuluşun bu yolla gerçekleşeceğini düşünmüşlerdir.

Bu cemiyetlerin manda ve himaye fikrini savunmalarında;

- I. Osmanlı ordusunun dağıtılmış olması,
II. İşgaller karşısında İstanbul Hükümeti'nin sessiz kalması,
III. Kuva-yı Milliye'nin teşkilatlarının kurulması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) I, II ve III

3. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın imzalanması ile İstanbul Hükümeti ulusa karşı sorumluluklarını yerine getiremez hale gelmiştir.

Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında bu durumun sonucu olarak aşağıdaki gelişmelerden hangisinin ortaya çıktığı söylenemez?

- A) Kuva-yı Milliye'nin kurulması
B) Yöresel direniş cemiyetlerinin faaliyete başlaması
C) Mustafa Kemal'in Anadolu'da kongreler toplaması
D) Manda ve himaye düşüncesinin kurtuluş çaresi olarak savunulması
E) Mebusan Meclisi'nin açılması

4. Yunanistan, Osmanlı Devleti'nin topraklarının paylaşıldığı gizli antlaşmalarda yer almamasına rağmen, savaş sırasında toplanan Paris Barış Konferansı'nda İzmir ve çevresini almıştır.

Bu duruma I. Dünya Savaşı sırasında görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) Osmanlı ordularının Kafkas Cephesi'nde yenilmesi
B) İtilaf devletlerinin yeni sömürgeler ele geçirmek istemesi
C) Yunanistan'ın İtilaf devletlerinin yanında savaşa girmesi
D) Rusya'nın Bolşevik İhtilali ile savaştan çekilmesi
E) Osmanlı ordularının Çanakkale savaşlarında başarılı olması

5. Mondros Mütarekesi'nin bazı maddeleri şunlardır:

- Osmanlı orduları terhis edilerek, orduya ait silahlar İtilaf devletlerine teslim edilecek,
- İtilaf devletleri güvenliklerinin tehlikeye düştüğü durumlarda herhangi bir bölgeyi işgal edebilecek.

Antlaşmanın bu maddelerine göre, Osmanlı Devleti'nin içine düştüğü durumu aşağıdakilerden hangisi daha iyi açıklar?

- A) Osmanlı hanedanının hükümdarlığı son bulmuştur.
B) İstanbul Hükümeti otoritesini kaybetmiştir.
C) Devletin savunma gücü elinden alınarak işgallere açık hale getirilmiştir.
D) Osmanlı Devleti, İtilaf devletlerinin sömürgesi haline getirilmiştir.
E) Osmanlı Devleti hukuken sona ermiştir.

6. Milli Cemiyetlerin kurulmasında ve faaliyetlerinde ulusçuluk düşüncesinin etkili olmasında;

- I. Wilson İlkelerinin yayımlanması,
II. Anadolu'da işgallerin başlaması,
III. azınlıkların faaliyetlerinin artması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) I, II ve III

7. Anlaşma devletlerinin, işgaller sırasında azınlıkları desteklemesinin Türk halkında;

- I. ulusçuluk,
- II. bağımsızlık,
- III. laiklik

anlayışlarından hangilerinin güçlenmesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

8. İtilaf devletleri I. Dünya Savaşı sonucunda, Wilson ilkelerine ters düşmemek ve yapılacak işgalleri dünya kamuoyunda haklı göstermek amacıyla bazı faaliyetlerde bulunmuşlardır.

Buna göre, Mondros Ateşkes Antlaşması'nın;

- I. Anlaşma devletleri güvenliklerini tehlikede gördükleri bölgeyi işgal edebileceklerdir.
- II. Osmanlı Devleti iç güvenliği sağlayacak kadar asker bulunduracaktır.
- III. Tüm haberleşme araçları İtilaf devletlerinin kontrolüne verilecektir.

maddelerinden hangilerinin bu amaca yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Doğu Anadolu Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin aldığı kararlardan bazıları şunlardır:

- I. Bölgedeki Ermeni saldırılarına karşı birlikte hareket edilecektir.
- II. Bölgeden Türk göçünün olması engellenecektir.
- III. Doğu Anadolu'da Türklerin çoğunlukta olduğu dünya kamuoyuna basın yayın yoluyla duyurulacaktır.

Bu kararlardan hangilerinin Doğu Anadolu'nun Wilson İlkelerine göre Ermenilere verilmesini önlemek amacıyla alındığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

10. Mondros Ateşkes Antlaşması'nın 24. maddesinde "Doğudaki altı vilayette karışıklık çıkarsa işgal edilecektir." denirken antlaşmanın İngilizce metninde ise "Doğudaki Ermeni vilayetleri ..." ifadesi geçmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin göstergesi olduğu söylenebilir?

- A) Doğu Anadolu'nun Ermenilere verilmek istendiğinin
- B) Ermeni nüfusun Türk nüfusundan fazla olduğunun
- C) Doğu'da mandater bir yönetimin kurulacağıının
- D) Azınlık haklarının korunduğunun
- E) Türklerin ve Ermenilerin çatışma halinde olduğunun

11. Mondros'tan sonra kurulan Milli cemiyetlerin kuruluş amaçları şunlardır:

- Bulundukları bölgelerin işgalini hukuki yollardan engellemek ve Türk halkının haklılığını dünya kamuoyuna duyurmak.
- Miting ve gösteriler düzenleyerek halkın bilinçlenmesini sağlamak.

Buna göre, Milli Cemiyetler için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bölgesel kurtuluş yolları aramışlardır.
- B) İstanbul Hükümeti tarafından desteklenmişlerdir.
- C) Kuruluşlarında milliyetçi duygular hakimdir.
- D) Türk milletinin işgallere tepki göstermesini amaçlamışlardır.
- E) Mücadeleyi barışçı yollarla yürütmüşlerdir.

12. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra birçok zararlı cemiyet kurulmuştur. Bu cemiyetlerin bir kısmı bizzat İtilaf devletlerinin kontrolünde azınlıklar tarafından işgalleri kolaylaştırmak amacıyla kurulmuş, bir kısmı ise hilafet ve saltanat taraftarları tarafından kurulmuş ve Milli Mücadele'ye karşı hareket etmişlerdir.

Bu bilgilere göre, zararlı cemiyetlerin özellikleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Anadolu'nun işgalini kolaylaştırmışlardır.
- B) Türk halkının desteğini kazanmaya çalışmışlardır.
- C) İtilaf devletleriyle işbirliği yapmışlardır.
- D) Milli Mücadele hareketine karşı çıkmışlardır.
- E) Anadolu'daki direnişi zorlaştırmışlardır.

1. Milli Mücadele döneminde kurulan milli direniş cemiyetlerinin önceleri vatanın bütünü kurtarmaya yönelik stratejiye sahip olmamalarında aşağıdakilerden hangisi etkili olmuştur?

- A) İstanbul Hükümeti'nin işgaller karşısında tepkisiz kalması
- B) Wilson İlkelerine uygun hareket etmek istemeleri
- C) Birleştirici bir lidere sahip olmamaları
- D) Ulusçu düşüncelere sahip olmaları
- E) Direnişçilerin eğitim düzeyinin düşük olması

2. Milli Mücadele döneminde meydana gelen;

- I. Anadolu'nun yer yer işgal edilmesi,
- II. Anadolu'da isyanların çıkması,
- III. İtilaf devletleri askerlerinin İstanbul'a gelmesi

gelişmelerinden hangilerinin Kuva-yı Milliye'nin kurulmasında doğrudan etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan önce Osmanlı Devleti'nin son padişahı Vahdettin tahta çıkışı ile ilgili hazırladığı bir yazıda hükümetten bazı isteklerde bulunmuştu. Bu yazıda;

- adalet ve güvenliğin sağlanması konusunda daha fazla gayret harcanması,
- zaruri ihtiyaç maddelerinin ucuzlatılması,
- savaş bölgeleri dışındaki yerlerde sıkıyönetimin kaldırılması,
- devlet hizmetinde çalışacak olanların namuslu kimselerden seçilmesi

istenmekteydi.

Bu bilgilere göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Sosyal devlet anlayışı uygulanmaya çalışılmıştır.
- B) Meclisin hükümeti denetlemesi sağlanmıştır.
- C) Güven ortamı oluşturulmaya çalışılmıştır.
- D) Kamu hizmetlerinin aksatılmaması düşünülmüştür.
- E) Devletin saygınlığı korunmak istenmiştir.

4. Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra görülen;

- Osmanlı ordusunun terhis edilmiş olması,
- Osmanlı hükümetinin işgaller karşısında yetersiz kalması

gelişmelerinin ortak sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Anadolu'da iç isyanların çıkması
- B) Kuva-yı Milliye'nin kurulması
- C) Mondros Ateşkes Antlaşması'nın yapılması
- D) Batı Anadolu'nun Yunanlılara verilmesi
- E) Hiyanet-i Vatanîye Kanunu'nun çıkarılması

5. Osmanlı Devleti'nin son döneminde meydana gelen;

- I. yöresel direnişlerin başlaması,
- II. halkın Mustafa Kemal'in çevresinde toplanması,
- III. milli cemiyetlerinin kurulması

gelişmelerinden hangileri Türk milletinin İstanbul hükümetine olan güveninin sarsıldığının göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Karadeniz bölgesinde faaliyet gösteren Kordos Cemiyeti, Rusya'dan getirdiği Rum göçmen gruplarını Samsun ve Trabzon çevresine yerleştirmiştir.

Kordos Cemiyeti'nin bu çalışmalarının;

- I. bölgenin etnik ve demografik yapısını değiştirme,
- II. azınlık cemiyetlerinin birlikte hareket etmesini sağlama,
- III. Türk halkındaki milliyetçi duyguları zayıflatma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Paris Barış Konferansı'nda;

- I. Batı Anadolu'nun İtalya yerine Yunanistan'a verilmesi,
- II. Ermenilerin Doğu Anadolu ile ilgili iddialarının itilaf devletlerince dikkate alınması,
- III. Milletler Cemiyeti'nin kurulması

gelişmelerinden hangilerinin itilaf devletleri arasında görüş ayrılıklarının ortaya çıkmasında etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

8. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra ilk işgal edilen yer İngilizler tarafından 3 Kasım 1918'de Musul olmuştur. Ayrıca itilaf devletleri 13 Kasım 1918'de İstanbul'u denetim altına almışlardır.

Buna duruma rağmen işgallere karşı en büyük tepkinin Yunanlıların İzmir'i işgalinden sonra ortaya çıkmasında;

- I. Yunan işgalinin kalıcı olacağı düşüncesi,
- II. İzmir'in işgalinin katliama dönüşmesi,
- III. Yunanlıların I. Dünya Savaşı'na sonradan katılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

9. Wilson İlkelerinin;

- I. Yenilen devletlerden toprak alınmayacak,
- II. Türklerin çoğunlukta olduğu bölgelerde Türk egemenliği tanınacak,
- III. Azınlıklara kendilerini yönetme hakkı verilecek

maddelerinden hangilerine uyulmamasına tepki olarak Müdafaa-i Hukuk Cemiyetleri ortaya çıkmıştır?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

10. İtilaf devletleri Osmanlı Devleti'yle imzaladıkları Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Anadolu'da işgalere başlamışlardır.

Bu durum Osmanlı Devleti'yle ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Boğazlar üzerindeki egemenliğinin sona erdiğinin
B) İtilaf devletleri ile işbirliği içinde olduğunun
C) Azınlık haklarını kısıtladığının
D) Anadolu'da Türk halkının örgütlenmesine öncülük ettiğinin
E) Savunma alanında yetersiz olduğunun

11. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra İtilaf Devletleri işgalleri kolaylaştırmak için azınlıkları bulundukları bölgelerde bağımsız devlet kurmaları için desteklemişlerdir.

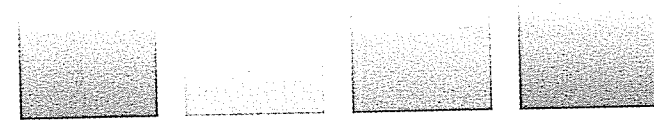
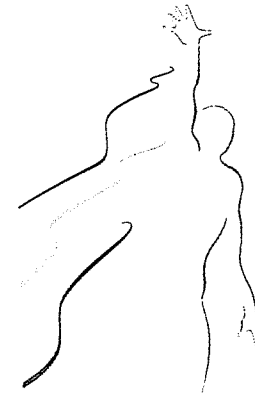
Aşağıdakilerden hangisinin bu duruma ortam hazırlamak amacıyla gerçekleştirilmek istendiği söylenemez?

- A) Rum göçmenlerin Anadolu'ya yerleştirilmesine göz yumulması
B) Türklerin Anadolu'daki Hristiyanları katlettiklerinin ileri sürülmesi
C) Azınlık tezlerinin itilaf devletlerince kabul edilmesi
D) Amiral Bristol Raporu'nun yayımlanması
E) Anadolu'daki Türklerin azınlıklar karşısında güçsüz kılınmaya çalışılması

12. Yunanlıların İzmir'i işgali üzerine İstanbul'da yayımlanan gazeteler "Umumi matem, İzmirsiz Türk Anadolu-su olmaz" gibi manşetlerle çıkmıştır.

Bu bilgiye bakılarak İzmir'in işgalinin aşağıdakilerden hangisi üzerinde etkili olduğu söylenemez?

- A) Kuva-yı Milliye birliklerinin oluşturulması
B) İtilaf devletlerine karşı tepkinin artması
C) Türk halkında bağımsızlık duygusunun güçlenmesi
D) Temsil Heyeti'nin oluşturulması
E) Ulusal bilincin oluşması

BÖLÜM 19

KURTULUŞ SAVAŞI'NA HAZIRLIK DÖNEMİ

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Samsun'da Türk ve Rum çeteleri arasında mücadelelerin başlaması üzerine İngilizler, Osmanlı Devleti'nden bu olaylara müdahale etmesini ve Türklerin elinde bulunan silahların toplanmasını istemiştir.

İngilizlerin bu isteğinin aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Bölgenin etnik ve kültürel yapısının korunmasına
B) Türklere karşı Rumların güçlü tutulmasına
C) Rusların bölgeye nüfuz etmesinin engellenmesine
D) Wilson İlkeleri'nin uygulanmasına olanak sağlanmasına
E) İstanbul Hükümeti'nin otoritesinin artırılmasına

2. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'nde yer alan milletvekillerinin çoğunluğunun saltanata bağlı olmasının;

- I. ulusal sınırların belirlenmesi,
II. ulusal bağımsızlığın korunması,
III. padişahın yetkilerinin sınırlandırılması

konularından hangileri ile ilgili kararların alınmasına engel olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve II
E) II ve III

3. Mustafa Kemal'e göre, Mondros Ateşkes Antlaşması sonrasında başlayan işgallerden kurtuluşun çaresi; Anadolu'da teşkilatlanmak, Milli Mücadele'yi başlatmak ve milli hakimiyete dayanan tam bağımsız bir Türk Devleti kurmaktır.

Mustafa Kemal Paşa'da bu düşüncenin oluşmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkisinin olduğu savunulamaz?

- A) Osmanlı ordularının terhis edilmesi
B) Anadolu'da işgallerin başlaması
C) İstanbul Hükümeti'nin İtilaf devletlerinin denetimine girmesi
D) İstanbul'da hükümet değişikliğinin olması
E) Azınlıkların İtilaf devletleriyle işbirliği yapması

4. Erzurum Kongresi'nde "Dünya milletlerinin kendi geleceklerine bizzat kendilerinin karar verdiği bir zamanda, kapatılan Mebuslar Meclisi'nin derhal toplanması, milletin ve memleketin geleceğini tayin edecek her kararın bu meclis tarafından alınması gerektiği" belirtilmiştir.

Bu kararlara bakılarak Erzurum Kongresi'ne katılan delegelerin;

- I. yasama,
II. yürütme,
III. yargı

organlarından hangilerini harekete geçirmeyi hedefledikleri savunulabilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) Yalnız III
D) I ve III
E) I, II ve III

- 5.

- I. Milli sınırlar içinde vatan bir bütündür, bölünemez.
II. Manda ve himaye kabul edilemez.
III. Mebusan Meclisi açılmalıdır.

Erzurum Kongresi'nde alınan yukarıdaki kararlardan hangilerinin, Türk milletinde bütünlük içerisinde bağımsız yaşama azmini güçlendirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
B) Yalnız II
C) I ve II
D) I ve III
E) II ve III

6. Kurtuluş Savaşı'na hazırlık döneminde Mustafa Kemal'in katılmadığı ve katkı sağlamadığı genelelerde, kongrelerde ve meclislerde ulus egemenliği ile ilgili kararlar alınmamıştır.

Buna göre, aşağıdakilerin hangisinde ulus egemenliği ile ilgili kararlar alındığı savunulamaz?

- A) I. TBMM'de
B) Sivas Kongresi'nde
C) Son Mebuslar Meclisi'nde
D) Erzurum Kongresi'nde
E) Amasya Genelgesi'nde

7. Mustafa Kemal, Ulusal Mücadele'yi halka maletmek için çaba sarfetmiştir.

Bu duruma Amasya Genelgesi'nin;

- Vatanın en güvenli yeri olan Sivas'ta milli bir kongre toplanmalıdır.
- Sivas Kongresi'ne katılacak delegeler Müdafaa-i Hukuk, Redd-i İlhak cemiyetleri ve belediyelerce seçilecektir.
- Milletin bağımsızlığını, yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

maddelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Mebuslar Meclisi'nin açılması ve çalışmaları için İstanbul'a giden milletvekillerinin bazılarıyla Ankara'da görüşen Mustafa Kemal Paşa, kendisinin meclis başkanı seçilmesini istemiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın milletvekillerinden böyle bir istekte bulunmasının temel amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Mecliste birliği sağlama
B) İstanbul Hükümeti'nin görevlerini yerine getirmesini sağlama
C) Padişah ve halifenin tepkisini çekmeme
D) Gerekliğinde meclisi İstanbul dışında toplama
E) Halkı Milli Mücadele etrafında birleştirme

9. 28-29 Mayıs 1919 tarihlerinde Mustafa Kemal, Havza'dan komutanlara, valilere ve Anadolu'daki milli kuruluşlara gönderdiği gizli bir emirle, işgallerin protesto edilmesini istemiş ve Türk milletinin haklarının korunması için harekete geçilmesinin zorunlu olduğunu bildirmiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal Paşa'nın aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Yönetimle askerlik işlerini ayırmak
B) İşgallere karşı kamuoyu oluşturmak
C) Mahalli yönetimleri güçlendirmek
D) Yönetimdeki ikilikleri sona erdirmek
E) Azınlıkların isyan etmesini engellemek

10. Sivas Kongresi'nde, dağınık bir durumda olan ve birbirinden habersiz çalışan, Anadolu ve Trakya'daki milli cemiyetler tek çatı altında toplanmış ve ülkenin tamamı adına söz söyleyecek Temsil Kurulu oluşturulmuş ve Anadolu vilayetleri bu kurula bağlanmıştır.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) İstanbul Hükümeti'nin Anadolu'daki otoritesinin zayıflaması
B) Ulusal Mücadele'nin tek bir merkezden idaresinin sağlanması
C) Anadolu'da yeni bir devletin kurulmasına ortam oluşması
D) Milli Mücadele yanlılarının birlikte hareket etmesinin sağlanması
E) Padişahın otoritesinin güç kazanması

11.

- Mustafa Kemal'in Erzurum Kongresi başkanlığına seçilmesi,
- Kuva-yı Milliye birliklerinin kurulması,
- Havza Genelgesi sonrasında halkın işgalleri protesto etmesi

Yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin, Mustafa Kemal ile Türk milleti arasında karşılıklı gelişen güven duygusunun sonucunda ortaya çıktığı söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. Temsil Heyeti'nin İtilaf devletlerinin İstanbul'u işgal ederek Meclis'i Mebusan'ı dağıtmaları üzerine aldığı aşağıdaki önlemlerden hangisinin, işgalin Anadolu'da yayılmasını önlemeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Adapazarı'ndaki Geyve ve Niğde'deki Ulukışla demiryollarının tahrip edilmesi
B) İstanbul Hükümeti ile tüm ilişkilerin kesilmesi
C) İtilaf devletlerinin protesto edilmesi
D) Ankara'da toplanacak yeni meclis için seçimlerin yapılmasının kararlaştırılması
E) Memleketin güvenliğini bozanlara karşı kanunların uygulanmasının istenmesi

1. Kuva-yı Milliye'nin kurulmasında;

- Mondros Ateşkes Antlaşması ile ülkenin tamamının işgale açık hale gelmesi,
- Türk ordusunun terhis edilmesi,
- Osmanlı Hükümeti'nin Türk halkının can ve mal güvenliğini sağlayamaması

gelişmeleri etkili olmuştur.

Buna göre, yukarıdakilerden hangileri Kuva-yı Milliye'nin kurulmasında askeri yetersizliğin etkili olduğuna kanıt olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

2. Mustafa Kemal Paşa, İstanbul'un Anadolu'ya egemen değil, bağlı olması gerektiğini söylemiştir.

Aşağıdakilerden hangisi Mustafa Kemal Paşa'nın bu görüşünü desteklemez?

- A) Sivas Kongresi'nde Temsil Kurulu'na tüm ulus adına karar verme yetkisinin verilmesi
B) İstanbul'un işgali ile yönetimin İtilaf devletlerinin denetimine girmesi
C) Osmanlı Mebuslar Meclisi'nin İtilaf devletlerince dağıtılması
D) İstanbul Hükümeti'nin Mustafa Kemal Paşa'nın görevine son vermesi
E) Ankara'da TBMM'nin açılması

3. – Sivas Kongresi'nin toplanması
– TBMM'nin açılması
– Mebusan Meclisi'nin toplanması

Yukarıda verilenlerin ortak özelliği olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Ulus iradesini yansıtmaları
B) Rejim değişikliğine neden olmaları
C) İstanbul Hükümeti'ne alternatif olarak ortaya çıkmaları
D) Güçler birliği ilkesini benimsemeleri
E) Padişahın ataması ile oluşturulmaları

4. Kurtuluş Savaşı yıllarında Türk halkının Mustafa Kemal'e duyduğu güvene;

- Erzurum ve Sivas kongrelerinde Temsil Heyeti başkanlığına seçilmesi,
- komutanların genelge ve kongrelerde yanında yer alması,
9. Ordu Müfettişliği'ne tayin edilmesi

gelişmelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Mustafa Kemal, Son Osmanlı Mebuslar Meclisi'ne Erzurum'dan milletvekili seçilmesine rağmen, İstanbul'a gitmemiş ve meclis çalışmalarına katılmamıştır.

Mustafa Kemal'in bu tutumunda;

- meclis üyeleri arasında gruplaşmaların görülmesi,
- İstanbul'un İtilaf devletlerinin denetimi altında bulunması,
- meclisin hükümet üzerindeki otoritesinin zayıf olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

6. Mustafa Kemal Paşa'nın "Milletin mukadderatında (geleceğinde) söz sahibi olabilecek ve sözünü yürütebilecek milli irade, ancak Anadolu'da doğabilir" sözüyle aşağıdaki gelişmelerden hangisi arasında bir ilişki kurulamaz?

- A) TBMM'nin açılması
B) Milli Cemiyetlerin birleştirilmesi
C) Kongrelerin toplanması
D) Amasya Genelgesi'nin yayımlanması
E) Mebusan Meclisi'nin işgal tehdidi altındaki İstanbul'da toplanması

7. Ulusal Mücadele döneminde alınan kararlardan bazıları şunlardır:

- I. Amasya Genelgesi'nde "Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlikededir" kararı alınmıştır.
- II. Sivas Kongresi'nde " Kuva-yı milliyeyi etkin, milli iradeyi hakim kılmak esastır." kararı alınmıştır.
- III. Osmanlı Mebusan Meclisi'nde Misak-ı Milli kararları alınmıştır.

Bunlardan hangileri yeni bir devlet kurulmak istendiğine kanıt olabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Mustafa Kemal Paşa 9. Ordu Müfettişi olarak Samsun'a geldiğinde şehir, İngilizlerin işgali altında olup bölgede Pontus çeteleri de faaliyet gösteriyordu.

Bu durum Mustafa Kemal Paşa'nın aşağıdaki girişimlerinden hangisi üzerinde doğrudan etkili olmuştur?

- A) Karargahını iç kesimlere taşıma
B) Mitinglerin düzenlenmesini teşvik etme
C) Genelgeler yayımlama
D) Kongreler toplama
E) İstanbul Hükümeti'nden bağımsız hareket etme

9. Milli Mücadele'nin merkezi haline gelen Ankara'da 10 Ocak 1920'den itibaren "Hakimiyet-i Milliye" gazetesi yayımlanmaya başlanmıştır.

Milli Mücadele taraftarlarının bu gazetenin yayımlanmasıyla aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulamaz?

- A) Basın yayın özgürlüğünü genişletmek
B) Halkı işgallere karşı bilinçlendirmek
C) Milli birliği ve bütünlüğü korumak
D) Milli Mücadele aleyhindeki propagandaları engellemek
E) Milli Mücadele kararlarını halka duyurmak

10. İhtilal; ülkedeki yönetim kurumlarının varlığını tanımayarak, bu kurumlara karşı gerekirse zor kullanılarak gerçekleştirilen başkaldırı hareketidir.

Buna göre, Ulusal Kurtuluş Savaşı'na hazırlık dönemindeki kongrelerde veya genelgelerde kabul edilen aşağıdaki kararlardan hangisinin ihtilal niteliği taşıdığı savunulabilir?

- A) Kapitülasyonlar kaldırılmalıdır.
B) Azınlıklara siyasi ve sosyal ayrıcalıklar tanınmamalıdır.
C) Mebusan Meclisi açılmalıdır.
D) Vatanın bütünlüğü tehlikededir.
E) Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.

11. Paris Barış Konferansı'nda Yunanistan Başbakanı Venizelos'un İzmir ve çevresinin Yunanistan'a verilmesini sağlamak için nüfus üstünlüğü ve tarihsel haklar konusunda öne sürdüğü bazı iddialar İngiltere, Fransa ve ABD tarafından kabul edilmiştir.

Buna göre, Venizelos'un böyle bir siyaset takip etmesinde;

- I. yapılacak işgalleri haklı göstermek,
- II. gizli antlaşmaları yürürlüğe koymak,
- III. Yunanistan'ın yapacağı işgallerde Avrupa'nın desteğini sağlamak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

12. Aşağıdakilerden hangisinin Ulusal Mücadele'nin gerekçesi olduğu savunulamaz?

- A) Anadolu'da azınlık hareketlerinin başlaması
B) İtilaf devletlerinin işgallere hız vermesi
C) I. Dünya Savaşı öncesindeki sınırlara ulaşılacak istenmesi
D) İstanbul Hükümeti'nin işgaller karşısında sessiz kalması
E) Osmanlı ordularının terhis edilmesi

1. 1919 yılı sonlarında Mebuslar Meclisi için yapılan seçimleri daha çok Müdafaa-i Hukuk yanlıları kazanınca Padişah; seçimleri İttihatçıların kazandığını ileri sürerek, Mebuslar Meclisi'nin toplanmasını engellemeye çalışmıştır.

Buna göre, padişahın aşağıdakilerden hangisini önemsemediği savunulabilir?

- A) Teokratik yönetim anlayışını
B) Sosyal devlet anlayışını
C) Millet iradesini
D) Misak-ı Milli ilkelerini
E) Wilson ilkelerini

2. Samsun'dan Havza'ya geçen Mustafa Kemal Paşa mülki ve askeri yöneticilere gönderdiği bir genelge ile;

- büyük ve heyecanlı mitinglerle işgallerin protesto edilmesini,
- büyük devletlerin temsilciliklerine ve İstanbul Hükümeti'ne uyarı telgraflarının çekilmesini

istemmiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu genelgeyle ulaşmak istediği temel amaç aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Seçimlerin yenilenmesini sağlamak
B) İstanbul Hükümeti'nin desteğini almak
C) Mebusan Meclisi'nin açılmasını sağlamak
D) Ulusal Mücadele'nin içte ve dışta güç kazanmasını sağlamak
E) Yönetim şeklini değiştirmek

3. Amasya Genelgesi'nin;

- I. Vatanın bütünlüğü, milletin istiklali tehlikededir.
- II. Milletin istiklalini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır.
- III. Askeri ve milli örgütler dağılmayacaktır.

maddelerinden hangilerinin mevcut yönetim şeklini değiştirmeye yönelik olduğu söylenbilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

4. Erzurum Kongresi sırasında, Balıkesir kongresi başkanı Muhittin Bey gönderdiği telgrafta "Doğudan batıya ve batıdan doğuya genişleyen vatansever teşkilatlarımızın birleştiği gün vatanın kurtuluşuna yaklaşıp olacağız." demiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin bu düşünce doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenbilir?

- A) Ulusal güçlerin birleştirilmesi
B) Bölgesel cemiyetlerin kurulması
C) Kuva-yı Milliye'nin kurulması
D) Batı cephesinin açılması
E) Amasya Görüşmelerinin yapılması

5. - Amasya Genelgesi'nde "Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." maddesi yer almıştır.
- Erzurum Kongresi'nde "Kuva-yı Milliye'yi etkili, milli iradeyi hakim kılmak esastır." maddesi yer almıştır.

Bu iki duruma göre, Milli Mücadele ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Ulusçuluk düşüncesinin önem kazandığına
B) Manda ve himaye yönetimine karşı çıkıldığına
C) Halkın görüşlerine önem verildiğine
D) Yönetim şeklinin değişeceğine
E) Meclis hükümeti sisteminin uygulanacağına

6. Ulusal Mücadele döneminde;

- Erzurum Kongresi'nde Doğu illerini temsilen Temsil Heyeti oluşturulmuştur.
- Sivas Kongresi'nde Temsil Heyeti vatanın tamamını temsil eder hale getirilmiştir.

Bu iki duruma göre, Temsil Heyeti ile ilgili;

- I. Yetkileri artmıştır.
- II. Ulusal bir nitelik kazanmıştır.
- III. İstanbul Hükümeti'nin görevinin sona ermesine neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. Kurtuluş Savaşı'na hazırlık dönemindeki genelgeler ve kongrelerde şu kararlar alınmıştır:

- Vatanın bütünlüğü, milletin bağımsızlığı tehlike-dedir.
- İstanbul Hükümeti üzerine düşen görevi yerine getirememektedir.
- Kuva-yı Milliye'yi etkin, millî iradeyi hakim kılmak esastır.

Bu kararlar doğrultusunda yapılan faaliyetler ara-sında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Temsil Heyeti'nin kurulması
- B) Düzenli ordunun kurulması
- C) Kapitülasyonların kaldırılması
- D) Osmanlı Mebusan Meclisi'nin açılması
- E) Temsil Heyeti'nin yürütme yetkisini kullanması

8. Sivas Kongresi'nde bölgesel faaliyet gösteren direniş cemiyetleri "Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti" adı altında birleştirilmiştir.

Buna göre;

- I. Yerel yönetimlerin yetkileri artırılmıştır.
- II. Tek elden yönetim amaçlanmıştır.
- III. Azınlıkların Millî Mücadele'ye katılması sağlanmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) II ve III
- E) I, II ve III

9. Sivas Kongresi sonrasında Temsil Heyeti'nin İstanbul Hükümeti ile ilişkilerini kesmesi üzerine, Damat Ferit Paşa Hükümeti istifa etmiş, yerine kurulan Ali Rıza Paşa Hükümeti ile Temsil Heyeti arasında Amasya Protokolü imzalanmıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaş-
lamaz?

- A) Ulusal egemenlik gerçekleşmiştir.
- B) Temsil Heyeti'nin siyasi etkinliği artmıştır.
- C) İstanbul Hükümeti Temsil Heyeti'ni resmen tanı-mıştır.
- D) Ulusal kongreler Osmanlı yönetimi üzerinde etkili olmuştur.
- E) İstanbul Hükümeti'nin Anadolu'daki otoritesi zayıf-lamıştır.

10. Son Mebuslar Meclisi'nde alınan Misak-ı Milli ka-rarlarında yer alan, "Kars, Ardahan, Batum ve Batı Trakya'da halk oylamasına başvurulmalıdır." madde-si, sınırların belirlenmesinde;

- I. mandater yönetim,
- II. ulusçuluk,
- III. özerk yönetim

anlayışlarından hangilerinin esas alındığını gös-
terir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. İtilaf devletleri Ulusal Mücadele'yi önemsememiş ve ulusçu bir grubun isyanı olarak görmüşlerdir.

Aşağıdaki gelişmelerden hangisi İtilaf devletlerinin bu düşüncesinin değiştiğine kanıt olarak gösterile-bilir?

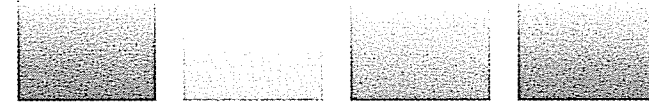
- A) Gizli antlaşmalarla İtalya'ya verilmiş olan İzmir'in Yunanistan'a verilmesi
- B) Doğu Anadolu Bölgesi'nde bir Ermenistan Devle-ti'nin kurulmak istenmesi
- C) Osmanlı Devleti ile Sevr Barış Antlaşması'nın im-zalanması
- D) Osmanlı Mebuslar Meclisi seçimlerine müdahale edilmemesi
- E) Anadolu'da çıkan TBMM karşıtı isyanların destek-lenmesi

12. Erzurum Kongresi'nde alınan;

- I. Millî sınırlar içinde vatan bir bütündür parçalana-maz.
- II. Hristiyan ahaliye siyasi hakimiyetimizi ve sosyal dengemizi bozucu ayrıcalıklar verilemez.
- III. Manda ve himaye kabul olunamaz.

kararlarından hangileri ulusal bağımsızlığımızın koşulsuz olarak gerçekleştirilmek istendiğini gös-
termektedir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

BÖLÜM 20

I. TBMM DÖNEMİ

1. TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmaları bastırmak ve Hıyanet-i Vatan Kanunu'nu uygulayabilmek amacıyla isyanların görüldüğü bölgelerde, İstiklal Mahkemeleri kurulmuştur. Bu mahkemelerin yargıçları milletvekilleri arasından seçilmiştir.

Bu uygulama ile aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) İçişlerine karışılmasını engellemek
- B) Bütün gücün mecliste toplanmasını sağlamak
- C) Azınlık isyanlarını sona erdirmek
- D) Ulusal güçleri birleştirmek
- E) Milletvekilleri arasındaki gruplaşmaları engellemek

2. İstanbul Hükümeti'nin TBMM'ye karşı çıkardığı ayaklanmalar İtilaf devletleri tarafından desteklenmiştir.

İstanbul Hükümeti ve İtilaf devletlerinin TBMM'ye karşı ortak hareket etmesi aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) TBMM'nin ulusal bağımsızlık ve ulusal egemenliği birlikte gerçekleştirmek istemesiyle
- B) TBMM'nin Sovyet Rusya ile Moskova Antlaşması'nı imzalamasıyla
- C) TBMM'de azınlık temsilcilerine yer verilmemesiyle
- D) Bazı Mebuslar Meclisi üyelerinin TBMM'ye katılmasıyla
- E) TBMM üyeleri arasında gruplaşmaların olmasıyla

3. Yeni Türk Devleti'nde 1921, 1924, 1961 ve 1982 Anayasaları uygulanmıştır.

Bu anayasalarda aşağıdakilerden hangisinin ortak olarak korunduğu söylenemez?

- A) Devletin dininin İslam olması
- B) Demokratik yönetim anlayışı
- C) Ulusçuluk anlayışı
- D) Halk egemenliği düşüncesi
- E) Tam bağımsızlık fikri

4. Mustafa Kemal Paşa, Mebusan Meclisi kapatılınca yayımladığı bir genelge ile Ankara'da açılacak yeni meclisin, yeni seçilmiş vekiller ve Son Osmanlı Mebuslar Meclisi üyelerinden katılanlardan oluşacağını bildirmiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal Paşa'nın takip ettiği öncelikli politika aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İnkılapları gerçekleştirme
- B) Saltanatı kaldırma
- C) Ekonomik bağımsızlığı sağlama
- D) Padişahın etkinliğine son verme
- E) Birlik ve beraberliği sağlama

5. Mustafa Kemal Paşa, Avrupa devletlerinin dışişleri bakanlarına TBMM'nin kurulduğunu, yabancı hükümetlerin İstanbul Hükümeti ile yaptıkları ve yapacakları antlaşmaların Türk milletinin gerçek temsilcisi olan TBMM tarafından tanınmayacağını bildirmiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal Paşa ile ilgili;

- I. Padişahın desteğini almaya çalışmıştır.
- II. TBMM'nin İtilaf devletleri tarafından tanınmasını sağlamıştır.
- III. İstanbul Hükümeti'ni yok saymıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabılır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

6. TBMM, 19 Mayıs 1920'de aldığı bir kararla, İstanbul Hükümeti'nin yapacağı tayin ve atamaların uygulanmayacağını belirtmiştir.

Buna göre, TBMM'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) İçişlerine karışılmasını engellemek
- B) Saltanat yönetimine son vermek
- C) Meclis üyeleri arasındaki gruplaşmaları engellemek
- D) Türk halkının tek temsilcisi olduğunu ortaya koymak
- E) Anayasal yönetime geçişi sağlamak

7. I. TBMM'nin kabul ettiği 1921 Anayasası'na göre, yürütme (yasaları uygulama) ve yasama (kanun yapma) gücü milletin tek ve gerçek temsilcisi olan ve vekilleri iller halkınca seçilen TBMM'de toplanır.

Buna göre, I. TBMM'nin;

- I. ulusal egemenlik,
II. güçler birliği,
III. laiklik

kavramlarından hangilerini temel ilke edindiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

8. 23 Nisan 1920'de olağanüstü yetkilerle açılan TBMM'nin üyelerinin birçoğu; komutan, vali, kaymakam, ve müdür olarak eski görevlerini sürdürmeye devam etmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu savunulabilir?

- A) Güçler birliği ilkesinin uygulanmasına
B) Meclisin tam kadro olarak çalışmamasına
C) Şer'i hükümlerin uygulanmasının TBMM'ye bırakılmasına
D) Meclis Hükümeti Sistemi'nin uygulanmasına
E) Yönetimle yargının birlikte yürütülmesine

9. Birinci TBMM'de görülen;

- I. Yasama ve yürütme yetkilerinin mecliste toplanması,
II. Meclis başkanının, hükümetin de başkanı olarak kabul edilmesi,
III. Son Osmanlı Mebuslar Meclisi üyelerinin de milletvekili olarak kabul edilmesi

durumlarından hangileri, TBMM'nin "ulusal iradeye" verdiği öneme kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

10. Birinci TBMM, İstanbul Hükümeti'nin Anadolu'daki faaliyetlerini yok sayacağını duyurmuştur.

Birinci TBMM'nin bu tutumu ;

- I. halkın tek temsilcisi olmak istemesi,
II. belli bir kesimin tepkisinden çekinmesi,
III. otoritesini artırmak istemesi

durumlarından hangileriyle açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

11. Mustafa Kemal Paşa, yeni meclise verdiği önergeyle, geçici olarak bir hükümet başkanı tanınmanın veya padişah vekili çıkarmanın uygun olmadığını belirtmiştir.

Mustafa Kemal'in bu düşüncesinde;

- I. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin tam bağımsız karar alabilmesini sağlamak,
II. kendini meclis başkanı seçtirmek,
III. Türkiye Büyük Millet Meclisi'nin sürekliliğini sağlamak

amaçlarından hangilerinin etkili olduğu söylenemez?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

12. TBMM 27 Nisan 1920'de aldığı bir kararla Genelkurmay Başkanlığı'nı kurarak, yürütme organına katılmasını kabul etmiştir.

TBMM'nin aldığı bu kararın aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Ordunun siyasetten ayrılmasına
B) İstanbul Hükümeti'nin desteğinin alınmasına
C) Askeri harcamaların denetim altına alınmasına
D) Siyaset ve askerlik işlerinin birlikte yürütülmesine
E) Milli Mücadele'ye karşı isyanların artmasına

1. İtilaf devletleri ile Osmanlı Devleti arasında imzalanan Sevr Antlaşması'nın hukuken geçersiz sayılmasının nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Mebusan Meclisi tarafından onaylanmamış olması
B) TBMM'nin antlaşmayı imzalayanları vatan haini ilan etmesi
C) Birden çok devlet arasında yapılması
D) Osmanlı Devleti'yle ilgili ağır hükümler taşıması
E) Azınlıklarla ilgili hükümler içermesi

2. 20 Ocak 1921 tarihinde I. TBMM'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu ile meclisin otoritesini artırmanın yanında Anadolu'da; birlik ve beraberliği sağlamak, ulus egemenliğini pekiştirmek de amaçlanmıştır.

Bu duruma Teşkilatı Esasiye'nin;

- I. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
II. TBMM üyelerinin her biri, yalnız kendisini seçen ilin vekili olmayıp, bütün milletin vekilidir.
III. Yasama ve yürütme yetkileri TBMM'ye aittir.

maddelerinden hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

3. 1921'de kabul edilen Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'na göre, şer'i hükümlerin yerine getirilmesi görevi TBMM'ye aittir.

Bu duruma bakılarak TBMM'nin;

- I. padişahın desteğini sağlamak,
II. halk üzerindeki otoritesini artırmak,
III. bütün gücü mecliste toplamak

amaçlarından hangilerini hedeflediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

4. Sevr Barış Antlaşması'nın İstanbul Hükümeti'nin temsilcileri tarafından imzalanması Anadolu'nun her yerinde büyük tepki ile karşılanmıştır. Antlaşmanın imzalandığı 10 Ağustos günü TBMM'de yas günü kabul edilirken, Türkçe gazeteler siyah çerçeve içinde yayımlanmış, mağazalar kapanmış ve camilerde ülkenin kurtuluşu için dini törenler düzenlenmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) Türk halkında bağımsızlık düşüncesi güçlenmiştir.
B) İstanbul Hükümeti Türk halkının istekleri doğrultusunda hareket etmemiştir.
C) Halk anlaşmaya tepki göstermiştir.
D) İstanbul Hükümeti ile TBMM dış politikada birlikte hareket etmiştir.
E) TBMM antlaşmaya olumsuz tepki göstermiştir.

5. Birinci TBMM'nin güçler birliği ilkesini benimsemesinin;

- I. yargı bağımsızlığının sağlanması,
II. hızlı karar alınması,
III. isyanların bastırılması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Ulusal Mücadele döneminde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinde I'.de verilenin, II'.ye ortam hazırladığı savunulamaz?

I.	II.
A) Düzenli ordu kurulması	Ulusal bağımsızlığın kazanılması
B) Saltanatın kaldırılması	Cumhuriyet'in ilan edilmesi
C) Güçler birliği ilkesinin benimsenmesi	Yargı bağımsızlığının sağlanması
D) Hiyanet-i Vatanîye Kanunu'nun kabul edilmesi	TBMM'ye karşı çıkmış olan isyanların bastırılması
E) TBMM'nin açılması	Ulusal birlik ve beraberliğin sağlanması

7. TBMM'nin benimsediği, "Ulusal iradenin üstünde başka bir güç yoktur." anlayışının;

- I. Saltanatın kaldırılması,
- II. Osmanlı yönetiminin yok sayılması,
- III. bütün yetkilerin TBMM'de toplanması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Mustafa Kemal'in öncelikli hedefi, ulusal egemenlik ve ulusal bağımsızlığı tam olarak gerçekleştirmek olduğu halde, meclise verdiği önergede, "Padişah ve halifenin durumu daha sonra alınacak karara göre belirlenecektir." ifadesine yer vermiştir.

Buna göre, Mustafa Kemal Paşa'nın;

- I. ulusal birlik ve beraberliği sağlama,
- II. İstanbul Hükümeti'yle güçbirliği yapma,
- III. İtilaf devletlerinin dostluğunu kazanma

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Birinci TBMM döneminde saltanat ve hilafet konularına temkinli yaklaşmış, meclis siyasi çekişmelerin dışında tutulmaya çalışılmıştır.

Bu durumun gerekçesi olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Mustafa Kemal Paşa'nın bazı yetkileri kendisinde toplaması
- B) Vatanın düşman işgalinden kurtarılmasına öncelik verilmesi
- C) Alınan kararların millet iradesine dayandırılması
- D) Meclis hükümeti sisteminin uygulanması
- E) Milletvekilleri arasında gruplaşmaların görülmesi

10. Birinci TBMM'nin üyeleri, milli kurtuluş şartlarının gereklerine uygun olarak her türlü particiliği reddetmiştir. Üyelerinden çoğu, İkinci Meşrutiyet ortamından etkilenmiş, o mücadelelere katılmış, taraf tutmuş kimseler olmalarına rağmen TBMM'nin çatısı altında, Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti'nin birer neferi olmuşlardır.

Yukarıdaki bilgilere göre, Birinci TBMM'nin aşağıdakilerden hangisine öncelik verdiği savunulabilir?

- A) Demokratikleşme çalışmalarına
- B) Vatanın düşman işgalinden kurtarılmasına
- C) Ekonomik bağımsızlığın sağlanmasına
- D) Saltanatın kaldırılmasına
- E) Ordunun yönetime karışmasının engellenmesine

11. Birinci TBMM'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi ulusçuluğa kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Meclis hükümeti sistemini benimsemesi
- B) Misak-ı Milli'yi hedeflemesi
- C) Güçler birliği ilkesini esas alması
- D) Üyelerinin seçimle belirlenmesi
- E) Anayasal yönetimi benimsemesi

12. Birinci TBMM'de;

- Yasama ve yürütme yetkileri meclise aittir.
- Meclisin üstünde hiçbir güç yoktur.
- Geçici olmak kaydıyla bir hükümet reisi tanımak veya padişah kaymakamı atamak doğru değildir.

kararları alınmıştır.

Bu kararlara bakılarak Birinci TBMM'nin aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulamaz?

- A) Halife ve padişahın bağımsız hareket edilmesini
- B) Yönetim şeklinin değiştirilmesini
- C) Yönetimle ilgili yetkilerin kendinde toplanmasını
- D) Çok partili sisteme geçilmesini
- E) Meclisin üstünlüğünün sağlanmasını

1. Ulusal Kurtuluş Savaşı sırasında, "Egemenlik, kayıtsız şartsız milletindir." kararı alınmıştır.

Bu kararın;

- I. azınlıkların yönetime katılımını sağlamak,
- II. yönetimde ulus iradesini hakim kılmak,
- III. bağımsız devlet anlayışını güçlendirmek

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

2. İstanbul'un İtilaf devletleri tarafından işgal edilmesi ve Mebusan Meclisi'nin dağıtılması üzerine Mustafa Kemal Paşa, Ankara'da toplanacak meclisin, Osmanlı Meclisi'nin devamı olmayacağını bildirmiştir.

Buna göre, TBMM'nin aşağıdaki özelliklerinden hangisi bu duruma doğrudan kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Ulusal egemenliği esas alması
- B) Ulusal bağımsızlığı amaçlaması
- C) Seçimle oluşması
- D) Güçler birliğini uygulaması
- E) Meclis hükümeti sistemini benimsemesi

3. Milli Mücadele'ye karşı Anadolu'da İtilaf devletlerinin ve İstanbul Hükümeti'nin desteği ile çıkarılan ayaklanmalar TBMM tarafından bastırılmıştır.

Bu durumun sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Kaynakların iç mücadelelerde harcanması
- B) İstiklal Mahkemelerinin kurulması
- C) İsyanların bastırılmasıyla TBMM'nin otoritesinin artması
- D) Hiyanet-i Vatanîye Kanunu'nun kabul edilmesi
- E) Mebusan Meclisi üyelerinin TBMM'ye kabul edilmesi

4. İstanbul'un İtilaf devletlerince işgal edilip Mebusan Meclisi'nin dağıtılması üzerine Ankara'da yeni bir meclisin açılması düşüncesinin yanında, Ayan meclisinin oluşturulabileceği tezi öne sürülmüş; ancak bu tez kabul edilmemiştir.

Böyle bir tezin kabul edilmemesinde;

- I. İstanbul Hükümeti'nin desteğinin alınmak istenmesi,
- II. ulus egemenliği ilkesinin benimsenmiş olması,
- III. tüm yetkilerin tek mecliste toplanmasının amaçlanması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

5. Teşkilat-ı Esasiye Kanunu'nda yer alan;

- I. Egemenlik kayıtsız şartsız milletindir.
- II. Yasama ve yürütme yetkileri TBMM'ye aittir.
- III. Şer'i(dini) işlerin yerine getirilmesi TBMM'ye aittir.

maddelerinden hangilerinin laik yönetim anlayışı ile bağdaştığı savunulamaz?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Birinci TBMM'nin açılmasıyla birlikte İstanbul Hükümeti, Anadolu'da saltanat ve hilafet makamının tehlikeye düştüğünü iddia ederek, TBMM'ye karşı çıkarılan isyanları desteklenmiştir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisine neden olduğu söylenebilir?

- A) Anadolu halkının İstanbul Hükümeti'ne destek vermesinin
- B) Kuva-yı Milliye'nin kaldırılmasına
- C) Kurtuluş Savaşı'nın süresinin uzamasına
- D) TBMM seçimlerinin yenilenmesine
- E) Ankara'nın başkent yapılmasına

7. TBMM 5 Eylül 1920'de yayımladığı bir kanun ile meclis toplantılarına iki ay aralıksız katılmayanların istifa etmiş sayılacağını duyurmuştur.

TBMM'nin böyle bir kanun çıkarmakla aşağıdakilerden hangisini hedeflediği savunulabilir?

- A) Ordunun siyasete karışmasını engellemeyi
B) TBMM üyelerini seçimle belirlemeyi
C) Güçler birliği ilkesini uygulamayı
D) Meclisin düzenli çalışmasını sağlamayı
E) Milletvekilleri arasındaki gruplaşmaları engellemeyi

8. 1 Nisan 1923'te seçimleri yenileme kararı alan TBMM, seçim kanununda 50.000 erkek nüfusun yerine 20.000 erkek nüfusun bir milletvekili seçmesi şeklinde bir değişiklik yapmıştır.

Yapılan bu değişiklikle TBMM'nin;

- I. seçmen sayısını artırma,
II. halkın temsil gücünü artırma,
III. meclisin çalışma süresini uzatma

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Birinci TBMM dönemiyle ilgili olarak aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye neden olduğu savunulamaz?

I.	II.
A) Genel seferberlik ilan edilmesi	Vergi oranlarının düşürülmesi
B) İstiklal Marşı'nın kabul edilmesi	Ulusal duyguların güçlenmesi
C) Düzenli ordunun kurulması	Askeri harcamaların artması
D) İstiklal Mahkemelerinin kurulması	Ayaklanmaların bastırılması
E) Başkomutanlık Kanunu'nun kabul edilmesi	Meclisin yetkilerinin Mustafa Kemal Paşa'ya verilmesi

10. I. TBMM'nin;

- I. yasama, yürütme ve yargı yetkilerini kendisinde toplaması,
II. ulusal egemenliği temel ilke edinmesi,
III. hükümet kurmaya öncelik vermesi

özelliklerinden hangileri halkın temsilcisi olduğunun doğrudan göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Birinci TBMM; yasama yetkisini bizzat kendisi, yürütme yetkisini ise kendi içinden seçtiği Büyük Millet Meclisi Hükümeti eliyle kullanmıştır. Büyük Millet Meclisi'nin başkanı aynı zamanda hükümetin de başkanı olarak kabul edilmiştir.

Birinci TBMM döneminde görülen bu uygulamaların;

- I. meclisin otoritesini güçlü tutma,
II. devlet işlerinin yürütülmesinde kolaylık sağlama,
III. farklı görüşlerin mecliste temsil edilmesini sağlama

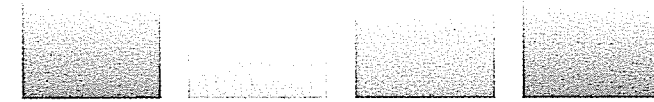
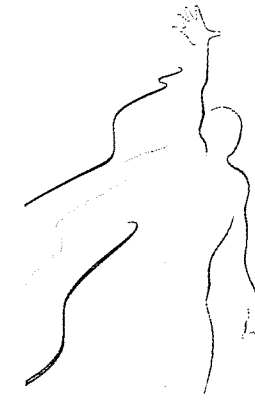
amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

12. Ankara'da açılan Büyük Millet Meclisi'ne 200'ün üzerinde milletvekili seçilmesine rağmen 23 Nisan'da ancak 115 milletvekili ile toplanabilmiştir.

Böyle bir durumun yaşanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Azınlık milletvekillerine mecliste yer verilmemesinin
B) Üyelerin farklı görüş ve düşüncelere sahip olmasının
C) Yasama ve yürütme yetkilerinin TBMM'ye verilmemesinin
D) TBMM'ye yönelik isyanların çıkmasının
E) Seçilen milletvekillerinin bazılarının subay ve vali olarak görev yerlerinde bulunmasının

BÖLÜM 21

KURTULUŞ SAVAŞI

1. Türkiye’de Kurtuluş Savaşı sırasında görülen gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Tekalif-i Milliye Emirlerinin yayımlanması
B) Başkomutanlık Kanunu’nun çıkarılması
C) Vergi oranlarının artırılması
D) Asker kaçaklarını engellemeye yönelik Fırariler Kanunu’nun çıkarılması
E) Çok partili hayata geçiş çalışmalarının yapılması

2. Kurtuluş Savaşı’nın başlarında Türk ordusu, İtilaf devletlerinin desteklediği Yunan ordusunu İnönü savaşlarında yenmiştir.

Bu durumun;

- I. İtilaf devletleri arasında görüş ayrılıklarının oluşması,
II. İstanbul Hükümeti’nin desteğinin alınması,
III. Milli birlik ve beraberliğin güçlenmesi

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

3. I. İnönü Zaferi’nden sonra;

- İtilaf devletleri, TBMM’yi Londra Konferansı’na davet etmişlerdir.
– TBMM, ilk anayasası olan Teşkilat-ı Esasiye Kanunu’nu kabul etmiştir.

Buna göre;

- I. TBMM’nin içte ve dışta otoritesi artmıştır.
II. Askeri başarılar, siyasi kazanımları beraberinde getirmiştir.
III. Kurtuluş Savaşı’nın silahlı mücadele dönemi sona ermiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

4. Mustafa Kemal, I. İnönü Zaferi sonrasında toplanan Londra Konferansı’na herhangi bir sonuç alınmayacağına bildiği halde heyet gönderilmesini istemiştir.

Bu durum;

- I. TBMM’nin barış yanlısı olduğunu gösterme,
II. Misak-ı Milli’yi İtilaf devletlerine doğrudan anlatma,
III. İtilaf devletlerinin desteğini sağlama,
IV. TBMM’nin uluslararası alanda tanınmasını sağlama

amaçlarından hangileri ile açıklanabilir?

- A) I ve II B) II ve III C) I, II ve III
D) I, II ve IV E) II, III ve IV

5. TBMM ilk askeri ve siyasi başarısını Doğu Cephesi’nde Ermenilerle yapılan Sarıkamış-Kars savaşları sonucunda elde etmiştir.

Bu durumun ortaya çıkardığı gelişmeler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Kaybedilen bazı toprakların geri alınması
B) Doğu Cephesi’ndeki birliklerin Batı Cephesi’ne gönderilmesi
C) İtilaf devletlerinin Anadolu’daki iddialarından vazgeçmesi
D) Türkiye ile Ermenistan arasında antlaşma yapılması
E) TBMM’ye karşı Türk halkı arasında güvenin artması

6. Mudanya Ateşkes Görüşmeleri sırasında Fransa, Doğu Trakya’nın TBMM’ye teslim edilmesi fikrini İngiltere’nin karşı çıkmasına rağmen desteklemiştir.

Buna göre;

- I. İtilaf devletleri arasında görüş ayrılıkları vardır.
II. Fransa, sömürgeci anlayıştan vazgeçmiştir.
III. İngiltere, TBMM’yi resmen tanımak istememiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. İtilaf devletleri Kurtuluş Savaşı'nın devam ettiği yıllarda, Türkler barış görüşmelerine katılmak istemiyorlar, savaşı devam ettiriyorlar propagandası yapmışlardır.

İtilaf devletlerinin bu şekilde hareket etmekle aşağıdakilerden hangisini amaçladıkları savunulabilir?

- A) Kendi aralarındaki anlaşmazlıklara çözüm bulmak
B) Türk ordusunun savunmaya çekilmesini sağlamak
C) Devletlerarası eşitlik ilkesini uygulamak
D) TBMM üyeleri arasındaki anlaşmazlıktan yararlanmak
E) Anadolu'daki işgalleri haklı gerekçelere dayandırmak

8. Kurtuluş Savaşı'nın ilk yıllarında TBMM, düşmanla cephe savaşı yapabilmek için aşağıdakilerden hangisini sağlamıştır?

- A) Düzenli askeri birliklerin kurulmasını
B) Ali Fuat Paşa'nın Kuva-yı Milliye komutanı olarak atanması
C) Hiyanet-i Vatan Kanunu'nun çıkarılmasını
D) Kongrelerle örgütlenmeye gidilmesini
E) Ulusal cemiyetlerin birleştirilmesini

9. Kütahya - Eskişehir yenilgisinden sonra Mustafa Kemal Paşa, Başkomutanlık Kanunu ile ilgili yaptığı konuşmada; "Bu görevi şahsen üzerime almaktan doğacak yararları büyük çabuklukla elde edebilmek, ordunun maddi-manevi gücünü en kısa zamanda artırıp en yüksek seviyeye çıkarmak, sevk ve idaresini bir kat daha kuvvetlendirmek için TBMM'nin sahip olduğu yetkileri, fiilen kullanmak şartıyla üzerime alıyorum." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu söz ile;

- I. ulusal egemenliğin yerleşmesini sağlama,
II. ülke çıkarları doğrultusunda çabuk karar alınmasını ve uygulanmasını sağlama,
III. İstanbul Hükümeti'nin yetkilerini üzerine alma

amaçlarından hangilerini vurguladığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

10. Sakarya Zaferi'nden sonra vatanın işgalden kurtulması için TBMM, diplomatik faaliyetlere girişmiştir. Ali Fethi Bey bu amaçla Londra'ya giderek İngiliz Hükümeti'nin önde gelen isimlerinden Lloyd George ve Lord Curzon ile görüşmek istediye de kabul edilmemiştir. Ali Fethi Bey Ankara'ya gönderdiği raporda, durumu "Milli maksadımızın sağlanması ancak askeri faaliyetlerle gerçekleşecektir." şeklinde ifade etmiştir.

Buna göre;

- I. Siyasi başarıların ancak askeri başarılar ile sağlanabileceği,
II. TBMM Hükümeti'nin savaştan yana olduğu,
III. İngilizlerin Anadolu'daki çıkarlarından vazgeçmek istemediği

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

11. Mustafa Kemal Paşa Sakarya Meydan Savaşı sırasında, "Hattı müdafa yoktur, sathı müdafa vardır. O sathı bütün vatanıdır." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu sözü savaşla ilgili aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Taarruz için gerekli hazırlıklara girildiğinin
B) Tüm vatanın sonuna kadar savunulacağına
C) Bütün yetkilerin Mustafa Kemal Paşa'da toplandığının
D) Savunmadan taarruza geçildiğinin
E) Askeri açıdan Türk ordusunun daha üstün olduğunun

12. Yunan ordularının Anadolu'da ilerleyişe geçmelerinin, TBMM'nin aşağıdaki faaliyetlerden hangisine öncelik vermesine neden olduğu söylenebilir?

- A) Saltanatın kaldırılmasına
B) Düzenli orduya geçişin sağlanmasına
C) Tekalif-i Milliye Emirlerinin yayımlanmasına
D) Başkomutanlık Yasası'nın çıkarılmasına
E) İtilaf devletleriyle barış antlaşmasının imzalanmasına

1. TBMM, İtilaf devletlerinin 22 Mart 1922'de sunduğu ateşkes önerisinin "Türk ordusunun İtilaf devletlerince denetlenmesi" kararı dışındaki prensiplerini kabul etmiş ancak ateşkes ile beraber Anadolu'nun işgal ordularınca boşaltılmasını şart koşmuştur.

Bu durumun aşağıdaki ilkelerden hangisi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Bağımsızlık B) Halkçılık C) Laiklik
D) Ulusal egemenlik E) Cumhuriyetçilik

2. İtilaf devletleri, I. İnönü Zaferi'nden sonra düzenlenen Londra Konferansı'na, TBMM temsilcilerinin İstanbul Hükümeti'nin temsilcileri ile birlikte katılmasını istemiştir.

Bu bilgiye dayanarak aşağıdakilerden hangisine ulaşılabilir?

- A) İtilaf devletlerinin TBMM'yi doğrudan tanımak istemediklerine
B) Askeri başarıların diplomatik başarılarla ortam oluşturmaya
C) İtilaf devletlerinin TBMM'yi Osmanlı Devleti'nin bir iç sorunu olarak gördüklerine
D) İtilaf devletleri ile İstanbul Hükümeti'nin TBMM'yi resmen tanıdığına
E) İtilaf devletleri arasında görüş ayrılıkları çıktığına

3. - I. İnönü Savaşı'ndan sonra TBMM, Londra Konferansı'na katılmıştır.
- Sakarya Savaşı'ndan sonra Fransızlarla Ankara Antlaşması imzalanmıştır.
- Büyük Taarruz'dan sonra İtilaf devletleri ile Mudanya Ateşkes Antlaşması imzalanmıştır.

Bu bilgilere göre, TBMM ile ilgili;

- I. Askeri başarılar, dış politikada etkili olmasını sağlamıştır.
II. İtilaf devletleri TBMM'nin varlığını tanımışlardır.
III. Misak-ı Milli'yi tam olarak gerçekleştirmiştir.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

4. Türkiye, Lozan Konferansı'nda Musul ve Süleymaniye bölgelerinde sorunun halk oylaması yapılarak çözülmesini istemiştir.

Türkiye'nin bu isteğinde;

- I. bölgelerdeki halkın çoğunluğunun Türk olması,
II. ulusal iradeye önem vermesi,
III. Musul ve Süleymaniye'nin zengin yeraltı kaynaklarına sahip olması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

5. Lozan Konferansı'nda Fener Rum Patrikhanesi'nin İstanbul'da kalmasına izin verilmiş fakat, patrikhanenin sadece Türkiye'deki Ortodoksları temsil ettiği belirtilmiştir.

Buna göre, Fener Rum Patrikhanesi'nin aşağıdaki yetkilerinden hangisinin kısıtlandığı savunulabilir?

- A) Din adamı yetiştirme
B) Dünya Ortodokslarını temsil etme
C) Dini ayinler düzenleme
D) Kendi cemaatinin sorunlarıyla ilgilenme
E) Türkiye'deki Ortodoks kiliselerine atamalar yapma

6. Kütahya-Eskişehir Savaşlarında Türk ordusunun Yunan ordusu karşısında Sakarya Nehri'nin doğusuna çekilmesinin nedenlerinden birisi de, silah ve asker sayısının yetersiz olmasıdır.

Bu durumun giderilmesinde;

- I. Hiyanet-i Vatan Kanunu'nun çıkarılması,
II. Tekalif-i Milliye Emirleri'nin yayımlanması,
III. Londra Konferansı'na heyet gönderilmesi

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

7. Moskova Antlaşması'nın;

- I. Sovyet Rusya, Misak-ı Milli'yi tanıyacaktır.
- II. Sovyet Rusya, kapitülasyonların kaldırılmasını kabul edecektir.
- III. Boğazlarla ilgili kararı Karadeniz'e komşu devletlerin oluşturacağı kurul verecek, fakat İstanbul'un güvenliği tehlikeye atılmayacaktır.

maddelerinden hangilerinin Türkiye'nin bağımsızlığını zedelediği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

8. Türkiye Büyük Millet Meclisi Hükümeti ve Mustafa Kemal, İtilaf devletleri ile yapılacak barış görüşmelerinin İzmir'de yapılmasını istemiştir.

Buna göre, TBMM ve Mustafa Kemal'in aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Ulusal egemenliği güçlendirmek
B) Konferansın gidişatını yakından takip etmek
C) Azınlıklar sorununa çözüm bulmak
D) İtilaf devletleri arasındaki görüş ayrılıklarından yararlanmak
E) İzmir'in uluslararası alanda tanınmasını sağlamak

9. Birinci İnönü zaferi sonrasında toplanan Londra Konferansı'nda TBMM temsilcisinin İtalya ile yaptığı ikili anlaşmada "İtalya, İzmir ve Trakya'nın Türkiye'ye geri verilmesini Konferans'ta savunacaktır. Buna karşılık İtalya'ya İzmir dışında Batı ve Güney Anadolu şehirlerinde iktisadi ayrıcalıklar verilecektir." maddesi yer almıştır. I. TBMM bu antlaşmayı kabul etmemiştir.

I. TBMM'nin bu tutumunun nedeni olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Anadolu'daki Yunan işgalinin devam ediyor olması
B) Konferansın başarısızlıkla sonuçlanması
C) Antlaşmanın devletlerin eşitliği ilkesiyle bağdaşmaması
D) Misak-ı Milli'nin tam olarak sağlanamamış olması
E) Antlaşmanın daha çok ekonomik yükümlülükler içermesi

10. İtilaf devletleri Sakarya Savaşı'ndan sonra TBMM Hükümeti'ne şu tekliflerde bulunmuşlardır:

- İzmir Türklere geri verilecek, ancak İzmir'deki Rumlara yönetime katılma imkanı sağlanacak.
- Doğu Trakya'nın büyük bir kısmı Yunanlılar'da kalacak,
- Ordunun asker sayısı artırılacak fakat askerlik mecburi olmaktan çıkacak,
- Doğu'da bir Ermeni Devleti kurulması sağlanacak.

Buna göre;

- I. İtilaf devletleri, Anadolu üzerindeki çıkarlarını devam ettirmeye çalışmışlardır.
- II. İtilaf devletleri Yunanlıları desteklemeye devam etmişlerdir.
- III. Misak-ı Milli'nin savaş yapılmadan sağlanamayacağı anlaşılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

11. Sakarya Zaferi sonrasında görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Türkiye'nin uluslararası alandaki etkinliğinin artmasına neden olduğu söylenebilir?

- A) Kafkas Cumhuriyetleri ile Kars Antlaşması'nın imzalanması
B) Ukrayna ile dostluk antlaşmasının imzalanması
C) Fransa'nın işgal ettiği yerlerden çekilmesi
D) İngiltere ile esir değişimi antlaşmasının yapılması
E) Mustafa Kemal Paşa'ya gazilik unvanının ve mareşallik rütbesinin verilmesi

12. Sovyet Rusya ile TBMM arasında yapılan Moskova Antlaşması'nın bazı maddeleri şunlardır:

- I. Osmanlı Devleti ile Sovyet Rusya arasında imzalanan antlaşmalar geçersiz sayılacak,
- II. Sovyet Rusya, Misak-ı Milli'yi tanıyacak,
- III. Sovyet Rusya elinde bulunan bütün esirleri üç ay içerisinde iade edecek.

Bu maddelerden hangilerinin İstanbul Hükümeti'nin otoritesini sarstığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

1. Mondros Ateşkes Antlaşması'ndan sonra Türk milleti, bir yandan ülkeyi haksız bir şekilde işgal eden İtilaf devletleri ile mücadele ederken, bir taraftan da azınlıklarla ve İstanbul'daki yönetimle uğraşmak mecburiyetinde kalmıştır.

Yalnızca bu bilgiye göre;

- I. Ulusal egemenlik ve ulusal bağımsızlık birlikte gerçekleştirilmeye çalışılmıştır.
- II. İçte ve dışta düşmanlarla mücadele edilmiştir.
- III. Yapılan haksız işgal Türk milletinin siyasi birliğini sağlamasına neden olmuştur.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

2. İngilizlerin; Fransızlara ve Yunanlılara oranla işgal ettikleri bölgelerde Türk milletinin onuruna doku-nacak davranışlarda bulunmamalarının sonucu olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Türklerle İngilizler arasında silahlı mücadelenin yaşanmaması
B) Bazı bölgelerin barış yoluyla İngilizlere bırakılması
C) İstanbul Hükümeti'nin Anadolu'daki otoritesinin devam etmesi
D) Yunanlılara karşı İngilizlerden yardım alınması
E) İngilizlerin Misak-ı Milli'yi diğer İtilaf devletlerinden önce tanıması

3. Ermenistan ile imzalanan Gümrü Antlaşması'nda Osmanlı Devleti'nin adının yer almaması;

- I. Ermenistan ile Osmanlı Devleti arasındaki problemlerin çözümlendiği,
- II. Sovyet Rusya'nın Ermenistan'ı işgal ettiği,
- III. Osmanlı Devleti'nin yok sayıldığı

durumlarından hangilerinin göstergesidir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

7. TBMM, İtilaf devletlerinin Mart 1922'de Ankara'ya ilettiği ateşkes önerisinin;

- I. iki ordu arasında 10 km'lik askersiz alan olacak,
- II. her iki tarafın orduları, İtilaf devletleri tarafından denetlenecek,
- III. savaş üç ay süre ile durdurulacak,
- IV. barış şartları belirleninceye kadar ateşkes üç ayda bir kendiliğinden yenilenecek

maddelerinden hangilerini, bağımsızlığına ters düştüğü için kabul etmemiştir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) II ve IV

8. Yunanlılara karşı kazanılan Büyük Taarruz sonrası yapılan Mudanya Ateşkes Görüşmelerine TBMM, İngiltere, Fransa ve İtalya katılmıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) Kurtuluş Savaşı'nın silahlı mücadele safhası sona ermiştir.
B) İstanbul Hükümeti yok sayılmıştır.
C) Yunanlıların sözcülüğünü diğer İtilaf devletleri üstlenmiştir.
D) Askeri başarılar beraberinde siyasi kazanımları getirmiştir.
E) Kalıcı barış sağlanmıştır.

9. İtilaf devletlerinin TBMM ile imzaladıkları Lozan Barış Antlaşması, Sevr Antlaşması'nın yerine uygulamaya konulmuştur.

Bu durum aşağıdakilerden hangisinin bir göstergesi olamaz?

- A) Misak-ı Milli kararlarının tam olarak gerçekleştiğinin
B) Türkiye'nin uluslararası alanda tanındığının
C) Kurtuluş Savaşı'nın kazanıldığının
D) Sevr Antlaşması'nın geçersiz olduğunun
E) Osmanlı Devleti'nin yok sayıldığının

10. İsviçre'nin Lozan kentinde yapılan Lozan Konferansı'na Türkiye'den başka İngiltere, Fransa, İtalya, Yunanistan, Japonya, Romanya, Yugoslavya ve Boğazlarla ilgili konulara sıra geldiğinde Sovyet Rusya ve Bulgaristan da katılmıştır.

Buna göre, Lozan Konferansı'na Sovyet Rusya ve Bulgaristan'ın katılmasının bu devletlerin aşağıdaki özelliklerinin hangisi ile ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Türk topraklarına sınırlarının olması
B) Karadeniz'e kıyılarının olması
C) Osmanlı Devleti'nden alacaklarının olması
D) Kendi sınırları içinde yoğun şekilde Türk nüfusunun olması
E) TBMM'den toprak taleplerinin olması

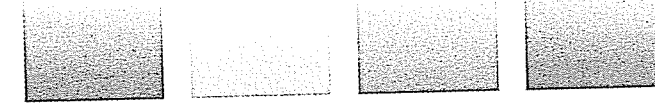
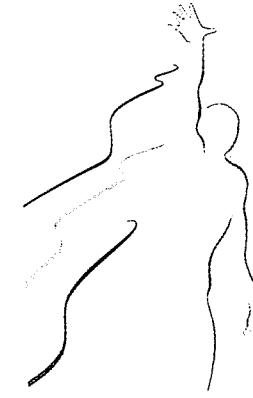
11. İtilaf devletleri, Lozan'da toplanacak olan barış konferansına hem TBMM Hükümeti'ni, hem de İstanbul Hükümeti'ni çağırmıştır.

İtilaf devletlerinin bu yöntemle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı söylenebilir?

- A) Yeni bir Yunan saldırısı için zaman kazanmayı
B) Barış yanlısı olduklarını göstermeyi
C) Osmanlı Devleti'nin eski gücüne kavuşmasını sağlamayı
D) Türk tarafından gelecek delege sayısını artırmayı
E) Türk temsilcileri arasında ikilik çıkarmayı

12. İtilaf devletlerinin Mart 1922'de Sevr Barış Antlaşması'nın yerine TBMM'ye sundukları ateşkes önerisinde yer alan aşağıdaki maddelerden hangisi bağımsızlığı zedeleyici niteliktedir?

- A) Tekirdağ Türklere; Edirne, Kırklareli ve Babaeski Yunanlılara verilecektir.
B) Doğuda bir Ermeni devleti kurulacaktır.
C) Boğazlar TBMM'nin yönetimine bırakılacak ancak askerden arındırılacaktır.
D) İstanbul, barış yapılır yapılmaz boşaltılacaktır.
E) Türk ve Yunan kuvvetleri arasında tarafsız bölge oluşturulacaktır.

BÖLÜM 22

II. TBMM DÖNEMİ VE ÇOK PARTİLİ HAYATA GEÇİŞ

1. Atatürk döneminde tek partili yönetimden, çok partili yönetime geçme girişimleri olmuştur.

Buna göre;

- I. Atatürk, halkın istek ve görüşlerinin meclise daha çok yansımaları istemiştir.
- II. Cumhuriyet yönetimine karşı olanlar belirlenmek istenmiştir.
- III. Demokratik anlayış tam olarak gerçekleştirilmeye çalışılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) II ve III

2.

- I. Halkın yeterli siyasal olgunluğa sahip olmaması
- II. İnkıpların yerleşmesinin beklenmesi
- III. Ordunun siyasete karışmasının engellenmek istenmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin Türkiye'de belli bir süre tek partili yönetimin sürdürülmesinde etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Cumhuriyet rejiminde görülen bazı uygulamalar, belli siyasal anlayışların ülke yönetiminde mutlak ve kalıcı egemenlik kurmasını engellemeye yöneliktir.

Yeni Türk Devleti'nde aşağıdakilerden hangisinin bu amaca yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Kabine sistemine geçilmesinin
- B) Seçimlerin belli aralıklarla tekrarlanması
- C) Bir süre tek parti yönetiminin uygulanmasının
- D) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının tanınmasının
- E) Tek dereceli seçim sistemine geçilmesinin

4. Mustafa Kemal Paşa; yönetimin ulus iradesine dayandırılmasını, hukuk ve eğitim alanlarında çağdaşlığın ve birliğin sağlanmasını, ulusal kültürün benimsenmesini ve geliştirilmesini amaçlamıştır.

Bu amaçların aşağıdakilerden hangisinin gerçekleştirilmesini zorunlu kıldığı savunulamaz?

- A) Yenilik hareketlerinde Avrupa'nın örnek alınmasını
- B) Saltanatın kaldırılmasını
- C) Uluslararası teşkilatlara üye olunmasını
- D) Türk Dil ve Tarih kurumlarının açılmasını
- E) Laik hukuk kurallarının benimsenmesini

5. Türkiye'de seçimlerin yapılma süresi 1921 Anayasası'na göre iki yılda bir iken, 1924 Anayasası'nda dört yıla, 1982 Anayasası'nda ise beş yıla çıkarılmıştır.

Seçim sisteminde yapılan bu değişikliklerin aşağıdakilerden hangisine katkı sağladığı savunulabilir?

- A) Halkın yönetime katılımının artırılmasına
- B) Yönetimde istikrarın sağlanmasına
- C) Güçler birliği ilkesinin uygulanmasına
- D) Milletvekili sayısının artmasına
- E) Meclis Hükümeti sisteminden Kabine sistemine geçilmesine

6. Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılmasından Serbest Cumhuriyet Partisi'nin kurulmasına kadar geçen 1925-1930 yılları arasındaki dönemde TBMM'de sadece Cumhuriyet Halk Partisinin milletvekilleri yer almıştır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini zorlaştırdığı savunulamaz?

- A) Hükümetin denetlenmesini
- B) İnkıpların yapılması için uygun bir ortamın oluşmasını
- C) Farklı düşüncelerin yönetime yansımaları
- D) Tam demokratik bir yönetimin kurulmasını
- E) Ulusal egemenliğin güç kazanmasını

7. Aşağıdakilerden hangisinin cumhuriyet yönetimi-ne geçilmesine ortam hazırladığı söylenebilir?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Başkomutanlık Kanunu'nun çıkarılması
- C) Abdülmecit'in halife ilan edilmesi
- D) Laiklik ilkesinin benimsenmesi
- E) Anayasal yönetime geçilmesi

8. Avrupa basınında Türkiye'ye yönelik eleştirilerin artması üzerine Atatürk'ün yönlendirmesi ile 1930 yılında Cumhuriyet Halk Partisi'nin karşısında Serbest Cumhuriyet Partisi kurulmuştur.

Bu bilgiye bakılarak Avrupalıların Türkiye'yi aşağıdakilerden hangisinde verilen uygulamalarından dolayı eleştirdiği savunulabilir?

- A) Yönetim
- B) Askerlik
- C) Hukuk
- D) Ekonomi
- E) Kültür

9. Cumhuriyetin ilk yıllarında görülen aşağıdaki uygulamalardan hangisinin "Cumhurbaşkanının taraf-sızlığı ilkesi" ile bağdaştığı savunulamaz?

- A) Cumhurbaşkanının 4 yılda bir seçilmesi
- B) Cumhurbaşkanının milletvekilleri arasından seçilmesi
- C) Cumhurbaşkanının TBMM tarafından seçilmesi
- D) Bir kişinin defalarca Cumhurbaşkanı seçilebilmesi
- E) Cumhurbaşkanının aynı zamanda bir partinin genel başkanı olabilmesi

10. Türkiye'de, aşağıdakilerden hangisinde toplum belli bir siyasal olgunluğa erişmediği için gecikme olmuştur?

- A) Çok partili hayata geçilmesinde
- B) Milletvekili seçimlerinin dört yılda bir yapılmasında
- C) Milletvekillerinin halk tarafından seçilmesinde
- D) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesinde
- E) Meclis hükümeti sisteminden kabine sistemine geçilmesinde

11. Aşağıdakilerden hangisinin ulusal iradeyi egemen kılmak amacına yönelik olduğu söylenemez?

- A) Çok partili sisteme geçiş denemelerinin yapılması
- B) Cumhuriyet yönetimine geçilmesi
- C) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kapatılması
- D) TBMM'nin açılması
- E) Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması

12. 1923 yılında seçim kanununda değişiklik yapılarak eli bin erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi yerine, yirmi bin erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi kabul edilmiştir.

Bu bilgilere bakılarak;

- I. Meclisteki gruplaşmalar engellenmek istenmiştir.
- II. Halkın devlet yönetimine katılımı artırılmaya çalışılmıştır.
- III. Meclisteki vekillerin sayısı artırılmıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız III
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

13. Egemenliğin millete ait olması esasına dayanan cumhuriyet yönetiminde halk, belirli aralıklarla doğrudan katıldığı seçimlerle meclisin oluşmasını sağlar ve meclisteki milletvekilleri arasından kurulan hükümet, yine meclis içindeki siyasi oluşumlar tarafından denetlenir.

Bu bilgiye bakılarak aşağıdakilerden hangisi cumhuriyet yönetimlerinin esasları arasında gösterilemez?

- A) Belli aralıklarla seçimlerin yenilenmesi
- B) Siyasal partilerin kurulmasına olanak sağlanması
- C) Bireylerin siyasal yaşama katılımının teşvik edilmesi
- D) İki dereceli seçim sisteminin uygulanması
- E) Farklı düşüncelerin yönetimde temsilinin sağlanması

1. Türkiye'de 1946'da çok partili yönetime geçilmesiyle;

- I. hükümetin daha etkin şekilde denetlenebilmesi,
- II. farklı fikirlerin yönetime yansması,
- III. tek dereceli seçim sisteminin uygulanması

durumlarından hangileri gerçekleşmiştir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

2. Mustafa Kemal İzmir suikasti girişiminden sonra, "Benim naciz vücudum bir gün elbet toprak olacaktır. Ancak Türkiye Cumhuriyeti ilelebet payidar kalacaktır." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu sözü ile aşağıdakilerden hangisinin önemini vurguladığı savunulabilir?

- A) Ulusal egemenlik ilkesinin kişilere bağlı olmadığına
- B) Çok partili rejimin yaygınlaştırılmasına
- C) İkte ve inkılapların tüm dünyaya anlatılmasına
- D) Siyasi sorunlara barışçıl çözümler bulunmasına
- E) Dış tehditlerin her zaman bulunabileceğine

3. 1923'te Cumhuriyet ilan edilmesine rağmen belli bir süre tek parti yönetiminin devam ettirilmesinin aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulamaz?

- A) Yapılan yeniliklerin yerleşmesini
- B) Rejime yönelik tehditlerin engellenmesini
- C) Ulusal iradenin yönetime yansmasını
- D) Siyasi istikrarın sağlanmasını
- E) Ekonomide uzun süreli politikalar izlenmesini

4.

- I. 31 Mart isyanı
- II. Şeyh Said İsyanı
- III. Menemen İsyanı

Yukarıdaki isyanlardan hangilerinin Türkiye Cumhuriyeti'nde rejimi yıkmaya yönelik olarak çıktığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. 1 Nisan 1923'te TBMM, seçimleri yenileme kararı aldı. Mustafa Kemal Paşa bu gelişme üzerine Anadolu ve Rumeli Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti adına bir program yayımladı ve bu ilkeleri benimseyenler seçimlerde aday gösterildi.

Mustafa Kemal Paşa'nın böyle bir politika takip etmesinin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Meclis Hükümeti Sistemi'nden Kabine Sistemi'ne geçilmesine
- B) Siyasi partilerin kurulmasına
- C) Yeni meclisin inkılapçı kişilerden oluşmasına
- D) Ordunun yönetimdeki etkinliğinin artmasına
- E) Güçler birliği ilkesinin uygulanmasına

6. TBMM'de uzun süre sadece Cumhuriyet Halk Partisi'nin temsilcilerinin bulunmasının;

- I. milletvekilleri arasında gruplaşmaların yaşanması,
- II. yasamayla yürütmenin uyum içinde çalışması,
- III. siyasi istikrarın korunması

durumlarından hangilerini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisinde I.'de verilenin II.'ye neden olduğu söylenemez?

I.	II.
A) Halifeliğin kaldırılması	İnkılapların yapılması için uygun ortam ulaşması
B) Kabine sistemine geçilmesi	Meclis içindeki gruplaşmaların engellenmesi
C) Rejim karşıtı isyanların çıkması	Çok partili sisteme geçişin gecikmesi
D) Ankara'nın başkent yapılması	İstanbul'un diploması alanında etkinliğinin azalması
E) Takrir-i Sükun Kanunu'nun kabul edilmesi	Devlet otoritesinin artması

8. Kazım Karabekir Paşa tarafından kurulan Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın parti programından yer alan bazı maddeler şunlardır:

- I. Partimiz dini düşünce ve inançlara saygılıdır.
- II. Serbest ekonomi politikası izlenecektir.
- III. Cumhurbaşkanı olan kişinin milletvekilliği kaldırılacaktır.

Bunlardan hangilerinin laiklik karşıtı kişilerin bu partiye girmelerinde etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

9. Cumhuriyetin ilk yıllarında seçim kanununda yapılan değişikliklerden bazıları şunlardır:

- I. Milletvekili seçebilme yaşı 25'ten 18'e indirilmiştir.
- II. Seçme ve seçilme için vergi verir olma şartı kaldırılmıştır.
- III. Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmiştir.

Bunlardan hangilerinin seçmen sayısının artmasında etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

10. 1930 yılında TBMM'de iktidardaki Cumhuriyet Halk Fırkası'nın yanında bir süreliğine Serbest Cumhuriyet Fırkası da yer almıştır.

Bu durumun Türkiye'de aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) İnkılapların yapılmasını
- B) Hükümetin denetlenmesini
- C) Kabine sisteminin uygulanmasını
- D) Seçimlerin zamanında yapılmasını
- E) Reşit olan her vatandaşın oyunu serbestçe kullanabilmesini

11. TBMM'de 19 Aralık 1924'te kabul edilen bir kanunla resmi görevleri devam eden askerlerin aynı anda milletvekili olmaları önlenmiştir.

Yapılan bu düzenlemenin;

- I. meclisteki milletvekili sayısını azaltma,
- II. orduyu siyasetten ayırma,
- III. demokrasiyi geliştirme

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

12. 12 Ağustos 1930'da Fethi Bey'in başkanlığında kurulan Serbest Cumhuriyet Fırkası'nın savunduğu;

- I. tek dereceli seçim sistemine geçilmesi,
- II. kadınlara siyasi haklar verilmesi,
- III. limanlardaki tekelleri uygulamaların kaldırılması

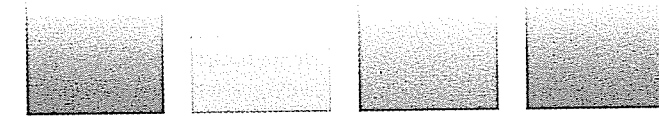
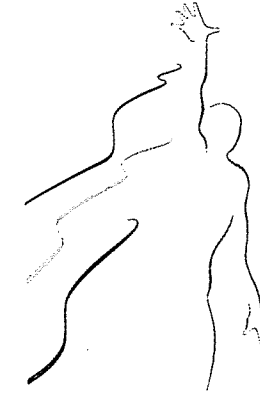
politikalarından hangilerinin demokrasiyi geliştirmeye yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

13. Yeni Türk Devleti'nde Cumhuriyet'in ilanı ile hükümet kurma şekli değişmiştir. Bu değişikliğe göre; cumhurbaşkanı, başbakanı atayacak, başbakan da bakanları seçip cumhurbaşkanının onayına sunacak ve hükümet meclisten güven oyu aldıktan sonra göreve başlayacaktır.

Hükümet kurulmasına yönelik yapılan bu değişikliğin aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Güçler ayrılığı ilkesinin uygulanmasını
- B) Hükümetin uyum içinde çalışmasını
- C) Çok partili yaşama geçilmesini
- D) Cumhurbaşkanının halk tarafından seçilmesini
- E) Milletvekili sayısının artırılmasını

BÖLÜM 23

ATATÜRK DÖNEMİ DIŞ POLİTİKA

1. – Lozan Barış Antlaşması'na göre Boğazlar; başkanlığını Türk üyenin yaptığı İngiliz, Fransız, İtalyan ve Japon üyelerin katıldığı bir komisyon tarafından yönetilecektir. Boğazların doğu ve batı kıyılarında 15 kilometrelik alanın güvenliği Milletler Cemiyeti tarafından sağlanacaktır.
- 1930'lu yıllardan itibaren Japonya ve İtalya'nın silahlanmaya başladıkları ve Almanya ile birlikte işgaller yaptıkları gözlenmiştir.

Bu iki duruma göre, Montrö Boğazlar Sözleşmesi ile boğazların Türk hakimiyetine girmesindeki etkenler arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Türkiye'nin boğazları güvenlik altına almak istemesi
B) Türkiye'nin siyasi egemenliklerinin sınırlandırılmış olması
C) Türkiye'nin çıkacak olan savaşa katılmayı düşünmesi
D) Milletler Cemiyeti'nin Boğazların güvenliğini sağlamakta yetersiz kalacağı düşüncesi
E) Dünyadaki barış ve istikrar ortamının bozulmuş olması

2. Atatürk dönemi Türk dış politikasının ilkelerinden bazıları şunlardır:

- Bağımsızlığa saygılı olma,
- Dünya barışına katkıda bulunma,
- Rejim farkı gözetmeden tüm ülkelerle iyi ilişkiler kurma

Buna göre, Türk dış politikasında görülen;

- I. Milletler Cemiyeti'ne üye olma,
- II. Sadabat Paktı'nın kurulmasına öncülük etme,
- III. Türkiye'deki yabancı okulları Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlama

girişimlerinden hangilerinin yukarıdaki ilkelerle bağdaştığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

3. Türkiye ile Yunanistan arasındaki nüfus mübadelesinde, Yunanistan Anadolu'dan İstanbul'a göç eden Rumları mübadele (değişim) dışında tutmaya çalışmıştır.

Yunanistan'ın bu tutumu ile aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Türkiye'yi dışa bağımlı hale getirmeyi
B) Sınırların milliyet prensibine göre belirlenmesini sağlamayı
C) Devletlerarası eşitlik prensibini uygulamayı
D) Patrikhanenin İstanbul'daki etkinliğini artırmayı
E) Türk-Yunan sınırının güvenliğini sağlamayı

4. Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde "Karadeniz'e kıyısı olmayan bir devlet en çok 15.000 tonluk savaş gemisini Karadenize çıkarabilir ve en fazla iki torpido gemisi bulundurabilir." maddesi yer almıştır.

Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nde yer alan bu maddenin aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Demokratik yönetimlerin korunmasına
B) Bölge ülkeleri arasında ekonomik işbirliğinin geliştirilmesine
C) Dış saldırılara karşı askeri ittifakların oluşturulmasına
D) Bölge devletlerinin güvenliğinin sağlanmasına
E) Boğazların trafik yoğunluğunun azaltılmasına

5. 1923-1939 döneminde gerçekleşen aşağıdaki gelişmelerden hangi Türkiye'nin uluslararası alanda işbirliğine önem verdiğine kanıt olarak gösterilemez?

- A) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
B) Balkan Antantı'nın yapılması
C) Sadabat Paktı'nın imzalanması
D) Milletler Cemiyetine üye olunması
E) Yabancı Okullar sorununun Avrupalı devletler ile görüşülmemesi

6. II. Dünya Savaşı'ndan sonra, sömürge durumunda olan bazı Asya ve Afrika ülkelerinin Türkiye'yi örnek aldıkları görülmüştür.

Bu durumun oluşmasında Türkiye'nin;

- I. yurttta ve dünyada barışı korumaya çalışması,
- II. başka ulusların haklarına saygılı olması,
- III. bağımsızlığını kazanma ve sürdürmede başarılı olması

özelliklerinden hangilerinin daha çok etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. Yeni Türk Devleti, Türk topraklarını ele geçirmek isteyenlerle sonuna kadar savaşmayı, bağımsızlığına saygı gösteren devletlerle siyasal ilişkiler kurarak anlaşmalar yapmayı kendine temel ilke edinmiştir.

**Bu amaçlara ulaşmak için Türkiye'nin dış politika-
da aşağıdakilerden hangisine önem verdiği savunulamaz?**

- A) Demokratik rejimini yayma
B) Diplomasiye önem verme
C) Barış yanlısı politikalar izleme
D) Başka devletlerin işlerine karışmama
E) Uluslararası teşkilatlara üye olma

8. Türkiye Cumhuriyeti, 1930 - 1937 yılları arasında dış politikada Balkan Antantı'nın ve Sadabat Pakti'nin kurulmasına öncülük etmiştir.

Bu girişimlerin;

- I. yurttta barış, dünyada barış ilkesini gerçekleştirmek,
- II. iç sorunlarının dış soruna dönüşmesini engellemek,
- III. sınırlarının güvenliğini sağlamak

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

9. Yeni Türk Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisi "Dış siyasette güçlü ve sözü geçer olmanın ön koşulu içte de güçlü olmaktır." yargısına örnek olarak gösterilebilir?

- A) Saltanatın kaldırılmasından sonra Cumhuriyet'in ilan edilmesi
B) Düzenli ordunun kurulmasından sonra Kurtuluş Savaşı'nın kazanılması
C) Cumhuriyet'in ilanından sonra Halifeliğin kaldırılması
D) Medeni Kanun'un kabulünden sonra kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
E) Tevhid-i Tedrisat Kanunu'ndan sonra yabancı okulların Türk müfettişlerince teftiş edilmesi

10. Aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Yeni Türk Devleti'nin sömürgeci Avrupa devletleri ile güvene dayalı ilişkiler kurmasına katkı sağlarken, İslam dünyasındaki etkinliğinin azalmasına neden olduğu savunulabilir?

- A) Yunanistan'la nüfus mübadelesi yapılması
B) Halifeliğin kaldırılması
C) Balkan Pakti'nin kurulmasına öncülük edilmesi
D) Milletler Cemiyeti'ne üye olunması
E) Fener Rum Patrikhanesi'nin İstanbul'da kalması

11. İngiltere, Ankara'nın başkent olmasına karşı çıkmış, bu konuda; Fransa, İtalya, Japonya ve ABD gibi ülkeleri de tahrik etmiş ve 1930 yılına kadar büyükelçisini İstanbul'da tutmakta ısrar etmiştir.

Buna göre, İngiltere ile ilgili;

- I. Türkiye'nin içişlerine müdahale etmek istemiştir.
- II. Yeni Türk Devleti'ni tanımamıştır.
- III. Uluslararası işbirliğine giderek İstanbul Hükümeti'nin devamını amaçlamıştır.

yargılarından hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

1. Türkiye Cumhuriyeti 1930-1939 arası dönemde dış politikada;

- Yurttta Sulh Cihanda Sulh,
- Milli Bağımsızlık

ilkeleri doğrultusunda çalışmalar yapmıştır.

Bu durumun görülmesinde aşağıdakilerden hangisinin daha etkili olduğu savunulabilir?

- A) 1929'da Dünya Ekonomik bunalımının çıkması
B) Dünyada siyasi dengelerin değişmesi
C) Türkiye'nin dış borçlarını ödeyememesi
D) Devletler arasında sınır sorunlarının yaşanması
E) İnkıpların yerleşmesinin sağlanmak istenmesi

2. Sovyet Rusya;

- Montrö görüşmelerinde, Boğazlardan geçiş hakkı istemiştir.
- II. Dünya Savaşı'ndan sonra Türkiye'den Boğazlarda kendisine bir üs verilmesini istemiştir.

Sovyet Rusya'nın bu istekleriyle aşağıdakilerden hangisini amaçladığı savunulabilir?

- A) Türkiye'de sosyalist bir yönetimin kurulmasını sağlamak
B) Uluslararası ticarete ve siyasette daha etkili olmak
C) Karadeniz'e yabancı gemilerin girmesini engellemek
D) Türkiye ile ortak savunma pakti oluşturmak
E) Kapitülasyon haklarını tekrar elde etmek

3. II. Dünya Savaşı öncesinde barışı korumak amacı ile Küçük Antant, Locarno Antlaşması ve Kellög Pakti gibi devletler arası işbirliği antlaşmaları yapılmıştır.

Buna göre, aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşılabılır?

- A) Antlaşmalar büyük devletler arasında yapılmıştır.
B) Yeni bir savaşın çıkması önlenmek istenmiştir.
C) Devletler silahlanmaya öncelik vermiştir.
D) Demokratik yönetimler güç kazanmıştır.
E) Sömürgecilik anlayışı sona ermiştir.

4. Atatürk, "Türkiye'nin güvenliğini amaçlayan, hiç bir milletin aleyhinde olmayan bir barış, bizim daima genel kuralımız olacaktır." demiştir.

Buna göre;

- I. Milletler Cemiyeti'ne üye olunması,
- II. Sadabat Pakti'nin imzalanması,
- III. Balkan Antantı'nın imzalanması

gelişmelerinden hangilerinin bu amaç doğrultusunda gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız III C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

5. II. Dünya Savaşı'ndan günümüze kadar geçen dönemde devletler arasında birçok silahsızlanma antlaşmaları yapılmıştır.

Bu durumun aşağıdakilerin hangisinden kaynaklandığı savunulabilir?

- A) Teknolojik bilgi birikiminin artmasıyla üretilen silahların yıkıcı etkisinin fazla olması
B) Küreselleşme olgusunun artmasıyla ülkeler arasındaki kültürel farkların azalması
C) Dünya genelinde doğal enerji kaynaklarının hızla tükeniyor olması
D) Demokratik yönetimlerin kalkınmakta olan ülkeler arasında yaygınlaşması
E) Bazı devletlerin ekonomik gelir kaynakları arasında silah satışının önemli bir yer tutması

6. 1938 yılında Hatay'ın bağımsız olmasından sonra oluşturulan 40 üyeli mecliste Türkler çoğunluğu oluşturmuşlardır.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Hatay'ın bağımsızlığını uzun süre korumasını
B) Türkiye ile Fransa arasında siyasi sorunların yaşanmasını
C) Hatay'ın Türkiye'ye katılmasını
D) Devletler arası bloklaşmaların hızlanmasını
E) Türkiye'nin kendi rejimini Hatay'a kabul ettirmesini

7. Mustafa Kemal Atatürk, "Harp zorunlu ve yaşamsal olmalı... Millet'in yaşamı tehlikeye uğramadıkça, harp cınayettir." demiştir.

Yeni Türk Devleti'nde görülen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin Atatürk'ün bu sözünün bir gereği olduğu savunulabilir?

- A) İnkılap hareketlerine ağırlık verilmesi
B) II. Dünya Savaşı'na fiilen girilmemesi
C) Sivil Savunma Teşkilatı'nın kurulması
D) Montrö Boğazlar Sözleşmesi'nin imzalanması
E) Planlı ekonomiye geçilmesi

8. Misak-ı Milli sınırları içinde yer alan Musul'un İngiltere'ye bırakılması aşağıdakilerden hangisinin göstergesidir?

- A) Türkiye'nin iç sorunlarının dış soruna dönüştüğünün
B) Yeni kurulan Türk Devleti'nin İngiltere'nin etkisi altına girdiğinin
C) Yeni kurulan Türk Devleti'nin Misak-ı Milli'den taviz verdiğinin
D) İngiltere'nin, Türkiye Cumhuriyeti'nin bağımsızlığını tanımadığının
E) Musul'da Türk nüfusunun az olduğunun

9. Türkiye Cumhuriyeti, Lozan'da kendisine verilmeyen Boğazlar üzerindeki mutlak hakimiyetini elde edebilmek için İtalya ve Almanya'nın dünyada oluşturduğu olumsuz havadan da yararlanarak 1936 yılında Boğazlar konusunda yeni bir düzenleme yapılması için ilgili devletleri ikna etmiştir.

Bu durumun ortaya çıkmasında;

- I. Avrupa'da savaş ihtimalinin artması,
II. İçeride yapılan inkılap hareketlerinin tamamlanmış olması,
III. Türkiye'nin İngiltere ve Fransa ile olan sorunlarını çözmüş olması

gelişmelerinden hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

10. Milletler Cemiyeti dünya barışını korumak amacıyla I. Dünya Savaşı sonrasında kurulmuştur. Fakat kısa sürede büyük devletlerin çıkarları doğrultusunda kararlar alan bir kurum haline gelmiştir.

Bu duruma aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

- A) I. Dünya Savaşı'ndan galip çıkan devletler tarafından kurulması
B) Üyeleri arasında gruplaşmaların görülmesi
C) Wilson İlkeleri doğrultusunda kurulması
D) Yeni devletlerin kurulmasına ortam oluşturmaması
E) Üye sayısının zamanla artması

11. Atatürk, "Türk Devletinin dayandığı esaslar, tam bağımsızlık ve kayıtsız şartsız milli egemenlikten ibarettir." sözleriyle Yeni Türk Devleti'nin temel esaslarını belirtmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin bu doğrultuda gerçekleştiği söylenemez?

- A) Kapitülasyonların kaldırılması
B) Boğazlar Komisyonu'nun kaldırılması
C) TBMM'nin açılması
D) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
E) Kadınlara seçme ve seçilme hakkı verilmesi

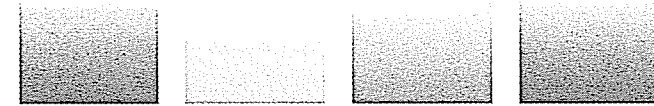
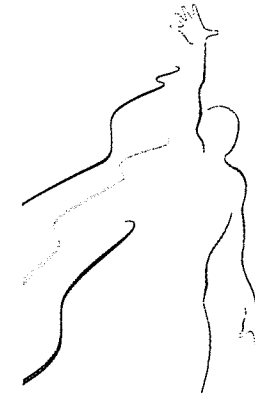
12. Atatürk dönemi dış politikasının temel hedefleri arasında, milletler arası ilişkilerde eşitliğe dayanan karşılıklı dostluklar ve ittifaklar kurma vardır.

Bu durumun;

- I. Avrupalı devletler ile iyi ilişkiler kurulması,
II. Devletler arası siyasette barışçı bir politika izlenmesi,
III. Milletler Cemiyeti'ne üye olunması

gelişmelerinden hangilerine ortam hazırladığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) II ve III E) I, II ve III

BÖLÜM 24

İNKILAPLAR

1. Aşağıdakilerden hangisi Yeni Türk Devleti'nin sınıfsal bir toplum yapısını benimsemediğine kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
- B) Halifeliğin kaldırılması
- C) Halkçılık ilkesinin benimsenmesi
- D) Türk Tarih Kurumu'nun kurulması
- E) Kabine sistemine geçilmesi

2. Atatürk milliyetçiliğinde toplumda din, mezhep ve etnik köken ayrımı yapılmaksızın herkesin kendini Türk hissetmesi anlayışı hakimdir.

Atatürk'ün bu anlayışı doğrultusunda;

- I. vatandaşlık duygusunun oluşturulması,
- II. bütün vatandaşlara aynı hukuk kurallarının uygulanması,
- III. laik yönetime geçilmesi

İnkılaplarından hangilerinin gerçekleştirildiği söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

3. Yeni Türk Devleti'nde görülen;

- ülkemizdeki yabancı işletmelerin satın alınması,
- yerli malı kullanımının teşvik edilmesi,
- hammaddesi yurt içinde bulunan sanayi kuruluşlarının açılması,
- ulusal bankaların kurulması

uygulamalarına bakılarak;

- I. ekonomide millileşmeyi sağlamak,
- II. dışa bağımlı ekonomiden kurtulmak,
- III. hammadde ve sermaye sorunlarını çözmek

amaçlarından hangilerine ulaşılacak istendiği savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

4. Cumhuriyet'in ilk yıllarında çıkarılan bir kanunla, Türkiye'deki yabancı okullarda Türkçe, Tarih ve Coğrafya derslerinin Türk öğretmenler tarafından okutulması kararlaştırılmıştır.

Bu kararın aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) İlköğretimin zorunlu hale getirilmesine
- B) Ulusal kültürün korunmasına
- C) Yabancı okulların kapatılmasına
- D) Azınlıkların yönetime katılımının sağlanmasına
- E) Batı kültürü ile ilişkilerin geliştirilmesine

5. Medeni Kanun'un Kabulü ile kadınlara tanınan haklar, Türkiye'de eşitlikçi toplum yapısının oluşmasına önemli ölçüde katkı sağlamıştır.

Buna göre, aşağıdaki inkılaplardan hangisinin Medeni Kanun'u tamamlayıcı bir niteliğe sahip olduğu savunulabilir?

- A) Türk Tarih Kurumu'nun açılması
- B) Medreselerin kapatılması
- C) Seçme ve seçilme hakkının herkese tanınması
- D) Yeni Türk harflerinin kabul edilmesi
- E) Tekke ve zaviyelerin kapatılması

6. Yeni Türk Devleti'nde çok partili hayat anlayışının benimsenmesi aşağıdakilerden hangisi ile açıklanabilir?

- A) Devletçilik politikasının uygulanması
- B) Bireylerin siyasi tercihlerinde serbest bırakılması
- C) Laik eğitim anlayışının güçlendirilmek istenmesi
- D) Ulusçuluk ilkesinin benimsenmesi
- E) Azınlıkların Türk vatandaşı sayılması

7. Aşağıdakilerden hangisi "Egemenliğin kaynağı millettir." yargısını destekleyici nitelikte bir inkılaptır?

- A) Saltanatın kaldırılması
- B) Güçler birliği ilkesinin uygulanması
- C) Soyadı Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Ölçü birimlerinin değiştirilmesi
- E) Medeni Kanun'un kabul edilmesi

8. Türkiye'de 27 Mart 1930 tarihinde çıkarılan bir kanuna göre, Yeni Türk harfleriyle çıkarılan gazetelere tirajlarıyla orantılı olarak hazine para yardımı yapılması kararlaştırılmıştır.

Bu uygulamanın aşağıdakilerden hangisine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Eğitim faaliyetlerinin denetim altına alınmasına
B) Bağımsız devlet anlayışının güçlendirilmesine
C) Yeni harflerin kullanımının yaygınlaştırılmasına
D) Teknolojik gelişmelerin hızlandırılmasına
E) Anayasal yönetimin güçlendirilmesine

9. Türk halkının; Balkan, I. Dünya ve Kurtuluş Savaşlarına girmesi, sınırlı olan kaynaklarını tamamen kurutmuştur.

Yeni Türk Devleti'nin Türk halkını bu durumdan kurtarmak için;

- I. Misak-ı İktisadi kararlarının alınması,
II. Aşar vergisinin kaldırılması,
III. Tek parti yönetiminin sürdürülmesi

faaliyetlerinden hangilerini gerçekleştirdiği söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Yeni Türk Devleti'nin ilk yıllarında; temel tüketim mallarının üretilmesi, ulaşım, sağlık ve eğitim gibi önemli hizmetler devlet tarafından yapılmıştır.

Bu durumun oluşmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Ülkeye yabancı sermayenin girmesine karşı çıkılması
B) Halkın çoğunluğunun kırsal kesimlerde yaşıyor olması
C) Halkın elinde yeterli sermaye birikiminin bulunmaması
D) Özel sektörün ekonomideki etkinliğinin azaltılmaya çalışılması
E) Hammadde sıkıntısı çekilmesinin önlenmek istenmesi

11. Osmanlı Devleti zamanında yabancılara verilen ayrıcalıklar nedeniyle Türk işletmeciler ticaret, ulaşım, taşımacılık gibi alanlarda başarılı olamamışlardır.

Aşağıdaki yeniliklerden hangisine bakılarak bu durumun düzeltildiği savunulabilir?

- A) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
B) Toprak reformunun yapılması
C) Merkez Bankası'nın kurulması
D) Hukuk Mektebi'nin açılması
E) Örnek çiftliklerin kurulması

12. Halk egemenliğinin geçerli olduğu siyasal rejimlere "demokrasi" denilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi demokrasinin gerçekleşmesi için gereken şartlardan değildir?

- A) Bağımsızlık
B) Ulusal Egemenlik
C) Düşünce özgürlüğü
D) Seçme ve seçilme hakkı
E) Milliyetçilik

13. – Osmanlı Devleti'nde II. Mahmut fes giymeyi zorla kabul ettirmiştir.
– Atatürk fesi kaldırdığında halk bu gelişmeyi kabul etmekte zorlanmıştır.

Bu iki duruma göre, ulaşılabilecek ortak yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Sosyal gelişmelerde halkın istekleri dikkate alınmıştır.
B) Toplumların alışkanlıklarının değiştirilmesi zordur.
C) Bağımsız devlet anlayışı korunmak istenmiştir.
D) Toplumların yönetime katılımı sağlanmıştır.
E) Azınlıkların hakları gözetilmiştir.

14. Türkiye'de bütün öğretim kurumlarının bir merkezden yönetilmesinin amaçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Düşünce ve duyguda birleşen bir toplum oluşturmak
B) Eğitim alanındaki ikilikleri sona erdirmek
C) Eğitim faaliyetlerini denetim altında tutmak
D) Azınlıkların yönetimdeki etkinliklerini azaltmak
E) İnkılapları eğitim yoluyla halka benimsetmek

1. Atatürk bir sözünde "Demokrasinin en belirgin hükümet şekli Cumhuriyet'tir." demiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin Cumhuriyet yönetimiyle bağdaştığı söylenemez?

- A) Seçimlerin belli aralıklarla yenilenmesi
B) Çok partili hayata geçilmesi
C) Kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi
D) Seçmen yaşının 22'den 18'e düşürülmesi
E) Bir süre tek parti yönetiminin sürdürülmesi

2. Yeni Türk Devleti döneminde görülen aşağıdaki yeniliklerden hangisinin ülke içi uygulamalarda birliktelik sağlamaya yönelik olduğu söylenemez?

- A) Tüm okulların MEB'e bağlanması
B) Uluslararası ölçü ve tartı birimlerinin kabul edilmesi
C) Çok partili yaşama geçilmesi
D) Türk Medeni Kanunu'nun kabul edilmesi
E) Tekke ve zaviyelerin kapatılması

3. Yeni Türk Devleti'nde görülen;

- I. tekke ve zaviyelerin kapatılması,
II. çok partili hayata geçiş denemelerinin yapılması,
III. Medeni Kanun'un kabul edilmesi

gelişmelerinden hangilerinin laik yönetim anlayışını yerleştirmeye yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız II B) Yalnız III C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

4. Yeni Türk Devleti'nde ekonomiyi dışa bağımlılıktan kurtarmak ve kapitülasyonların olumsuz etkilerini ortadan kaldırmak için aşağıdakilerden hangisi ilk olarak gerçekleştirilmiştir?

- A) Merkez Bankası'nın kaldırılması
B) İzmir İktisat Kongresi'nin düzenlenmesi
C) İş Bankası'nın kurulması
D) Toprak reformunun yapılması
E) I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın uygulanması

5. Laik sistemlerde devlet vatandaşların ibadetlerini sınırlandırmaz, aksine bütün dini inançların rahatça yaşanması için ortam hazırlar.

Yeni Türk Devleti'nde görülen;

- I. Camilerle birlikte kilise ve havralarında açık tutulması,
II. dini liderlere dini kıyafetle dolaşma serbestliğinin tanınması,
III. bütün vatandaşlara yönetime katılma hakkının tanınması

uygulamalarından hangileri bu duruma kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

6. 1931 yılında çıkarılan bir kanunla arşın, endaze, okka ve çeki gibi bölgelere göre değişen eski ağırlık ve uzunluk ölçüleri kaldırılmış, yerine metre ve kilogram getirilmiştir.

Bu kanunun aşağıdakilerden hangisini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Uluslararası ekonomik ilişkilerin düzenlenmesini
B) Ekonomide devletçilik ilkesinin uygulanmasını
C) Ulusal kalkınmanın gerçekleşmesini
D) Sermaye sorununun çözülmesini
E) Kabotaj Kanunu'nun uygulanmasını

7. Yeni Türk Devleti'nde, Cumhuriyet'in ilanından sonra meclis hükümeti sisteminden kabine sistemine geçilmiştir.

Bu durumun, aşağıdaki amaçlardan hangisine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Hükümetin faaliyetlerini denetlemeye
B) Tam bağımsızlığı sağlamaya
C) İçişlerine karışılmasını engellemeye
D) Laik devlet anlayışını yerleştirmeye
E) Hükümet içindeki uyumsuzlukları sona erdirmeye

8. **Mustafa Kemal Paşa'nın** "Bizde ruhbanlık (din adamları sınıfı) yoktur. Hepimiz eşitiz ve dinimizin hükümlerini eşit olarak öğrenmeye mecburuz. Her kişi dinini, din işlerini, imanını öğrenmek için bir yere muhtaçtır, orası da okuldur." **sözünün;**

- I. din eğitimini devlet denetiminde yapma,
II. teknik eğitimi yaygınlaştırma,
III. yabancı okulları kapatma

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

9. 1932 yılında Birinci Tarih Kongresi toplanmıştır. Bu kongrede "Türk Tarih Tezi" ortaya atılmıştır. Bu tez, "Türk ulusunun tarihi şimdiye kadar yazıldığı gibi sadece İslam tarihi veya Osmanlı tarihinden ibaret olmayıp, çok daha eskidir ve Türkler temasta bulundukları milletleri etkilemiştir." esasını savunmuştur.

Buna göre;

- I. ümmetçi,
II. hanedancı,
III. ulusalcı

tarih anlayışlarından hangilerine karşı çıktığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. I. Yeni ölçü birimlerinin kabul edilmesi
II. Medeni Kanun'un kabul edilmesi
III. Laiklik ilkesinin anayasaya girmesi

Yeni Türk Devleti'nde görülen yukarıdaki gelişmelerden hangilerinin kişi hak ve özgürlüklerinin geliştirilmesine yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

11. 24 Kasım 1928'de Millet Mektepleri Teşkilatı Talimatnamesi yayımlanmıştır. Bu talimatname ile 14-45 yaşları arasındaki her Türk vatandaşının Millet Mekteplerine devam etmesi zorunlu hale getirilmiştir.

Böyle bir düzenleme yapılmasıyla aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı savunulabilir?

- A) Yabancı kurum ve kuruluşları millileştirme
B) Yeni harflerin tüm yurttaki kullanımını yaygınlaştırma
C) Türk tarihinin incelenmesine ortam oluşturma
D) İktisadi girişimleri destekleme
E) Halk dilindeki sözcükleri derleme

12. 1923 yılında Türkiye'de küçük atölyelerde 80.000 işçi çalışırken bu sayı zamanla katlanarak artmıştır.

Bu sayının artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Toprak reformunun uygulanması
B) Aşar Vergisi'nin kaldırılması
C) Kabotaj Kanunu'nun çıkarılması
D) Tarım Kredi Kooperatiflerinin kurulması
E) Devletin sanayi yatırımlarına ağırlık vermesi

13. Türkiye'de 3 Mart 1924 tarihinde kabul edilen;

- 429 sayılı yasa ile medreselerin yönetimini ve ihtiyaçlarının karşılanmasını üstlenen Şer'îye ve Evkaf Nezareti kaldırılarak, bu bakanlığın denetimindeki medreseler Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlanmış,
- 430 sayılı yasa ile de mektep - medrese ayrımı kaldırılarak "Tevhid-i Tedrisat" (öğretimin birliği) esas kabul edilmiştir.

Türkiye'de bu yasaların çıkarılmasının sonuçları arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Medreselerin zamanla kapanması
B) Eğitim ve öğretim faaliyetlerinin tek merkezden yürütülmesi
C) Yabancı okulların millileşmesi
D) Çağdaş eğitime geçişin hızlanması
E) Eğitimin laikleşmesi

1. **Yeni Türk Devleti'nde görülen;**

- kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesi,
- çok partili yönetime geçilmesi,
- tek dereceli seçim sisteminin benimsenmesi

gelişmelerine bakılarak aşağıdakilerden hangisinin amaçlandığı söylenebilir?

- A) Anayasal yönetime geçmek
B) I. Beş Yıllık Kalkınma Planı'nı uygulamak
C) Ulusal değerleri korumak
D) Demokratik yönetime işlerlik kazandırmak
E) Meclis hükümeti sistemini uygulamak

2. **Yeni Türk Devleti'nde görülen;**

- resmi dilin Türkçe olduğunun anayasaya girmesi,
- soyadlarına Türkçe olma zorunluluğu getirilmesi,
- Türk Tarih Kurumu'nun açılması

gelişmelerinin aşağıdakilerden hangisini korumaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Milli kültürü
B) Ülkenin bütünlüğünü
C) Ekonomik bağımsızlığı
D) Ulusal egemenliği
E) Hukuk birliğini

3. Türk Dil Kurumu'nun kurulmasındaki temel amaç, Türk dilinin zenginliğini ortaya koymak ve Türk dilini yabancı dillerin baskısından kurtarmaktır.

Buna göre, Türk Dil Kurumu'nun görevleri arasında aşağıdakilerden hangisi gösterilemez?

- A) Teknik terimlere Türkçe karşılık bulmak
B) Ülkedeki eğitim seviyesini yükseltmek
C) Türkçenin bilim dili olmasını sağlamak
D) Arapça ve Farsça kelimeler yerine Türkçe kelimeler türetmek
E) Halk arasında konuşulan Türkçe kelimeleri ortaya koymak

4. Yeni Türk Devleti, 1926'da Teşvik-i Sanayi Kanunu'nu çıkartarak özel sermayeyi devlet eliyle desteklemiştir. Fakat bu uygulama bir şeker fabrikası ve ufak çapta bir dokuma sanayisi kurulması ile sonuçlanmış ve istenen sonuç elde edilememiştir.

Bu uygulamanın başarısız olmasında;

- I. yeterli tarım alanının bulunmaması,
II. teknik kadroların yetersiz olması,
III. özel sektörde yeterli sermaye birikiminin olmaması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

5. **Yeni Türk Devleti'nde yapılan yeniliklerin TBMM tarafından onaylandıktan sonra yürürlüğe girmesi, inkılapların;**

- I. halk için halka dayandırılması,
II. batıyı örnek alması,
III. çağdaşlığı esas alması

özelliklerinden hangileriyle doğrudan ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. **Cumhuriyet döneminde medreselerin kapatılmasının;**

- I. eğitim ve öğretimin laikleşmesi,
II. laiklik anlayışının toplum tarafından benimsenmesi,
III. Türk dilinin Arapçanın etkisinden korunması

gelişmelerinden hangilerini kolaylaştırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) I, II ve III

7. Aşağıdakilerden hangisinin Medeni Kanun'un kabul edilmesinin sonucunda ortaya çıktığı savunulabilir?

- A) Din ve mezhep birliğinin sağlanması
- B) Laik hukuk anlayışına geçilmesi
- C) Ulusal egemenliğin sağlanması
- D) Devletçilik ilkesinin uygulanmaya başlanması
- E) Eğitimde birlik sağlanması

8. Yeni Türk Devleti'nde yapılan, aşağıdaki çalışmalardan hangisinin toplumsal sınıflaşmayı ve ayrımcılığı ortadan kaldırmaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hazırlanması
- B) Yeni Türk Harfleri'nin kabul edilmesi
- C) Dini başlıkları yasaklayan Şapka Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Patrikhanenin dini yetkilerine dokunulmaması
- E) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi

9. 1926'da dini hükümler taşıyan Mecelle'nin yerine, din esaslı olmayan ve İsviçre'den alınan Medeni Kanun kabul edilmiştir. Bu gelişme üzerine azınlıklar da bu kanuna tabi olmak istemişler ve böylelikle ülke genelinde hukuk birliği sağlanmıştır.

Buna göre, Türkiye'de hukuk birliğinin sağlanmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Laik hukuk kurallarının oluşturulmasının
- B) Güçler ayrılığı prensibinin uygulanmasının
- C) Azınlıklara inanç ve ibadet hürriyetinin tanınmasının
- D) Azınlıkların Türk vatandaşı kabul edilmesinin
- E) Mahkemeler arasında hiyerarşik sistemin kurulmasının

10. Türkiye'de yapılan aşağıdaki yeniliklerden hangisinin ekonomik alana yönelik olduğu savunulamaz?

- A) Aşar vergisinin kaldırılması
- B) Eğitim ve öğretimin birleştirilerek, eğitim kurumlarının devletin denetimine alınması
- C) Teşvik-i Sanayi Kanunu'nun kabul edilmesi
- D) Ağırlık ve uzunluk ölçülerinin değiştirilmesi
- E) Yüksek Ziraat Enstitüsü'nün kurulması

11. Yeni Türk Devleti'nde görülen;

- I. Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hazırlanması,
- II. deniz taşımacılığının yabancıların elinden alınıp Türk şirketlerine verilmesi,
- III. kapitülasyonların kaldırılması

gelişmelerinden hangilerinin Türk ekonomisinin dışa bağımlılığını azaltmaya yönelik olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

12. Yeni Türk Devleti döneminde yapılan aşağıdaki yenilik hareketlerinden hangisinin demokratikleşmeye yönelik olduğu söylenemez?

- A) İki dereceli seçim sisteminden tek dereceli seçim sistemine geçilmesi
- B) Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası'nın kurulması
- C) Hafta tatilinin Cuma'dan Pazar gününe alınması
- D) Seçmen yaşının 22'den 18'e indirilmesi
- E) Saltanatın kaldırılarak, Cumhuriyet'in ilan edilmesi

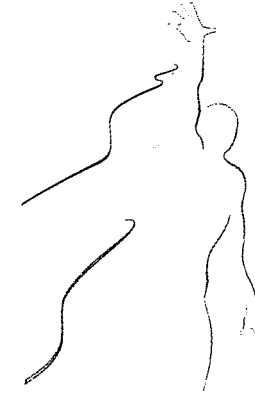
13. Cumhuriyet döneminde ortaokullar, memurluğa ve teknik okullara eleman yetiştirmek için açılmıştır. Eğitimin parasız olduğu bu okullara yoksul ailelerin çocukları sınavla yatılı olarak alınmıştır.

Bu uygulamanın amacı olarak aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

- A) Okur - yazarlığı yaygınlaştırmak
- B) Yetenekli çocukları topluma kazandırmak
- C) Bölgeler arasındaki gelişmişlik farkını azaltmak
- D) Halkın yönetime katılımını artırmak
- E) Halk arasında birlik ve beraberliği güçlendirmek

14. Cumhuriyetin ilk yıllarında gerçekleştirilen aşağıdaki inkılaplardan hangisinin çağdaş bir toplum meydana getirmeye yönelik olduğu söylenemez?

- A) Şapka Kanunu'nun kabul edilmesi
- B) Medeni Kanun'un kabul edilmesi
- C) Soyadı Kanunu'nun çıkarılması
- D) Saltanatın kaldırılması
- E) Tekke ve zaviyelerin kapatılması

BÖLÜM 25

ATATÜRK İLKELERİ

1. Atatürk "Her fert istediğini düşünmek, istediğine inanmak, kendine mahsus siyasi bir fikre sahip olmak, seçtiği dinin icaplarını yapmak veya yapmamak, hak ve hürriyetine maliktir. Kimsenin fikrine ve vicdanına malik olunamaz." demiştir.

Atatürk'ün bu sözüyle;

- I. çok partili sisteme geçilmesi,
- II. laiklik ilkesinin benimsenmesi,
- III. azınlıkların Türk vatandaşı sayılması

gelişmelerinden hangileri arasında bir ilişki kurulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

2. 1921 Anayasası'nda yapılan değişiklikle 50.000 erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi yerine 20.000 erkek nüfus için bir milletvekili seçilmesi kabul edilmiştir.

Bu durumun;

- I. Cumhuriyetçilik,
- II. Laiklik,
- III. Devletçilik

ilkelerinden hangileri ile doğrudan ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

3. Yeni Türk Devleti'nde görülen;

- I. TBMM'nin, Türk ulusunu temsil eden en yüksek kurum olması,
- II. Başbakanın ve hükümet üyelerinin milletvekilleri-nin arasından seçilmesi,
- III. Cumhurbaşkanı'nın TBMM tarafından seçilmesi

durumlarından hangileri cumhuriyetçilik ilkesi ile ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

4. Aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin Türkiye Cumhuriyeti'nin her dönemde çağdaş, modern ve yenilikçi olmasını sağlamaya yönelik olduğu savunulabilir?

- A) Cumhuriyetçilik
- B) Laiklik
- C) İnkılapçılık
- D) Halkçılık
- E) Milliyetçilik

5. Yeni Türk Devleti'nde meydana gelen aşağıdaki gelişmelerden hangisinin halkçılık ilkesi ile ilgili olduğu savunulamaz?

- A) Kadınların istediği mesleği seçme hakkının olması
- B) Yasalar önünde herkesin eşit olması
- C) Temel hizmetlerin devlet eliyle yürütülmesi
- D) Ayrıcalık ifade eden unvanların kullanılmasının yasaklanması
- E) Yeni Türk alfabesinin kabul edilmesi

6. Atatürk ilkelerinin hukuki bir özellik kazanması aşağıdaki gelişmelerden hangisi ile sağlanmıştır?

- A) Cumhuriyet'in ilan edilmesiyle
- B) İlkelerin Cumhuriyet Halk Partisi'nin kurultayında benimsenmesiyle
- C) 1924 Anayasası'nın kabul edilmesiyle
- D) İlkelerin 1937 yılında anayasaya girmesiyle
- E) "Devletin dini İslam'dır." maddesinin anayasadan çıkarılmasıyla

7. Amasya Genelgesi'nde "Milletin geleceğini yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır." hükmü yer almıştır.

Buna göre, Türk halkının aşağıdaki ilkelerden hangisini Ulusal Mücadele döneminde benimsediği savunulamaz?

- A) Ulusal egemenlik
- B) Ulusal bağımsızlık
- C) Milli birlik ve beraberlik
- D) Devletçilik
- E) Cumhuriyetçilik

8. Aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisinin imtiyazsız ve sınıfsız bir toplum oluşturma amacına yönelik olduğu savunulabilir?

A) İnkılapçılık B) Devletçilik C) Halkçılık
D) Laiklik E) Milliyetçilik

9.

- I. Yasalar önünde herkesin eşit olması
II. Türk Dil Kurumu'nun açılması
III. Düşünce özgürlüğünün sağlanması

Bu uygulamaların Atatürk ilkeleriyle ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I.	II.	III.
A) Milliyetçilik	Halkçılık	Laiklik
B) Halkçılık	Milliyetçilik	Laiklik
C) Halkçılık	Laiklik	Cumhuriyet
D) Devletçilik	Milliyetçilik	Laiklik
E) Cumhuriyetçilik	Laiklik	Halkçılık

10. Yeni Türk Devleti'nde görülen,

- I. bireye verilen değerin artması,
II. din esaslı uygulamalara son verilmesi,
III. halkın yönetimdeki temsil oranının artması

gelişmelerinden hangileri laiklik anlayışının uygulanması ile ilgilidir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

11. Yeni Türk Devleti'nde kadınlara seçme ve seçilme hakkının verilmesinin aşağıdakilerden hangisinde verilen ilkelerle ilgili olduğu savunulabilir?

A) Halkçılık – Milliyetçilik
B) Cumhuriyetçilik – Halkçılık
C) Devletçilik – İnkılapçılık
D) Halkçılık – Laiklik
E) Milliyetçilik – Cumhuriyetçilik

12.

- I. Seçim kanununda yapılan değişiklikle seçmen yaşının 18'e indirilmesi
II. 1925'te Şapka Giyilmesi Hakkında Kanun'un çıkarılması
III. Devlet eliyle yatırımların yapılması

Yeni Türk Devleti'nde görülen yukarıdaki uygulamaların Atatürk ilkeleriyle ilişkisi aşağıdakilerin hangisinde doğru olarak verilmiştir?

I.	II.	III.
A) Cumhuriyetçilik	Çağdaşlık	Devletçilik
B) Ulusçuluk	Halkçılık	Laiklik
C) Halkçılık	Ulusçuluk	Laiklik
D) Laiklik	Halkçılık	Cumhuriyetçilik
E) Cumhuriyetçilik	Ulusçuluk	Devletçilik

13. Yeni Türk Devleti 1930'lu yıllarda dönemin şartlarının gereği olarak ekonomide devletçilik politikasını uygulamıştır.

Devletçilik ilkesinin uygulanmasında;

- I. halkın elinde yeterli sermaye birikiminin olmaması,
II. ekonomik bağımsızlığın sağlanmak istenmesi,
III. ekonomide millileşme düşüncesinin gerçekleştirilmeye çalışılması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

14. Atatürk "Türk milletinin yürümekte olduğu ilerleme, uygarlık yolunda elinde ve kafasında tuttuğu meşale müspet ilimdir." demiştir.

Bu durumun aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisi ile sağlandığı söylenebilir?

A) Halkçılık B) Milliyetçilik C) Laiklik
D) Cumhuriyetçilik E) Devletçilik

1. Devletçilik, özellikle ekonomik yatırımların devlet tarafından üstlenilmesine denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin devletçilik ilkesiyle ilgili olduğu savunulamaz?

- A) Hükümetlerin kara ve demiryollarına yönelik yatırımlar yapması
B) Birinci Beş Yıllık Kalkınma Planı'nın hazırlanması
C) Özel sektörün yatırım yapmaya teşvik edilmesi
D) Bazı yabancı şirketlerin devlet tarafından satın alınarak işletilmesi
E) Devlet tarafından örnek tarım çiftliklerinin kurulması

2. Cumhuriyet döneminde toplumsal yaşamın düzenlenmesine yönelik yapılan inkılapların;

- I. halkçılık,
II. laiklik,
III. milliyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız II
D) I ve II E) II ve III

3. Atatürk'ün "Hükümet halktır, halk hükümettir." sözünün aşağıdaki ilkelere hangisi ile ilgili olduğu savunulabilir?

A) Cumhuriyetçilik B) Devletçilik
C) Laiklik D) Bağımsızlık
E) Çağdaşlık

4. 1928 yılında anayasadan "Devletin dini İslamdır." maddesinin çıkarılmasının, aşağıdaki ilkelere hangisinin bir gereği olduğu savunulabilir?

A) Cumhuriyetçilik B) Laiklik
C) Devletçilik D) Halkçılık
E) Milliyetçilik

5. Yeni Türk Devleti'nin eğitim alanında yaptığı yeniliklerle;

- I. laikliği yerleştirme,
II. duygu ve düşüncede birlikteliği sağlama,
III. modernleşmeyi hızlandırma

amaçlarından hangilerine ulaşmak istediği savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Aşağıdaki ilkelere hangilerinin uygulanmasından taviz verilmesinin Türkiye'de rejim sorununun ortaya çıkmasına neden olacağı savunulabilir?

A) Cumhuriyetçilik – Laiklik
B) Cumhuriyetçilik – İnkılapçılık
C) Laiklik – Milliyetçilik
D) Laiklik – Halkçılık
E) Cumhuriyetçilik – Milliyetçilik

7. Yeni Türk Devleti'nde;

- I. yönetim,
II. hukuk,
III. eğitim

alanlarından hangilerinde yapılan inkılaplarla Atatürk'ün Halkçılık ilkesinin yerleştirilmeye çalışıldığı savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

8. Yeni Türk Devleti döneminde, aşağıdaki alanlardan hangisinde yapılan inkılaplarla Cumhuriyetçilik ilkesinin yerleştirildiği söylenebilir?

A) Ekonomi B) Eğitim C) Yönetim
D) Sosyal E) Hukuk

9. Cumhuriyet'in ilk yıllarında üç beyaz (un, şeker, pamuk) ve üç siyah (kömür, demir ve akaryakıt) projesi uygulamaya konulmuş ve halkın temel ihtiyaçları devlet tarafından üretilmiştir.

Bu uygulamanın;

- I. Devletçilik,
II. Laiklik,
III. Cumhuriyetçilik

ilkelerinden hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

10. Türk Medeni Kanunu'nun getirdiği bazı yenilikler şunlardır:

- Mahkemelerde kadın-erkek eşitliğinin sağlanması,
– mirasta kız ve erkek çocuklar arasında eşitlik sağlanması.

Bu yeniliklerin aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisi ile ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Ulusal Bağımsızlık B) Halkçılık
C) Devletçilik D) Cumhuriyetçilik
E) Milliyetçilik

11. – Okuma - yazmayı bir ayrıcalık olmaktan çıkarmak
– Türkçeyi diğer dillerin boyunduruğundan kurtarmak

Yeni Türk Harflerinin kabul edilmesinde Türk Dil Kurumu'nun açılmasında etkili olan yukarıdaki amaçların aşağıdakilerden hangisinde verilen ilke-lerle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Cumhuriyetçilik – Halkçılık
B) Halkçılık – Milliyetçilik
C) Laiklik – Milliyetçilik
D) Devletçilik – Halkçılık
E) Milliyetçilik – Cumhuriyetçilik

12. Yeni Türk Devleti'nde görülen;

- I. hammaddesi yurt içinde olan alanlarda fabrikaların kurulması,
II. yabancı şirketlere yüzde yetmiş beş Türk personel çalıştırma zorunluluğunun getirilmesi,
III. yerli üretimde kalitenin korunması ile ilgili kanunlar çıkarılması

gelişmelerinden hangilerinin milli ekonominin kurulması ile ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve II
D) I ve III E) II ve III

13. “Savaş zorunlu ve hayati olmalıdır. Millet hayatı tehlikeye maruz kalmıyorsa savaş cinayettir.”

Atatürk'ün yukarıdaki sözünün;

- I. insan ve insanlık sevgisi,
II. yurttan sulh cihanda sulh,
III. ulusal egemenlik

ilkelerinden hangileriyle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

14. 1926 yılında çıkarılan Maarif Teşkilatı Hakkındaki Kanun'un bazı maddeleri şunlardır:

- Yabancı okullardaki Tarih, Coğrafya ve Türkçe dersleri Türk öğretmenler tarafından Türkçe olarak okutulacaktır.
– Okullardaki dini simge ve unvanlar kaldırılacaktır.

Bu maddelerin aşağıdakilerden hangisinde verilen ilke-lerle ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Halkçılık – Milliyetçilik
B) Devletçilik – Laiklik
C) Milliyetçilik – Laiklik
D) Milliyetçilik – Cumhuriyetçilik
E) Devletçilik – Milliyetçilik

1. Yeni Türk Devleti'nde laiklik ve halkçılık anlayışının yerleştirilmeye çalışılmasının;

- I. yasalar karşısında herkesin eşit sayılması,
II. bireylerin siyasi tercihlerinin farklı olabilmesi,
III. devletin dininin yasalarla belirlenmesi

durumlarından hangilerine ortam hazırlandığı söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

2. – Manda ve himayenin reddedilmesi,
– kapitülasyonların kaldırılması

gelişmeleri aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangisi ile doğrudan ilgilidir?

- A) Devletçilik
B) Ulusal bağımsızlık
C) Çağdaşlık
D) İnsanlık sevgisi
E) Akılcılık ve bilimsellik

3. Yeni Türk Devleti'nde laiklik anlayışının benimsenmesinin aşağıdakilerden hangisine ortam hazırladığı söylenemez?

- A) Toplumsal eşitliğe
B) Vicdan hürriyetine
C) Toplumsal kaynaşmaya
D) Bağımsız devlet anlayışına
E) Düşünce özgürlüğüne

4. Atatürkçülük aşağıdakilerden hangisi ile bağdaşmaz?

- A) Yenileşmeye açıktır.
B) Evrensel değerlere bağlıdır.
C) Türk milletinin ihtiyaçlarının sonucudur.
D) Ulusal irade her şeyin üstünde tutulmuştur.
E) Yeni ve eski kurumların birlikte devam etmesi savunulmuştur.

5. Atatürk bir konuşmasında “Hayatta gerçek yol gösterici ilimdir.” demiştir.

Bu sözün Atatürk'ün;

- I. Laiklik,
II. Ulusçuluk,
III. Çağdaşlık

ilkelerinden hangileri ile ilgili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) I ve III
D) II ve III E) I, II ve III

6. Yeni Türk Devleti'nde yapılan yenilikleri, Osmanlı Devleti'ndeki yeniliklerden;

- I. Batıcılık,
II. Halkçılık,
III. Laiklik

ilkelerinden hangilerinin doğrudan ayırdığı savunulabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) II ve III

7. Atatürk döneminde başlayan yeniliklerin sürekliliğinin sağlanması aşağıdaki ilkelere hangisi ile gerçekleştirilmiştir?

- A) Laiklik B) Halkçılık C) İnkılapçılık
D) Cumhuriyetçilik E) Devletçilik

8. I. Eğitim anlayışında akıl ve bilimin esas alınması
II. Vicdan hürriyetinin garanti altına alınması
III. Toplumsal eşitlik anlayışının güçlendirilmesi

Yukarıdakilerden hangilerinin laiklik anlayışının benimsenmesi ile ilgili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve III E) I, II ve III

9. Mustafa Kemal Paşa Ulusal Mücadele'ye önce halkın her kesiminden temsilcilerin katılımıyla kongreler yaparak başlamış, daha sonra TBMM'nin açılmasına öncülük ederek Ulusal Mücadele'nin başarıya ulaşmasını sağlamıştır.

Mustafa Kemal Paşa'nın bu tutumu aşağıdakilerden hangisinde verilen ilkelerle ilgilidir?

- A) Milliyetçilik - Halkçılık
B) Halkçılık - Cumhuriyetçilik
C) Laiklik - Devletçilik
D) İnkılapçılık - Halkçılık
E) Laiklik - Milliyetçilik

10. Mustafa Kemal Paşa 1919'da Samsun'a çıkarak Anadolu'da genelgeler yayımlamış, kongreler düzenlemiş ve halkı Ulusal Mücadele'ye çağırmıştır.

Bu durum Mustafa Kemal Paşa'nın;

- I. halkına güven duyması,
II. teşkilatçı olması,
III. bağımsızlığa önem vermesi

özelliklerinden hangileri ile açıklanabilir?

- A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I, II ve III

11. Yeni Türk Devleti'nde görülen;

- 1929'da çıkarılan Gümrük Kanunu ile dışardan gelecek mallardan alınan gümrük vergilerinin artırılması,
- yabancıların elindeki demiryollarının satın alınması

gelişmeleri aşağıdaki Atatürk ilkelerinden hangileriyle ilgilidir?

- A) Halkçılık - Devletçilik
B) Çağdaşlık - Laiklik
C) Milliyetçilik - Devletçilik
D) İnkılapçılık - Cumhuriyetçilik
E) Cumhuriyetçilik - Halkçılık

12. Atatürk'ün milliyetçilik anlayışı ırkçılığı ve ümmetçiliği reddeder.

Yeni Türk Devleti'nde bu şekilde bir milliyetçiliğin oluşması öncelikle aşağıdakilerden hangisindeki Atatürk ilkesinin uygulanmasına bağlıdır?

- A) İnkılapçılık
B) Laiklik
C) Cumhuriyetçilik
D) Halkçılık
E) Devletçilik

13. Sosyal devlet, devletin sosyal barışı ve sosyal adaleti sağlamak amacıyla, sosyal ve ekonomik hayata aktif şekilde müdahalesini gerekli gören devlet anlayışdır.

Buna göre, sosyal devlet anlayışının aşağıdakilerden hangisinde verilen Atatürk ilkeleriyle ilgili olduğu savunulabilir?

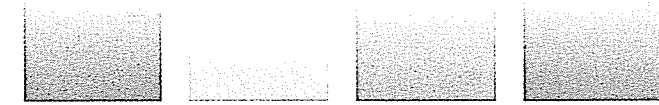
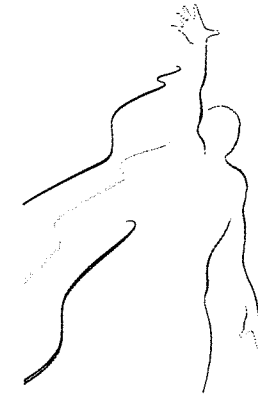
- A) Devletçilik - Ulusal Bağımsızlık
B) Laiklik - İnkılapçılık
C) İnkılapçılık - Ulusal Egemenlik
D) Halkçılık - Devletçilik
E) Milliyetçilik - Cumhuriyetçilik

14. Aşağıdakilerden hangisi "ulusçuluk" ilkesiyle ilgili yapılan inkılaplardan biridir?

- A) Yabancı şirketlerin elinde bulunan demiryollarının satın alınması
B) Hafta tatilinin cumadan pazar gününe alınması
C) Mirasta kadın-erkek eşitliğinin sağlanması
D) Hicri Takvim'in kaldırılarak yerine Miladi Takvim'in kabul edilmesi
E) Erkeklerin başlık olarak fes yerine şapka giymesinin kararlaştırılması

15. Atatürk "Köylü milletin efendisidir." sözüyle aşağıdaki ilkelerden hangisinin önemini vurgulamaktadır?

- A) Halkçılık B) Laiklik C) Cumhuriyetçilik
D) Devletçilik E) Milliyetçilik

BÖLÜM 26

MİLLİ GÜVENLİK BİLGİSİ

1. 20. yüzyılda ekonomik ve siyasi çıkarlarından dolayı birbirlerine coğrafi konum itibarıyla yakın olmayan devletlerin ittifak yaparak ortak düşmanlarıyla savaş-tıkları görülmüştür.

Bu duruma;

- I. Balkan,
- II. I. Dünya,
- III. II. Dünya

savaşlarından hangileri kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) II ve III
- E) I, II ve III

2. 7-8 Ağustos 1921'de Mustafa Kemal Paşa tarafın-dan yayımlanan Tekalif-i Milliye Emirlerinin;

- I. Her aile birer takım çamaşır, birer çift çorap ve ça-rık hazırlayıp komisyona verecek,
- II. Tüccarların elinde bulunan yiyecek ve giyecek mad-delerinin yüzde kırkı komisyona teslim edilecek,
- III. Halk, elinde bulunan taşıma araçları ile ayda 100 kilometre askeri malzeme taşıyacak

maddelerinden hangileri topyekün bir savaş yapıldığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

3. Türkiye'nin coğrafi konumu, büyüklüğü ve doğal kaynaklarının;

- I. askeri,
- II. siyasi,
- III. jeopolitik

güç unsurlarından hangilerinin önemini artırdığı söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

4.

- I. Ekonomik gelişmişlik düzeyi
- II. Teknolojik gelişmelerin yaşanması
- III. Asker sayısının fazlalığı

Yukarıdakilerden hangilerinin günümüzde büyük devletler arasındaki rekabette diğerlerine göre daha etkili olduğu söylenebilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

5. Çağımızda kullanılan silahlar, cephe gerisindeki halka da büyük zarar vermektedir.

Bu durumun aşağıdakilerden hangisinin önemini artırdığı savunulabilir?

- A) Sivil savunma teşkilatlarının
- B) Ulusal devlet anlayışının
- C) Modern donanımına sahip orduların
- D) Demokratik yönetim anlayışının
- E) Savunma sanayisine yapılan yatırımların

6. Aşağıdakilerden hangisinin günümüzde Sivil Sa-vunma Teşkilatı'nın kurulmasında ve gelişmesinde doğrudan belirleyici olduğu söylenebilir?

- A) Silah teknolojisinin gelişmesi
- B) Yeraltı kaynaklarının önem kazanması
- C) Asker sayısının fazla olması
- D) Ekonomik gelişmişlik seviyesi
- E) Şehirlerin nüfusunun artması

7. Günümüz savaşlarının;

- I. birçok devleti ilgilendirmesi,
- II. belli bir cephesinin olmaması,
- III. uzun menzilli silahların da kullanılması

özelliklerinden hangileri savaşların daha yıkıcı ol-masına neden olmuştur?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve II
- D) I ve III
- E) II ve III

8. Aşağıdakilerden hangisi günümüzde büyük devletler arasında en az görülen bir savaş türüdür?

A) Politik Savaş
B) Genel Savaş
C) Teknolojik Savaş
D) Ekonomik Savaş
E) Soğuk Savaş

9. Günümüzde silah teknolojisinde büyük gelişmeler yaşanmasına rağmen gelişmiş devletlerin birbirleriyle savaş yapmadıkları görülmektedir.

Bu durumun ortaya çıkmasında aşağıdaki gelişmelerden hangisinin etkili olduğu söylenebilir?

A) Sivil Savunma Teşkilatlarının kurulması
B) Kaynakların büyük bir bölümünün kalkınmaya harcanması
C) Büyük kayıplara uğramaktan çekinilmesi
D) Birleşmiş Milletlerin silahlı çatışmaları yasaklaması
E) Saldırgan devlete ekonomik yaptırımların uygulanması

10.

- I. Propaganda ile düşmanın moralini bozmak
II. Düşman hatlarına sabotajlar düzenlemek
III. Düşmanın taarruz etmesini beklemek

Yukarıdakilerden hangileri psikolojik savaşın amaçları arasında gösterilemez?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) II ve III E) I, II ve III

11. Bazı hallerde hak ve hürriyetler kanunla kısmen veya tamamen sınırlandırılabilir.

Aşağıdakilerden hangisinde böyle bir durum söz konusu olamaz?

A) Topyekün seferberlikte
B) Bölgesel seferberlikte
C) Askere alma dönemlerinde
D) Sıkıyönetim durumlarında
E) Personel seferberliğinde

12. Mustafa Kemal Paşa, ilk TBMM'de, "Komutan ne kadar değerli olursa olsun, komuta ettiği birlikler askerlik mesleğinin niteliklerinden yoksunsa hiçbir varlık gösteremez." demiştir.

Mustafa Kemal Paşa, bu sözünü aşağıdakilerden hangisinin önemini vurgulamıştır?

A) Kuva-yı Milliye birliklerinin
B) Düzenli birliklerin
C) Sivil Savunma Teşkilatı'nın
D) Psikolojik savaş tekniklerinin
E) Silah teknolojisinin

13. Günümüzde silah teknolojisinin gelişmesine rağmen büyük devletlerin birbirleriyle savaştaıkları görülmektedir.

Bu durumun büyük devletler arasında aşağıdaki savaş türlerinden hangisinin önemini artırdığı söylenebilir?

A) Genel Savaş
B) Sıcak Savaş
C) Gayrinizami Savaş
D) Ekonomik Savaş
E) Bölgesel Savaş

14. Aşağıdakilerden hangisinin milli güç unsurlarından askeri gücün bir savaş durumunda kullanımını zorlaştırdığı söylenebilir?

A) Eğitim seviyesinin yüksek olması
B) İç isyanların görülmesi
C) Devletçi politikanın uygulanması
D) Genel seferberlik ilan edilmesi
E) Sıkıyönetim uygulanması

15. Bir ülkenin jeopolitik durumunu belirleyen aşağıdaki unsurlardan hangisinin değişken olduğu söylenemez?

A) Siyasal politika
B) Ekonomik yapı
C) Coğrafi konum
D) Askeri güç
E) Demografik güç

1. Doğa ve iklim koşullarının askeri strateji üzerindeki etkisinin azalmasında;

I. silah teknolojisinin gelişmesi,
II. sürekli orduların oluşturulması,
III. askeri ittifakların kurulması

durumlarından hangilerinin doğrudan etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) I ve III

2. Bir devletin milli hedeflere ulaşabilmek amacıyla kullanabileceği her türlü maddi ve manevi kaynaklara milli güç denir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi Türkiye'nin milli güç kaynakları arasında gösterilemez?

A) Teknolojik ve disiplinli orduya sahip olunması
B) Bölge ülkeleri arasında arabuluculuk yapması
C) Genç nüfus oranının fazla olması
D) Üç kıtanın birleştiği bir yerde bulunması
E) Farklı etnik ve dini grupları bünyesinde barındırması

3. Savaşların çok yıkıcı sonuçlar doğurmasının II. Dünya Savaşı sonrasında büyük devletler arasında aşağıdaki savaş türlerinden hangisinin yaşanmasına neden olduğu savunulabilir?

A) Genel Savaş B) Soğuk savaş
C) Sıcak Savaş D) Bölgesel Savaş
E) Gayrinizami Savaş

4. Bir savaş sırasında, savaş alanının genişlemesine ve yeni cephelerin açılmasına aşağıdakilerden hangisinin neden olduğu savunulabilir?

A) Savaşan devletlerin genel seferberlik ilan etmesi
B) Barışın sağlanmasına yönelik girişimlerin olması
C) Savaşa yeni devletlerin katılması
D) Cephe teknolojik silahların kullanılması
E) Sivil kayıpların artması

5. Gayrinizami savaş, düşmanın işgal etmiş olduğu bölgelerde kalan yerli halkın, düşman kuvvetlerine karşı girişmiş olduğu direnme hareketidir.

Buna göre, gayrinizami savaşın;

I. yeni topraklar kazanma,
II. düşman ilerleyişini yavaşlatma,
III. savaşı kısa sürede bitirme

amaçlarından hangilerine yönelik olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

6. Soğuk savaş, düşmanın direnme azmini ve iradesini kırmak için uygulanan siyasi, askeri, ekonomik ve psikolojik baskılara dayanan uluslararası bir gerilimdir.

Yukarıdaki tanıma göre, aşağıdakilerden hangisi soğuk savaşa örnek olarak gösterilemez?

A) Fatih'in İstanbul'un fethinden önce yerli halka din ve mezhep hürriyeti vermeyi vaat etmesi
B) Türk ordusunun Akdeniz ve Ege'de savaş tatbikatı yapması
C) İsrail'in Gazze'ye her türlü insani yardımın girmesini engellemesi
D) Devletler arasında ekonomik ve askeri ambargolar uygulanması
E) Yunan kuvvetlerinin Anadolu'yu işgali üzerine yerli halkın silahlı mücadeleye girişmesi

7. Günümüz savaşlarında sivil ve asker kaybının artmasında;

I. teknolojik silahların kullanılması,
II. NBC silahlarının kullanılması,
III. sivil savunma teşkilatının kurulması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

A) Yalnız I B) Yalnız II C) Yalnız III
D) I ve II E) II ve III

8. Günümüz savaşlarında bireysel özelliklerin ve asker sayısının önemini kaybetmesinde;

- I. ticaretin gelişmesi,
- II. teknolojik gelişmelerin olması,
- III. sivil savunma teşkilatlarının yaygınlaşması

durumlarından hangilerinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve III
- E) I, II ve III

9. Jandarma kuvvetlerinin;

- I. kırsal kesimde görev yapma,
- II. üst, eşya ve araç arama,
- III. suç delillerini tesbit etme ve toplama

yetkilerinden hangileriyle polis teşkilatından ayrıldığı savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I ve III

10.

- I. Savaşlarda halkın can ve mal kaybını azaltmak
- II. Doğal afetlerde kurtarıcı çalışmalar yapmak
- III. İşgal edilmiş yerlerin halkını düşmana karşı silahlı mücadeleye hazırlamak

Yukarıdakilerden hangileri Sivil Savunma Teşkilatı'nın görevleri arasındadır?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) I, II ve III

11. Aşağıdakilerden hangisi Birleşmiş Milletler Teşkilatı'nın dünya barışını korumaya çalıştığına kanıt olarak gösterilebilir?

- A) Beş büyük devlete veto hakkı tanınması
- B) Bazı devletlere daimi delegelik hakkı vermesi
- C) Çatışma olan bazı yerlere barış gücü göndermesi
- D) II. Dünya Savaşı'ndan sonra kurulması
- E) Genel kurulda her üye devlete bir oy hakkı tanınması

12. Aşağıdakilerden hangisi Türkiye'de milli birlik ve beraberliği bozabilecek tehditler arasında gösterilemez?

- A) Halkın dini duygularının kötüye kullanılması
- B) Hükümeti yıkmaya yönelik faaliyetlerin bulunması
- C) Komşu devletlerin Türkiye'ye yönelik terör faaliyetlerini desteklemeleri
- D) Genel seçimlere çok sayıda partinin katılması
- E) Ülkedeki etnik ve kültürel farklılıkların tahrik edilmesi

13. Kuzey Atlantik Paktı (NATO), Sovyet Rusya tehlikesine karşı 4 Nisan 1949'da ABD'nin öncülüğünde çok sayıda batılı devletin katılımıyla kurulmuştur.

Buna göre, NATO'nun kurulmasının;

- I. soğuk,
- II. topyekün,
- III. gayrinizami

savaş türlerinden hangilerine neden olduğu savunulabilir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) Yalnız III
- D) I ve II
- E) II ve III

14. Dünya savaşlarıyla birlikte barışı korumaya yönelik uluslararası kuruluşların öneminin artmasında aşağıdakilerden hangisinin etkili olduğu savunulabilir?

- A) Sivil savunma teşkilatlarının kurulması
- B) Savaşlarda sivil can kaybının artması
- C) Gayrinizami savaşların görülmesi
- D) Ulusal devlet sayısının artması
- E) Yeraltı kaynaklarına duyulan ihtiyacın artması

15. Polis'in aşağıdaki alanlardan hangisi ile ilgili yetkilerinin olduğu söylenemez?

- A) Ekonomik
- B) Toplumsal
- C) Trafik
- D) Adli
- E) İdari